

n á v r h

ZÁKON

ze dne...2014,

kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o daních z příjmů

K části první - změna zákona o daních z příjmů

Čl. I

K čl. I

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona

č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. .../.... Sb. a zákona č. .../.... Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 4 písm. f) se za slovo „podá“ vkládají slova „daňové přiznání nebo“.

K bodu 1 (§ 3 odst. 4 písm. f))

Jedná se o legislativně technické zpřesnění, daňové přiznání musí podat poplatník i v případě, že daňové přiznání za předmětné zdaňovací období nepodal, protože neměl zdanitelné příjmy.

2. V § 3 odst. 4 se na konci písmene i) čárka nahrazuje tečkou a písmeno j) se zrušuje.

K bodu 2 (§ 3 odst. 4 písm. j))

V rámci zavádění povinnosti podávat oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob (nový § 38v) se vyjmutí majetkového prospěchu z bezúplatného poskytování věcí k užití transformuje do osvobození od daně. Díky tomu je zajištěno, že se tato povinnost bude vztahovat i na tento majetkový prospěch.

3. V § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komora“.

K bodu 3 (§ 4 odst. 1 písm. a) úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h) zákona, která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komora“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad osvobození v § 4 odst. 1 písm. a) i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Podle ustanovení § 1158 občanského zákoníku může jednotka zahrnovat byt, nebytový prostor nebo soubor bytů, soubor nebytových prostorů nebo soubor bytu a nebytového prostoru. Podle ustanovení § 21b odst. 4 je jednotkou i jednotka podle zákona č. 72/1994 Sb. Pojem „nebytový prostor“ je proto nutné vnímat v tomto kontextu, tj. jako samostatnou část jednotky občanského zákoníku nebo jako jednotku podle zákona č. 72/1994 Sb.

Uvedeno konkrétněji, nebytové prostory jsou součástí pouze takové jednotky, která zahrnuje:

- **pouze jeden nebytový prostor** a, jde-li o jednotku podle občanského zákoníku, pak i podíl na společných částech, příp. na pozemku (tj. nezahrnuje žádný byt),
  - jedná se o jednotky podle občanského zákoníku nebo zákona č. 72/1994 Sb.
- **soubor výlučně nebytových prostorů v rámci jedné jednotky**, nebo
  - jedná se o jednotky podle občanského zákoníku; tyto jednotky zahrnují také podíl na společných částech; samostatnost těchto nebytových prostorů v rámci jednotky by měla být zjevně zřejmá z prohlášení vlastníka
- **soubor bytu (bytů) a nebytového prostoru (nebytových prostorů) v rámci jedné jednotky**.
  - jedná se pouze o jednotky podle občanského zákoníku; tyto jednotky zahrnují také podíl na společných částech; samostatnost tohoto nebytového prostoru v rámci jednotky by měla být zjevně zřejmá z prohlášení vlastníka.

Mezi tyto nebytové prostory však nepatří:

- **vedlejší místnosti**, které jsou částí bytu, jako například neobytná kuchyň, neobytná hala, komora, spíž, šatna, prádelna, sušárna, sklep, dřevník, kolna, a to i v případě, že leží mimo společné uzamčení.
  - mezi tyto místnosti spadají jakékoli prostory v bytové jednotce vzniklé prohlášením vlastníka podle zákona č. 72/1994 Sb.; tento zákon neumožňuje v rámci jedné jednotky vytvoření souboru bytu a nebytového prostoru; všechny prostory v takové bytové jednotce jsou částí bytu.
  - mezi tyto místnosti dále spadají jakékoli prostory, které jsou částí bytu, který je součástí jednotky podle občanského zákoníku.

- **místnosti, které jsou společnou částí domu**, jako například garáž, sklep, komora, sklad.
  - tyto místnosti nejsou součástí jednotky podle zákona č. 72/1994 Sb., pouze se s ní povinně převádí. Naopak jsou součástí jednotky podle občanského zákoníku.

Pokud je tedy v projektové dokumentaci místnost v jednotce označena například jako komora, je nutné posoudit její právní postavení. Pouze v případě, že půjde o komoru, která není vedlejší místností bytu jako část bytu, ani není místností, která je společnou částí domu, může jít o nebytový prostor ve smyslu předmětných ustanovení.

Nebytové prostory, které jsou garáží, sklepem nebo komorou jsou nebytovými prostory, které jsou běžně užívány společně s bytovými prostory, z tohoto důvodu se jejich daňový režim nastavuje stejně. Při výkladu pojmů garáž, sklep nebo komora je zapotřebí sledovat jejich materiální podstatu, tj. pokud bude formálně tento nebytový prostor vykazován jako „sklepní kóje“ či „garážové stání“, stále se bude materiálně jednat o sklep, resp. garáž a bude tedy podléhat osvobození dle tohoto ustanovení.

4. V § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení se slova „nebo spoluvlastnického podílu,“ zrušují.

K bodu 4 (§ 4 odst. 1 písm. a) úvodní část ustanovení)

Navrhuje se vypuštění nadbytečné výslovné deklarace, že předmětem osvobození je i spoluvlastnický podíl k rodinnému domu nebo na jednotce, neboť vlastnictvím se rozumí z povahy tohoto práva též spoluvlastnictví. Uplatní se tak výklad a maiori ad minus (od většího k menšímu), tj. platí-li něco pro celek (pro vlastnictví), platí to i pro část (pro spoluvlastnický podíl).

5. V § 4 odst. 1 písm. a) bodě 1 se slova „rodinného domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor“ nahrazují slovy „těchto nemovitých věcí“.

K bodu 5 (§ 4 odst. 1 písm. a) bod 1)

V zájmu odstranění výkladových nejasností vzešlých z užití metody výčtu jednotlivých předmětů osvobození jmenovaných v úvodní části ustanovení § 4 odst. 1 písmene a) v bodech 1 až 3 zákona o daních z příjmů, se má za vhodné nahradit tento výčet obecnou definicí tvořenou pojmem rekodifikovaného soukromého práva „nemovité věci“, jehož užitím je odkazováno na úvodní část ustanovení a které výslovně deklaruje význam ustanovení v souladu s původním věcným záměrem.

6. V § 4 odst. 1 písm. a) bodě 1 se slova „pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti“ zrušují.

K bodu 6 (§ 4 odst. 1 písm. a) bod 1)

Pro nadbytečnost se odstraňuje část textu, která pouze potvrzuje, že součástí obchodního majetku je majetek, který slouží k činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

7. V § 4 odst. 1 písm. a) bodě 2 se slova „rodinného domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor, nebo spoluvlastnického podílu, a souvisejícího pozemku,“ nahrazují slovy „těchto nemovitých věcí“ a slova „tomuto domu nebo k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor“ se nahrazují slovy „těmto nemovitým věcem“.

K bodu 7 (§ 4 odst. 1 písm. a) bod 2)

V zájmu odstranění výkladových nejasností vzešlých z užití metody výčtu jednotlivých předmětů osvobození jmenovaných v úvodní části ustanovení § 4 odst. 1 písmene a) v bodech 1 až 3 zákona o daních z příjmů, se má za vhodné nahradit tento výčet obecnou definicí tvořenou pojmem rekodifikovaného soukromého práva „nemovité věci“, jehož užitím je odkazováno na úvodní část ustanovení a které výslovně deklaruje význam ustanovení v souladu s původním věcným záměrem.

V bodě 2 dochází navíc k vypuštění nadbytečné výslovné deklarace, že předmětem osvobození je i spoluvlastnický podíl k rodinnému domu nebo jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor, neboť vlastnictvím se rozumí z povahy tohoto práva též spoluvlastnictví. Uplatní se tak výklad a maiori ad minus (od většího k menšímu), tj. platí-li něco pro celek (pro vlastnictví), platí to i pro část (pro spoluvlastnický podíl).

8. V § 4 odst. 1 písm. a) bodě 3 se slova „rodinného domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor,“ nahrazují slovy „těchto nemovitých věcí“.

K bodu 8 (§ 4 odst. 1 písm. a) bod 3)

V zájmu odstranění výkladových nejasností vzešlých z užití metody výčtu jednotlivých předmětů osvobození jmenovaných v úvodní části ustanovení § 4 odst. 1 písmene a) v bodech 1 až 3 zákona o daních z příjmů, se má za vhodné nahradit tento výčet obecnou definicí tvořenou pojmem rekodifikovaného soukromého práva „nemovité věci“, jehož užitím je odkazováno na úvodní část ustanovení a které výslovně deklaruje význam ustanovení v souladu s původním věcným záměrem.

9. V § 4 odst. 1 písm. f) bodě 3 se slovo „úhrnné“ zrušuje.

K bodu 9 (§ 4 odst. 1 písm. f) bod 3)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění, aby bylo zřejmé, že jde o cenu z každé jednotlivé soutěže.

10. V § 4 odst. 1 písm. r) úvodní části ustanovení se slovo „převodu“ nahrazuje slovy „úplatného převodu“ a slovo „převodem“ se nahrazuje slovy „úplatným převodem“.

K bodu 10 (§ 4 odst. 1 písm. r) úvodní část ustanovení)

S ohledem na zrušení daně darovací k 1. lednu 2014 a její zahrnutí do zákona o daních z příjmů se vzhledem k věcnému rozsahu příjmů podléhajících osvobození podle § 4 odst. 1 písm. r) považuje za nutné upřesnit, že tomuto osvobození ani

po splnění časového testu nepodléhá příjem z bezúplatného převodu obchodního podílu.

Dále se navrhuje nahradit pojem „prodej cenných papírů“ širším pojmem „úplatný převod cenných papírů“ z důvodu podchyčení dalších transakcí s cennými papíry, které se uskutečňují za protiplnění.

11. V § 4 odst. 1 písm. r) úvodní části ustanovení se za slova „přeměně obchodní korporace;“ vkládají slova „v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělením zachována celková výše podílu;“.

K bodu 11 (§ 4 odst. 1 písm. r) úvodní část ustanovení)

S ohledem na skutečnost, že zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, umožňuje společníkovi rozdělit podíl v souvislosti s jeho převodem nebo přechodem (§ 43 ZOK), doplňuje se pro právní jistotu nepřerušení běhu časového testu v případě, kdy společník v souladu se zněním příslušných ustanovení ZOK svůj podíl, resp. podíly rozdělí, přičemž celková výše podílu držená poplatníkem se nezmění. Např. poplatník drží 50% podíl v s. r. o. se základním kapitálem v celkové výši 2 400 od 1. ledna 2010. Poplatník se rozhodne v květnu roku 2015 snížit svůj podíl v s.r.o. prodejem, proto rozdělí svůj stávající 50% podíl na např. dva podíly s tím, že jeden podíl představuje 37,5 % a druhý 12,5 % na základním kapitálu společnosti. Tímto rozdělením se nezmění celková výše podílu poplatníka na základním kapitálu, protože jak před rozdělením, tak po jeho provedení poplatník drží podíly, které tvoří 50 % na základním kapitálu společnosti. Pokud poplatník prodá některý nebo oba podíly, je časový test zachován.

12. V § 4 odst. 1 písm. r) bodě 1 se slovo „převodu“ nahrazuje slovy „úplatného převodu“.

K bodu 12 (§ 4 odst. 1 písm. r) bod 1)

S ohledem na zrušení daně darovací k 1. lednu 2014 a její zahrnutí do zákona o daních z příjmů se vzhledem k věcnému rozsahu příjmů podléhajících osvobození podle § 4 odst. 1 písm. r) považuje za nutné upřesnit, že tomuto osvobození ani po splnění časového testu nepodléhá příjem z bezúplatného převodu obchodního podílu.

13. V § 4 odst. 1 písm. r) body 2 až 4 znějí:

- „2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,
3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkovy obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze

samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,

4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,“.

K bodu 13 (§ 4 odst. 1 písm. r) body 2 až 4)

S ohledem na zrušení daně darovací k 1. lednu 2014 a její zahrnutí do zákona o daních z příjmů se vzhledem k věcnému rozsahu příjmů podléhajících osvobození podle § 4 odst. 1 písm. r) považuje za nutné upřesnit, že tomuto osvobození ani po splnění časového testu nepodléhá příjem z bezúplatného převodu obchodního podílu.

V bodě 2 dochází navíc k vypuštění nadbytečného rozlišování dalšího podílu v transformovaném družstvu, neboť právní úprava obchodní korporace zahrnuje od 1. ledna 2014 i právní úpravu transformovaného družstva, tudíž i tento podíl. Z toho důvodu byl zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. s účinností od 1. ledna 2014 z návětí § 4 odst. 1 písm. r) zákona o daních z příjmů tento termín vypuštěn.

Vzhledem ke skutečnosti, že zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, stanoví, že podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí, aniž by blíže specifikoval jeho výši, navrhuje se ustanovení § 4 odst. 1 písm. r) bod 4 zákona doplnit tak, aby bylo zcela zřejmé, že při propočtu částky, která se bude zdaňovat, se vychází z nabývací ceny podílu v obchodní korporaci, kterou zákon jednoznačně stanoví v § 24 odst. 7 a která je současně výdajem daňovým v souladu s § 10 odst. 6 a u poplatníků s příjmy podle § 7 zákona daňovým výdajem v souladu s § 24 zákona.

14. V § 4 odst. 1 písm. u) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 14 (§ 4 odst. 1 písm. u))

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 4 odst. 1 odst. u) i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

15. V § 4 odst. 1 písm. u) se za slova „za uvolnění“ vkládají slova „bytu nebo“, za slova „vyplacená uživateli této jednotky“ se vkládají slova „nebo bytu“ a slova „nebo spoluvlastnického podílu,“ zrušují.

K bodu 15 (§ 4 odst. 1 písm. u))

V návaznosti na terminologii nového občanského zákoníku, který používá pojem „byt“ pouze jako označení místa, nikoli věci, která je způsobilá být předmětem vlastnického práva (taková věc je označována jako „jednotka“), došlo nahrazení pojmu „byt“ pojmem „jednotka“. Ustanovení týkající se osvobození odstupného za uvolnění „bytu“ se však může vztahovat i na odstupné za uvolnění bytu, který vymezen jako jednotka není, proto se navrhuje rozšířit osvobození i na odstupné z titulu uvolnění bytu, který není vymezen jako jednotka.

Dále se navrhuje vypuštění nadbytečné výslovné deklarace, že předmětem osvobození je i spoluvlastnický podíl k rodinnému domu nebo na jednotce, neboť vlastnictvím se rozumí z povahy tohoto práva též spoluvlastnictví. Uplatní se tak výklad a maiori ad minus (od většího k menšímu), tj. platí-li něco pro celek (pro vlastnictví), platí to i pro část (pro spoluvlastnický podíl).

16. V § 4 odst. 1 písmeno v) zní:

„v) příjmy z úplatného převodu cenných papírů a příjmy z podílů připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,“.

K bodu 16 (§ 4 odst. 1 písm. v))

Jedná se o legislativně technickou změnu související s přesunutím osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a příjmů z podílů připadající na podílový list při zrušení podílového fondu z § 10 odst. 3 písm. c) do § 4 odst. 1 písm. v). Touto úpravou se zajišťuje, aby se jednotlivý příjem z prodeje cenných papírů v otázce splnění podmínek osvobození zkoumal jako celek, tj. buď je osvobozen na základě skutečnosti, že jejich úhrn v daném zdaňovacím období nepřesahuje stanovený limit (dnešní § 10 odst. 3 písm. c) nebo na základě časového testu podle § 4 odst. 1 písm. w). Tato osvobození nelze kombinovat.

Příkladem lze uvést, že pokud má poplatník příjem z prodeje cenných papírů za dané zdaňovací období ve výši 120 000 Kč, kdy na část příjmu ve výši 80 000 Kč dopadá osvobození podle § 4 odst. 1 písm. w), nejprve se testuje tento příjem jako celek limitem 100 000 Kč v § 4 odst. 1 písm. v). Poplatník limit přesahuje, tudíž dále se zkoumá, zda celkový příjem z prodeje cenných papírů podléhá osvobození podle § 4 odst. 1 písm. w). Zbylou část, tedy neosvobozený příjem ve výši 40 000 Kč, však nelze testovat dle písm. v) odděleně. Limit 100 000 Kč se vztahuje ke všem příjmům z prodeje cenných papírů bez ohledu na to, zda byly či nebyly osvobozeny podle jiného ustanovení § 4 zákona.

Dále se navrhuje nahradit pojem „prodej cenných papírů“ širším pojmem „úplatný převod cenných papírů“ z důvodu podchyčení dalších transakcí s cennými papíry, které se uskutečňují za protiplnění.

K zajištění výše uvedeného se navrhuje přesunouti dosavadního znění § 4 odst. 1 písm. v) do § 4 odst. 1 písm. z).

17. V § 4 odst. 1 písm. w) se slovo „prodej“ nahrazuje slovy „úplatného převodu“, slovo „převodem“ se nahrazuje slovy „úplatným převodem“ a slovo „prodeji“ se nahrazuje slovy „úplatném převodu“.

K bodu 17 (§ 4 odst. 1 písm. w))

Navrhuje se nahradit pojem „prodej cenných papírů“ širším pojmem „úplatný převod cenných papírů“ z důvodu podchycení dalších transakcí s cennými papíry, které se uskutečňují za protiplnění.

18. V § 4 odst. 1 písmeno z) zní:

„z) úrokové příjmy daňových nerezidentů, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,“.

K bodu 18 (§ 4 odst. 1 písm. z))

Jedná se o legislativně technickou změnu související s vhodností vynětí osvobození podle § 4 odst. 1 písmene z) vztahujícího se k bezúplatnému příjmu z výčtu osvobození úplatných příjmů podle § 4 a jeho systematické přemístění do § 4a, který je obecným ustanovením obsahujícím úpravu osvobození bezúplatných příjmů, jako písmeno g).

Dále tato úprava souvisí s přesunutím osvobození úrokových příjmů daňových nerezidentů příjmu z § 4 odst. 1 písm. v) do § 4 odst. 1 písm. z).

19. V § 4 odst. 1 písm. za) se slova „nebo spoluvlastnického podílu na jednotce“ zrušují.

K bodu 19 (§ 4 odst. 1 písm. za))

Navrhuje se vypuštění nadbytečné výslovné deklarace, že předmětem osvobození jsou příjmy nabyvatele spoluvlastnického podílu na jednotce, neboť vlastnictvím se rozumí z povahy tohoto práva též spoluvlastnictví. Uplatní se tak výklad a maiori ad minus (od většího k menšímu), tj. platí-li něco pro celek (pro nabyvatele jednotky), platí to i pro část (pro spoluvlastnický podíl na jednotce).

20. V § 4 odst. 1 písmena ze) a zf) znějí:

„ze) příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,

zf) příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,“.

K bodu 20 (§ 4 odst. 1 písm. ze) a zf))

Jedná se o legislativně technickou změnu související s vhodností vynětí osvobození podle § 4 odst. 1 písmen ze) a zf) vztahujícího se k bezúplatnému plnění (příjmu) z výčtu osvobození úplatných příjmů podle § 4 a jejich systematické přemístění do § 4a, který je obecným ustanovením obsahujícím úpravu osvobození bezúplatných příjmů, jako nová písmena n) až p).

Dále se navrhuje přesunutí osvobození příjmu z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva v § 4a písm. e) a příjmu z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce v § 4a písm. g) do § 4 odst. 1 písm. ze) a zf) zákona o daních z příjmů, neboť se nejedná o bezúplatné příjmy z důvodu, že při úplatném pořízení členského podílu v družstvu, nedochází při převodu jednotky do osobního vlastnictví k majetku nabytému bez protiplnění, proto osvobození daného příjmu nelze mít zakotveno v § 4a zákona o daních z příjmů upravující osvobození bezúplatných příjmů.

21. V § 4 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „, pokud se nepostupuje podle § 36 odst. 7“.

K bodu 21 (§ 4 odst. 3))

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje do zákona doplnit, že v případě příjmu ze závislé činnosti zdaněného srážkou daně, který zaměstnanec na základě svého rozhodnutí zahrne do základu daně, se příslušný příjem započítá do zákonného limitu 840 000 Kč pro zdanění pravidelně vyplácených důchodů a penzí.

22. V § 4a písmeno e) zní:

„e) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo podílu na pozemku podle zákona upravujícího majetek České republiky a její vystupování v právních vztazích, je-li organizační složka státu povinna je bezúplatně převést fyzické osobě,“.

K bodu 22 (§ 4a písm. e))

Úprava souvisí s přesunutím osvobození příjmu z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva z § 4a písm. e) do § 4 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů.

Dále se jedná se o implementaci § 6 odst. 4 písm. a) ze zákona č. 357/1992 Sb., tj. vyjmutí plnění nebo bezúplatných převodů majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem z předmětu daně darovací. Institut popsany v osvobození je povinným převodem dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, a to dle § 60a tohoto zákona.

23. V § 4a písmeno g) zní:

„g) plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jako reklamního předmětu opatřeného

jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož cena nepřesahuje částku 500 Kč.“.

K bodu 23 (§ 4a písm. g))

Úprava související s přesunutím osvobození příjmu z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce z § 4a písm. g) do § 4 odst. 1 písm. zf).

Dále se navrhuje změna související s vhodností vynětí osvobození podle § 4 odst. 1 písmen z) vztahující se k bezúplatnému plnění (příjmu) z výčtu osvobození úplatných příjmů podle § 4 a jejich systematické přemístění do § 4a, který je obecným ustanovením obsahujícím úpravu osvobození bezúplatných příjmů, jako písmena g).

24. V § 4a písm. i) se slova „, Norsku nebo Islandu provozujícím“ nahrazují slovy „nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor provozujícího“.

K bodu 24 (§ 4a písm. i))

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

25. V § 4a písm. j) se za slovo „jej“ vkládají slova „nejpozději do konce kalendářního roku následujícího po roce jeho přijetí“.

K bodu 25 (§ 4a písm. j))

Na základě poznatků správců daně se z důvodu spravovatelnosti a možné kontroly navrhuje doplnit, že osvobození bezúplatných příjmů prokazatelně použitých poplatníkem na zvýšení nebo změnu kvalifikace, studium, léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky, bude možno využít, pokud poplatník příslušné příjmy použije na zákonem stanovený účel do konce následujícího kalendářního roku. Jde o obdobný postup, jaký zákon o daních z příjmů stanovuje pro osvobození příjmů z titulu prodeje bytové jednotky odstupného za její uvolnění nebo převod členského práva v bytovém družstvu (§ 4 odst. 1 písm. u) zákona), tj. použití příslušných příjmů na uspokojení bytové potřeby poplatníka do konce následujícího roku.

26. V § 4a se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena m) až p), která znějí:

„m) v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročném zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce nebo výprosníka při výprose, pokud tyto příjmy nejsou příjmy ze závislé činnosti, a pokud

1. se jedná o příjmy od příbuzného v linii přímé, linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela

dítěte, dítěte manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,

2. se jedná o příjmy od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,

3. se jedná o příjmy obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2, nebo

4. v úhrnu příjmy z těchto majetkových prospěchů od téhož poplatníka nepřesáhnou ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,

n) v podobě plnění poskytnutého pro provoz zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence podle zákona upravujícího zoologické zahrady,

o) v podobě plnění poskytnutého fyzickým osobám pro poskytování veřejných kulturních služeb,

p) vlastníka jednotky v podobě úhrady nákladů na správu domu a pozemku

1. vlastníkem jiné jednotky v tomtéž domě nebo

2. osobou, která se stane vlastníkem nově vzniklé jednotky v tomtéž domě.“.

K bodu 26 (§ 4a písm. m) až p))

K § 4a písm. m):

V rámci zavádění povinnosti podávat oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob (nový § 38v a § 38w) se vyjmutí majetkového prospěchu z bezúplatného poskytování věcí k užití transformuje do osvobození od daně. Díky tomu je zajištěno, že se tato povinnost bude vztahovat i na tento majetkový prospěch.

Navrhuje se upravit ustanovení, aby nemohlo docházet k mylným závěrům, že osvobozen z majetkového prospěchu, který je příjmem ze závislé činnosti a který má speciální daňový režim.

Dále se též navrhuje stanovit podmínky pro osvobození příjmů v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročném zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce a výprosníka při výprose. Úprava v bodech 1 až 4 navazuje na ustanovení § 10 odst. 3 písm. d), které upravuje podmínky, za kterých je osvobozen bezúplatný příjem. Příjem v podobě majetkového prospěchu je osvobozen, pokud se jedná o příjem od mezi osobami příbuznými, tj. osobami uvedenými v navrhovaném bodě 1 a 2, dále též, v případě, kdy dochází k plnění obmyšlenému mezi příbuznými, tj. osobami uvedenými v navrhovaném bodě 1 a 2. Stejným způsobem bude posuzován příjem z majetku svěřenského fondu u osoby, která zvýšila majetek tohoto fondu nebo je zakladatel svěřenského fondu, a je současně osobou obmyšlenou.

Dle bodu 4 je příjem v podobě majetkového prospěchu osvobozen, pokud za dané zdaňovací období úhrnná výše všech majetkových prospěchů (z bezúročných zápůjček, z

vypůjček a z výpros) od téže osoby nepřekročí stanovený limit ve výši 100 000. Kč.

K § 4a písm. n) až p):

Jedná se o legislativně technickou změnu související s vhodností vynětí osvobození podle § 4 odst. 1 písmen ze) a zf) vztahující se k bezúplatnému plnění (příjmu) z výčtu osvobození úplatných příjmů podle § 4 a jejich systematické přemístění do § 4a, který je obecným ustanovením obsahujícím úpravu osvobození bezúplatných příjmů, jako nová písmena n) až p).

27. V § 5 odst. 10 písm. a) úvodní části ustanovení se za slovo „kromě“ vkládají slova „prominuté daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění“.

K bodu 27 (§ 5 odst. 10 písm. a) úvodní části ustanovení)

Navrhuje se doplnit ustanovení týkající se zvýšení základu daně o právně zaniklý dluh, kterým je mimo jiné i prominutí dluhu. Dojde-li k prominutí daně v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, navrhuje se základ daně nezvyšovat.

28. V § 6 odst. 1 písm. c) se bod 2 zrušuje.

Dosavadní bod 3 se označuje jako bod 2.

K bodu 28 (§ 6 odst. 1 písm. c) bod 2)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění potvrzující obecnou právní úpravu orgánů právnických osob v novém občanském zákoníku (§ 151 a násl. NOZ), která vychází z pojetí, že i jedno osobový orgán právnické osoby má člena (př. jednatel je členem statutárního orgánu s. r. o., obdobně statutární ředitel a. s.). Od 1. ledna 2014 tak odpadá nutnost rozlišovat mezi osobou, která je orgánem právnické osoby a osobou, která je členem orgánu právnické osoby. Nový občanský zákoník toto pojetí výslovně potvrzuje v § 152 odst. 1, kde stanovuje, že orgány právnické osoby tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní) a dále též v navazujících ustanoveních, ve kterých hovoří pouze o členech voleného orgánu (leg. zkratka v § 152 odst. 1 pro fyzickou osobu, která je členem orgánu právnické osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána).

Z tohoto důvodu se navrhuje vypustit pro nadbytečnost v § 6 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů bod 2, neboť fyzická osoba v chápání orgánů právnických osob občanským zákoníkem je vždy členem orgánu právnické osoby, nikoliv sama orgánem právnické osoby. Odměny člena ať již individuálního nebo kolektivního orgánu právnické osoby jsou od 1. ledna 2014 v důsledku občanského zákoníku vždy zahrnuty v § 6 odst. 1 písmenu c) bod 1 zákona o daních z příjmů.

Odměna je chápána ve smyslu zákona o obchodních korporacích, který v § 59 až § 61 upravuje smlouvu o výkonu funkce neboli práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu. Součástí smlouvy jsou údaje o odměňování, které zahrnuje veškeré plnění, která této osobě za výkon funkce člena orgánu právnické osoby od obchodní korporace náleží.

29. V § 6 odst. 2 věť poslední se za slovo „zahraničí“ vkládají slova „s výjimkou osoby se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícího Evropský hospodářský prostor, která má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost“.

K bodu 29 (§ 6 odst. 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny: Úpravou § 6 odst. 2 zákona o daních z příjmů se zajišťuje, aby příjem zaměstnanců pronajatých agenturou práce se sídlem nebo bydlištěm v zemi EU nebo EHP, která má organizační složku na území České republiky, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost, byl stanoven obdobně jako příjem zaměstnanců pronajatých tuzemskou agenturou práce.

30. V § 6 odst. 3 úvodní části ustanovení se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 30 (§ 6 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad výjimky v § 6 odst. 3 i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

31. V § 6 odst. 3 se na konci písmene b) čárka nahrazuje tečkou a písmeno c) se zrušuje.

K bodu 31 (§ 6 odst. 3 písm. c))

Jde o nadbytečné ustanovení vzhledem k osvobození v § 6 odst. 9 písm. e) zákona.

32. V § 6 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „nebo 8“.

K bodu 32 (§ 6 odst. 4)

V souvislosti s jasnějším vyjádřením účinků vyvolaných aplikací ustanovení § 36 odst. 8 zákona o daních z příjmů se má za nutné doplnit toto ustanovení do výčtu ustanovení, při jejichž uplatnění se příjem podle § 6 odst. 4 nestává součástí samostatného základu daně pro daň vybíranou srážkou a daň z něj není odvedena srážkou, nýbrž se tento příjem stává součástí základu daně i na straně daňového rezidenta.

33. V § 6 odst. 6 se slovo „používaných“ nahrazuje slovem „poskytnutých“.

K bodu 33 (§ 6 odst. 6)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění pro právní jistotu poplatníků i správců daně, aby v kontextu celého ustanovení bylo zcela nepochybné, že nepeněžní příjem poplatníka se odvíjí z poskytnutého vozidla a nikoliv s ohledem na jeho použití.

34. V § 6 odst. 9 písmeno d) zní:

„d) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ve formě

1. použití zdravotnických, vzdělávacích nebo rekreačních zařízení; při poskytnutí rekreace a zájezdu je u zaměstnance z hodnoty nepeněžního plnění od daně osvobozena v úhrnu nejvýše částka 20 000 Kč za zdaňovací období,
2. použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, knihovny zaměstnavatele, tělovýchovných a sportovních zařízení,
3. příspěvku na kulturní nebo sportovní akce,“.

K bodu 34 (§ 6 odst. 9 písm. d))

Jedná se o legislativně technické zpřesnění ustanovení § 6 odst. 9 písm. d), a to i v návaznosti na nový zákon o poskytování služby o dítě v dětské skupině (sněmovní tisk 82).

35. V § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zní:

„3. příspěvek na pojistné, který hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti (dále jen „soukromé životní pojištění“), za podmínky, že výplata pojistného plnění je v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne pojištěný věku 60 let, že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, a že je pojistná smlouva uzavřena

mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zákona upravujícího pojišťovnictví, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a dále za podmínky, že právo na plnění z pojistných smluv soukromého životního pojištění má pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoba určená podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na pojistné; dojde-li před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, osvobození zaniká a příjmem podle § 6, ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky příspěvků na pojistné, které byly u pojištěného v roce výplaty nebo předčasného ukončení smlouvy a v uplynulých 10 letech od daně z příjmů ze závislé činnosti osvobozeny; toto se neuplatní v případě plnění, kdy došlo ke vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění nebo v případě smrti a s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odkupné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude přímo převedeno na jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro daňové osvobození příspěvků zaměstnavatele; tento příjem není příjmem vypláceným plátcem daně z příjmů ze závislé činnosti; zaměstnanec je povinen oznámit svému zaměstnavateli nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala, že nárok na daňové osvobození příspěvků hrazených zaměstnavatelem za jeho soukromé životní pojištění zanikl,“.

K bodu 35 (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Jedná se o reakci na účelové chování některých daňových subjektů, kdy namísto části mzdy zaměstnavatel zaměstnanci přispívá na soukromé životní pojištění zaměstnance. Tento příspěvek je od daně z příjmů fyzických osob osvobozen, tj. neodvede se z něj ani pojistné na sociální a zdravotní pojištění. U pojistného placeného zaměstnavatelem činí úspora 34 % a u pojistného placeného zaměstnancem 11 %.

V pojistné smlouvě je sjednáno, že má zaměstnanec nárok na zaslání určité části (většiny) takto naspořené částky na jeho bankovní účet. Zaměstnanec hradí v tomto případě 15 % srážkovou daň z výše výběru. Jedná se tudíž o průtočný systém, který je umožňuje obcházení daňové povinnosti, nicméně není v souladu s cíleným stavem podpory životního pojištění.

Navrhuje se tedy rozšířit podmínky pro aplikaci osvobození od daně ze závislé činnosti u příspěvků zaměstnavatele za soukromé životní pojištění zaměstnanců. Celé toto opatření souvisí s určitou restrikcí osvobození. Přičemž lze rozlišit porušování dvou typů podmínek, a to podmínky formální a podmínky materiální.

Porušování formálních podmínek, které spočívá v nenaplňování podmínek nutných pro získání osvobození. Tyto formální podmínky spočívají v nutnosti mít sjednanou pojistnou smlouvu především s následujícími klíčovými podmínkami:

výplata pojistného plnění nejdříve v roce dosažení 60 let,

výplata pojistného plnění nejdříve po 5 letech od sjednání smlouvy,

nesmí být umožněna výplata jiného příjmu, než je v zákoně definována,

smlouva musí být sjednána s pojišťovnou, která má oprávnění k této činnosti v EU či EHP.

Pro posouzení těchto osvobození je klíčový okamžik vyplacení daného příspěvku zaměstnavatele (poskytnutí nepeněžního plnění). Pokud je vyplacen v okamžiku, kdy výše uvedené podmínky jsou sjednány, je příspěvek zaměstnavatele osvobozen. Pokud je např. dodatkem ke smlouvě ujednána změna pojistné smlouvy, kdy tato změna má za následek nesplnění výše uvedených podmínek, je příspěvek, který je vyplácen za dobu existence takového právního poměru neosvobozený. Navrhovaná změna však nemá dopad do posuzování osvobození do té doby vyplácených příspěvků zaměstnavatele. Následně může dojít teoreticky znovu k další změně smlouvy, kdy je dána do souladu s požadavky ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 a následný příspěvek zaměstnavatele by tedy byl od daně osvobozen.

Porušování materiálních podmínek se váže k vyplacení jakékoliv částky z pojistné smlouvy, pokud se nejedná o zákonem předjímaný řádný způsob ukončení pojistné smlouvy (tj. pojistné plnění, výplata v případě invalidity atd.). Tímto totiž dochází k popření daňové podpory tohoto finančního produktu (tj. spoření na dobu, kdy se poplatník stane méně produktivním). V takovém případě dochází ke dvěma zásadním důsledkům.

Prvním důsledkem porušení materiálních podmínek je zánik možnosti do budoucna čerpat daňové osvobození na základě této smlouvy o životním pojištění; v tomto směru je použita obdobná formulace jako v ustanovení § 15 odst. 6: „osvobození zaniká“, přičemž se tímto rozumí toliko zánik osvobození do budoucna, neboť minulá osvobození jsou řešena prostřednictvím druhého důsledku porušení materiálních podmínek.

Druhým důsledkem je dodanění dosud osvobozených částek, a to konstruováním jednorázového příjmu, díky kterému je poplatník formou zvýšené daně nucen vrátit daňový benefit v období, kdy k porušení materiální podmínky došlo. Tento jednorázový příjem bude zdaněn jako příjem ze závislé činnosti prostřednictvím daňového přiznání podaného samotným poplatníkem (viz dále § 38g).

Z hlediska časového určení se bude jednat o příjem zdaňovacího období, ve kterém byl vyplacen jakýkoliv příjem z pojistné smlouvy. Jedná se v tomto směru o ustanovení speciální ve vztahu k § 5 odst. 4, kde se započítává do zdaňovacího období ještě platba nejdéle do 31. dne po jeho skončení, pokud byla v tomto zdaňovacím období dosažena. Vzhledem k tomu, že se má jednat o nápravu minulých zdaňovacích období, navrhuje se, aby tento příjem byl svým charakterem příjem za závislé činnosti. Vzhledem k tomu, že příspěvky mohl zaměstnanec v minulých letech obdržet i od dřívějšího zaměstnavatele anebo v daném roce již závislou činnost ani u žádného zaměstnavatele vykonávat nemusí, zdanění tohoto příjmu bude pojištěný řešit prostřednictvím daňového přiznání.

Reálně mohou tedy nastat tři situace, které se pojí s daňovým benefitem v podobě osvobození příspěvku zaměstnavatele:

formálně splňuje smlouva o životním pojištění všechny zákonné podmínky – příspěvky budou osvobozeny od daně,

v průběhu trvání smlouvy dojde k její změně a některé formální hledisko bude porušeno (např. doba pojištění bude stanovena na okamžik dřívější, než je rok, ve kterém bude poplatníkovi 60 let) – od okamžiku této změny smluvních podmínek již nebudou zaplacené příspěvky od daně osvobozeny,

dojde k předčasnému výběru – v tomto okamžiku bude osoba sankciovaná z důvodu porušení podmínek a veškeré příspěvky za dané zdaňovací období (tj. v roce výplaty) a uplynulých 10 let bude muset donutit a z dané smlouvy již nebude nikdy možné čerpat benefit v podobě osvobození příspěvků zaměstnavatele (což je obdobným řešením k řešení obsaženému v § 15 odst. 6).

Nadále platí, že porušením materiálních podmínek není a daňové osvobození, bez povinnosti dodaňovat v minulosti získané benefity, zůstane zachováno, pokud bude v případě odkupného současně uzavřena jiná smlouva splňující podmínky soukromého životního pojištění a odkupné bude na tuto jinou pojistnou smlouvu pojišťovnou převedeno.

V kontextu úpravy je vhodné rozehrát spojení „v roce výplaty a v uplynulých 10 letech“, které má za cíl postihnout všechny příspěvky zaměstnavatele, které byly vyplaceny (poskytnuty) před porušením podmínky v daném kalendářním roce a zároveň v deseti kalendářních letech, které předcházely porušení podmínek pro daňové osvobození. Jedná se opět o analogii s ustanovením § 15 odst. 6, kde však na rozdíl od ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 není nutné řešit rok, ve kterém došlo k porušení podmínek (odpočet podle § 15 odst. 6 se totiž uplatňuje až v okamžiku podání daňového přiznání za daný kalendářní rok, tj. v roce následujícím) neboť za rok, kdy došlo k porušení podmínek, poplatník odpočet podle § 15 odst. 6 uplatnit nemůže.

36. V § 6 se na konci odstavce 9 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno v), které zní:

„v) příjem od téhož zaměstnavatele plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročném zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček.“.

K bodu 36 (§ 6 odst. 9 písm. v))

Nově se navrhuje osvobodit od daně z příjmů fyzických osob majetkový prospěch plynoucí zaměstnanci z bezúročných zápůjček, a to u nesplacených zůstatků z těchto zápůjček

(jistin) až do úhrnné výše 300 000 Kč od téhož zaměstnavatele. Majetkový prospěch ve výši úroku obvyklého, který se zdaní jako příjem ze závislé činnosti, se vypočte jen z částky přesahující stanovený limit.

37. V § 6 odst. 12 větě první se slovo „všeobecné“ nahrazuje slovem „veřejné“.

K bodu 37 (§ 6 odst. 12)

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ je v rámci celého právního řádu nahrazen pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění.“ Jedná se o legislativně technické upřesnění pojmů. Věcná stránka ustanovení zůstává stejná.

38. V § 6 odst. 16 písm. c) se slova „, Norsku nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 38 (§ 6 odst. 16 písm. c))

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

39. V § 7 odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění“.

K bodu 39 (§ 7 odst. 1 písm. c))

S ohledem na nevyjasněnost odborných názorů nad termínem „podnikání“ podle § 420 občanského zákoníku se navrhuje do zákona o daních z příjmů pro účely právní jistoty výslovně stanovit, že dle § 7 se zdaňují pouze ty činnosti, ke kterým je potřeba podnikatelské oprávnění.

Nejasnost spočívá v interpretaci ustanovení § 420 odst. 1, a to zejména sousloví „živnostenským nebo jiným obdobným způsobem“.

V důsledku doplnění budou tak zcela odstraněny spekulace směřující k zahrnování příjmů z nájmu majetku, který není v obchodním majetku, do § 7. Obdobně se vyřeší problém s osobami, které každodenně obchodují na regulovaném trhu cenných papírů (ti rovněž nepotřebují ke své činnosti podnikatelské oprávnění, nicméně není jasné, zda jsou či nejsou podnikateli) jakož i další sporné případy.

Oproti stavu před 1. lednem 2014 dochází ke změně v přístupu k podnikání bez příslušného podnikatelského oprávnění. Toto podnikání bude zdaňováno v rámci § 7, neboť byť podnikatel oprávnění nemá, tak k činnosti, kterou vykonává, je tohoto oprávnění třeba.

Dále jsou příjmy podle § 7 odst. 1 písm. c) příjmy advokátů, daňových poradců, auditorů, lékařů apod.

40. V § 7 odstavce 6 zní:

„(6) Příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdroje na území

České republiky je samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za předpokladu, že úhrn těchto příjmů od téhož plátce daně nepřesáhne v kalendářním měsíci 10 000 Kč a jde o příjem uvedený v odstavci 2 písm. a).“.

K bodu 40 (§ 7 odst. 6)

Navrhuje se návrat k věcnému řešení z roku 2013. Zároveň se navrhuje zvýšit limit na 10 000 Kč, a to z důvodu sjednocení limitů v rámci zákona.

41. V § 7 odst. 7 písmena a) až d) znějí:

- „a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,
- b) 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
- c) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,
- d) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč.“.

K bodu 41 (§ 7 odst. 7 písm. a) až d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která nově strukturuje § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů, který upravuje výši paušálních výdajů, které může poplatník uplatnit do základu daně. Navrhuje se upravit v písmenech a) až c) výši paušálních výdajů pro konkrétní druhy příjmů ze samostatné činnosti a v písmenu d) pak jejich výši pro zbytkovou kategorii, tj. pro jiné příjmy ze samostatné činnosti.

Navrženou formulací „jiné příjmy ze samostatné činnosti“ se rozumí příjmy ze samostatné činnosti definované v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů s výjimkou příjmů, které jsou uvedené v § 7 odst. 7 písm. a) až c) zákona o daních z příjmů, tj. jiných příjmů než příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, z příjmů z živnostenského podnikání a z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku. Jiným příjmem ze samostatné činnosti pro účely určení výše paušálních výdajů též není podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku (§ 7 odst. 1 písm. d) zákona), neboť tento příjem je základem daně ze samostatné činnosti bez snížení o výdaje vynaložené na jeho dosažení, zajištění a udržení dle § 7 odst. 3 zákona o daních z příjmů, a tudíž se neuplatňují ani paušální výdaje.

Dále se navrhuje limit pro uplatnění paušálních výdajů u příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a u příjmů z řemeslného podnikání v § 7 odst. 7 písm. a) zákona o daních z příjmů. Stávající výše výdajových paušálů bude zachována. U činností spadajících do paušálů ve výši 80 % bude absolutní výše odpočtu prostřednictvím paušálu omezena 1 600 tis. Kč (tedy maximálním možným odpočtem rovným 80 % z mezního příjmu stanoveného ve výši 2 mil. Kč), tedy stejným způsobem, jakým byl zaveden limit u dalších výdajových paušálů zákonem č. 500/2012 Sb.

Obdobně se navrhuje limit pro uplatnění paušálních výdajů u příjmů z živnostenského podnikání jiného než řemeslného v §

7 odst. 7 písm. b) zákona o daních z příjmů. Stávající výše výdajových paušálů bude zachována. U činností spadajících do paušálů ve výši 60 % bude absolutní výše odpočtu prostřednictvím paušálu omezena 1 200 tis. Kč (tedy maximálním možným odpočtem rovným 60 % z mezního příjmu stanoveného ve výši 2 mil. Kč), tedy stejným způsobem, jakým byl zaveden limit u dalších výdajových paušálů zákonem č. 500/2012 Sb.

42. V § 8 odst. 1 písm. a) se slova „majetkového podílu na akciové společnosti, na společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti, podíly na zisku z členství v družstvu a dále úroky a jiné výnosy“ nahrazují slovy „obchodní korporace a úroky“.

K bodu 42 (§ 8 odst. 1 písm. a))

Právo na podíl na zisku obchodní korporace mají i jiné osoby než společníci (podle § 34 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, podíl na zisku lze rozdělit pouze mezi společníky, ledaže společenská smlouva určí jinak). V případě, že podíl na zisku obdrží jiná osoba než společník, resp. člen obchodní korporace, nejedná se o podíl na zisku z majetkového podílu na obchodní korporaci s tím, že uvedený příjem nepodléhá srážkové dani, ale jde o příjem podle § 10 zákona. Navrhovaná úprava sjednotí zdaňování podílu na zisku členů obchodní korporace i jiných osob daní vybíranou srážkou.

Toto se nevztahuje na podíly na zisku vyplácené společníkům veřejné obchodní společnosti a komplementářům komanditní společnosti, a to z důvodů návětí § 8 odst. 1, kdy za příjmy z kapitálového majetku jsou označeny pouze příjmy, které nejsou příjmy podle § 7 odst. 1 písm. d). Výjimkou bude také podíl na zisku vyplácený zaměstnanci, který bude i nadále příjmem podle § 6 zákona v souladu s § 6 odst. 1 písm. d) zákona (též v návaznosti na předvěti § 8 odst. 1 zákona).

Jiné výnosy z držby cenných papírů, které se vypouštějí z ustanovení § 8 odst. 1 písm. a), se nově posuzují podle § 10 zákona o daních z příjmů (nejsou-li již zahrnuty v rámci § 7).

43. V § 8 odst. 1 písm. i) se slova „po zdanění“ zrušují.

K bodu 43 (§ 8 odst. 1 písm. i))

Jde o legislativně technickou úpravu, která sjednocuje pojmy používané v ustanoveních § 21c odst. 1, § 22 odst. 1 písm. g) bod 3, aj. Jedná se o ryze terminologickou změnu.

Případný formalistický výklad spočívající v tom, že bude v jednom ustanovení uveden „zisk po zdanění“ a v druhém pouze „zisk“, vybízí se zde možnost výkladu, že v prvním případě se jedná o již zdaněný zisk a v druhém případě o zisk před zdaněním. Tato interpretace je však mylná.

44. V § 8 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „U příjmu z úroků ze zápůjčky nebo úvěru je výdajem zaplacený úrok z částek použitých na poskytnutí zápůjčky nebo úvěru, a to až do výše příjmu.“.

K bodu 44 (§ 8 odst. 5)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje do zákona doplnit, že k příjmu z úroků z poskytnuté zápůjčky nebo úvěru lze jako daňový výdaj uplatnit úroky z přijaté zápůjčky nebo úvěru. Pokud si např. poplatník vezme zápůjčku, ze které zaplatí úrok 10 000 Kč s tím, že sám poskytne jinému vydlužiteli zápůjčku, ze které mu vydlužitel zaplatí úrok 11 000 Kč, bude základem daně částka 11 000 – 10 000 = 1 000 Kč. Vzhledem k tomu, že u příjmů z kapitálového majetku nelze uplatnit daňové výdaje, se v současné době postupuje v souladu s § 23 odst. 4 písm. e) zákona, tj. v daném příkladu se příjem 10 000 Kč nezahrnuje do základu daně. Navržený postup bude jednodušší.

45. V § 8 odst. 6 větě čtvrté se slovo „rovnoměrně“ zrušuje.

K bodu 45 (§ 8 odst. 6)

Penze na určenou dobu lze podle zákona o doplňkovém penzijním spoření vyplácet buď ve splátkách v určené výši, nebo v určeném počtu splátek, do vyčerpání prostředků účastníka. Po dobu vyplácení může dojít i k poklesu celkové hodnoty prostředků účastníka v rámci investování a z tohoto důvodu nebude možné dávky rovnoměrně snížit o všechny zaplacené příspěvky a státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření, jak stávající úprava zákona o daních z příjmů požaduje. Vlivem poklesu hodnoty prostředků účastníka v rámci investování totiž může dojít ke zkrácení doby, po kterou se daná penze vyplácí. Zkrácením doby výplaty tak může nastat situace nevýhodná pro účastníka tím, že se „nepoužije“ určitá část jeho zaplacených příspěvků pro účely výpočtu základu daně. Vypuštěním slova „rovnoměrně“ bude umožněno uplatnit celou výši zaplacených příspěvků, neboť bude možné upravovat rozložení zaplacených příspěvků poplatníka v závislosti na skutečné délce doby výplaty penze (tzn. i nerovnoměrně) na rozdíl od stávající úpravy, kdy se pro účely daně z příjmů vychází ze skutečnosti při zahájení výplaty penze (rozpočítání příspěvků podle počáteční hodnoty prostředků). Tím bude v praxi nastaven režim, který umožní, bez obav nevýhodnosti daňového režimu, volbu jak penze v určeném počtu splátek, tak penze v určené výši, jak zákon upravující doplňkové penzijní spoření účastníkům nabízí.

46. V § 8 se na konci textu odstavce 6 doplňují slova „, s výjimkou příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem zaplacených penzijnímu fondu zaměstnavatelem za zaměstnance před 1. lednem 2000 v případě, kdy došlo k převodu prostředků účastníka z penzijního připojištění se státním příspěvkem do doplňkového penzijního spoření účastníka, ze kterého je jednorázové vyrovnání nebo odbytné vypláceno“.

K bodu 46 (§ 8 odst. 6)

Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření umožňuje účastníkům penzijního připojištění se státním příspěvkem převést prostředky z transformovaného fondu do

účastnických fondů (§ 191 zákona o doplňkovém penzijním spoření). Účastníci penzijního připojištění se státním příspěvkem, kteří uzavřeli smlouvu o penzijním připojištění se státním příspěvkem do roku 2000 a kteří dostávali příspěvky od svého zaměstnavatele, by měli mít v případě výplaty jednorázového vyrovnání nebo odbytného podle zákona o doplňkovém penzijním spoření shodný režim konstrukce základu daně u dávky (§ 8 odst. 6 zákona o daních z příjmů) jako v případě, kdy by svoje prostředky z penzijního připojištění se státním příspěvkem do doplňkového penzijního spoření nepřevedli.

47. V § 8 odst. 7 větě druhé se slovo „poplatníkem“ zrušuje a věta poslední se nahrazuje větou „Odkupné se pro zjištění základu daně snižuje o zaplacené pojistné s výjimkou pojistného, které bylo dříve uplatněno v souvislosti s jiným příjmem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy a s výjimkou příspěvku na pojistné za soukromé životní pojištění zaměstnance, které hradil zaměstnavatel za zaměstnance za jeho soukromé pojištění v době delší než uplynulých 10 let a současně po 1. lednu 2001.“.

K bodu 47 (§ 8 odst. 7)

V souvislosti s navrženým doplněním omezení možnosti osvobození příspěvků zaměstnavatele na soukromé životní pojištění zaměstnance (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3. a § 15 odst. 6 zákona) se navrhanou úpravou vyloučí dvojí zdanění, ke kterému by mohlo docházet při výběrech, které nejsou ani pojistným plněním ani ukončením pojistné smlouvy.

Z důvodu zamezení zneužívání soukromého životního pojištění k obcházení daňové povinnosti se navrhuje doplnit omezení možnosti osvobození příspěvků zaměstnavatele na soukromé životní pojištění zaměstnance. Úprava navržená v ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3. a § 15 odst. 6 vyjímá ze systému daňových úlev tu část placeného pojistného (jak zaměstnavatelem, tak zaměstnancem), která neslouží ke krytí pojistného rizika a je pojistníkem vybírána během existence pojistné smlouvy. Tato část pojistného je na straně zaměstnance zdaněna standardním režimem zdanění příjmů ze závislé činnosti. Pro účely konstrukce daně vybírané srážkou u tohoto jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, se proto navrhuje, aby se vyplácené částky snižovaly nejen o pojistné zaplacené poplatníkem, ale i o pojistné zaplacené zaměstnavatelem. Například roční pojistné činí 50 000 Kč s tím, že 10 000 Kč je část pojistného určená ke krytí rizika vzniku nahodilé události (pojistná událost) a zbývajících 40 000 je pojišťovnou umístěno např. do podílových fondů. Toto celkové roční pojistné hradí ve výši 20 000 Kč zaměstnanec a 30 000 Kč hradí zaměstnavatel. Pokud by během roku byla pojišťovnou vyplacena částka např. 40 000 Kč, která by nebyla pojistným plněním a nezakládala by zánik pojistné smlouvy, pojišťovna pro zjištění základu daně pro zdanění daní vybíranou srážkou odečte nejen pojistné zaplacené zaměstnancem ve výši 20 000 Kč, ale i část pojistného zaplaceného zaměstnavatelem. Tzn., že vyplácenou částku 40 000 Kč lze snížit o zaplacené pojistné ve výši 40 000 Kč, pokud již tato částka pojistného nebyla uplatněna v minulosti.

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Pro účely konstrukce základu daně v případě výplaty odkupného nebo mimořádného výběru po 1. lednu 2015 se navrhuje možnost snížit tento příjem o příspěvky zaměstnavatele placené za soukromé životní pojištění zaměstnance, které podle navrhované úpravy nově budou příjmem podle § 6 zákona a které se zdaní prostřednictvím zaměstnancem podaného daňového přiznání s tím, že i nadále platí, že nelze odečítat již dříve uplatněné pojistné. Současně ale tak jako dosud, příspěvky za soukromé životní pojištění zaměstnance placené zaměstnavatelem, u kterých je zachováno osvobození dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3, jsou v případě jak mimořádného výběru, tak odkupného zdaněny 15% srážkovou daní. Např. pokud měl zaměstnanec soukromé životní pojištění od roku 2000, na které mu zaměstnavatel přispíval ročně 10 Kč, tak pokud v prosinci 2015 ukončí pojistnou smlouvu s výplatou odkupného, od částky odkupného např. ve výši 400 Kč bude možné odečíst příspěvky, které zaplatil na jeho soukromé životní pojištění zaměstnavatel, u kterých zaniklo daňové osvobození a které byly příjmem podle § 6 a které zaměstnanec zdaní v rámci jím podaného daňového přiznání. Např. zaměstnanec požádá o odkupné v červenci 2015. Lze předpokládat, že zaměstnavatel mu za 6 měsíců roku 2015 přispěl na soukromé životní pojištění ve výši 5 Kč (1/2 roční částky). Za uplynulých 10 let zaměstnavatel přispěl celkem 100 Kč. Proto pojišťovna může odkupné snížit o 105 Kč (příspěvky zaměstnavatele, u kterých zaniklo daňové osvobození a které je zaměstnanec povinen uvést v daňovém přiznání za rok 2015 jako příjem podle § 6) a o příspěvky zaměstnance.

48. V § 10 odst. 1 písmeno b) zní:

- „b) příjmy z převodu
1. nemovitě věci,
  2. cenného papíru a
  3. jiné věci,“.

K bodu 48 (§ 10 odst. 1 písm. b))

Pro posílení právní jistoty poplatníků a správců daně se jednotlivé druhy příjmů vymezují v rámci § 10 odst. 1 explicitně a jsou jimi příjmy z převodu nemovitě věci, příjmy z převodu cenného papíru (prostřednictvím ustanovení § 21b odst. 3 se do tohoto druhu příjmu zahrnují i příjmy z převodu zaknihovaného cenného papíru), v nichž jsou zahrnuty také příjmy plynoucí menšinovým akcionářům při uplatnění práva hlavního akcionáře na výkup účastnických cenných papírů a dále příjmy z prodeje ostatních věcí.

Jde o ustanovení navazující na § 10 odst. 4 zákona, který umožňuje u ostatních příjmů uplatnit daňovou ztrátu, jde-li o příjem stejného druhu. Např. poplatník dosáhne v lednu daného zdaňovacího období příjem z převodu cenných papírů 300 000 Kč a v září ztrátu 50 000 Kč. Zdanitelným příjmem v daném roce bude částka 250 000 Kč. Zisk z převodu cenných papírů tedy nebude možné započítat např. proti ztrátě z prodeje nemovitě věci.

49. V § 10 odst. 1 písm. g) se slova „nebo další podíl na majetku transformovaného družstva“ nahrazují slovy „podíl na majetku transformovaného družstva, vrácení emisního ázia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění“.

K bodu 49 (§ 10 odst. 1 písm. g))

Do ustanovení § 10 písm. g) se doplňují další tituly, které jsou svou ekonomickou povahou velmi podobné vypořádacímu podílu, tj. představují určitý návrat vloženého kapitálu ze společnosti. Jedná se i o případ, pokud poplatník získal úplatně obchodní podíl na obchodní společnosti a součástí vlastního kapitálu této obchodní společnosti byly vratitelné položky typu emisního ážia nebo příplatku mimo vlastní kapitál. Význam zařazení do písmene g) spočívá zejména ve vazbě na ustanovení § 10 odst. 6 zákona, kdy bude u těchto příjmů možné uplatnit nabyvací cenu podílu jakožto daňový výdaj.

50. V § 10 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) příjem z rozpuštění rezervního fondu vytvořeného ze zisku nebo z rozpuštění obdobného fondu.“.

K bodu 50 (§ 10 odst. 1 písm. o))

Zákon o obchodních korporacích (ZOK) již nově neukládá (až na výjimky) obchodním korporacím vytváření rezervního fondu ze zisku. Je tedy na dané obchodní korporaci, zda i nadále bude rezervní fond ze zisku vytvářet, v jaké výši nebo zda dosavadní zdroje inventarizované v rámci rezervního, nedělitelného nebo ostatních fondů ze zisku rozpustí svým členům. Pokud obchodní korporace rezervní fond vytvořený ze zisku po zdanění rozpustí mezi členy, bude se na straně člena obchodní korporace fyzické osoby jednat o zdanitelný příjem podle § 10 zákona. Tento příjem bude v souvislosti s úpravou § 36 zákona zdaněn daní vybíranou srážkou.

Termín „obdobný fond“ zahrnuje nedělitelný fond vzniklý podle § 235 obchodního zákoníku nebo jiné obdobné fondy, které mohou být vytvořeny, neboť ZOK výslovně nevylučuje i vytváření jiných fondů obdobných rezervnímu, pokud je to dáno jiným právním předpisem nebo stanovami obchodní korporace, proto je platnost ustanovení rozšířena i na tyto fondy.

51. V § 10 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „; obdobně se postupuje u příjmů plynoucích do společného jmění manželů“.

K bodu 51 (§ 10 odst. 2))

V návaznosti na zdaňování bezúplatných příjmů se navrhuje do zákona doplnit, že v případě, kdy bezúplatný příjem plyne do společného jmění manželů, bude tento příjem zdaňovat pouze jeden z manželů. To platí za podmínky, že uvedený příjem nebude na straně manžela nebo manželky od daně osvobozen.

52. V § 10 odst. 3 písm. b) se slova „členských státech Evropské unie nebo dalších státech, které tvoří Evropský hospodářský prostor“ nahrazují slovy „členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 52 (§ 10 odst. 3 písm. b))

V souvislosti s úpravou znění příslušných ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor

(Norska a Islandu) se navrhuje provést v ustanovení § 10 odst. 3 písm. b) formulační změnu, která zajistí sjednocení znění tohoto ustanovení s formulací ostatních ustanovení, která je vedena tímž věcným záměrem.

53. V § 10 odst. 3 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

K bodu 53 (§ 10 odst. 3 písm. c))

Tato úprava souvisí s přesunutím osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a příjmů z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu z § 10 odst. 3 písm. c) do § 4 odst. 1 písm. v).

54. V § 10 odst. 3 písm. c) bodě 2 se za slovo „roku“ vkládá slovo „bezprostředně“.

K bodu 54 (§ 10 odst. 3 písm. c) bod 2)

Navrhuje se upřesnit, že bezúplatný příjem je od daně z příjmů fyzických osob osvobozen, pokud jde o příjem od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním tohoto příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou.

55. V § 10 odst. 3 písm. c) bodě 3 se za slovo „obmyšleného“ vkládají slova „z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo“.

K bodu 55 (§ 10 odst. 3 písm. c) bod 3)

Navrhovanou úpravou se zajišťuje, aby příjem z majetku svěřenského fondu vyčleněného zakladatelem, který je současně obmyšleným (ve svůj vlastní prospěch), měl stejný daňový režim jako příjem obmyšleného, který je v zákonem vyjmenovaném vztahu k zakladateli. (např. příbuzný v linii přímé). Stejným způsobem bude posuzován příjem z majetku svěřenského fondu u osoby, která zvýšila majetek tohoto fondu a je současně osobou obmyšlenou.

56. V § 10 odst. 3 písm. c) bodě 4 se slova „hodnota nedosahuje“ nahrazují slovy „úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku“.

K bodu 56 (§ 10 odst. 3 písm. c) bod 4)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje doplnit, že hodnota bezúplatných příjmů pro osvobození od daně z příjmů od více poplatníků ve zdaňovacím období se nesčítá.

Od daně z příjmů je např. osvobozen dar do zákonného limitu 15 000 Kč i v případě, že poplatník obdrží více darů od jednoho poplatníka nepřevyšujících v součtu roční limit 15 000 Kč.

57. V § 10 odst. 5 větě sedmé se slova „prodeje cenných“ nahrazují slovy „úplatného převodu cenných“ a slova „uskutečněním prodeje“ se nahrazují slovy „uskutečněním úplatného převodu“.

K bodu 57 (§ 10 odst. 5)

Navrhuje se nahradit pojem „prodej cenných papírů“ širším pojmem „úplatný převod cenných papírů“ z důvodu podchyčení dalších transakcí s cennými papíry, které se uskutečňují za protiplnění.

58. V § 10 odst. 6 se slova „hodnota vkladu spočívající v provedení nebo provádění prací nebo v poskytnutí nebo poskytování služby ani“ zrušují.

K bodu 58 (§ 10 odst. 6)

Podle § 103 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, připouští-li to společenská smlouva, může společník veřejné obchodní společnosti splnit svou vkladovou povinnost také provedením nebo prováděním práce nebo poskytnutím nebo poskytováním služby. V takovém případě obsahuje společenská smlouva i ocenění prováděné práce nebo poskytované služby nebo způsob ocenění. Obdobný postup zákon o obchodních korporacích stanoví i v případě komplementáře komanditní společnosti (podle § 119 zákona o obchodních korporacích se na komanditní společnost použijí přiměřeně ustanovení o veřejné obchodní společnosti) a v případě člena družstva (§ 574 zákona o obchodních korporacích).

Vzhledem ke skutečnosti, že provedení nebo provádění prací nebo poskytnutí nebo poskytování služby výše uvedeným poplatníkem vzniká poplatníkovi nepeněžní příjem v podobě nabytí vkladu s tím, že tento nepeněžní příjem není od daně z příjmů osvobozen, navrhuje se v zákoně zrušit ustanovení, že daňovým výdajem není hodnota „odpracovaného“ vkladu. Dosáhla-li by např. hodnota práce pro družstvo částky 100 000 Kč, výše nepeněžního vkladu člena družstva by byla 100 000 Kč. Na straně člena družstva by se v daném případě jednalo o zdanitelný příjem. Pokud by např. člen družstva podíl na družstvu úplatně převedl do 5 let od nabytí, tj. nesplnil zákonnou podmínku danou § 4 odst. 1 písm. r) zákona pro osvobození příjmu z úplatného převodu, daňovým výdajem by byla nabývací cena ve výši 100 000 Kč.

59. V § 10 odst. 8 se za slova „až ch)“ vkládají slova „a o)“.

K bodu 59 (§ 10 odst. 8)

Zákon o obchodních korporacích (ZOK) již nově neukládá (až na výjimky) obchodním korporacím vytváření rezervního fondu ze zisku. Je tedy na dané obchodní korporaci, zda i nadále bude rezervní fond ze zisku vytvářet, v jaké výši nebo zda dosavadní zdroje inventarizované v rámci rezervního, nedělitelného nebo ostatních fondů ze zisku rozpustí svým členům. Pokud obchodní korporace rezervní fond vytvořený ze zisku rozpustí mezi členy, bude se na straně člena obchodní korporace fyzické osoby jednat o zdanitelný příjem podle § 10 zákona. Tento příjem bude v souvislosti s úpravou § 36 zákona zdaněn daní vybíranou srážkou.

60. V § 12 odst. 1 se slova „, z provozu rodinného závodu“ zrušují.

K bodu 60 (§ 12 odst. 1)

Z důvodu přesunu a podrobnější úpravy, která se týká členů rodiny zúčastněných na provozu rodinného závodu v § 13, se navrhuje přebytečnou část tohoto ustanovení vypustit.

61. § 13 včetně nadpisu zní:

„§ 13

Příjmy a výdaje spolupracujících osob

(1) Příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti s výjimkou podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti mohou být rozděleny mezi poplatníka a s ním spolupracující osoby, kterými se rozumí

- a) spolupracující manžel,
- b) spolupracující osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- c) člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.

(2) U spolupracujících osob musí být výše podílu na příjmech a výdajích stejná. Příjmy a výdaje se rozdělují tak, aby

- a) podíl příjmů a výdajů připadající na spolupracující osoby nečinil v úhrnu více než 30 % a
- b) částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činila
  - 1. za zdaňovací období nejvýše 180 000 Kč a
  - 2. za každý započatý kalendářní měsíc spolupráce nejvýše 15 000 Kč.

(3) V případě, že je spolupracující osobou pouze manžel, se příjmy a výdaje rozdělují tak, aby

- a) podíl příjmů a výdajů připadající na manžela nečinil více než 50 % a
- b) částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činila
  - 1. za zdaňovací období nejvýše 540 000 Kč a
  - 2. za každý započatý kalendářní měsíc spolupráce nejvýše 45 000 Kč.

(4) Příjmy a výdaje nelze rozdělovat

- a) na dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku,
- b) na dítě v kalendářních měsících, ve kterých je na něj uplatňováno daňové zvýhodnění na vyživované dítě,
- c) na manžela, je-li na něj uplatněna sleva na manžela,
a
- d) na a od poplatníka, který zemřel.“

CELEX 32010L0041

K bodu 61 (§ 13)

Do ustanovení je zasaženo z důvodu doplnění úpravy o osoby, které se podílejí na provozu rodinného závodu. Rodinný závod a osoby podílejší se na něm zavedl zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Na tyto osoby se vztahovala již předchozí úprava § 13, která se zabývala spolupracujícími osobami. Tato úprava však neupravovala případ, kdy člen rodiny, který byl účasten na provozu rodinného závodu, nežije ve společně hospodařící domácnosti spolu s poplatníkem. Tyto situace se do zákona explicitně doplňují. Vzhledem k současné legislativní podobě tohoto ustanovení je zvolena cesta jeho celkové rekonstrukce, tj. jsou provedeny další, zejména legislativně technické úpravy.

Odstavec 1 upravuje okruh příjmů a výdajů vzniklých při samostatné činnosti, které mohou být rozděleny na spolupracující osoby a uvádí taxativní výčet těchto osob, které se za ně považují (jsou zde zahrnuti i členi rodiny zúčastnění na provozu rodinného závodu).

Odstavec 2 upravuje obecné pravidlo o rozdělení příjmů a výdajů, kdy nesmí přerozdělená částka přesáhnout v celkovém součtu 30 % a zároveň horní hranice vyjádřenou v peněžních prostředcích pro každý měsíc a zdaňovací období. Vůči odstavci 2 je poté speciálním ustanovením odstavec 3, který se týká spolupráce pouze s manželem poplatníka, kdy již do této spolupráce není zapojena žádná další osoba. Tento druh spolupráce má pak výhodnější daňový režim, a to v podobě výše podílu celkových příjmů a výdajů, které mohou být rozděleny a také rovněž v maximální výši rozdílu mezi příjmy a výdaji, který může být rozdělen (a to jak ročně, tak měsíčně).

Odstavec 4 pak upravuje okruh osob, na které nelze nikdy příjmy a výdaje rozdělovat. Oproti předchozímu znění tento odstavec obsahuje případ, kdy poplatník fyzicky zemře. Výslovné doplnění tzv. „civilní smrti“ poplatníka jako případu, kdy nelze rozdělovat příjmy a výdaje podle § 13, je nutné vzhledem k ustanovení § 239a daňového řádu, které zakotvuje obecný princip, podle kterého se pro účely správy daní hledí na právní skutečnosti tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. Jedná se tak o „prodloužení života“ zůstavitele pro účely správy daní a poplatníkově „daňové úmrtí“ nastává až v okamžiku skončení řízení o pozůstalosti. Na základě navržené úpravy je možné rozdělovat příjmy ze samostatné činnosti na spolupracující osobu jen do dne skutečné smrti poplatníka (tj. do doby, kdy ke spolupráci opravdu docházelo), nikoliv do okamžiku „daňového úmrtí“ poplatníka (do okamžiku skončení řízení o pozůstalosti zůstavitele.).

62. V § 15 odst. 1 větě první se slova „financování vědy a vzdělávání, výzkumných a vývojových účelů, kultury“ se nahrazují slovy „vědu a vzdělávání, výzkumné a vývojové účely, kulturu“.

K bodu 62 (§ 15 odst. 1)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje slovo „financování“, které by mohlo navozovat zužující výklad, zrušuje tak, aby nedocházelo ke sporům, zda bude nezdanitelnou částí i dar ve věcné podobě (dary v podobě knih, sbírkových předmětů či uměleckých děl, jsou vcelku běžné).

63. V § 15 odst. 1 se slova „, Norska nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“ a slova „než České republiky a dále na území Norska nebo Islandu“ se nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky“.

K bodu 63 (§ 15 odst. 1)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

64. V § 15 odst. 1 větě čtvrté se slova „bezpríspevkového dárce“ se nahrazují slovy „nebo jejích složek dárce, kterému nebyla poskytnuta finanční úhrada výdajů spojených s odběrem krve nebo jejích složek podle zákona upravujícího specifické zdravotní služby, s výjimkou úhrady prokázaných cestovních nákladů spojených s odběrem“.

K bodu 64 (§ 15 odst. 1)

Jde o legislativně technickou úpravu, pojem „bezpríspevkový“ je v zákoně obsoletní. Ustanovení § 32 odst. 2 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu (tedy nárok na příspěvek), s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy. Uvedené účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložené výdaje spojené s odběrem krve jsou od daně osvobozené v souladu s § 4 odst. 1 písm. j) zákona o daních z příjmů.

65. V § 15 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Poskytnou-li bezúplatně plnění manželé ze společného jmění manželů, může odpočet uplatnit jeden z nich nebo oba poměrnou částí.“.

K bodu 65 (§ 15 odst. 1)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje do zákona doplnit, že v případě daru, který poskytnou manželé ze společného jmění manželů, může odpočet uplatnit jeden z manželů nebo oba poměrnou částí, tak jak se dohodnou. Bude-li se např. jednat o dar poskytnutý ze společného jmění manželů na zákonem stanovené účely ve výši 10 000 Kč, může odpočet uplatnit v plné výši buď jen manžel, nebo jen manželka, anebo např. manžel odečte 2 000 Kč, manželka zbývajících 8 000 Kč. Záleží na jejich rozhodnutí.

Limity pro uplatnění daru se posuzují u každého z manželů samostatně.

66. V § 15 odst. 3 úvodní část ustanovení se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 66 (§ 15 odst. 3 úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 3 i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

67. V § 15 odst. 3 písm. a) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 67 (§ 15 odst. 3 písm. a))

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 3 písm. a) i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

68. V § 15 odst. 3 písm. c) bodu 4 se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 68 (§ 15 odst. 3 písm. c) bod 4)

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 3 písm. c) bod 4 i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

69. V § 15 odst. 3 písm. e) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 69 (§ 15 odst. 3 písm. e))

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 3 písm. e) i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

70. V § 15 odst. 3 písm. f) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 70 (§ 15 odst. 3 písm. f))

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 3 písm. f) i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

71. V § 15 odst. 4 větě páté se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 71 (§ 15 odst. 4)

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad § 15 odst. 4 i na jednotku, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

72. V § 15 odst. 5 se na konci textu písmene c) doplňují slova „; v případě převodu prostředků účastníka z transformovaného fondu do účastnických fondů lze odečíst částku, která se rovná součtu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na část zdaňovacího období a příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření na navazující část zdaňovacího období sníženou o 12 000 Kč“.

K bodu 72 (§ 15 odst. 5 písm. c))

Zavedením doplňkového penzijního spoření došlo k uzavření stávajícího systému penzijního připojištění se státním příspěvkem. Stávajícím účastníkům bylo umožněno buď setrvat v tzv. transformovaných fondech nebo dobrovolně přejít do nového doplňkového penzijního spoření (§ 191 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů). Z důvodu zachování daňových výhod penzijního připojištění se státním příspěvkem při přechodu na doplňkové penzijní spoření se navrhuje, aby v případě takového přechodu bylo možno upravovat o zákonem daný limit 12 000 Kč součet příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem a příspěvků na doplňkové penzijní spoření v roce přechodu. Například poplatník je od ledna do dubna účasten penzijního připojištění, od května převede svoje prostředky do doplňkového penzijního spoření, s měsíčním příspěvkem ve výši 1 500 Kč u obou produktů. Za první čtyři měsíce zaplatil 6 000 Kč příspěvků, za 8 zbývajících měsíců zaplatil 12 000 Kč. Proto může při splnění ostatních podmínek uplatnit jako položku odčitatelnou od základu daně 6 000 Kč, tzn. od celkového součtu příspěvků zaplacených v daném roce na oba produkty odečte zákonem uvedený limit 12 000 Kč.

73. V § 15 odst. 5 závěrečné části ustanovení se slovo „příslušných“ nahrazuje slovy „uplynulých deseti“.

K bodu 73 (§ 15 odst. 5 závěrečná část ustanovení)

Vzhledem k tomu, že v souvislosti s důkazním břemenem poplatníků, kteří mají povinnost při porušení podmínek stanovených zákonem zdanit dříve uplatněné nezdánitelné části základu daně z titulu zaplacených příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření, se jeví překážkou vyčíslení výše takových příjmů v případech, kdy byla v minulosti uvedená nezdánitelná část základu daně uplatňována v rámci ročního zúčtování záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u zaměstnavatele (poplatník mohl změnit zaměstnavatele, zaměstnavatel neexistuje, apod.), navrhuje se právní úprava, na základě které se omezí doba pro účely zpětného dodanění dříve uplatněného pojistného na uplynulých 10 let. Zruší-li např. poplatník smlouvu na jeden z uvedených produktů v roce 2016, bude dodávat příspěvky uplatněné v letech 2006 až 2015, tzn., že odpočty pojistného v letech předcházejících zůstávají zachovány (nedodaňují se). Délka navržené lhůty vychází z teze, podle které smlouvy, které přetrvávají déle než 10 let, byly uzavírány s úmyslem odkládat finanční prostředky na budoucí spotřebu a nikoliv spekulativně za účelem vytěžení zákonných daňových úlev. Zároveň ale bylo nutné nastavit lhůtu dostatečně dlouhou tak, aby její délka naopak nemotivovala k předčasnému ukončení smluv o soukromém životním pojištění. Navržená úprava tak reflektuje objektivní skutečnosti, pro které jsou poplatníci

nuceni vypovídat smlouvy o soukromém životním pojištění, např. z důvodu tíživé finanční situace, a zohledňuje dlouhodobý úmysl poplatníků odkládat prostředky na budoucí spotřebu, což byl cílový stav nezdánitelné části základu daně.

U penzijního připojištění se státním příspěvkem s ohledem na čl. II bod 1 přechodných ustanovení zákona č. 545/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony, i nadále platí, že příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem uplatněné před 1. lednem 2006 dodanění nepodléhají.

74. V § 15 odst. 6 se slova „Evropského hospodářského prostoru“ nahrazují slovy „státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“, slova „ve smlouvě sjednána až po 60 měsících“ se nahrazují slovy „v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících“, za slova „60 let“ se vkládají slova „a že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy“ a věta poslední se nahrazuje větou „Dojde-li před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, nárok na nezdánitelnou část základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v uplynulých 10 letech z důvodu zaplaceného pojistného základ daně snížen; toto se neuplatní v případě plnění, kdy došlo ke vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění nebo v případě smrti a s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odkupné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude přímo převedeno na jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdánitelné části základu daně.“.

K bodu 74 (§ 15 odst. 6)

Vzhledem k tomu, že v souvislosti s důkazním břemenem poplatníků, kteří mají povinnost při porušení podmínek stanovených zákonem zdanit dříve uplatněné nezdánitelné části základu daně z titulu zaplaceného soukromého životního pojištění, se jeví překážkou vyčíslení výše takových příjmů v případech, kdy byla v minulosti uvedená nezdánitelná část základu daně uplatňována v rámci ročního zúčtování záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u zaměstnavatele (poplatník mohl změnit zaměstnavatele, zaměstnavatel neexistuje, apod.), navrhuje se právní úprava,

na základě které se omezí doba pro účely zpětného dodanění dříve uplatněného pojistného na uplynulých 10 let. Zruší-li např. poplatník pojistnou smlouvu v roce 2015, bude dodávat pojistné uplatněné v letech 2005 až 2014, tzn. že odpočty pojistného v letech předcházejících zůstávají zachovány (nedodávají se). Délka navržené lhůty vychází z teze, podle které smlouvy, které přetrvávají déle než 10 let, byly uzavírány s úmyslem odkládat finanční prostředky na budoucí spotřebu a nikoliv spekulativně za účelem vytěžení zákonných daňových úlev. Zároveň ale bylo nutné nastavit lhůtu dostatečně dlouhou tak, aby její délka naopak nemotivovala k předčasnému ukončení smluv o soukromém životním pojištění. Navržená úprava tak reflektuje objektivní skutečnosti, pro které jsou poplatníci nuceni vypovídat smlouvy o soukromém životním pojištění, např. z důvodu tíživé finanční situace, a zohledňuje dlouhodobý úmysl poplatníků odkládat prostředky na budoucí spotřebu, což byl cílový stav nezdanitelné části základu daně.

Z důvodu právní jistoty poplatníků se odbytné nahrazuje slovem odkupné. Úprava pojištění ze zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů, byla přenesena do nového občanského zákoníku (§ 2758 a násl.) s účinností k 1. lednu 2014. Nový občanský zákoník v souvislosti s ukončením smlouvy stanoví, že pojistník má právo na odkupné (§ 2842). O odbytném mluví ve zcela jiné souvislosti, a to v kontextu náhrady při újmě na přirozených právech člověka (§ 2968 NOZ).

Navrhuje se doplnit, že sankce v podobě zdanění dříve uplatněných nezdanitelných částí základu daně z titulu zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění se neuplatní v případě, kdy bude rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné převedeno na jakoukoliv jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně. Vedle nových smluv tak bude bez uvedeného sankčního dopadu možné převádět zákonem vymezené finanční prostředky i na již existující smlouvu o soukromém životním pojištění, která splňuje zákonem stanovené podmínky.

Z důvodu zamezení zneužívání soukromého životního pojištění k obcházení daňové povinnosti se navrhuje doplnit omezení možnosti osvobození příspěvků zaměstnavatele za pojistné na soukromé životní pojištění zaměstnance. V poslední době se množí případy, kdy je pojišťovnou nabízeno tzv. „investiční životní pojištění“ s tím, že tento typ pojištění splňuje podmínky pro daňovou uznatelnost příspěvků zaměstnavatele, osvobození příjmu ve formě příspěvku zaměstnavatele na straně zaměstnance a dále možnost uplatnění odčitatelných položek od základu daně zaměstnance, pokud jsou splněny podmínky dle ustanovení § 15 odst. 6 zákona. Ačkoli takovýto pojistný produkt formálně splňuje kritéria soukromého životního pojištění, jedná se ve skutečnosti částečně o investice kolektivního investování. Zásadní odlišností investičního životního pojištění od klasického kapitálového pojištění je způsob tvorby rezervy na účtech klientů. Rezerva je tvořena prostřednictvím investic do podílových fondů, přičemž pojišťovna negarantuje výši plnění, tj. ani výnos např. v podobě technické úrokové míry jako je tomu právě u kapitálového životního pojištění. Ke krytí pojistného rizika je pak pojišťovnou používána pouze minimální část placené pojistné. Například roční pojistné hrazené poplatníkem daně z příjmů fyzických osob (ať zaměstnancem či např. OSVČ) činí 20 000 Kč s tím, že 4 000 Kč (20 %) je část pojistného určená ke krytí rizika vzniku nahodilé události (pojistná událost) a zbývajících 16 000 Kč (80 %) je pojišťovnou umístěno např. do podílových fondů. Protože podmínky soukromého životního pojištění definované v ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3. splňuje pouze část pojistného ve výši 4 000 Kč, může zaměstnanec

jako položku odčitatelnou od základu daně uplatnit pouze 20 % z jím hrazeného pojistného, tzn. 4 000 Kč (současně nesmí dojít k překročení limitu 12 000 Kč). V rámci tohoto typu pojištění dochází k propojení primárního účelu pojištění, tedy krytí rizik, se sekundárním prvkem, což je tvorba rezervy prostřednictvím investic na finančním trhu. Pojišťovna tak z části funguje obdobně jako investiční společnost. To znamená, že v poměru, v jakém se podílí pojistné a investiční riziko v celkové částce pojistného, se posuzuje daňový režim položky nezdanitelné části základu daně.

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V tomto ustanovení se navrhuje rozšířit podmínky pro uplatnění nezdanitelných částí základu daně z titulu pojistného zaplaceného poplatníkem za jeho soukromé životní pojištění tak, že k zániku tohoto nároku dochází nejen v případě předčasného ukončení pojištění, resp. v případě výplaty odkupného, ale i v případě mimořádného výběru za trvání pojištění. Navrhovaná úprava nebude dopadat na ty poplatníky, kteří mimořádný výběr neuskuteční.

Podmínky v zásadě kopírují režim právní úpravy, která je obsahem ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bod 3. V tomto kontextu je možné se zmínit o případech, kdy dojde k porušení formálních podmínek v ustanovení uvedených (tj. např. smlouva o životním pojištění je změněna tak, že doba výplaty pojistného plnění je navržena před rokem, ve kterém poplatník dosáhne 60 let). V takovém případě je pro posouzení nároku na odpočet rozhodující okamžik, ve kterém bylo pojistné zaplacené. V případě jednorázového pojistného je částka, která připadá na období, ve kterém je pojistné počítáno do odpočtu, určeno poměrem.

75. V § 15 odst. 9 větě první se za slova „který je“ vkládá slovo „daňovým“ a slova „, Norska nebo Islandu“ se nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 75 (§ 15 odst. 9)

Navrhuje se legislativně technická úprava navazující na pojem „daňový rezident“ zavedený zákonem opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. v § 2 zákona o daních z příjmů.

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

76. V § 15 odst. 9 větě druhé se slova „na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí“ zrušují.

K bodu 76 (§ 15 odst. 9)

Z důvodu snížení administrativní zátěže poplatníků se navrhuje zrušit povinnost dokládat výši příjmů ze zdrojů ze zahraničí na daném formuláři. Nadále trvá však povinnost tento příjem doložit potvrzením zahraničního správce daně. Forma je tedy volná.

77. V § 16a se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Vykáže-li poplatník u příjmů ze samostatné činnosti daňovou ztrátu, lze o ni pro účely odstavce 2 písm. a) snížit příjmy zahrnované do dílčího základu daně podle § 6.“

K bodu 77 (§ 16a odst. 3)

Navrhuje se, aby v případě, kdy na straně poplatníka budou příjmy ze závislé činnosti podle § 6 zákona např. činit 2 mil. Kč s tím, že u příjmů ze samostatné činnosti vykáže daňovou ztrátu 1,5 mil. Kč, mohl daňovou ztrátu započítat s příjmy ze závislé činnosti, tj. výsledná částka by činila 0,5 mil. Kč, a z toho důvodu by se na poplatníka solidární zvýšení daně nevztahovalo.

Tato úprava reflektuje původní záměr, tj. solidární zvýšení daně u těch poplatníků, jejichž příjmy přesahují zákonem stanovený limit. V případech, kdy dochází ke kombinaci základu daně podle § 6 a daňové ztráty, objektivně poplatník tak vysokých příjmů nedosahuje, a to právě z důvodů nutnosti vykrytí daňové ztráty.

78. Za § 17a se vkládá nový § 17b, který včetně nadpisu zní:

„§ 17b

Základní investiční fond

(1) Základním investičním fondem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) investiční fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, jehož akcie nebo podílové listy jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu,
- b) otevřený podílový fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
- c) investiční fond a podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy investující v souladu se svým statutem více než 90 % hodnoty svého majetku do
  1. investičních cenných papírů,
  2. cenných papírů vydaných investičním fondem nebo zahraničním investičním fondem,
  3. účastí v kapitálových obchodních společnostech,
  4. nástrojů peněžního trhu,
  5. finančních derivátů podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
  6. práv vyplývajících ze zápisu věcí uvedených v bodech 1 až 5 v evidenci a umožňujících oprávněnému přímo nebo nepřímo nakládat s touto hodnotou alespoň obdobným způsobem jako oprávněný držitel,
  7. pohledávek na výplatu peněžních prostředků z účtu,
  8. úvěrů a zápůjček poskytnutých investičním fondem,

d) zahraniční investiční fond srovnatelný s fondem uvedeným v písmenech a) až c) pokud

1. je jeho domovským státem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy členský stát Evropské unie nebo stát tvořící Evropský hospodářský prostor,
2. prokáže, že je obhospodařován na základě oprávnění srovnatelného s oprávněním k obhospodařování investičního fondu vydávaného Českou národní bankou a obhospodařovatel podléhá dohledu srovnatelnému s dohledem České národní banky,
3. má statut nebo dokument srovnatelný se statutem, ze kterého lze zjistit, že se jedná o zahraniční fond srovnatelný s fondem uvedeným v písmenech a) až c), a
4. prokáže, že se podle práva jeho domovského státu jeho příjmy ani z části nepřičítají jiným osobám.“

K bodu 78 (§ 17b)

V současné době přetrvává nevyhovující stav v oblasti zdanění investičních fondů, který umožňuje legální obcházení daňové povinnosti a provádění daňové optimalizace prostřednictvím investičních fondů. Všechny investiční fondy podle dnes účinné právní úpravy podléhají dani z příjmů ve výši 5 %. Vyplácené podíly na zisku investičního fondu jsou zdaňovány 15% srážkovou daní stejně jako např. u běžných akcií. Pro běžné investory je tak nastaveno srovnatelné daňové zatížení jako v situaci, kdy investují individuálně. Splní-li však investor – právnická osoba podmínky pro definici tzv. „mateřské společnosti“ (tj. pokud vlastní minimálně 12 měsíců alespoň 10% podíl na investičním fondu s právní formou akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným), jsou podle směrnice Rady 2011/96/EU, o společném zdanění mateřských a dceřiných společností (tzv. dividendová směrnice), vyplácené podíly na zisku od daně z příjmů osvobozené. V tomto případě je konečné efektivní zdanění investice podle platné úpravy pouze 5 %, což umožňuje vytváření účelových investičních fondů, které slouží pouze k legálnímu vyhnutí se daňové povinnosti.

Z těchto důvodů se navrhuje nový způsob zdanění investičních fondů, který umožňuje uplatnit sníženou sazbu daně z příjmů pouze u vybraných typů investičních fondů. V ustanovení se zavádí nový termín „základní investiční fond“, který je vymezen pouze pro účely zákona o daních z příjmů a definuje množinu fondů, pro které bude dále platit současný daňový režim se sníženou daňovou sazbou.

Navržená kritéria definující základní investiční fond vycházejí z loňského vládního návrhu zákonného opatření senátu č. 344/2013 a jako taková byla podrobena odborné diskusi (navrhovaná úprava byla zrušena přijetím pozměňujícího návrhu Legislativní odbor Senátu, který vrátil systém zdaňování investičních fondů zpět do původního stavu). Cílem navrhovaných kritérií je umožnit i nadále daňové zvýhodnění pro všechny běžné investiční fondy, ale zároveň omezit účelové zakládání investičních fondů.

Základním investičním fondem je vždy investiční fond, který je obchodovaný na regulovaném trhu, což jednoznačně vylučuje možnost účelového založení. Dále je jím vždy také otevřený podílový fond, což je v současné době nejběžnější typ investičních fondů v ČR. Tyto fondy jsou většinou určeny

široké veřejnosti a jejich právní forma vylučuje možnost provádění daňových optimalizací popsaných v úvodním odstavci. Další typem fondu, který je vždy základním investičním fondem, je podfond akciové společnosti s proměnným kapitálem, která je fondem kolektivního investování, neboť i tyto fondy svým charakterem neumožňují účelové zakládání.

Ostatní investiční fondy, které nesplňují podmínky stanovené v písmenech a) – c), jsou základním investičním fondem jen tehdy, pokud splní požadovaná investiční omezení. Investiční omezení jsou koncipována poměrně volně a omezí pouze fondy, které jsou přímo určeny pro investování do nemovitostí, komodit a dalších speciálních investic. I fondy s touto investiční strategií však mohou být základním investičním fondem, pokud zvolí formu otevřeného podílového fondu.

Základním investičním fondem může být i svěřenský fond, který byl založen podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech a splňuje podmínky stanovené v písm. d). Stejně se přistupuje také k podfondům akciové společnosti s proměnným základním kapitálem, která je fondem kvalifikovaných investorů. Tyto podfondy mohou být omezeny pouze pro úzkou vybranou skupinu investorů, mají právní formu umožňující uplatnění Směrnice, a mohou být tedy použity pro daňovou optimalizaci, a proto musí pro získání statutu základního investičního fondu dodržet investiční omezení uvedené v písm. d).

Investiční fondy, které neodpovídají podmínkám stanoveným v písm. a) až d), budou zdaňovány jako běžní poplatníci daně z příjmů právnických osob, neboť se svým charakterem mohou blížit běžnému podnikání. U tohoto typu investičních fondů tedy není jakékoli daňové zvýhodnění žádoucí.

Speciální typy investičních fondů zakládáných v rámci programů na podporu malých a středních podnikatelů budou dále patřit do skupiny fondů se zvýhodněným daňovým režimem.

Část ustanovení, která se týká zahraničních fondů, vychází z nové definice „zahraničního investičního fondu“ v zákoně o investičních společnostech a investičních fondech a stanoví, za jakých podmínek může zahraniční investiční fond uplatnit sníženou sazbu daně. Stejně jako v případě tuzemských fondů platí nově snížená sazba daně pouze pro vybrané typy zahraničních fondů. I nadále bude platit, že ustanovení se nevztahuje na fondy, které jsou daňově transparentní. V ustanovení se nově používá termín domovský stát, který je převzat z zákona o investičních společnostech a investičních fondech, ve kterém je definován jako stát, podle jehož práva byl fond založen nebo kde má své sídlo.

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Jedná se o úpravu, která navazuje na navrhované změny v novelizačním bodě 91 a zajišťuje pro podfondy akciové společnosti s proměnným kapitálem stejný daňový režim, jako pro běžný investiční fond.

Jedná se o úpravu, která navazuje na vypuštění původního písmene c).

79. V § 18 odst. 2 se písmena e) a f) zrušují.

Dosavadní písmena g) a h) se označují jako písmena e) a f).

K bodu 79 (§ 18 odst. 2 písm. e) a f)

Navržené zrušení písmene e) v § 18 zákona reflektuje skutečnost, že na vložení majetku do svěřenského fondu (tj. na vyčlenění majetku do svěřenského fondu a na zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti) je nahlíženo pro účely zákona o daních z příjmů obdobně jako na vklad do obchodní korporace. Toto vyčlenění nepodléhá zdanění, neboť je pouze rozvahovou operací, tj. vklad není z pohledu svěřenského fondu výnosem (k tomu viz § 23 odst. 1 a odůvodnění k novelizačnímu bodu, který toto ustanovení mění), a proto se neprojeví finálně v základu daně. K tomu je třeba dodat, že dle ustanovení § 17 odst. 1 písm. f) zákona má svěřenský fond postavení poplatníka daně z příjmů právnických osob a zároveň je účetní jednotkou podle zákona o účetnictví. V tomto směru je možné tento výklad podpořit analogií s přístupem k vkladům do obchodních korporací či do právnických osob obecně (např. fundací, ústavů), kdy tyto vklady nejsou zdaňovány zákonem o daních z příjmů právě s poukazem na rozvahovou (tj. nevýnosovou) povahu dané účetní operace. V tomto kontextu tedy nebude vkladem vznikat „výnos“ tudíž ani příjem dle § 23 odst. 1., tj. vkladem nedochází k ovlivnění základu daně daného subjektu.

Kromě výše uvedeného je třeba rovněž uvážit otázku, jakou povahu má vklad do právnické osoby, resp. vyčlenění do svěřenského fondu. U obchodních korporací se takováto operace považuje za úplatnou. Pochybnosti jsou v případě činění těchto operací vůči poplatníkům, kde za toto vyčlenění není získáván podíl nebo jiná výhoda (např. vyčlenění do nadace pro veřejně prospěšný účel, vyčlenění do svěřenského fondu pro případ smrti atd.). Pro tyto případy je navrhováno doplnit nové ustanovení § 21f, podle kterého dotčené vklady nejsou považovány za bezúplatné nabytí majetku, což zabraňuje aplikaci ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bod 16, které by v takovém případě zvyšovalo základ daně (bez ohledu na to, jak je daná operace vykazována v zákoně o účetnictví).

Z výše uvedeného vyplývá, že je nadbytečné stanovit, že příjmy svěřenského fondu z vyčlenění majetku do svěřenského fondu a ze zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti nejsou předmětem daně z příjmů právnických osob obdobně, jak tomu zákon nečiní v případě vkladů majetku do obchodní korporace.

Novelizační bod současně odstraňuje nežádoucí stav vyvolaný úpravami zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., v oblasti zdaňování svěřenského fondu, tj. zejména nemožnost odpisovat majetek svěřenským fondem v důsledku aplikace § 27 písm. j). Navrhovaná úprava dále odstraňuje negativní dopady týkající se nemožnosti uplatnění částek ve výši účetních odpisů, resp. nákladů při spotřebě neodpisovaného majetku v základu daně z příjmů svěřenských fondů u majetku vyčleněného do svěřenského fondu, pokud je toto vyčlenění, resp. zvýšení majetku považováno za bezúplatný příjem. Tato nemožnost je dána ustanoveními zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., která v § 25 písm. zp) a § 25 písm. zq) zákona o daních z příjmů daňovou uznatelnost pro majetek, resp. aktiva, získané bezúplatně vylučovala. Obdobně je navrženou úpravou řešena možnost uplatnění nákladů souvisejících s prostředky z vyčlenění a zvýšení majetku svěřenského fondu ve vztahu ke stávajícímu znění § 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů.

Navržené zrušení písmene f) souvisí s transformací vyjmutí majetkového prospěchu z bezúplatného poskytování věcí k užití (§ 3 odst. 4 písm. j) do osvobození od daně navrženou v souvislosti se zavedenou povinností podávat oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob (nový § 38v). Navrhuje

se tak stejná transformace i u daně z příjmů právnických osob z důvodu zajištění stejného daňového režimu tohoto příjmů.

80. V § 18a odst. 5 se na konci textu písmene c) doplňují slova „, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby“.

K bodu 80 (§ 18a odst. 5 písm. c))

Navrhovaná úprava má stanovit, že poskytovatelem zdravotní služby pro účely zákona o daních z příjmů je pouze veřejně prospěšný poplatník, který má oprávnění poskytovat zdravotní služby podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Tím se odstraní pochybnosti, které vznikly při úpravě zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů v souvislosti s doprovodným zákonem č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě, na základě kterého byl pojem zdravotnické zařízení, resp. provozovatel zdravotnického zařízení nahrazen pojmem poskytovatel zdravotních služeb s ujištěním předkladatele zákona, že se jedná pouze o terminologickou změnu. Navrhovaná úprava se týká zejména poskytovatele sociálních služeb, který současně poskytuje doplňkově také zdravotní služby, k čemuž však nepotřebuje oprávnění. Tito poplatníci tak nebudou považováni za poskytovatele zdravotních služeb, u kterých je podmínkou k takové činnosti získání oprávnění a budou uplatňovat tzv. úzký základ daně, neboť nebude mít předmětem daně příjmy ze ztrátových činností základního poslání. Logicky tak nebudou mít možnost uplatnit ztrátu ze základního poslání proti zisku, resp. základu daně z podnikatelských aktivit, což by měla naopak vyvážit možnost snížení základu daně podle § 20 odst. 7. Odůvodněnost tohoto návrhu vychází mj. ze skutečnosti, že poskytování zdravotnických služeb u dotčených poplatníků je doplňkovou činností a z ní dosahované příjmy jsou zanedbatelné, a proto návrh nezakládá nerovné podmínky v porovnání s poskytovateli zdravotních služeb na základě oprávnění, kde naopak příjmy z těchto činností výrazně převažují.

81. V § 19 odst. 1 písmeno zc) zní:

„zc) příspěvky výrobců nebo provozovatelů solárních elektráren podle zákona upravujícího odpady plynoucí provozovatelům kolektivního systému zajišťujícího zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení nebo oddělený sběr, zpracování, využití a odstranění elektroodpadu, pokud jsou zaregistrováni podle zákona upravujícího odpady; osvobození lze uplatnit za předpokladu použití příspěvků pouze na zpracování elektroodpadů a odpadu ze solárních panelů a nezbytných nákladů souvisejících s tímto účelem s výjimkou nákladů na zřízení sběrného místa provozovatele solární elektrárny,“.

Poznámka pod čarou č. 121 se zrušuje.

K bodu 81 (§ 19 odst. 1 písm. zc))

Zákonem č. 165/2012 Sb., bylo do zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech vloženo ustanovení § 37p, které ukládá

provozovatelům solárních elektráren povinnost uzavřít smlouvu s provozovatelem kolektivního systému na sběr, zpětný odběr a likvidaci elektroodpadu, na základě které budou hrazeny poplatky na financování budoucí likvidace elektroodpadu. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu vyplývá, že pouze v tomto specifickém případě byla uložena povinnost nikoli výrobcí, ale provozovatelí solární elektrárny, za účelem jednoznačné identifikace povinné osoby a vymahatelnosti uložené povinnosti. Ministerstvo životního prostředí sdělilo, že opomenulo iniciaci novelizace zákona o daních z příjmů (§ 19 odst. 1 písm. zc), podle kterého se osvobozují příjmy plynoucí pouze z příspěvků výrobců podle zákona o odpadech provozovatelům kolektivního systému. Proto zastává názor, že pro osvobození příspěvků od provozovatelů solárních elektráren existuje v daném případě stejný důvod jako v případě elektroodpadů, a to objektivní časový nesoulad mezi tvorbou zdrojů na likvidaci a skutečnou úhradou nákladů spojených s likvidací dotčených zařízení. Časový nesoulad mezi výběrem příspěvků a zpracováním odpadu ze solárních panelů se pohybuje přibližně v rozmezí 15-35 let.

Při projednávání problematiky s daňovými poradci bylo upozorněno na skutečnost, že kolektivní systémy mohou provozovatelům solárních elektráren umožnit zřídit v místě své elektrárny sběrné místo. Za jeho zřízení a provoz mu přísluší odměna, která může znamenat vrácení nemalé částky recyklačního poplatku (8,50 Kč/kg panelu). Navrhuje se proto osvobození příspěvku omezit pouze na účely konkrétní likvidace elektroodpadů a solárních panelů, včetně nezbytných souvisejících nákladů, kterými ale nejsou náklady na zřízení sběrného místa. Ministerstvo životního prostředí dává záruky, že platná úprava zajišťuje využití dotčených příspěvků pouze pro zákonem stanovený účel, a proto není nutné stanovit postup pro případné použití prostředků v rozporu se zákonem, což by jinak znamenalo doplnění úpravy o povinnost zvýšit základ daně o částku příspěvku použitého v rozporu s jeho účelem, a to v tom zdaňovacím období, nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém došlo k porušení podmínek pro použití příspěvku nebo k ukončení činnosti.

Vzhledem ke skutečnosti, že došlo k opomenutí iniciovat změnu a reálně příspěvky jsou provozovatelí solárních elektráren poskytovány až od 1. ledna 2014, navrhuje se, aby tato úprava byla použitelná již pro zdaňovací období, které započalo v roce 2014.

82. V § 19 odst. 1 se na konci textu písmene zf) doplňují slova „; obdobně se postupuje u příjmů mateřské společnosti z rozpuštění rezervního fondu nebo obdobného fondu dceřiné společnosti“.

K bodu 82 (§ 19 odst. 1 písm. zf))

Navrhovaná úprava reaguje na změnu vzniklou přijetím ZOK, kde již není dále stanovena povinnost obchodních korporací vytvářet a udržovat rezervní fond (resp. nedělitelný fond v případě družstva). Obchodní korporace také může (po úpravě stanov) již existující rezervní fond zrušit a zdroje v něm naakumulované použít jinak nebo je i rozdělit mezi členy obchodní korporace (akcionáře, společníky nebo členy družstva). Navrhovaná úprava stanoví pro příjem členů obchodní korporace z podílu takto rozdělovaných zdrojů rezervního fondu stejný režim, jako platí v případě příjmu při snížení základního kapitálu. To znamená, že pokud rozpouští rezervní fond dceřiná společnost, je příjem mateřské společnosti z rozpouštění té části rezervního fondu, která vznikla ze zisku obchodní společnosti, osvobozen.

Termín „obdobný fond“ zahrnuje nedělitelný fond vzniklý podle § 235 Obchodního zákoníku nebo jiné obdobné fondy, které mohou být vytvořeny, neboť ZOK výslovně nevylučuje i vytváření jiných fondů obdobných rezervnímu, pokud je to dáno jiným právním předpisem nebo stanovami obchodní korporace, proto je platnost ustanovení rozšířena i na tyto fondy.

83. V § 19 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno zp), které zní:

„zp) výnosy z operací na finančním trhu s peněžními prostředky státní pokladny podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla.“.

K bodu 83 (§ 19 odst. 1 písm. zp))

Dle §19 odst. 1 písm. g) a p) zákona o daních z příjmů jsou od daně z příjmu osvobozeny výnosy z operací na finančním trhu s prostředky účtu rezervy pro důchodovou reformu a výnosy z operací s prostředky jaderného účtu. Totožné finanční operace jsou však realizovány i na jiných platebních účtech, které za stát (Českou republiku) spravuje Ministerstvo financí. Je proto v rámci zákona o daních z příjmů vhodné osvobodit explicitně od daně z příjmů veškeré operace České republiky realizované na finančním trhu s disponibilními peněžními prostředky státní pokladny tak, jak jsou definovány zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

84. Poznámka pod čarou č. 93 zní:

„⁹³⁾ Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států.

Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy.

Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, směrnice Rady 2004/76/ES a směrnice Rady 2006/98/ES.“.

K bodu 84 (poznámka pod čarou č. 93)

Směrnice Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států byla několikrát podstatně změněna. Vzhledem k novým změnám byla uvedena směrnice z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti přepracována směrnicí Rady 2011/1996/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států. Z tohoto důvodu se navrhuje novelizovat poznámku pod čarou a aktualizovat zde účinné právní předpisy Evropské unie.

85. V § 19 odst. 3 písm. b) se slova „formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, nebo“ nahrazují slovy „některou z forem uvedených v předpisech Evropské unie⁹³⁾ nebo formu“.

K bodu 85 (§ 19 odst. 3 písm. b))

Navrhovaná úprava zajišťuje aplikaci tohoto ustanovení i na společnosti mající odpovídající právní formu podle zahraničního právního předpisu, pokud jsou z důvodu místa skutečného vedení v České republice českými daňovými rezidenty. Dále se okruh subjektů, na které se toto ustanovení vztahuje, rozšiřuje i o Evropskou společnost a Evropskou družstevní společnost, které tam doposud jmenovitě uvedeny nebyly. Tato úprava zajistí nediskriminační přístup k aplikaci směrnice 2011/96/EU o společném zdanění mateřských a dceřiných společností. Poplatníků, kteří jsou založeni podle tuzemských právních předpisů, se změna netýká a ustanovení tak i nadále platí pro akciovou společnost, společnost s ručením omezeným a družstvo.

86. V § 19 odst. 3 písm. c) se slova „formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, nebo“ nahrazují slovy „některou z forem uvedených v předpisech Evropské unie⁹³⁾ nebo formu“.

K bodu 86 (§ 19 odst. 3 písm. c))

Navrhovaná úprava zajišťuje aplikaci tohoto ustanovení i na společnosti mající odpovídající právní formu podle zahraničního právního předpisu, pokud jsou z důvodu místa skutečného vedení v České republice českými daňovými rezidenty. Dále se okruh subjektů, na které se toto ustanovení vztahuje, rozšiřuje i o Evropskou společnost a Evropskou družstevní společnost, které tam doposud jmenovitě uvedeny nebyly. Tato úprava zajistí nediskriminační přístup k aplikaci směrnice 2011/96/EU o společném zdanění mateřských a dceřiných společností. Poplatníků, kteří jsou založeni podle tuzemských právních předpisů, se změna netýká a ustanovení tak i nadále platí pro akciovou společnost, společnost s ručením omezeným a družstvo.

87. V § 19 odst. 5 bodě 3 se slova „třetího státu“ nahrazují slovy „státu, který není členským státem Evropské unie, státem tvořícím Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarskou konfederací“.

K bodu 87 (§ 19 odst. 5)

Navrhovaná úprava nahrazuje nedefinovaný termín „třetí stát“ a jednoznačněji definuje okruh států, o které se v § 19 odst. 5 bodě 3, jedná.

88. V § 19 odst. 8 se slova „nebo Islandu“ nahrazují slovy „, Islandu nebo Lichtenštejska“.

K bodu 88 (§ 19 odst. 8)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro

Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

89. V § 19 odst. 10 se slova „nebo Islandu“ nahrazují slovy „Islandu nebo Lichtenštejnska“.

K bodu 89 (§ 19 odst. 10)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

90. V § 19 odst. 11 úvodní části ustanovení se slovo „dceřinná“ nahrazuje slovem „dceřiná“.

K bodu 90 (§ 19 odst. 11 úvodní část ustanovení)

Jedná se o odstranění gramatické chyby.

91. V § 19 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) U akciové společnosti s proměnným základním kapitálem tvořící podfondy se podmínky podle odstavce 3 písm. b) a c) posuzují za akciovou společnost a podfondy samostatně.“

K bodu 91 (§ 19 odst. 12)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V novém zákoně č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF), který je účinný od 19. srpna 2013 je zavedena nová právní forma investičních fondů – akciová společnost s proměnným kapitálem. Tento typ akciové společnosti může vytvářet tzv. „podfondy“ – účetně a majetkově oddělená část jmění. Podle § 17 zákona o daních z příjmů jsou tyto podfondy samostatnými poplatníky daně z příjmů právnických osob, kteří mají daňový režim obdobný otevřeným podílovým fondům (§ 37c). Aktuální právní stav však zakládá určité nejasnosti, jak se v případě akciové společnosti vytvářející podfondy bude uplatňovat Směrnice Rady 2011/96/EU o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (dále jen Směrnice) a návazně i ustanovení § 19 zákona, která tuto Směrnicí implementují do českého právního řádu.

Podle prvotní právní analýzy se došlo k závěru, že se jedná o akciovou společnost, na kterou se vztahuje Směrnice, a splnění podmínek pro osvobození podílů na zisku je nutné posuzovat synteticky, tj. za celou akciovou společnost včetně podfondů.

Následně byla ve spolupráci s odbornou veřejností provedena další analýza s akcentem na daňový režim jednotlivých podfondů, kterým byla svěřena daňová subjektivita zajišťující, aby rozhodnutí investora nebylo možné korigovat pozitivně či negativně výsledky ostatních podfondů. Vzhledem k daňové subjektivitě je podáváno daňové přiznání za každý jednotlivý podfond. Podfondy mohou odpisovat hmotný majetek, který vlastní, tvořit rezervu na opravy hmotného majetku, uplatňovat odečet daňové ztráty, ale pouze k vlastnímu základu daně.

V návaznosti na provedenou analýzu došlo k přehodnocení původního záměru a navrhuje se, aby i pro účely Směrnice bylo posuzováno postavení toho subjektu, který má daňovou subjektivitu. Od původně syntetického pohledu, tj. posuzování podmínek souhrnně za akciovou společnost s proměnným základním kapitálem tvořící podfondy, se tedy navrhuje při aplikaci Směrnice, resp. osvobození podle § 19, upřednostnit analytický pohled a posuzovat splnění požadovaných limitů za každý jednotlivý podfond samostatně.

Navrhované úpravy zajišťují jednotný přístup pro stanovení daňových povinností podfondů akciové společnosti s proměnným základním kapitálem vycházející z klasifikace podílového fondu, resp. podfondu jako entity, které byla svěřena daňová subjektivita, a byl prohlášen za poplatníka daně z příjmů právnických osob.

92. V § 19b se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) až e), která znějí:

- „c) příjem z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo podílu na pozemku podle zákona upravujícího majetek České republiky a její vystupování v právních vztazích, je-li organizační složka státu povinna je bezúplatně převést bytovému družstvu vzniklému před 1. lednem 1992 nebo jeho právnímu nástupci,
- d) příjem v podobě majetkového prospěchu, pokud v úhrnu příjmy z tohoto majetkového prospěchu od téže osoby nepřesáhnou ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, částku 100 000 Kč, u
1. vydlužitele při bezúročné zápůjčce,
  2. vypůjčitele při výpůjčce a
  3. výprosníka při výprose,
- e) příjem z nabytí majetku zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění.“

K bodu 92 (§ 19b odst. 1 písm. c) až e))

K § 19b odst. 1 písm. c):

Navržené písmeno c) v § 19b odst. 1 implementuje § 6 odst. 4 písm. a) ze zákona č. 357/1992 Sb., tj. vyjmutí plnění nebo bezúplatných převodů majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem z předmětu daně darovací. Institut popsany v osvobození je povinným převodem dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, a to dle § 60a tohoto zákona.

K § 19b odst. 1 písm. d):

Dále se z důvodu zajištění stejného daňového režimu majetkového prospěchu z bezúplatného poskytování věcí k užití u daně z příjmů fyzických a právnických osob se tento příjem přesouvá z režimu vynětí předmětu daně do režimu osvobození od daně z příjmů. Současně se navrhuje obdobný limit pro osvobození jako u daně z příjmů fyzických osob v § 4a písm. m) bodě 4.

Samotná forma „smlouvy o výpůjčce nebo výprose“ nemusí automaticky znamenat, že se jedná o bezúplatný příjem. Tato smlouva může být součástí daleko širších smluvních ujednání v rámci ekonomických vztahů.

Navržená úprava se proto nepoužije například u výpůjčky v režimu zajištění závazku převodem práva, kde vypůjčitel nezískává žádný prospěch a tento institut je v prvé řadě

využíván k eliminaci rizik na straně věřitele a je srovnatelný se zástavním právem v případě nemovitostí. Stejně tak se nepoužije při výpůjčce strojů, zařízení, šablon a forem pro zajištění smluvních dodávek pro půjčitele a dále v případě výpůjček muzejních a galerijních předmětů pro různé expozice u veřejně prospěšných poplatníků.

K § 19b odst. 1 písm. e):

Právní úprava v písmenu e) v § 19b odst. 1 navazuje na úpravu v § 20 odst. 4 písm. e) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, který byl od 1. ledna 2014 inkorporován do zákona o daních z příjmů. Podle tohoto ustanovení bylo od daně darovací osvobozeno bezúplatné nabytí majetku zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění v souladu se zákonem upravujícím činnost zdravotních pojišťoven (zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách).

93. V § 19b odst. 2 písm. b) bodě 1 se slova „; osvobození se nepoužije u obcí a krajů“ zrušují.

K bodu 93 (§ 19b odst. 2 písm. b) bod 1)

Vypuštění osvobození bezúplatných příjmů (darů) u obcí a krajů v původním návrhu bylo provedeno z důvodu rozpočtového určení daní, kdy vykázaná daň z příjmů právnických osob je příjmem rozpočtu obce nebo kraje. Zdaňování bezúplatných příjmů tak nemá žádný dopad na rozpočet obcí a krajů. Záměrem Ministerstva financí bylo zjednodušení zjištění jejich základu daně, neboť jsou ušetřeni povinnosti klíčovat a vylučovat ze základu daně výdaje, které s těmito příjmy souvisí.

I přes upozornění v průběhu připomínkového řízení na skutečnost, že osvobození bezúplatných příjmů u obcí a krajů založí zvýšenou administrativu, územní samosprávné celky na tomto osvobození trvaly.

94. V § 19b odst. 2 písm. b) bodě 2 se slova „Norska, Islandu nebo jiného členského státu Evropské unie než České republiky“ nahrazují slovy „jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky“.

K bodu 94 (§ 19b odst. 2 písm. b) bod 2)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

95. V § 19b odst. 2 písm. e) se slova „; Norska nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 95 (§ 19b odst. 2 písm. e))

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro

Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

96. V § 20 odst. 7 větě první se za slova „poskytovatele zdravotních služeb“ vkládají slova „, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby“.

K bodu 96 (§ 20 odst. 7)

Navrhovaná úprava má jasně stanovit, že poskytovatelem zdravotní služby pro účely zákona o daních z příjmů je pouze veřejně prospěšný poplatník, který má oprávnění poskytovat zdravotní služby podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Tím se odstraní pochybnosti, které vznikly při úpravě zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů v souvislosti s doprovodným zákonem č. 375/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě, na základě kterého byl pojem zdravotnické zařízení, resp. provozovatel zdravotnického zařízení nahrazen pojmem poskytovatel zdravotních služeb s ujištěním předkladatele zákona, že se jedná pouze o terminologickou změnu. Poskytovatel sociálních služeb, který současně poskytuje zdravotní služby bez oprávnění tak nebude považován za poskytovatele zdravotních služeb, bude uplatňovat tzv. úzký základ daně, neboť nebude mít předmětem daně příjmy ze ztrátových činností základního poslání a dosáhne tak na možnost snížení základu daně podle § 20 odst. 7. Odůvodněnost tohoto návrhu vychází mj. ze skutečnosti, že poskytování zdravotnických služeb u dotčených poplatníků je doplňkovou činností a z ní dosahované příjmy jsou zanedbatelné, a proto návrh nezakládá nerovné podmínky v porovnání s poskytovateli zdravotních služeb na základě oprávnění, kde naopak příjmy z těchto činností výrazně převažují.

97. V § 20 odst. 8 se slova „financování vědy a vzdělávání, výzkumných a vývojových účelů, kultury“ nahrazují slovy „vědu a vzdělávání, výzkumné a vývojové účely, kulturu“.

K bodu 97 (§ 20 odst. 8)

Navrhovaná úprava má za cíl odstranit pochybnosti, že za poskytnuté bezúplatné plnění (dar) se nepovažuje pouze plnění peněžité povahy, ale také nepeněžní plnění např. v podobě knih, sbírkové předměty nebo umělecké díla.

98. V § 20 odst. 8 se slova „; Norska nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 98 (§ 20 odst. 8)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

99. V § 20 odst. 8 větě páté se slova „poplatníci, kteří nejsou založení nebo zřízení za účelem podnikání“ nahrazují slovy „veřejně prospěšní poplatníci“.

K bodu 99 (§ 20 odst. 8)

Doplňuje se terminologická změna, která byla v ostatních částech zákona o daních z příjmů provedena již k 1. lednu 2014.

100. V § 20 odst. 8 se věta poslední zrušuje.

K bodu 100 (§ 20 odst. 8)

Navrhuje se vypustit poslední věta, která sledovala eliminaci účelových jednání dárce a obdarovaného při poskytování darů na veřejně prospěšné účely, což zajistí stejnou úpravu pro právnické i fyzické osoby, kde obdobná úprava nebyla při poslední novele zákona o daních z příjmů provedena. Nežádoucím operacím je zabráněno pomocí institutu zneužití práva.

101. V § 20 odst. 12 se slova „než České republiky, a dále na území Norska nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky“.

K bodu 101 (§ 20 odst. 12)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

102. V § 20a úvodní části ustanovení se za slovo „období“ vkládá slovo „základním“.

K bodu 102 (§ 20a úvodní část ustanovení)

Navrhovaná úprava navazuje na záměr popsany v důvodové zprávě k § 17b stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, a proto se ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

103. V § 20a písm. a) se za slovo „byl“ vkládá slovo „základním“.

K bodu 103 (§ 20a písm. a))

Navrhovaná úprava navazuje na záměr popsany v důvodové zprávě k § 17b stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, a proto se ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

104. V § 21 odstavec 2 zní:

„(2) Sazba daně činí u základního investičního fondu 5 %.“.

K bodu 104 (§ 21 odst. 2)

V návaznosti na návrh popsany v důvodové zprávě k novému ustanovení § 17b, který zavádí nový způsob zdaňování investičních fondů, se navrhuje umožnit aplikaci snížené sazby daně z příjmů právnických osob pouze pro základní investiční fondy.

105. V § 21 odst. 5 se za slova „pouze část zdaňovacího období“ vkládá slovo „základním“ a za slovo „byl“ se vkládá slovo „základním“.

K bodu 105 (§ 21 odst. 5)

Navrhovaná úprava navazuje na záměr popsany v důvodové zprávě k § 17b stanovit sníženou sazbu daně pouze pro vybrané investiční fondy, a proto se ustanovení nově vztahuje pouze na tyto základní investiční fondy.

106. V § 21a písm. c) se slova „člena právnické osoby“ nahrazují slovem „společníka“.

K bodu 106 (§ 21a písm. c))

Jedná se o terminologickou změnu uvádějící ustanovení do souladu s terminologií zavedenou rekodifikací soukromého práva.

107. V § 21d odstavec 1 zní:

„(1) Finančním leasingem se pro účely daní z příjmů rozumí přenechání věci s výjimkou věci, která je nehmotným majetkem, vlastníkem k užití uživateli za úplatu, pokud

- a) je při vzniku smlouvy
  1. ujednáno, že po uplynutí sjednané doby převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní za kupní cenu nebo bezúplatně na uživatele věci nebo
  2. ujednáno právo uživatele na převod podle bodu 1,
- b) ke dni převodu vlastnického práva není kupní cena vyšší než zůstatková cena vypočtená ze vstupní ceny evidované u vlastníka, kterou by předmět finančního leasingu měl při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, s výjimkou případu, že by užívaná věc byla při tomto odpisování již odepsána ve výši 100 % vstupní ceny,
- c) je při vzniku smlouvy ujednáno, že po dobu trvání finančního leasingu budou na uživatele převedeny
  1. užívací práva k předmětu leasingu,
  2. povinnosti spojené s péčí o předmět leasingu a
  3. rizika spojená s užíváním předmětu leasingu a
- d) je splněna minimální doba finančního leasingu; doba finančního leasingu se počítá ode dne, kdy byl předmět finančního leasingu uživateli přenechán ve stavu působícím obvyklému užívání.“.

K bodu 107 (§ 21d odst. 1)

Navržená úprava ustanovení § 21d odst. 1 rozšiřuje definici finančního leasingu ve smyslu ztotožnění se s ekonomickou náplní tohoto pojmu.

Doplnění určujících znaků finančního leasingu v písmenu b) a c) by mělo rovněž napomoci v odstranění pochybností, zda uskutečněná transakce mezi smluvními stranami je z hlediska obsahu finančním leasingem nebo zda se jedná o operativní pronájem. Obvyklým znakem finančního leasingu je skutečnost, že kupní cena předmětu leasingu je v okamžiku převodu vlastnického práva k předmětu finančního leasingu podstatně nižší než jeho tržní cena v tomto okamžiku. Za tímto účelem byla doplněna v písmenu b) definice s tím, že z důvodů spravovatelnosti a zamezení výkladových nejasností zde definice obsahuje věcně shodnou podmínku vztahující se ke kupní ceně předmětu leasingu, jakou byla podmínka v § 24 odst. 4 písm. b) stávajícího znění zákona (testování kupní ceny ve vztahu k vypočtené zůstatkové ceně, pokud není tato zůstatková cena již nulová). Z legislativně technických důvodů byl vypuštěn odkaz na § 31 odst. 1 písm. a) a nahrazen slovním vyjádřením způsobu odpisování použitého pro výpočet zůstatkové ceny v podobě „rovnoměrného odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování“. Vedle dalších charakteristických znaků finančního leasingu (viz např. rozsudek NSS č. j. 5 Afs 25/2007 – 59) je přenesení odpovědnosti za předmět leasingu (včetně údržby a oprav) i nebezpečí vztahujících se k předmětu leasingu (poškození, pokles tržní hodnoty předmětu leasingu) z poskytovatele finančního leasingu na jeho uživatele jedním z jeho dalších určujících rysů. Rozlišení věcné podstaty transakce pomocí více kritérií je významné pro identifikaci finančního leasingu v situaci, kdy operativní pronájem obsahuje prvky jako například sjednání opce k jeho předmětu a kdy se délka pronájmu blíží době obvyklé u finančního leasingu apod. Při zachování stávajícího znění definice finančního leasingu, neobsahující jeho další určující znaky, je poplatník vystaven riziku překlasifikace smlouvy o operativním pronájmu na smlouvu o finančním leasingu a daňové neuznatelnosti úplat v základu daně z příjmů s ohledem na výši kupní ceny při prodeji předmětu v období na konci smlouvy, vycházející z uzavřené smlouvy o operativním pronájmu.

Z legislativně technických důvodů byl do ustanovení § 21d písm. d) přesunut jako určující definiční znak finančního leasingu jeho minimální doba včetně způsobu, od kdy se doba finančního leasingu počítá s tím, že z hlediska věcného obsahu tohoto textu dosud umístěného v ustanovení § 24 odst. 4 zde nedochází ke změně.

108. V § 21d se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Minimální dobou finančního leasingu je minimální doba odpisování hmotného majetku uvedená v § 30 odst. 1 nebo doba odpisování podle § 30a nebo 30b v okamžiku uzavření smlouvy. U hmotného majetku zařazeného v odpisové skupině 2 až 6 podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu se tato doba zkracuje o 6 měsíců.“

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

K bodu 108 (§ 21d odst. 2)

Navržená úprava ustanovení § 21d odst. 2 vymezuje, co se rozumí minimální dobou finančního leasingu, která je nově jedním z definičních znaků finančního leasingu. Věcně se tato úprava shoduje s minimální dobou trvání finančního leasingu jako podmínky pro uznatelnost úplaty u finančního leasingu jako výdaje v § 24 odst. 4 písm. a), § 24 odst. 15 písm. a) a § 24 odst. 16 písm. a), a to ve znění novelizovaném zákonem č. 458/2011Sb., který sjednocuje vazbu minimální doby trvání finančního leasingu na minimální dobu odpisování hmotného majetku i u nemovité věci a současně umožňuje zkrácení doby finančního leasingu o 6 měsíců i na hmotný majetek zaevidovaný (vedle dosavadních odpisových skupin 2 a 3) v odpisových skupinách 4 až 6.

109. Za § 21e se vkládají nové § 21f až 21h, které včetně nadpisů znějí:

„§ 21f

Použití ustanovení o vkladech u svěřenských fondů, fundací a ústavů

(1) Pro účely daní z příjmů se na vyčlenění majetku do svěřenského fondu a zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti hledí jako na vklad do obchodní korporace.

(2) Pro účely daní z příjmů se na vklad a vyčlenění majetku do fundace nebo ústavu hledí jako na vklad do obchodní korporace.

§ 21g

Minimální mzda

Minimální mzdou se pro účely daní z příjmů rozumí měsíční sazba minimální mzdy podle právních předpisů upravujících výši minimální mzdy

- a) účinná k prvnímu dni příslušného zdaňovacího období a
- b) neupravená s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti.

§ 21h

Vztah k účetním předpisům

U poplatníka, který je účetní jednotkou, jsou příjmy jeho výnosy podle právních předpisů upravujících účetnictví a výdaji jeho náklady podle právních předpisů upravujících účetnictví, s výjimkou poplatníků, kteří účtují v soustavě jednoduchého účetnictví.

§ 21i

Zvláštní ustanovení o vymezení dividendového příjmu

(1) Pro účely daní z příjmů se ustanovení o podílech na zisku použijí rovněž na příslušenství investičního nástroje patřícího podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího obezřetnostní požadavky na úvěrové instituce a investiční podniky do vedlejšího kapitálu Tier 1.”

K bodu 109 (§ 21f až § 21i)

K § 21f:

Navrhovaná úprava navazuje na zrušení ustanovení § 18 odst. 2 písm. e) a stanoví, že na vyčlenění majetku do svěřenského fondu i na zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti se pro účely zákona o daních z příjmů nahlíží obdobně jako na vklad do obchodní korporace a nelze je tak považovat za bezúplatné nabytí majetku. Z důvodu právní jistoty se toto ustanovení vztahuje i na fundace a ústavy, jejichž daňový režim doposud vycházel pouze z účetnictví.

U obchodních korporací se vklad do obchodní korporace považuje za úplatnou operaci, neboť akcionář či společník získávají za vložené prostředky podíl na společnosti. U svěřenských fondů a fundací obdobné protiplnění sice většinou chybí, ale vyčlenění majetku je nutným předpokladem pro jejich vznik a nelze tedy na ně nahlížet jako na dar. V tomto směru je možné tento výklad podpořit také analogií s účetními postupy, kdy jak vklady do obchodních korporací či do právnických osob obecně, tak vyčlenění majetku do svěřenského fondu, jsou účtovány rozvahově a nevzniká tedy „výnos“ tudíž ani příjem dle § 23 odst. 1., tj. vkladem nedochází k ovlivnění základu daně daného subjektu.

Navrhovaná úprava současně potvrzuje eliminaci nežádoucího stavu vyvolaného úpravami zákonným opatřením Senátu č. 344/ 2013 Sb., v oblasti zdaňování svěřenského fondu, spočívající zejména v nemožnosti odpisovat majetek svěřenským fondem v důsledku aplikace § 27 písm. j) a dále v nemožnosti uplatnění částek ve výši účetních odpisů, resp. nákladů při spotřebě neodpisovaného majetku v základu daně z příjmů svěřenských fondů u majetku vyčleněného do svěřenského fondu. Stávající úprava citovaným opatřením Senátu totiž pokládala vyčlenění, resp. zvýšení majetku za bezúplatný příjem a ustanovení § 18 odst. 2 písm. e) jej vyjímalo z předmětu daně. V důsledku nově navržené úpravy se tedy restrikce, plynoucí z aplikace ustanovení § 27 písm. j) a z ustanovení § 25 odst. 1 písm. i) a dále § 25 odst. 1 písm. zp) a § 25 odst. 1 písm. zq) zákona o daních z příjmů vyčlenění, resp. zvýšení hodnoty majetku svěřenských fondů nedotýkají, což je dále potvrzeno i tím, že uvedená restriktivní ustanovení z množiny bezúplatných příjmů dopadají obecně nově jen na nabytí majetku darováním, a tím zmíněný vklad dle § 21f není.

Obdobně se bude postupovat i na vyčleněný majetek do fundace nebo ústavu a na vklad do fundace nebo ústavu. Tzn., že se na tento majetek bude nahlížet jako na vklad do obchodní korporace a nelze jej tak považovat za bezúplatné nabytí majetku. Stejně jako u svěřenského fondu, tak i fundacím a ústavům bude umožněno u vyčlenění a vkladech majetku odpisování majetku a nebudou se aplikovat ustanovení § 25 odst. 1 písm. i), zp) a zq).

K § 21g:

Navrhuje se v rámci obecných společných ustanovení pro daň z příjmů fyzických a právnických osob vymezit pro účely zákona o daních z příjmů pojem „minimální mzda“ v novém § 21g namísto legislativní zkratky jen "minimální mzda" přesunutě z § 35c odst. 4 do § 35bb odst. 4 vládním návrhem zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (sněmovní tisk 82). Věcné vymezení minimální mzdy se oproti stávajícímu znění nemění. Příslušnými právními předpisy upravující výši minimální mzdy jsou zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, (§ 111) a nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí.

K § 21h:

Navrhuje se v rámci obecných společných ustanovení pro daň z příjmů fyzických a právnických osob vymezit a zajistit provazbu mezi právními předpisy upravujícími účetnictví a zákonem o daních z příjmů. Jedná se o přesunutí a zpřesnění části současné úpravy ustanovení § 23 odst. 1 zákona o daních z příjmů, a to za účelem zvýšení právní jistoty a zamezení výkladových nejasností, nedochází však k věcnému změně od stávajícího stavu.

Vazba mezi právními předpisy upravujícími účetnictví a zákonem o daních z příjmů má za cíl vyjmutí poplatníků, kteří jsou účetními jednotkami, z obecného režimu posuzování příjmů. Pro tyto poplatníky bude platit, že příjmem je to, co je v účetnictví označeno za výnos. Takový příjem poté prochází testem toho, zda se jedná o příjem, který je předmětem daně, který je neosvobozený a který se zahrnuje do základu daně (taktéž o příjem, na který se vztahuje daňová povinnost, tj. zda se jedná nebo nejedná o příjem daňového rezidenta ze zdrojů v zahraničí). S tímto příjmem se tedy zachází obdobně jako s ostatními příjmy zmíněnými v § 23 odst. 1 větě první, tj. v zásadě platí, že v případě splnění výše uvedených testů se zahrnuje do základu daně.

Definice příjmu se uplatní pro celý zákon o daních z příjmů a i pro zákon o rezervách. Uplatní se tedy rovněž pro účely ustanovení § 3 i § 18. Právě z důvodů uplatnění tohoto ustanovení jak pro fyzické, tak pro právnické osoby je zvoleno zařazení této definice do společné části zákona, a to do nového § 21h.

Obdobným způsobem jako s výnosy se zachází s náklady, kdy náklady podle právních předpisů upravujících účetnictví jsou považovány za výdaje pro účely daní z příjmů. Tyto výdaje pak procházejí testem dle § 24 a 25, tj. mohou nebo nemusí být zahrnuty do základu daně.

Definice je třeba chápat tak, že se za tyto příjmy považují pouze výnosy, tj. nelze dovodit, že by vedle těchto příjmů-výnosů vstupovaly do základu daně ještě např. příjmy v hotovostní (cashové) podobě. Pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob, pro které je typické, že nevedou účetnictví za veškerou svou činnost (např. vedle činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti, mohou rovněž vykonávat standardní zaměstnání nebo mít „ostatní příjmy“ dle § 10) platí, že definice příjmu se uplatní pouze ve vztahu k činnostem, za které se účetnictví vede.

V návaznosti na ustanovení § 38a zákona o účetnictví, které umožňuje některým účetním jednotkám vést jednoduché účetnictví, tudíž jejich příjmy a výdaje nemohou být výnosy a náklady, se navrhuje doplnit dané ustanovení o výjimku ze stanoveného pravidla pro účetní jednotky, které účtují v soustavě jednoduchého účetnictví.

Dosavadnímu přístupu odpovídá rovněž z legislativního pohledu nadbytečná dualita spočívající v uvádění spojení „příjem (výnos)“ nebo „výdaj (náklad)“. Tato dualita však s ohledem na rozsáhlost potřebných změn bude odstraněna v budoucnu.

Toto ustanovení je doplněno ustanovením § 23 odst. 6 písmene a) bodu 1 až 3, podle které se za příjem dále považuje hodnota (cena) technického zhodnocení provedeného nájemcem (resp. její zůstatek).

K § 21i:

V souvislosti s novým nařízením Evropského parlamentu a Rady EU č. 575/2013 a zejména s ustanovením článku 52 týkajícím se tzv. vedlejšího kapitálu Tier 1, který detailně popisuje nové typy hybridních finančních instrumentů, je nutné stanovit pro tyto nové typy speciálních nástrojů odpovídající daňový režim. Tyto investiční nástroje mohou mít částečně vlastnosti dluhového instrumentu i kapitálového instrumentu. Jejich specifickou vlastností však je, že nemají přesně určenou dobu splatnosti, resp. za určitých podmínek nemusí být splaceny vůbec. Proto lze říci, že příjmy z takovýchto investičních nástrojů se svým charakterem blíží spíše podílu na zisku, a proto bylo v navrhovaném ustanovení stanoveno, že na platby z tohoto nástroje se použije shodný daňový režim jako v případě podílu na zisku. Výdaje emitenta na tyto finanční nástroje jsou tedy daňově neúčinné a i v případě výsledkového účtování bude u emitenta takový výdaj daňově neuznatelný. Také na příjem investora z vyplácených výnosů se pohlíží obdobně a jako klasický podíl na zisku podléhá srážkové dani.

Výnos emitenta z emise takového nástroje pak bude mít daňový režim obdobný úpisu základního kapitálu, tj. takové získání peněžních prostředků nebude hodnoceno jako příjem.

110. V § 22 odst. 1 písm. g) bodě 3 se slova „než České republiky nebo daňovému rezidentovi, Norska, Islandu“ nahrazují slovy „nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky“.

K bodu 110 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

111. V § 22 odst. 1 písm. g) bodě 6 se slova „statutárních orgánů a dalších“ zrušují.

K bodu 111 (§ 22 odst. 1 písm. g) bod 6)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění za účelem jednotné terminologie užívané zákonem o daních z příjmů (viz § 6 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o daních z příjmů) a potvrzení obecné právní úpravy orgánů právnických osob v novém občanském zákoníku (§ 151 a násl. NOZ), který vychází z pojetí, že i jedno osobový orgán právnické osoby má člena (př. jednatel je členem statutárního orgánu s. r. o., obdobně statutární ředitel a. s.). Od 1. ledna 2014 tak odpadá nutnost rozlišovat mezi osobou, která je orgánem právnické osoby a osobou, která je členem orgánu právnické osoby. Nový občanský zákoník toto pojetí výslovně potvrzuje v § 152

odst. 1, kde stanovuje, že orgány právnické osoby tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní) a dále též v navazujících ustanoveních, ve kterých hovoří pouze o členech voleného orgánu (leg. zkratka v § 152 odst. 1 pro fyzickou osobu, která je členem orgánu právnické osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána).

Z tohoto důvodu se navrhuje pro nadbytečnost vypustit v § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů rozlišování mezi statutárním orgánem, členem statutárního orgánů a členem dalších orgánů právnických osob, neboť fyzická osoba v chápání orgánů právnických osob občanským zákoníkem je vždy členem orgánu právnické osoby, nikoliv sama orgánem právnické osoby. Odměna nerezidenta, který je členem ať již individuálního nebo kolektivního orgánu právnické osoby, je v důsledku občanského zákoníku vždy zahrnuta v § 22 odst. 1 písmenu g) bod 6 zákona o daních z příjmů a podléhá srážkové dani dle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o daních z příjmů.

112. V § 23 odst. 1 se slova „, s tím, že u poplatníka, který je účetní jednotkou, jsou těmito příjmy jeho výnosy a těmito výdaji jeho náklady“ zrušují.

K bodu 112 (§ 23 odst. 1)

Jde o legislativně technickou úpravu související s přesunutím úpravy vyjmutí poplatníků, kteří jsou účetními jednotkami (§ 1 odst. 2 zákona o účetnictví) z obecného režimu posuzování příjmů v § 23 odst. 1 do nově navrženého ustanovení § 21h v rámci obecných společných ustanovení pro daň z příjmů fyzických a právnických osob.

113. V § 23 odst. 3 písm. a) bodě 11 se slova „, a to podle právních předpisů upravujících oceňování majetku, vypořádacího podílu nebo podílu na likvidačním zůstatku vyplácených v nepeněžní formě poplatníkovi, který je členem obchodní korporace, a výši jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní korporace podle právních předpisů upravujících účetnictví“ nahrazují slovy „,majetku podle právních předpisů upravujících oceňování majetku, kterým je vypořádáván vypořádací podíl nebo likvidační zůstatek v nepeněžní formě, a výši jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní korporace podle právních předpisů upravujících účetnictví, a to u poplatníka, který je členem obchodní korporace“.

K bodu 113 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 11)

Jedná se o opravu zřejmé chyby v textu zákona.

114. V § 23 odst. 3 písm. a) bodě 12 se číslo „36“ nahrazuje číslem „30“.

K bodu 114 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 12)

V návaznosti na novou úpravu NOZ, která zavádí obecné pravidlo, že promlčecí lhůta je tři roky (§ 629), je navrhována úprava ustanovení § 8a zákona č. 593/1992 Sb., která zkracuje období, po jehož uplynutí lze tvořit opravné položky k nepromlčeným pohledávkám ve výši 100 %, na 30 měsíců. Tato úprava zajistí možnost dále vytvářet opravné položky

v nezměněné výši i na pohledávky spadající pod novou úpravu NOZ. V návaznosti na tuto úpravu a k vyloučení časového posunu v dopadu na inkaso daně z příjmů se navrhuje obdobně zkrátit také období, po jehož uplynutí musí dlužník zvýšit základ daně o neuhrazené dluhy, které byly zachyceny v účetnictví a zahrnuty do nákladů v předchozích zdaňovacích obdobích. Jedná se o symetrickou a rozpočtově vyváženou úpravu.

115. V § 23 odst. 3 písm. a) bodě 15 se za slovo „metody,“ vkládají slova „která ovlivňuje výsledek hospodaření a“.

K bodu 115 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 15)

Jde o upřesnění týkající se daňového ošetření dopadů ze změny účetních metod tak, aby bylo zřejmé, že předmětné částky zvyšující, resp. snižující vlastní kapitál vzniklé v důsledku změny účetní metody se vztahují z celé množiny změn účetních metod jen k těm změnám, které ovlivňují základ daně z příjmů.

Změna účetní metody, která podle předpisů upravujících účetnictví od roku 2013 může být účtována kapitálově, nemusí ve všech případech znamenat, že její realizací vznikne dopad na výši základu daně z příjmů poplatníka. Příkladem změny účetní metody, která nevede k uvedenému daňovému dopadu, je např. začátek účtování o odložené dani, změna metody tvorby účetních opravných položek apod.

116. V § 23 odst. 3 písm. a) se na konci textu bodu 16 doplňují slova „nebo na jeho technické zhodnocení“.

K bodu 116 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 16)

Legislativní úprava v souvislosti s úpravou v § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení, týkající se snižování vstupní ceny.

117. V § 23 odst. 3 písm. a) bodě 18 se za slovo „částku“ vkládají slova „nebo její část“ a za slovo „vzdělávání“ se vkládají slova „nebo jako odpočet na podporu výzkumu a vývoje“.

K bodu 117 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 18)

S účinností od 1. ledna 2014 byly zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva a o změně některých zákonů, přijaty i změny zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, v části týkající se problematiky uplatňování odpočtu od základu daně z příjmů na podporu výzkumu a vývoje. Jedna ze změn spočívala v nové možnosti zahrnovat do odpočtu i úplatu u finančního leasingu hmotného movitého majetku související s realizací projektu výzkumu a vývoje. Navrhuje se, aby v situaci, kdy poplatník zahrne do odpočtu i úplatu z finančního leasingu a poté nesplní podmínky pro daňovou uznatelnost tohoto výdaje, mohl zvýšit základ daně z příjmů o nesprávně uplatněnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje ve stejném zdaňovacím období, ve kterém bude zvyšovat základ daně o částku úplaty, t.j. ve zdaňovacím období, kdy došlo k porušení podmínky, nikoliv na dodatečném daňovém přiznání.

Zmíněným zákonným opatřením Senátu byl také doplněn nový odpočet na podporu odborného vzdělávání obsahující odpočet

na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání. Tento odpočet může být uplatněn ve výši 110 % nebo 50 % vstupní ceny podpořeného majetku, a to ve vazbě na intenzitu jeho využití ve třech zdaňovacích obdobích. Navrhovaná změna umožní v případě, kdy poplatník v období pořízení, resp. přenechání podpořeného majetku do užívání určí vyšší procento využívání doby provozu dotčeného majetku pro účely odborného vzdělávání (více než 50 %) a poté v dalších zdaňovacích obdobích toto procento nedodrží, zdanit pouze část tohoto odpočtu odpovídající rozdílu mezi 110 % a 50 % vstupní ceny podpořeného majetku.

118. V § 23 odst. 3 se na konci písmene a) doplňuje bod 19, který zní:

„19. částku ve výši rozdílu mezi cenou sjednanou mezi spojenými osobami a cenou, která by byla sjednána mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, o kterou byl snížen základ daně poplatníka podle § 23 odst. 7; toto ustanovení se nepoužije pro tu část rozdílu, která byla mezi těmito spojenými osobami vypořádána,“.

K bodu 118 (§ 23 odst. 3 písm. a) bod 19)

Od roku 2014 byla v textu ustanovení § 23 odst. 7 v první větě provedena změna spočívající v tom, že text „upraví správce daně“ byl nahrazen textem „upraví se“. Cílem této změny bylo jednoznačně stanovit, že základ daně může upravovat jak správce daně, tak samotný poplatník, který má pochybnost o správně nastavených převodních cenách. Tato možnost upravit základ daně i samotným poplatníkem byla do konce roku 2013 dovozoována výkladem.

Do ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) se navrhuje doplnit nový bod 19, na základě kterého bude poplatník (nebo správce daně např. při daňové kontrole) povinen zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji o částku ve výši rozdílu mezi cenou sjednanou mezi spojenými osobami a cenou „obvyklou“ na trhu v těch případech, kdy bude výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji u tohoto poplatníka snížen podle ustanovení § 23 odst. 7 (což by mohlo nastat i v případech, kdy u příslušné spojené osoby by základ daně zvýšen nebyl).

Tento postup se nepoužije v situacích, kdy následně došlo ke smluvní úpravě převodních cen mezi dotčenými spojenými osobami, která zohlední předmětný rozdíl. V tom případě poplatník snižovat základ daně podle § 23 odst. 7 nebude, a tudíž nebude ani následně zvyšovat výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji podle § 23 odst. 3 písm. a) bod 19 zákona o daních z příjmů. Postup při následné smluvní úpravě převodních cen se promítne ve výsledku hospodaření prostřednictvím zaúčtování souvisejících operací nebo v důsledku dosaženého rozdílu mezi příjmy a výdaji u dotčených smluvních stran. Pro jednoznačnost se navrhuje uvést tento postup do textu zákona.

Příklad č. 1:

Společnosti A a B jsou spojené osoby. Společnost A prodává společnosti B výrobek za cenu ve výši 100 Kč. Proto společnost A realizuje výnos 100 Kč a společnost B realizuje náklad 100 Kč. Obvyklá cena za daný výrobek je 60 Kč.

a) Správce daně u společnosti B zvýší podle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů základ daně o 40 Kč, protože tato

společnost vykázala chybně nízký základ daně z důvodu příliš vysokých nákladů.

Dovozuje se, že společnost A může podle nově znějícího ustanovení § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů („upraví se ZD“) snížit základ daně o 40 Kč, protože její výnosy byly z důvodu chybně nastavené ceny příliš vysoké. Protože však Společnost A bez dalšího vysoký výnos skutečně realizuje (výsledek hospodaření zůstává vysoký), je nutné po snížení základu daně podle § 23 odst. 7 o 40 Kč zase základ daně zvýšit, o to podle nového § 23 odst. 3 písm. a) bod 19 zákona o daních z příjmů o stejnou částku, tj. o 40 Kč. Jinak by tato částka nebyla vůbec zdaněna.

Pouze v případě, kdy by se společnosti A a B (např. na základě daňové kontroly provedené u společnosti B) dohodly, že si cenu smluvně změní - sníží, poté by se základ daně nezvyšoval, protože by se ceny „narovnal“ (narovnání se u účtujících jednotek promítne v účetnictví) a skutečný výnos, který měl být zdaněn, by byl pouze 60.

b) Z důvodu nového znění § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů může nastat i situace, kdy společnost A sama usoudí, že má příliš vysoké výnosy z důvodu chybně vysoké ceny a základ daně si podle tohoto ustanovení sníží o 40 Kč. Pokud jí však vysoké výnosy ve výši 100 Kč zůstanou (cena smluvně upravena – snížena nebude), je nutné základ daně zase zvýšit, aby zisk ve výši 40 realizovaný vysokými výnosy nezástal nezdaněn.

Příklad č. 2 : (obdobná situace jako v příkladu č. 1 nastává i v případě sjednané ceny nižší než je cena obvyklá)

Společnosti A a B jsou spojené osoby. Společnost A prodává společnosti B výrobek za cenu ve výši 50 Kč. Proto společnost A realizuje výnos 50 Kč a společnost B realizuje náklad 50 Kč. Obvyklá cena za daný výrobek je 60 Kč.

a) Správce daně u společnosti A zvýší podle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů základ daně o 10 Kč, protože tato společnost vykázala chybně nízký základ daně z důvodu příliš nízkých výnosů.

Dovozuje se, že společnost B může podle nově znějícího ustanovení § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů („upraví se ZD“) snížit základ daně o 10 Kč, protože vykáže příliš vysoký základ daně z důvodů uhrazení příliš nízkých nákladů (50 Kč místo 60 Kč). Protože však nízké náklady, tj. vysoký výsledek hospodaření u společnosti B zůstává, musí podle § 23 odst. 3 písm. a) bod 19 zákona o daních z příjmů základ daně zase o 10 Kč zvýšit.

b) Stejná situace jako ad a) nastane v případě, kdy společnost B základ daně sníží bez provedení kontroly u společnosti A.

V obou případech dosáhne daňové zatížení obdobné výše jako u bezúplatného příjmu (částka ve výši rozdílu mezi cenou sjednanou a cenou obvyklou). Pokud např. v příkladu 1a) bude u společnosti B, která uhradila 100 Kč, zvýšen základ daně z příjmů o částku ve výši 40 Kč, tj. těchto 40 Kč se bude chovat jako daňově neuznatelný výdaj na poskytnutý dar, tak u společnosti A bude přijatá částka ve výši 40 Kč vždy zdaněna, tak jako v případě přijatého daru.

119. V § 23 odst. 3 písm. b) bodě 6 se za slovo „metody,“ vkládají slova „která ovlivňuje výsledek hospodaření a“.

K bodu 119 (§ 23 odst. 3 písm. b) bod 6)

Jde o upřesnění týkající se daňového ošetření dopadů ze změny účetních metod tak, aby bylo zřejmé, že předmětné

částky zvyšující, resp. snižující vlastní kapitál vzniklé v důsledku změny účetní metody se vztahují z celé množiny změn účetních metod jen k těm změnám, které ovlivňují základ daně z příjmů.

Změna účetní metody, která podle předpisů upravujících účetnictví od roku 2013 může být účtována kapitálově, nemusí ve všech případech znamenat, že její realizací vznikne dopad na výši základu daně z příjmů poplatníka. Příkladem změny účetní metody, která nevede k uvedenému daňovému dopadu, je např. začátek účtování o odložené dani, změna metody tvorby účetních opravných položek apod.

120. V § 23 odst. 3 písm. c) bodě 8 se slova „tohoto ustanovení“ zrušují a slova „a nebylo o něm“ se nahrazují slovy „, které jsou předmětem daně a nejsou od daně osvobozené, a o bezúplatném příjmu nebylo“.

K bodu 120 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 8)

Obecně v návaznosti na inkorporaci daně darovací do zákona o daních z příjmů je poplatník povinen zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji o hodnotu bezúplatného příjmu, pokud o tomto příjmu není účtováno ve výnosech nebo pokud se nejedná o příjem nezahmovaný do předmětu daně anebo o příjem osvobozený. Pokud tento bezúplatný příjem poplatník následně využije k dosažení, zajištění a udržení příjmů, může o jeho hodnotu výsledek hospodaření, resp. rozdíl mezi příjmy a výdaji zase snížit. Nově je do ustanovení doplněno, že tento postup se nepoužije, pokud dosahovaný příjem není zahrnut v předmětu daně nebo je od daně osvobozený.

121. V § 23 odst. 3 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 9, který zní:

„9. hodnotu bezúplatného příjmu, s výjimkou příjmu od daně osvobozeného a příjmu, který není předmětem daně, ve formě peněžitého daru účelově poskytnutého na pořízení hmotného majetku nebo na jeho technické zhodnocení, pokud o tomto příjmu účtoval poplatník podle právních předpisů upravujících účetnictví ve výnosech.“.

K bodu 121 (§ 23 odst. 3 písm. c) bod 9)

Navrhovaná úprava umožňuje poplatníkům, u kterých hodnota bezúplatného příjmu ve formě přijatého peněžitého daru účelově poskytnutého na pořízení hmotného majetku nebo na jeho technické zhodnocení byla podle předpisů upravujících účetnictví zaúčtována ve výnosech, si o tento příjem snížit výsledek hospodaření, protože v režimu snížené vstupní ceny o takto přijaté dary účelově poskytnuté na pořízení hmotného majetku (§ 29 odst. 1 zákona) poplatník nemůže uplatnit k předmětnému bezúplatnému příjmu odpovídající náklad.

122. V § 23 odst. 4 písm. e) se za slovo „pokud“ vkládá slovo „přímo“ a slova „v předchozích zdaňovacích obdobích“ se zrušují.

K bodu 122 (§ 23 odst. 4 písm. e)

Navrhuje se rozšíření ustanovení i na výdaje neuznané jako výdaje daňové v daném zdaňovacím období.

Význam ustanovení je stejný jako u § 24 odst. 2 písm. zc) (viz podrobněji důvodová zpráva k tomuto ustanovení), který se také doplňuje. Toto ustanovení lze zároveň použít například v případě majetku, který je užíván k jiným činnostem, z nichž plynoucí příjmy nejsou předmětem daně (u veřejně prospěšných poplatníků), nebo tento majetek není zcela používán k dosahování zdanitelných příjmů (fyzické osoby), kdy při absenci této úpravy by docházelo k nechtěnému zdanění těchto příjmů.

123. V § 23 odstavec 6 zní:

„(6) Za příjmy se považuje jak peněžní plnění, tak i nepeněžní plnění, oceněné podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku, pokud tento zákon nestanoví jinak; přitom se příjmy získané směnou posuzují pro účely zákona obdobně jako příjmy získané prodejem. Nepeněžní příjem

a) u vlastníka (pronajímatele) jsou výdaje (náklady) vynaložené nájemcem na najatém majetku se souhlasem pronajímatele nad rámec smlouveného nájemného a nehrazené vlastníkem (pronajímatelem), a to:

1. ve zdaňovacím období, kdy došlo k ukončení nájmu, pokud nepeněžním plněním jsou výdaje (náklady) uvedené v § 24 odst. 2 písm. zb) a výdaje na dokončené technické zhodnocení, za podmínky, že o hodnotu technického zhodnocení nezvýšil vlastník (pronajímatel) vstupní cenu, ani nebylo v průběhu nájmu odpisováno nájemcem; toto nepeněžní plnění se ocení zůstatkovou cenou, kterou by měl majetek při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, nebo znaleckým posudkem,
2. ve zdaňovacím období, kdy došlo k ukončení nájmu nebo k písemnému zrušení souhlasu vlastníka s odpisováním doručenému nájemci, pokud nepeněžním plněním jsou výdaje na dokončené technické zhodnocení, které odpisoval nájemce se souhlasem vlastníka (pronajímatele); toto nepeněžní plnění se ocení zůstatkovou cenou, kterou by měl majetek při rovnoměrném odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování, nebo znaleckým posudkem,
3. ve zdaňovacím období, ve kterém bylo technické zhodnocení uvedeno do užívání, pokud o hodnotu technického zhodnocení vlastník (pronajímatel) zvýší vstupní (zůstatkovou) cenu; toto nepeněžní plnění se

ocení ve výši výdajů (nákladů) vynaložených nájemcem,

b) u veřejně prospěšného poplatníka, pokud se jedná o bezúplatný příjem, se ocení

1. ve výši 1 Kč v případě nabytí movité kulturní památky, sbírky muzejní povahy a předmětu kulturní hodnoty,
2. ve výši ocenění převzatého od účetní jednotky, která o tomto majetku naposledy účtovala, a to v případě bezúplatné změny příslušnosti k hospodaření s majetkem státu nebo svěřeni majetku do správy podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků, výpůjčky nebo bezúplatného převodu nebo přechodu majetku mezi vybranými účetními jednotkami a
3. reprodukční pořizovací cenou podle právních předpisů upravujících účetnictví v ostatních případech.“

K bodu 123 (§ 23 odst. 6)

Z důvodu doplnění oceňování u veřejně prospěšných poplatníků dochází ke změně uspořádání ustanovení § 23 odst. 6.

Navrhovaná úprava v písmenu b) má za cíl stanovit u veřejně prospěšných poplatníků jednoduchý postup pro oceňování u bezúplatně nabytého majetku, který nezaloží žádné zvýšení jejich výdajů, neboť nebude vyžadováno ocenění tohoto bezúplatného nabytí podle zákona pro oceňování majetku.

V případě bezúplatně nabytého majetku se za vstupní cenu navrhuje stanovit reprodukční pořizovací cenu podle právních předpisů upravujících účetnictví a při poskytnutí darů, tj. bezúplatného nabytí u muzeí a galerií se navrhuje, aby v případě, předmětů muzejní povahy a kulturní hodnoty (movitých kulturních památek), byla hodnota bezúplatného plnění stanovena ve výši 1,- Kč, tj. také shodně podle právních předpisů upravujících účetnictví.

U vybraných účetních jednotek, mezi které patří organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti a příspěvkové organizace, se pro ocenění bezúplatné změny v příslušnosti hospodaření s majetkem státu, převodu nebo přechodu majetku navrhuje postupovat podle ceny majetku zachycené v účetnictví u účetní jednotky, která o tomto majetku účtovala naposledy.

Z legislativně technických důvodů byl vypuštěn odkaz na § 33 a dále na § 31 odst. 1 písm. a), který je nahrazen slovním vyjádřením způsobu odpisování použitého pro výpočet zůstatkové ceny v podobě „rovnoměrného odpisování bez zvýšení odpisu v prvním roce odpisování“.

124. V § 23 odst. 7 se věty první až třetí nahrazují větami „Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví se základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl. Nelze-li určit cenu, která by byla sjednávána mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, použije se cena určená podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku. Ustanovení věty první a druhé se nepoužije v případě uzavření smlouvy o výprose nebo o výpůjčce a v případě, kdy sjednaná výše úroků z úvěrového finančního nástroje mezi spojenými osobami je nižší, než by byla cena sjednaná mezi nespojenými osobami, a věřitelem je daňový rezident nebo člen obchodní korporace, který je daňovým rezidentem České republiky nebo poplatník daně z příjmů fyzických osob.“.

K bodu 124 (§ 23 odst. 7 věty první až třetí)

V ustanovení § 23 odst. 7 je obsaženo hlavní pravidlo pojednávající o převodních cenách, jehož cílem je zamezit přelévání zisků mezi spřízněnými osobami (s tím, že za spojené osoby jsou považovány i ty osoby, které vytvořily právní vztah převážně za účelem krácení daňové povinnosti).

V případě nadnárodních transakcí se zjištěný rozdíl mezi cenou sjednanou mezi spojenými osobami a cenou obvyklou na trhu považuje za příjem ze zdrojů na území České republiky, a to konkrétně za podíl na zisku, který podléhá srážkové dani, a to proto, že u těchto nadnárodních transakcí obecně existuje možnost následných úprav zisků podle smluv o zamezení dvojímu zdanění, resp. podle tzv. Arbitrážní konvence (i přesto, že Česká republika k těmto postupům uplatnila výhradu, protože nepreferuje v případech krácení daně vylučovat mezinárodní dvojí ekonomické zdanění, jehož dopad je považován za určitou formu sankce za snahu poplatníka dosáhnout daňového úniku, např. přesunem zisků za účelem snížit daňový základ v jednom státě vzhledem k jeho vyššímu daňovému zatížení než ve státě druhém, nebo např. vzhledem k daňovému osvobození, které poplatník druhého státu požívá).

Do konce roku 2013 ustanovení § 23 odst. 7 obsahovalo text, který dával výslovnou možnost upravit základ daně v případě chybných převodních cen mezi spojenými osobami pouze správci daně. Od roku 2014 byla v textu ustanovení § 23 odst. 7 v první větě provedena změna spočívající v tom, že text „upraví správce daně“ byl nahrazen textem „upraví se“. Cílem této změny bylo umožnit upravovat základ daně (rozumí se zvýšit základ daně), jak správci daně, tak samotnému poplatníkovi, který má pochybnost o správně nastavených převodních cenách a nechce riskovat postih v rámci případné daňové kontroly. Tato možnost zvýšit základ daně i samotným poplatníkem byla do konce roku 2013 dovozována výkladem.

Zároveň se navrhuje do ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) doplnit nový bod 19., na základě kterého bude poplatník (nebo správce daně např. při daňové kontrole) povinen zvýšit výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji o částku ve výši rozdílu mezi cenou sjednanou mezi spojenými osobami a cenou „obvyklou“ na trhu v těch případech, kdy bude výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji u

tohoto poplatníka snížen podle ustanovení § 23 odst. 7 (což by mohlo nastat i v případech, kdy u příslušné spojené osoby by základ daně zvýšen nebyl). Tento postup nedopadá na situace, kdy dojde ke smluvní úpravě převodních cen mezi dotčenými spojenými osobami, která zohlední výše uvedený rozdíl. Příklady na uplatnění § 23 odst. 7 a návaznosti na to § 23 odst. 3 písm. a) bod 19 jsou uvedeny v důvodové zprávě k tomuto druhému ustanovení.

Na základě připomínky správce daně se navrhuje text „není-li rozdíl uspokojivě doložitelný,“ nahradit textem „není-li rozdíl uspokojivě doložen,“. Důvodem je obava, že platné znění by mohlo vést k situaci, kdy správce daně bude muset prokazovat doložitelnost tohoto rozdílu (zda je rozdíl vůbec možno doložit), což není cílem tohoto ustanovení.

Současně z důvodu nejasné hranice mezi bezúplatným příjmem a cenou ve výši nula se navrhuje vypustit text, který měl za cíl jednoznačně do zákona zapsat, že ustanovení dopadá i na situace, kdy je sjednána cena ve výši nula.

Na základě požadavku zachovat daňový režim u nízkouročených půjček platný do konce roku 2013 je ponechána výjimka pro nízkouročené půjčky i bezúročné půjčky v případě, kdy je věřitelem daňový rezident a z daňových rezidentů člen obchodní korporace (společník obchodní společnosti a člen družstva, právnická nebo fyzická osoba).

125. V § 23 odst. 8 písm. b) bodě 1 se slova „podnikatelské činnosti“ nahrazují slovy „činnosti, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“.

K bodu 125 (§ 23 odst. 8 písm. b) bod 1)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění v návaznosti na označení příjmů podle § 7 zákona jako příjmy ze samostatné činnosti.

126. V § 23 se doplňuje odstavec 18, který zní:

„(18) U veřejně prospěšných poplatníků se při přechodu z vedení účetnictví na jednoduché účetnictví postupuje přiměřeně podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu. U těchto poplatníků se při přechodu z jednoduchého účetnictví na vedení účetnictví postupuje přiměřeně podle přílohy č. 3 k tomuto zákonu.“.

K bodu 126 (§ 23 odst. 18)

Z diskusí a právního posouzení ustanovení § 38a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že nelze vybraným neziskovým právnickým osobám vzniklým po 1. lednu 2014 zakázat vedení zrušeného jednoduchého účetnictví. Proto do doby případné změny zákona o účetnictví a nahrazení zrušené soustavy jednoduchého účetnictví pravidly pro malé neziskové právnické osoby se doplňuje úprava pro možnost přechodu ze soustavy jednoduchého účetnictví do účetnictví a naopak, která zajistí srovnatelné zdanění bez ohledu na způsob vedení účetnictví obdobně, jako platí pro fyzické osoby při přechodu z vedení účetnictví na vedení daňové evidence a vyloučí tak legální vyhnutí se dani při přechodu z jednoduchého účetnictví na účetnictví např. v případech, kdy podle platné právní úpravy nejsou dodatečně pohledávky, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem, dále zásoby apod. Při opačném

přechodu se jedná zejména o zvýšení základu daně o dluhy, zůstatky dohadných účtů pasivních apod.

127. V nadpise § 23a se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporaci“.

K bodu 127 (nadpis § 23a)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

128. V § 23a odstavec 1 zní:

„(1) Převodem obchodního závodu na obchodní korporaci se pro účely tohoto zákona rozumí postup, při kterém obchodní korporace převádí bez toho, aby zanikla (dále jen „převádějící obchodní korporace“), obchodní závod, na jinou obchodní korporaci (dále jen „přijímající obchodní korporace“) tak, že za převedený obchodní závod získá převádějící obchodní korporace podíl v přijímající obchodní korporaci nebo se zvýší její vklad do základního kapitálu přijímající obchodní korporace.“

CELEX 32009L0133

K bodu 128 (§ 23a odst. 1)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

129. V § 23a odst. 2 se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporaci“ a slova „zvláštního právního předpisu.^{1a)}“ se nahrazují slovy „právního předpisu upravujícího oceňování majetku.“

K bodu 129 (§ 23a odst. 2)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

130. V § 23a odst. 3 se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 130 (§ 23a odst. 3)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

131. V § 23a odst. 4 se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporaci“, slova „zákona. Je-li“ se nahrazují slovy „zákona; je-li“, slova „uvedeným v § 17 odst. 4“ se nahrazují slovy „, který je daňovým nerezidentem“ a slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 131 (§ 23a odst. 4)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové nerezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým nerezidentem“.

132. V § 23a odst. 5 úvodní části ustanovení se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 132 (§ 23a odst. 5 úvodní část ustanovení)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

133. V § 23a odst. 5 písmena a) až c) znějí:

„a) převzít rezervy a opravné položky související s převedeným obchodním závodem, vytvořené převádějící obchodní korporací podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek za podmínek, které by platily pro převádějící obchodní korporaci, pokud by se převod obchodního závodu neuskutečnil, a pokračovat v jejich tvorbě podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek ; přitom je-li převádějící obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít zahraniční položky obdobného charakteru jako rezervy a opravné položky související s převedeným obchodním závodem vytvořené podle příslušného právního předpisu jiného členského státu, avšak maximálně do výše stanovené podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek pro poplatníky, kteří jsou daňovými rezidenty, a za podmínek stanovených tímto zákonem, a pokračovat v jejich tvorbě podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek,

b) převzít vyměřenou daňovou ztrátu nebo část daňové ztráty, která souvisí s převedeným obchodním závodem a dosud nebyla uplatněna jako položka odčitatelná od základu daně převádějící obchodní korporací; tuto daňovou ztrátu lze uplatnit jako položku odčitatelnou od základu daně ve zdaňovacích obdobích zbývajících do pěti zdaňovacích období bezprostředně následujících po

zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, za které byla daňová ztráta převádějí obchodní korporaci vyměřena za podmínek stanovených tímto zákonem; neprokáže-li poplatník, jaká část daňové ztráty se vztahuje k převedenému obchodnímu závodu, stanoví se tato část daňové ztráty podle poměru hodnoty převedeného majetku zachycené v účetnictví převádějí obchodní korporace podle právních předpisů upravujících účetnictví bezprostředně před převodem snížené o převedené dluhy při převodu obchodního závodu a hodnoty veškerého majetku zachycené v účetnictví převádějí obchodní korporace podle právních předpisů upravujících účetnictví snížené o veškeré dluhy převádějí obchodní korporace bezprostředně před provedením převodu; přitom je-li převádějí obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít daňovou ztrátu, která vznikla převádějí obchodní korporaci v jiném členském státu a která nebyla uplatněna v jiném členském státu jako položka snižující základ daně převádějí obchodní korporace nebo jiné obchodní korporace, maximálně však do výše, do které by byla daňová ztráta stanovena podle tohoto zákona, kdyby převádějí obchodní korporace byla ve zdaňovacím období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, v němž daňová ztráta vznikla, poplatníkem, který je daňovým rezidentem,

c) převzít položky odčitatelné od základu daně vztahující se k převedenému obchodnímu závodu, na něž vznikl nárok převádějí obchodní korporaci podle § 34 odst. 4 a 5, a které dosud nebyly uplatněny převádějí obchodní korporaci, za podmínek, které by platily pro převádějí obchodní korporaci, pokud by se převod obchodního závodu neuskutečnil; přitom je-li převádějí obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem, a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít pouze zahraniční položky obdobného charakteru jako položky odčitatelné od základu daně, které dosud nebyly uplatněny v zahraničí, maximálně však do výše a za podmínek stanovených tímto zákonem.“.

CELEX 32009L0133

K bodu 133 (§ 23a odst. 5 písm. a) až c))

Ustanovení § 23a až § 23d představují implementaci Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií. V rámci implementace této směrnice byl umožněn mj. přenos daňové ztráty v případě převodu obchodního závodu na obchodní společnost (§ 23a odst. 5 písm. b) a v případě fúzí nebo rozdělení obchodních společností (§ 23c odst. 8 písm. b). V rámci navržených změn bude možné výhodu v převodu daňové ztráty uplatnit i v případech násobných převodů obchodních závodů, resp. násobných fúzí nebo rozdělení

obchodních společností. V návaznosti na úpravu ustanovení § 23a a § 23c bylo nutné provést změny v ustanovení § 38na, které obsahuje podmínky pro uplatnění převedených daňových ztrát. Podle § 38na odst. 4, resp. odst. 6 bude moci při splnění stanovených podmínek odečíst daňovou ztrátu od základu daně i ten poplatník, který ji převzal od poplatníka, který ji převzal od poplatníka, kterému byla daňová ztráta vyměřena.

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

Jedná se o legislativně technickou změnu v odkazu na správná ustanovení v § 34 zákona o daních z příjmů.

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové nerezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým nerezidentem“.

134. V § 23a odst. 6 písm. a) se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slova „uvedenými v § 17 odst. 3“ se nahrazují slovy „, kteří jsou daňovými rezidenty“ a slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“.

K bodu 134 (§ 23a odst. 6 písm. a))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

135. V § 23a odst. 6 písm. b) se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“, slova „uvedeným v 17 odst. 3“ se nahrazují slovy „, který je daňovým rezidentem“ a slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“.

K bodu 135 (§ 23a odst. 6 písm. b))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23a odst. 6 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

136. V § 23a odst. 6 písm. c) se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slova „uvedeným v § 17 odst. 3“ se nahrazují slovy „, který je daňovým rezidentem“, slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“, slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporací“ a slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 136 (§ 23a odst. 6 písm. c))

Navrhuje se rozšíření aplikace ustanovení § 23a i na družstva. Dle zákona o obchodních korporacích neobsahuje pojem obchodní společnost evropskou družstevní společnost ani družstvo. Tito poplatníci spadají pod samostatnou kategorii družstev. Z legislativně technického hlediska se tedy jeví jako vhodnější použití pojmu obchodní korporace, který je v souladu s § 1 zákona o obchodních korporacích souhrnou kategorií zahrnující jak obchodní společnosti, tak družstva (tj. družstvo a evropskou družstevní společnost).

S ohledem na skutečnost, že podle § 552 zákona o obchodních korporacích je přípustná možnost založení družstva za účelem podnikání, je třeba ve vztahu k nakládání s obchodním závodem zohlednit možnost účasti družstva na převodu obchodního závodu, a sice jak v pozici převodce („převádějící obchodní korporace“), tak v pozici příjemce („přijímající obchodní korporace“) ve smyslu ustanovení § 23a odst. 1 zákona o daních z příjmů. Současné znění ustanovení § 23a odst. 6 písm. c) zákona o daních z příjmů omezuje využití režimu převodu obchodního závodu pouze na entity disponující formou obchodní společnosti, která je akciovou společností, společností s ručením omezeným nebo evropskou družstevní společností. Tato úprava tak znevýhodňuje poplatníky podnikající v právní formě družstva oproti obchodním společnostem. Proto se navrhuje rozšíření aplikovatelnosti úpravy § 23a zákona o daních z příjmů i na družstva.

Důvodem je tedy odstranění dosavadního rozdílného daňového zacházení s těmito subjekty v procesu restrukturalizací od jiných subjektů, od nichž se liší pouze právní formou ale nikoliv hospodářským způsobem podnikání či okruhem společníků (ekonomicko-sociální podstatou) a rovněž ne daňovým režimem ve vztahu k ostatním krokům činěným v rámci jejich podnikání, a to zejména s ohledem na skutečnost, že se v současné době stále více podnikových přeměn účastní také družstva podnikající v různých oborech, zejména zemědělská, spotřební, výrobní nebo spořitelní družstva, explicitně se doplňuje do ustanovení řešících daňový režim fúzí a rozdělení obchodních korporací z důvodů aplikace daňově neutrálního přístupu pro poplatníky mající právní formu družstva.

Úpravou tak jde o zajištění rovných podmínek podnikání a obě klíčové směrnice uplatňované v EU pro právnické osoby, tj. směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (tzv. dividendová směrnice) a směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (tzv. fúzovací směrnice) budou, po navrhované úpravě, aplikovány na stejný okruh poplatníků.

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

137. V § 23b odstavec 1 zní:

„(1) Výměnou podílů se pro účely tohoto zákona rozumí postup, při kterém jedna obchodní korporace (dále jen „nabývací obchodní korporace“) získá podíl v jiné obchodní korporaci (dále jen „nabytá obchodní korporace“) v rozsahu, který představuje většinu hlasovacích práv nabyté obchodní korporace, a to tak, že poskytne společníkům nabyté obchodní korporace za podíl v nabyté obchodní korporaci podíl v nabývací obchodní korporaci s případným doplatkem na dorovnání. Většinou hlasovacích práv se rozumí více než 50 % všech hlasovacích práv. Nabytí podílu v nabyté obchodní korporaci provedené nabývací obchodní korporací prostřednictvím obchodníka s cennými papíry nebo osoby s obdobným postavením v zahraničí se posuzuje jako jedna transakce, a to za předpokladu, že se uskuteční v rámci šestiměsíčního období.“

CELEX 32009L0133

K bodu 137 (§ 23b odst. 1)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23b odst. 6.

138. V § 23b odst. 2 se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 138 (§ 23b odst. 2)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23b odst. 6.

139. V § 23b odstavce 3 až 5 znějí:

„(3) Nabývací cenou podílu v nabývací obchodní korporaci je u společníka nabyté obchodní korporace hodnota, jakou měl podíl v nabyté obchodní korporaci pro účely tohoto zákona v době výměny; stejným způsobem se stanoví nabývací cena podílu v nabývací obchodní korporaci, který není zahrnut v obchodním majetku u poplatníka daně z příjmů fyzických osob.

(4) Příjmy (výnosy) vzniklé u společníka nabyté obchodní korporace z důvodu přecenění podílu v nabyté obchodní korporaci při převodu podílu se nezahrnují při výměně podílů do základu daně; toto se nevztahuje na doplatek na dorovnání.

(5) Nabývací cena podílu v nabyté obchodní korporaci se u nabývací obchodní korporace stanoví

jako jejich reálná hodnota podle právních předpisů upravujících účetnictví.“

K bodu 139 (§ 23b odst. 3 až 5)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23b odst. 6.

140. V § 23b odst. 6 úvodní části ustanovení se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slova „uvedenými v § 17 odst. 3, kteří“ se nahrazují slovy „kteří jsou daňovými rezidenty a“, slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“, slovo „společnostmi“ se nahrazuje slovem „korporacemi“ a slova „obchodní společnosti“ se nahrazují slovy „obchodní korporace“.

K bodu 140 (§ 23b odst. 6 úvodní část ustanovení)

Dochází k rozšíření aplikace ustanovení § 23b i na družstva. Dle zákona o obchodních korporacích neobsahuje pojem obchodní společnost evropskou družstevní společnost ani družstvo. Tito poplatníci spadají pod samostatnou kategorii družstev. Z legislativně technického hlediska se tedy jeví jako vhodnější použití pojmu obchodní korporace, který je v souladu s § 1 zákona o obchodních korporacích souhrnnou kategorií zahrnující jak obchodní společnosti, tak družstva (tj. družstvo a evropskou družstevní společnost).

S ohledem na skutečnost, že převod obchodního podílu družstva, tedy i jeho výměna, je za podmínky podle § 599 až 601 zákona o obchodních korporacích přípustná, jeví se jako nutné zohlednit tuto skutečnost v úpravě režimu výměny podílů podle § 23b zákona o daních z příjmů.

Současné znění ustanovení § 23b odst. 6 zákona o daních z příjmů omezuje využití režimu výměny podílů pouze na entity disponující formou obchodní společnosti, která je akciovou společností, společností s ručením omezeným nebo evropskou družstevní společností. Tato úprava tak znevýhodňuje poplatníky podnikající v právní formě družstva oproti obchodním společnostem. Proto se navrhuje rozšíření aplikovatelnosti úpravy § 23b zákona o daních z příjmů i na družstva.

Důvodem je tedy odstranění dosavadního rozdílného daňového zacházení s těmito subjekty v procesu restrukturalizací od jiných subjektů, od nichž se liší pouze právní formou ale nikoliv hospodářským způsobem podnikání či okruhem společníků (ekonomicko-sociální podstatou) a rovněž ne daňovým režimem ve vztahu k ostatním krokům činěným v rámci jejich podnikání, a to zejména s ohledem na skutečnost, že se v současné době stále více podnikových přeměn účastní také družstva podnikající v různých oborech, zejména zemědělská, spotřební, výrobní nebo spořitelní družstva, explicitně se doplňuje do ustanovení řešících daňový režim fúzí a rozdělení obchodních korporací z důvodů aplikace daňově neutrálního přístupu pro poplatníky mající právní formu družstva.

Úpravou tak jde o zajištění rovných podmínek podnikání a obě klíčové směrnice uplatňované v EU pro právnické osoby, tj. směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (tzv. dividendová směrnice) a směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října

2009 o společném zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (tzv. fúzovací směrnice) budou, po navrhované úpravě, aplikovány na stejný okruh poplatníků.

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

141. V § 23b odst. 6 písm. b) se slova „uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3“ nahrazují slovy „kteřý je daňovým rezidentem“ a slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 141 (§ 23b odst. 6 písm. b))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23b odst. 6.

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

142. V nadpise § 23c se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 142 (§ 23c)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

143. V § 23c odstavec 1 zní:

„(1) Fúzí obchodních korporací se pro účely tohoto zákona rozumí postup, při kterém

a) veškeré jmění jedné nebo více obchodních korporací, která zaniká a je zrušena bez likvidace (dále jen „zanikající obchodní korporace“), přechází na jinou existující obchodní korporaci (dále jen „nástupnická existující obchodní korporace“), přičemž společníci zanikající obchodní korporace zpravidla nabydou podíl v nástupnické existující obchodní korporaci s případným doplatkem na dorovnání,

b) veškeré jmění dvou nebo více zanikajících obchodních korporací přechází na nově vzniklou obchodní korporaci, kterou tyto zanikající obchodní korporace založily (dále jen „nástupnická založená obchodní korporace“), přičemž společníci zanikajících obchodních korporací nabudou podíl v nástupnické založené obchodní korporaci s případným doplatkem na dorovnání,

c) veškeré jmění zanikající obchodní korporace přechází na jinou obchodní korporaci, která je jediným společníkem zanikající obchodní korporace (dále jen „nástupnická obchodní korporace, která je jediným společníkem“).

CELEX 32009L0133

K bodu 143 (§ 23c odst. 1)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c). Pojem majetek a dluhy se nahrazuje v souladu s občanským zákoníkem pojmem jmění.

144. V § 23c odst. 2 úvodní části ustanovení se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 144 (§ 23c odst. 2 úvodní část ustanovení)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

145. V § 23c odst. 2 písm. a) se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporace“, slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“ a slovo „společnostech“ se nahrazuje slovem „korporacích“.

K bodu 145 (§ 23c odst. 2 písm. a))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

146. V § 23c odst. 2 písmeno b) zní:

„b) vyčleněná část jmění obchodní korporace, která nezaniká (dále jen „rozdělovaná obchodní korporace“), přechází na jednu nebo více nástupnických obchodních korporací při rozdělení, přičemž společníci rozdělované obchodní korporace zpravidla nabudou podíl v nástupnické obchodní korporaci při rozdělení nebo nástupnických obchodních korporacích při rozdělení s případným doplatkem na dorovnání.“

CELEX 32009L0133

K bodu 146 (§ 23c odst. 2 písm. b))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

147. V § 23c odst. 3 se slovo „společností“ nahrazuje slovem „korporací“, slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“ a slova „zvláštního právního předpisu¹³¹⁾“ se nahrazují slovy „právního předpisu upravujícího přeměny obchodních společností a družstev“.

K bodu 147 (§ 23c odst. 3)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

148. V § 23c odst. 4 se slovo „společnosti“ nahrazuje slovem „korporace“ a slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 148 (§ 23c odst. 4)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

149. V § 23c odst. 5 úvodní části ustanovení se slova „obchodní společnosti“ nahrazují slovy „obchodní korporace“, slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“, slova „daně. Toto“ se nahrazují slovy „daně; toto“, slova „dorovnání. Ustanovení“ se nahrazují slovy „dorovnání; ustanovení“, slovo „společnost“ se nahrazuje slovem „korporace“, slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“ a slovo „společnostmi“ se nahrazuje slovem „korporacemi“.

K bodu 149 (§ 23c odst. 5 úvodní část ustanovení)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

150. V § 23c odst. 5 písm. b) se slova „uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3“ nahrazují slovy „který je daňovým rezidentem“ a slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 150 (§ 23c odst. 5 písm. b))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

151. V § 23c odstavec 6 zní:

„(6) Nabývací cenou podílu v nástupnické existující obchodní korporaci, nástupnické založené obchodní korporaci, nástupnické obchodní korporaci,

kteřá je jediným společníkem, nebo nástupnické obchodní korporaci při rozdělení získaného při fúzi obchodních korporací nebo rozdělení obchodní korporace je u společníka zanikající nebo rozdělované obchodní korporace hodnota, jakou měl podíl v zanikající nebo rozdělované obchodní korporaci pro účely tohoto zákona ke dni předcházejícímu rozvahový den před rozhodným dnem fúze nebo rozdělení. Nabývací cena podílu u společníka zanikající obchodní korporace při rozdělení nebo rozdělované obchodní korporace se rozdělí na nabývací cenu podílu na rozdělované obchodní korporaci a na nabývací cenu podílu na nástupnické obchodní korporaci při rozdělení nebo na nabývací ceny podílů na nástupnických obchodních korporacích při rozdělení na základě ekonomicky zdůvodnitelného kritéria. Stejným způsobem se stanoví nabývací cena podílu v nástupnické existující obchodní korporaci, nástupnické založené obchodní korporaci, nástupnické obchodní korporaci, která je jediným společníkem, nebo nástupnické obchodní korporaci při rozdělení, který není zahrnut v obchodním majetku u poplatníka daně z příjmů fyzických osob.“.

K bodu 151 (§ 23c odst. 6)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

152. V § 23c odst. 7 se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slovo „společností“ se nahrazují slovem „korporací“, slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“ a slova „uvedeným v § 17 odst. 4“ se nahrazují slovy „, který je daňovým nerezidentem“.

K bodu 152 (§ 23c odst. 7)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové nerezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým nerezidentem“.

153. V § 23c odst. 8 úvodní části ustanovení se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 153 (§ 23c odst. 8 úvodní část ustanovení)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

154. V § 23c odst. 8 písmena a) až c) znějí:

„a) převzít rezervy a opravné položky vytvořené zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporací podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv

a opravných položek za podmínek, které by platily pro zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporaci, pokud by se fúze obchodních korporací nebo rozdělení obchodní korporace neuskutečnily, a pokračovat v jejich tvorbě podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek; přitom je-li zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít zahraniční položky obdobného charakteru jako rezervy a opravné položky související s převedeným majetkem a dluhy vytvořené podle příslušného právního předpisu jiného členského státu, avšak maximálně do výše stanovené podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek pro poplatníky, kteří jsou daňovými rezidenty, a za podmínek stanovených tímto zákonem, a pokračovat v jejich tvorbě podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek,

b) převzít vyměřenou daňovou ztrátu, která dosud nebyla uplatněna jako položka odčitatelná od základu daně zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporací; od zanikající nebo rozdělované obchodní korporace lze převzít pouze část její daňové ztráty v rozsahu zjištěném podle ekonomicky zdůvodnitelného kritéria; ustanovení § 38na tím není dotčeno; tuto daňovou ztrátu lze uplatnit jako položku odčitatelnou od základu daně ve zdaňovacích obdobích zbývajících do 5 zdaňovacích období bezprostředně následujících po zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, za které byla daňová ztráta zanikající nebo rozdělované korporaci vyměřena za podmínek stanovených tímto zákonem; přitom je-li zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít daňovou ztrátu, která vznikla zanikající nebo rozdělované obchodní korporaci v jiném členském státu a která nebyla uplatněna v jiném členském státu jako položka snižující základ daně zanikající, rozdělované nebo jiné obchodní korporace, maximálně však do výše, jak by byla daňová ztráta stanovena podle tohoto zákona, kdyby zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace byla ve zdaňovacím období, nebo období, za něž se podává daňové přiznání, v němž daňová ztráta vznikla, poplatníkem, který je daňovým rezidentem,

c) převzít položky odčitatelné od základu daně, na něž vznikl nárok zanikající nebo rozdělované obchodní korporaci podle § 34 odst. 4 a 5 a které dosud nebyly uplatněny zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporací za podmínek, které by platily pro zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporaci, pokud by se fúze obchodních korporací

nebo rozdělení obchodní korporace neuskutečnily; od zanikající nebo rozdělované obchodní korporace lze převzít pouze položky odčitatelné od základu daně, na něž vznikl nárok zanikající nebo rozdělované obchodní korporaci a které nebyly dosud zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporací uplatněny, a to pouze v rozsahu zjištěném podle ekonomicky zdůvodnitelného kritéria; přitom je-li zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace poplatníkem, který je daňovým nerezidentem a nemá stálou provozovnu na území České republiky, lze převzít pouze zahraniční položky obdobného charakteru jako položky odčitatelné od základu daně, které dosud nebyly uplatněny v zahraničí, maximálně však do výše a za podmínek stanovených tímto zákonem.“.

CELEX 32009L0133

K bodu 154 (§ 23c odst. 8 písm. a) až c))

Ustanovení § 23a až § 23d představují implementaci Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií. V rámci implementace této směrnice byl umožněn m.j. přenos daňové ztráty v případě převodu obchodního závodu na obchodní společnost (§ 23a odst. 5 písm. b) a v případě fúzí nebo rozdělení obchodních společností (§ 23c odst. 8 písm. b). V rámci navržených změn bude možné výhodu v převodu daňové ztráty uplatnit v i případech násobných převodů obchodních závodů, resp. násobných fúzí nebo rozdělení obchodních společností. V návaznosti na úpravu ustanovení § 23a a § 23c bylo nutné provést změny v ustanovení § 38na, které obsahuje podmínky pro uplatnění převedených daňových ztrát. Podle § 38na odst. 4, resp. odst. 6 bude moci při splnění stanovených podmínek odečíst daňovou ztrátu od základu daně i ten poplatník, který ji převzal od poplatníka, který ji převzal od poplatníka, kterému byla daňová ztráta vyměřena.

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty a daňové nerezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“ a „poplatník, který je daňovým nerezidentem“.

155. V § 23c odst. 9 písm. a) se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slova „uvedenými v § 17 odst. 3“ se nahrazují slovy „, kteří jsou daňovými rezidenty“ a slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“.

K bodu 155 (§ 23c odst. 9 písm. a))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

156. V § 23c odst. 9 písm. b) se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“, slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“, slova „uvedeným v § 17 odst. 3“ se nahrazují slovy „, který je daňovým rezidentem“ a slova „nebo společnosti s ručením omezeným“ se nahrazují slovy „, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva“.

K bodu 156 (§ 23c odst. 9 písm. b))

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 23c odst. 9 písm. c).

Dále dochází k nahrazení odkazu na ustanovení definující pro účely zdanění právnických osob daňové rezidenty přímým označením „poplatník, který je daňovým rezidentem“.

157. V § 23c odst. 9 písmeno c) zní:

„c) zanikající obchodní korporace nebo rozdělovaná obchodní korporace je daňovým rezidentem České republiky a má formu akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, evropské společnosti, družstva anebo evropské družstevní společnosti nebo je obchodní korporací, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, a nástupnická existující obchodní korporace, nástupnická založená obchodní korporace, nástupnická obchodní korporace, která je jediným společníkem, nebo nástupnická obchodní korporace při rozdělení je obchodní korporací, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie než České republiky, a pokud jmění, jež přešlo ze zanikající obchodní korporace nebo rozdělované obchodní korporace na nástupnickou založenou obchodní korporaci, nástupnickou obchodní korporaci, která je jediným společníkem, nebo nástupnickou obchodní korporaci při rozdělení v důsledku fúze obchodních korporací nebo rozdělení obchodní korporace, je součástí stále provozovny nástupnické existující obchodní korporace, nástupnické založené obchodní korporace, nástupnické obchodní korporace, která je jediným společníkem, nebo nástupnické obchodní korporace při rozdělení umístěné na území České republiky.“.

K bodu 157 (§ 23c odst. 9 písm. c))

Navrhuje se rozšíření aplikace ustanovení § 23c i na družstva. Dle zákona o obchodních korporacích neobsahuje pojem obchodní společnost evropskou družstevní společnost ani družstvo. Tito poplatníci spadají pod samostatnou kategorii družstev. Z legislativně technického hlediska se tedy jeví jako vhodnější použití pojmu obchodní korporace, který je v souladu s § 1 zákona o obchodních korporacích souhrnnou kategorií zahrnující jak obchodní společnosti, tak družstva (tj. družstvo a evropskou družstevní společnost).

Současné znění ustanovení § 23c odst. 9 zákona o daních z příjmů omezuje využití režimu fúze a rozdělení pouze na entity

disponující formou obchodní společnosti, která je akciovou společností, společností s ručením omezeným nebo evropskou družstevní společností. Tato úprava tak znevýhodňuje poplatníky podnikající v právní formě družstva oproti obchodním společnostem. Proto se navrhuje rozšíření aplikovatelnosti úpravy § 23a zákona o daních z příjmů i na družstva.

Důvodem je tedy odstranění dosavadního rozdílného daňového zacházení s těmito subjekty v procesu restrukturalizací od jiných subjektů, od nichž se liší pouze právní formou ale nikoliv hospodářským způsobem podnikání či okruhem společníků (ekonomicko-sociální podstatou) a rovněž ne daňovým režimem ve vztahu k ostatním krokům činěným v rámci jejich podnikání, a to zejména s ohledem na skutečnost, že se v současné době stále více podnikových přeměn účastní také družstva podnikající v různých oborech, zejména zemědělská, spotřební, výrobní nebo spořitelní družstva, explicitně se doplňuje do ustanovení řešících daňový režim fúzí a rozdělení obchodních korporací z důvodů aplikace daňově neutrálního přístupu pro poplatníky mající právní formu družstva.

Úpravou tak jde o zajištění rovných podmínek podnikání a obě klíčové směrnice uplatňované v EU pro právnické osoby, t.j. směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (tzv. dividendová směrnice) a směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (tzv. fúzovací směrnice) budou, po navrhované úpravě, aplikovány na stejný okruh poplatníků.

Dále se pojem majetek a dluhy nahrazuje v souladu s občanským zákoníkem pojmem jmění.

158. V § 23d odst. 1 se slovo „společností“ nahrazuje slovem „korporací“.

CELEX 32009L0133

K bodu 158 (§ 23d odst. 1)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

159. V § 23d odst. 2 se slovo „společností“ nahrazuje slovem „korporací“ a slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporace“.

CELEX 32009L0133

K bodu 159 (§ 23d odst. 2)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

160. V § 23d odstavce 3 a 4 znějí:

„(3) Je-li při převodu obchodního závodu přijímající obchodní korporací nebo při fúzi obchodních korporací nebo rozdělení obchodní korporace zanikající

obchodní korporací nebo rozdělovanou obchodní korporací, nástupnickou existující obchodní korporací, nástupnickou založenou obchodní korporací, nástupnickou obchodní korporací, která je jediným společníkem, nebo nástupnickou obchodní korporací při rozdělení obchodní korporace, která po dobu delší než 12 měsíců předcházejících převodu obchodního závodu nebo rozhodnému dni fúze nebo rozdělení ve skutečnosti nevykonávala činnost, má se za to, že neexistují řádné ekonomické důvody pro operaci, neprokáže-li některý z dotčených poplatníků opak.

(4) Převede-li převádějící obchodní korporace podíl v přijímající obchodní korporací, který získala za převedený obchodní závod, nebo část podílu odpovídající zvýšení jejího vkladu do základního kapitálu přijímající obchodní korporace, kterou získala za převedený obchodní závod, v době kratší než 1 rok po převodu obchodního závodu, ustanovení § 23a odst. 2 se nepoužije.“.

CELEX 32009L0133

K bodu 160 (§ 23d odst. 3 a 4)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

161. V § 23d odst. 5 se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“ a slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“.

CELEX 32009L0133

K bodu 161 (§ 23d odst. 5)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

162. V § 23d se odstavec 7 zrušuje.

K bodu 162 (§ 23d odst. 7)

Transformace penzijních fondů byla jednorázovou událostí, která proběhla k 1. lednu 2013. Další transformace již nemohou probíhat, a proto se toto ustanovení, které se stalo obsoletní, navrhuje zrušit.

163. V § 24 odst. 2 písm. b) body 2 a 3 znějí:

- „2. prodaného nebo zlikvidovaného hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat; v případě vypořádání hmotného majetku při zániku práva stavby se postupuje obdobně,
3. hmotného majetku předaného povinně bezúplatně podle jiných právních předpisů, snížená o přijaté dotace na jeho pořízení.“.

K bodu 163 (§ 24 odst. 2 písm. b) body 2 a 3)

Navrhuje se doplnění režimu uplatnění zůstatkové ceny odpisovaného hmotného majetku pro situace vypořádání práva stavby s ohledem na skutečnost, že vypořádání práva stavby při jeho zániku nelze terminologicky zcela ztotožnit s případy prodeje či likvidace. Navrhovanou úpravou je řešeno uplatnění zůstatkové ceny odpisovaného hmotného majetku (stavby), pokud byl tento majetek realizován po dobu práva stavby a je součástí vypořádání práva stavby při jeho zániku, tj. v situaci, kdy stavba realizovaná stavebníkem zůstane zachována a případně vlastníkoví pozemku.

V situaci, kdy je předmětem převodu právo stavby, ale toto právo není hmotným majetkem podle zákona o daních z příjmů, je uplatnění pořizovací, resp. zůstatkové ceny práva stavby navázáno na účetnictví a daňově uznatelnou v okamžiku převodu je částka nákladu (účetní zůstatková cena) zaúčtována poplatníkem v účetnictví podle předpisů upravujících účetnictví.

V bodě 3 se jinými právními předpisy myslí zejména předpisy týkající se restitučních zákonů, v rámci kterých se majetek předává povinně a bezúplatně, tedy např. z. č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, z. č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd a další.

164. V § 24 odst. 2 písm. b) závěrečná část ustanovení zní:

„Při částečném prodeji nebo zlikvidování hmotného majetku je výdajem poměrná část zůstatkové ceny. Zůstatkovou cenu nebo její část nelze uplatnit v případě, kdy je stavební dílo (dům, budova, stavba) likvidováno zcela nebo zčásti v souvislosti s výstavbou nového stavebního díla nebo jeho technickým zhodnocením. Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle právních předpisů upravujících účetnictví, jehož účetní odpisy jsou výdajem podle písmene v),“.

K bodu 164 (§ 24 odst. 2 písm. b) závěrečná část ustanovení)

V závěrečné části ustanovení § 24 odst. 2 písm. b) se provádějí drobné legislativně-technické úpravy.

165. V § 24 odst. 2 písm. h) bodě 2 se slova „podmínek uvedených v odstavcích 4, 15 nebo 16“ nahrazují slovy „podmínky uvedené v odstavci 4“.

K bodu 165 (§ 24 odst. 2 písm. h bod 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Navrhovaná úprava textu § 24 odst. 2 písm. h) bodu 2 zákona o daních z příjmů navazuje na úpravu § 24 odst. 4, 15 a 16 a § 21d tímto zákonem. V navrhovaném znění § 24 odst. 4 je uznatelnost úplaty u finančního leasingu jako výdaje zůžena pouze na jedinou podmínku, přičemž stávající zbylé podmínky jsou přesunuty do § 21d jako určující definiční znaky finančního leasingu. Nadbytečný je i odkaz na odstavce 15 a

16, neboť § 24 odst. 15 a 16 jsou tímto návrhem zákona rušeny.

166. V § 24 odst. 2 písm. k) bodě 1 se za slovo „poplatníka“ vkládají slova „ pořizovaným na finanční leasing“.

K bodu 166 (§ 24 odst. 2 písm. k) bod 1)

V návaznosti na § 21d, který ve znění účinném od 1. ledna 2014 stanovuje, že na finanční leasing se nevztahují ustanovení zákona o nájmu, je třeba doplnit, že při pracovní cestě uskutečněné vozidlem, které si poplatník pořizuje formou finančního leasingu, uplatní výdaje v prokázané výši.

167. V § 24 odst. 2 písm. k) bodě 4 se za slovo „poplatníka“ vkládají slova „ pořizovaným na finanční leasing“.

K bodu 167 (§ 24 odst. 2 písm. k) bod 4)

V návaznosti na § 21d, který ve znění účinném od 1. ledna 2014 stanovuje, že na finanční leasing se nevztahují ustanovení zákona o nájmu, je třeba doplnit, že při zahraniční pracovní cestě, u které nelze prokázat výdaje uskutečněné vozidlem, které si poplatník pořizuje formou finančního leasingu, uplatní výdaje ve výši náhrady za spotřebované pohonné hmoty.

168. V § 24 odst. 2 písm. t) bodě 5 se za slovo „pozemku“ vkládají slova „, s výjimkou stavby, která je jeho součástí,“.

K bodu 168 (§ 24 odst. 2 písm. t) bod 5)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje doplnit, že případná ztráta z prodeje stavby je ztrátou daňovou v souladu s § 24 odst. 2 písm. b) zákona. Toto ustanovení stanoví mimo jiné, že daňovým výdajem je zůstatková cena prodaného hmotného majetku, který lze odpisovat. To platí i v případě, že příslušná zůstatková cena je vyšší než prodejní cena tohoto majetku, tedy poplatník realizuje z tohoto obchodu ztrátu.

Nový občanský zákoník v § 3054 stanoví, že stavba, která není podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku, na němž je zřízena, přestává být dnem nabytí účinnosti tohoto zákona samostatnou věcí a stává se součástí pozemku, měla-li k 1. lednu 2014 vlastnické právo k stavbě i vlastnické právo k pozemku táž osoba. Je-li vlastník pozemku a stavby stejný, je počínaje rokem 2014 stavba (se zákonem stanovenými výjimkami) součástí pozemku. Zákon o daních z příjmů v § 24 odst. 2 písm. t) bod 5 stanoví, že ztráta z prodeje pozemku není na straně poplatníků fyzických osob ztrátou daňovou, což by bez ohledu na ustanovení výše uvedeného § 24 odst. 2 písm. b) zákona, mohlo být vztahováno i na stavby umístěné na vlastním pozemku podnikatele. Z toho důvodu se navrhuje zákon upřesnit v tom smyslu, že daňovou ztrátou nebude, obdobně jako tomu bylo do konce roku 2013, pouze ztráta z prodeje pozemku bez stavby. Prodává-li např. podnikatel stavbu zahrnutou v obchodním majetku, kterou jako hmotný majetek ve smyslu § 26 zákona odpisoval, daňovým výdajem je v souladu s § 24 odst. 2 písm. b) zákona její zůstatková cena, a to bez ohledu na výši příjmu z jejího prodeje, tj. obdobně jako tomu bylo do konce roku 2013.

169. V § 24 odst. 2 se na konci textu písmene u) doplňují slova „, daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená druhým z manželů při prodeji nemovité věci, která byla ve společném jmění manželů“.

K bodu 169 (§ 24 odst. 2 písm. u))

Vzhledem ke skutečnosti, že příjem z prodeje nemovité věci, která je ve společném jmění manželů, musí zdanit pouze jeden z nich, navrhuje se do zákona doplnit, že ten z manželů, který příslušný příjem zdaní, si jako daňový výdaj může uplatnit i daň z nabytí nemovitých věcí zaplacenou druhým z manželů.

170. V § 24 odst. 2 písm. y) se slova „o pohledávce při jejím vzniku bylo účtováno ve výnosech a takto vzniklý zdanitelný příjem nebyl od daně osvobozen a že lze současně“ nahrazují slovem „lze“.

K bodu 170 (§ 24 odst. 2 písm. y))

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Navrhovaná úprava navazuje na návrh rozšíření ustanovení § 2 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně (ZoR), které umožní daňově účinnou tvorbu opravných položek také u pohledávek, které sice nebyly při svém vzniku zaúčtovány do výnosů, ale které byly řádně zdaněny. Jedná se zejména o pohledávky, které nejsou zaúčtovány do výnosů, ale snížením nákladů, např. při přefakturaci, což zajišťuje finálně stejný dopad jako při účtování do výnosů. Také při opravách minulých období se podle účetních pravidel účtují významné položky vlastního kapitálu, přičemž poplatník má povinnost podat dodatečné daňové přiznání a pro účely zjištění základu daně z příjmů zvýšit výsledek hospodaření za zdaňovací období, kdy pohledávka vznikla, což se finálně projeví zdaněním dotčené pohledávky. Proto se navrhuje umožnit také daňově účinný odpis těchto pohledávek. Z legislativně technických důvodů se tento záměr provádí vypuštěním podmínky výnosového účtování pohledávek v tomto ustanovení, neboť podmínka, že lze k pohledávce uplatňovat opravné položky podle ZoR je plně postačující k přesnému vymezení těch pohledávek, které je možno daňově odepsat.

171. V § 24 odst. 2 písm. za) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 171 (§ 24 odst. 2 písm. za))

Navrhovaná úprava má za cíl sjednotit úpravu ustanovení zákona o daních z příjmů užívající pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ s dosavadními ustanoveními § 4a písm. g) a h), která užívají pojem „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru“. Oproti současnému znění se touto úpravou rozšiřuje dopad ustanovení § 24 odst. 2 písm. za) i na jednotky, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

172. V § 24 odst. 2 písmeno zc) zní:

„zc) výdaje (náklady), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů a jsou poplatníkem zcela nebo zčásti určeny k přeúčtování jiné osobě nebo je tato osoba povinna je uhradit na základě závazku nebo jiného právního předpisu, a to jen do výše příjmů (výnosů) z tohoto přeúčtování nebo předpisu úhrady za podmínky, že tyto příjmy (výnosy) ovlivnily výsledek hospodaření ve stejném zdaňovacím období nebo ve zdaňovacích obdobích předcházejících; obdobně postupují poplatníci daně z příjmů fyzických osob, kteří nevedou účetnictví,“.

K bodu 172 (§ 24 odst. 2 písm. zc))

Cílem nového znění ustanovení § 24 odst. 2 písm. zc) je realizace původního záměru daného ustanovení, a to sice jeho aplikace na tzv. „přefakturace“. Pokud poplatník vynaloží výdaj, který není výdajem na dosažení zajištění nebo udržení příjmů, (např. výdaj na reprezentaci), nicméně dojde k jeho proplacení jiným poplatníkem, pak se jedná o výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Pro aplikaci § 24 odst. 2 písm. zc) postačí, pokud má poplatník na proplacení právo. Výdaj je uznatelný pouze do výše, do které má být proplacen. Ustanovení se neaplikuje v případech, kdyby mělo za následek dvojí uplatnění jednoho výdaje. Platí pravidlo, že pokud má nedaňový výdaj zvláštní/speciální daňový režim, nemůže využít toto ustanovení. Zvláštním daňovým režimem se rozumí zejména režim

- rezerv,
- opravných položek,
- nabývacích cen podílů,
- pohledávek,
- výdajů na spotřebované pohonné hmoty, pokud poplatník využil paušální výdaj na dopravu (§ 25 odst. 1 písm. x)),
- oceňovacích rozdílů,
- finančního leasingu,
- odpisů.

173. V § 24 odst. 2 písm. zo) se slova „podnikatelskou nebo jinou samostatně výdělečnou činností poplatníka“ nahrazují slovy „jeho činností, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti“.

K bodu 173 (§ 24 odst. 2 písm. zo))

Jde o legislativně technickou úpravu související s novým názvem příjmů podle § 7 zákona.

174. V § 24 odst. 2 písm. zp) se slova „, Norska nebo Islandu“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 174 (§ 24 odst. 2 písm. zp))

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

175. V § 24 odst. 2 písm. zt) se za slovo „služeb,“ vkládají slova „, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby,“.

K bodu 175 (§ 24 odst. 2 písm. zt))

V souvislosti s upřesněním v § 18a odst. 5 písm. c), že za poskytovatele zdravotních služeb pro účely zákona o daních z příjmů se považuje pouze poplatník, který má oprávnění poskytovat zdravotní služby podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, dochází k doplnění a upřesnění, že uplatnění paušálního výdaje na dopravu mohou uplatnit pouze poskytovatele zdravotních služeb s oprávněním poskytovat zdravotní služby, kteří i nadále budou uplatňovat tzv. široký základ daně. Navrhovaná úprava tak dopadá na provozovatele sociálních služeb, kteří také doplňkově poskytují zdravotní služby a kteří doplněním § 18a odst. 5 písm. c) budou uplatňovat tzv. úzký základ daně.

176. V § 24 odst. 2 písm. zv) úvodní části ustanovení se za slovo „pohledávky“ vkládají slova „, nebo části pohledávky,“.

K bodu 176 (§ 24 odst. 2 písm. zv) úvodní část ustanovení)

Tato úprava navazuje na znění ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, které umožňuje v případě, že je část pohledávky zajištěna bankovní zárukou nebo pojištěna, vytváření opravných položek pouze k části pohledávky. Proto se navrhuje, aby v případech, kdy je pojištěna pouze část pohledávky, bylo možno také aplikovat ustanovení § 24 odst. 2 písm. zv) na pojištěnou část pohledávky.

177. V § 24 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno zx), které zní:

„zx) u poplatníka, který nevede účetnictví, výdaje na zřízení práva stavby, není-li součástí vstupní ceny stavby, v poměrné výši připadající ze sjednané doby zřízení práva stavby na příslušné zdaňovací období.“.

K bodu 177 (§ 24 odst. 2 písm. zx))

Nový občanský zákoník v § 1240 a násl. zavádí počínaje rokem 2014 nový institut – právo stavby. Právo stavby je v souladu s § 1242 nemovitá věc. Z hlediska účetních předpisů je právo stavby dlouhodobým hmotným majetkem.

Je-li součástí práva stavby stavba, je z hlediska účetních předpisů právo stavby součástí ocenění stavby. V návaznosti na to se navrhuje pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob, kteří nevedou účetnictví, do zákona doplnit, že výdaje na pořízení práva stavby, které není součástí ocenění stavby (resp. není součástí vstupní ceny stavby v souladu s § 29 zákona o daních z příjmů), lze do daňových výdajů uplatnit postupně po sjednanou dobu trvání práva stavby. Prakticky jde o časové rozlišení výdajů poplatníků vedoucích daňovou evidenci obdobně, jako je tomu při finančním leasingu (viz § 24 odst. 2 písm. h) bod 2 zákona).

178. V § 24 odstavec 4 zní:

„(4) Výdajem podle odstavce 1 je také úplata u finančního leasingu hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat, pokud po jeho ukončení je tento hmotný majetek zahrnut do obchodního majetku.“.

K bodu 178 (§ 24 odst. 4))

Navržená úprava ustanovení § 24 odst. 4 souvisí s přesunem obsahu dosavadního znění ustanovení § 24 odst. 4 týkajícího se doby finančního leasingu do § 21d odst. 1 písm. c) a § 21d odst. 2 a podmínky kladené na kupní cenu při převodu vlastnického práva k předmětu leasingu do § 21d odst. 1 písm. b). Vzhledem k rozsáhlosti zásahů do tohoto ustanovení bylo zvoleno nové přetextování § 24 odst. 4.

S ohledem na provázanost minimální doby finančního leasingu s dobou odpisování nově i u nemovitých věcí se navrhuje rovněž přemístění dosavadní podmínky § 24 odst. 4 písm. b) kladené pro uznatelnost leasingových úplat na kupní cenu předmětu leasingu po jeho ukončení, a to že tato kupní cena nesmí být vyšší než zůstatková cena při rovnoměrném odpisování z pořizovací ceny evidované u poskytovatele leasingu. Toto kritérium kladené dosud na kupní cenu (které bylo pouze fiktivním výpočtem bez ohledu na to, jak skutečně poskytovatel leasingu odpisoval) se jeví vhodné upravit a přesunout do definice finančního leasingu, a to v podobě uvedené v § 21d odst. 1 písm. b), tj. že lze ze smlouvy předpokládat, že kupní cena předmětu leasingu bude podstatně nižší než by byla obvyklá cena předmětu leasingu k datu převodu vlastnického práva,

Úpravy v dosavadním ustanovení § 24 odst. 4 písm. c) jsou legislativně technické a souvisí s úpravou v návěti § 24 odst. 4. Poslední věta ustanovení § 24 odst. 4 stávajícího znění se zrušuje s ohledem na to, že postup při nesplnění podmínek obsažených v dosavadním textu ustanovení § 24 odst. 4 je obsažen v ustanovení § 24 odst. 5.

179. V § 24 odst. 5 úvodní části ustanovení se slova „podmínky podle odstavce 4“ nahrazují slovy „podmínku podle odstavce 4 a podmínky finančního leasingu“.

K bodu 179 (§ 24 odst. 5 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technické úpravy v souvislosti s úpravou ustanovení § 24 odst. 4 a § 21d zákona o daních z příjmů tímto zákonem. V navrhovaném znění § 24 odst. 4 je uznatelnost úplaty u finančního leasingu jako výdaje zúžena na jedinou podmínku. Nesplnění podmínek finančního leasingu, při kterých se aplikuje § 24 odst. 5 zákona je rovněž posuzováno ve vztahu k definičním znakům finančního leasingu uvedeným v § 21d tohoto zákona.

180. V § 24 odst. 6 se slova „nebo 15“ zrušují.

K bodu 180 (§ 24 odst. 6)

Navrhuje se zrušit odkaz na § 24 odst. 15, který je rušen tímto zákonem.

181. V § 24 odst. 7 písm. b) bodě 1 se slovo „stanovenou“ nahrazuje slovem „určenou“ a slovo „nemovitostí“ se nahrazuje slovy „nemovitých věcí“.

K bodu 181 (§ 24 odst. 7 písm. b) bod 1)

První navrhovaná změna souvisí se změnou terminologie v zákoně o oceňování majetku. Druhá změna navazuje na změnu terminologie v souvislosti s rekodifikací soukromého práva.

182. V § 24 se na konci odstavce 7 doplňuje věta „Nabývací cena se snižuje o ty části, které již byly uplatněny jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.“.

K bodu 182 (§ 24 odst. 7)

Výslovně se uvádí dosud implicitně dovozované pravidlo, že určitou část nabývací ceny nelze uplatnit dvakrát.

183. V § 24 odst. 11 se za slovo „účetnictví“ vkládají slova „nebo v daňové evidenci“ a za slova „i při“ se vkládají slova „následném vkladu“.

K bodu 183 (§ 24 odst. 11)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Nová úprava textu § 24 odst. 11 zákona o daních z příjmů doplňuje stávající režimy uznatelnosti daňového výdaje při prodeji majetku nabytého vkladem, při přeměně, při převodu obchodního závodu podle § 23a, při fúzi obchodních společností nebo při rozdělení obchodní společnosti podle § 23c, kdy předmětem prodeje je majetek, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle právních předpisů upravujících účetnictví. Platí, že při prodeji takového majetku lze související výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatnit jen do výše hodnoty předmětného majetku evidované v účetnictví nebo v daňové evidenci u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace.

Nově však je třeba navrženou úpravou zajistit stejný režim v situaci, kdy byla vkladatelem fyzická osoba a při prodeji předmětného majetku nelze pro daňovou uznatelnost prodávaného majetku aplikovat ustanovení § 24 odst. 2 písm. ta) platného znění zákona z důvodu nesplnění podmínek kladených tímto ustanovením. Takový režim byl již dříve obsažen v ustanovení § 24 odst. 2 písm. t) ve znění zákona před nabytím účinnosti zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., ale legislativními úpravami předmětného ustanovení došlo k jeho nežádoucímu vypuštění.

Obdobně se navrženou úpravou znovu doplňuje režim pro uznání výdaje (nákladu) souvisejícího s prodejem shora uvedeného majetku, který byl předmětem následného vkladu.

184. V § 24 se odstavce 15 a 16 zrušují.

K bodu 184 (§ 24 odst. 15 a 16)

Navrhuje se dané odstavce zrušit z důvodu, že podmínka doby finančního leasingu je stanovena komplexně v § 21d odst. 2 jako jeden z jeho definičních znaků a podmínka zahrnutí hmotného majetku do obchodního majetku po ukončení finančního leasingu je zobecněna pro finanční leasing veškerého hmotného majetku v § 24 odst. 4.

185. V § 25 odst. 1 písm. i) se slova „bezúplatný příjem“ nahrazují slovy „příjem z darování a bezúplatných služeb“.

K bodu 185 (§ 25 odst. 1 písm. i))

Jedná se o zúžení titulů bezúplatných příjmů, u kterých je vyloučená možnost uplatnění takto získaného majetku nebo majetku získaného z bezúplatných příjmů do daňově uznatelných výdajů (nákladů). Navrhovaná úprava by tak měla dopadat na tzv. veřejně prospěšné poplatníky, kteří mají dary osvobozené od daně, resp. mohou uplatnit jejich osvobození. Oproti současné úpravě se navrhuje, aby výdaje související s reprodukcí majetku získaného z dědění nebo odkazu byly daňově uznatelné.

186. V § 25 odst. 1 písm. t) se slova „bezúplatná plnění“ nahrazují slovem „dar“ a slova „bezúplatné plnění“ se nahrazují slovem „dar“.

K bodu 186 (§ 25 odst. 1 písm. t))

V souladu se zájmem na právní jistotě poplatníků dochází k výslovnému upřesnění věcného rozsahu ustanovení, v jehož rámci se mají výdaje na reprezentaci, které není možné uplatnit jako výdaje vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů, na mysli dary, nikoliv ostatní plnění spadající do širší množiny bezúplatných plnění.

187. V § 25 odst. 1 písm. zp) se slovo „bezúplatně“ nahrazuje slovem „darováním“.

K bodu 187 (§ 25 odst. 1 písm. zp))

Jedná se o úpravu, která množinu bezúplatných příjmů pro účely aplikace předmětného ustanovení omezuje na případy nabytí hmotného a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle právních předpisů upravujících účetnictví, kdy byl tento majetek nabyt darováním. Navrhovaná úprava by tak měla dopadat na tzv. veřejně prospěšné poplatníky, kteří mají dary osvobozené od daně, resp. mohou uplatnit jejich osvobození.

188. V § 25 odst. 1 písmeno zq) zní:

„zq) hodnotu majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle právních předpisů upravujících účetnictví, nabytého darováním nebo hodnotu bezúplatně přijatých služeb, pokud tento bezúplatný příjem byl od daně osvobozen nebo nebyl zahrnut do jejího předmětu.“.

K bodu 188 (§ 25 odst. 1 písm. zq))

Jedná se o úpravu, která množinu bezúplatných příjmů pro účely aplikace předmětného ustanovení omezuje na případy nabytí:

1) majetku neodpisovaného podle tohoto zákona ani podle právních předpisů upravujících účetnictví, a to darováním. Takovým majetkem mohou například být zásoby, pozemek, finanční majetek,

2) služeb přijatých bezúplatně.

Ustanovení dopadá na výdaje (náklady) nabyvatele související s tímto majetkem nebo službami. Souvisejícími výdaji (náklady) jsou například hodnota spotřebovaných zásob, vstupní cena pozemku, hodnota spotřebovaných služeb apod. Navrhovaná úprava by tak měla dopadat na tzv. veřejně prospěšné poplatníky, kteří mají dary osvobozené od daně, resp. mohou uplatnit jejich osvobození.

189. V § 25 odst. 3 se slovo „zm)“ nahrazuje slovem „zl)“.

K bodu 189 (§ 25 odst. 3)

Jedná se o odstranění legislativně technické nepřesnosti v předmětném odkazu.

190. V § 26 odst. 2 písm. a) se za slovo „samostatné“ vkládá slovo „hmotné“ a za slovo „soubory“ se vkládá slovo „hmotných“.

K bodu 190 (§ 26 odst. 2 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v doplnění identifikace samostatných movitých věcí nebo jejich souborů, které jsou součástí vymezení hmotného majetku podle zákona o daních z příjmů, a to tak, aby byla zajištěna žádoucí vazba na vymezení těchto věcí podle předpisů upravujících účetnictví, které slovo „hmotné“ obsahují, a též z důvodu, že nový občanský zákoník v § 496 nově rozlišuje mezi věci hmotnou a nehmotnou.

191. V § 26 odst. 2 písm. b) se slova „nezahrnující pozemek“ zrušují.

K bodu 191 (§ 26 odst. 2 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve vypuštění textu, který se navrženým doplněním do ustanovení § 29 odst. 1 zákona o daních z příjmů stává nadbytečným.

192. V § 26 odst. 2 závěrečné části ustanovení se za slovo „samostatné“ vkládá slovo „hmotné“, za slovo „Souborem“ se vkládá slovo „hmotných“, za slovo „Soubor“ se vkládá slovo „hmotných“ a za slova „vstupní ceny souboru“ se vkládá slovo „hmotných“.

K bodu 192 (§ 26 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v doplnění identifikace samostatných movitých věcí nebo jejich souborů, které jsou součástí vymezení hmotného majetku podle zákona o daních z příjmů, a to tak, aby byla zajištěna

žádoucí vazba na vymezení těchto věcí podle předpisů upravujících účetnictví, které slovo „hmotné“ obsahují, a též z důvodu, že nový občanský zákoník v § 496 nově rozlišuje mezi věci hmotnou a nehmotnou.

193. V § 26 odst. 7 písm. b) se slova „písm. a) až e), g) až m)“ zrušují.

K bodu 193 (§ 26 odst. 7 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu odstraňující nadbytečný odkaz v § 26 odst. 7 písm. b) na ustanovení jednotlivých písmen § 30 odst. 10 zákona o daních z příjmů. Režim polovičního odpisu podle § 26 odst. 7 písm. b) zákona o daních z příjmů se týká všech písmen § 30 odst. 10 zákona o daních z příjmů, tedy i dosud zde neuváděného písmene f).

194. V § 27 písmeno j) zní:

„j) hmotný majetek nabytý darováním, jehož nabytí bylo od daně z příjmů osvobozeno nebo nebylo předmětem daně.“

K bodu 194 (§ 27 písm. j))

Navržená úprava z množiny bezúplatných příjmů pro účely aplikace předmětného ustanovení vybírá pouze případy nabytí hmotného majetku darováním, a to jak v případě obdarovaného fyzické, tak i právnické osoby. Vzhledem k tomu, že návrh ustanovení se již netýká dědictví nebo odkazu, navrhuje se současně zrušit výjimky týkající se fyzických osob.

195. V § 28 odst. 3 se za slova „pronajatého hmotného majetku“ vkládají slova „nebo majetku pořízovaného na finanční leasing“, za slovo „nájemcem“ se vkládají slova „nebo uživatelem“, za slovo „nájemce“ se vkládají slova „nebo uživatel“ a za slova „pronajatý hmotný majetek“ se vkládají slova „nebo majetek pořízovaný na finanční leasing“.

K bodu 195 (§ 28 odst. 3))

Jde o doplnění ustanovení, které stanoví, že technické zhodnocení majetku pořízovaného formou finančního leasingu může odpisovat i uživatel, který si majetek pořízovává na finanční leasing, tak jak to zákon stanovil již do konce roku 2013. Úprava navazuje na nový § 21d odst. 2 zákona účinný od 1. ledna 2014, který stanoví, že na finanční leasing se nevztahují ustanovení tohoto zákona o nájmu.

196. V § 29 odst. 1 písm. a) se za slova „před vložením do obchodního majetku“ vkládají slova „nebo v době delší než 1 rok před zahájením nájmu“.

K bodu 196 (§ 29 odst. 1 písm. a))

V případě, kdy si podnikatel v době delší než jeden rok před vložením do obchodního majetku pořídil movitou věc, např. automobil, je vstupní cenou reprodukční pořizovací cena. Vložil-li by např. podnikatel do obchodního majetku 4 roky starý automobil, vstupní cenou by byla cena reprodukční. Pro pronajímatele, který nemá ve smyslu zákona obchodní

majetek, zákon obdobnou úpravu vstupní ceny nestanoví. Pokud by např. poplatník zahájil nájem 4 roky starého automobilu, vstupní cenou by byla kupní cena. Z uvedeného důvodu se navrhuje do zákona doplnit, že i v případě zahájení nájmu movité věci starší než 1 rok bude vstupní cenou reprodukční pořizovací cena.

197. V § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení se za větu první vkládá věta „Součástí vstupní ceny jednotky není ocenění té části jednotky, která je pozemkem.“.

K bodu 197 (§ 29 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Jedná se o úpravu, která reaguje na dichotomii jednotek vzniklou po 1. lednu. 2014, kdy jednotky vymezené podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, obsahují podíl na společných částech nemovité věci v podobě pozemku, který však není hmotným majetkem podle zákona o daních z příjmů. Z důvodu posílení jistoty poplatníků se navrhuje doplnění § 29 odst. 1 zákona o daních z příjmů pravidlo, které vylučuje pro účely zjištění vstupní ceny jednotky tu jeho část, která je pozemkem.

198. V § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení se za slovo „účelového“ vkládá slovo „peněžitého“ a za slova „pořízení hmotného majetku“ se vkládají slova „nebo na jeho technické zhodnocení“.

K bodu 198 (§ 29 odst. 1 závěrečná část ustanovení)

Navrhovaná úprava odstraňuje pochybnost poplatníka, kterých forem bezúplatného příjmu se ustanovení vztahující se k přijatému bezúplatnému příjmu ve formě účelového daru na pořízení hmotného majetku nebo na jeho technického zhodnocení týká.

199. V § 29 odst. 6 písm. a) se slova „písm. b)“ nahrazují slovy „písm. a) bodu 2“.

K bodu 199 (§ 29 odst. 6 písm. a))

V souvislosti se změnou uspořádání § 23 odst. 6 dochází ke změně odkazu v ustanovení § 29 odst. 6.

200. V § 29 odst. 6 závěrečné části ustanovení se za slova „6 písm. a)“ vkládají slova „bodu 1“.

K bodu 200 (§ 29 odst. 6 závěrečná část ustanovení)

V souvislosti se změnou uspořádání § 23 odst. 6 dochází ke změně odkazu v ustanovení § 29 odst. 6.

201. V § 29 se doplňuje odstavec 10, který zní:

„(10) Vstupní cena hmotného majetku původního odpisovatele, která se použije u nabyvatele vkladu pro pokračování v odpisování, se zvyšuje o částky, které se staly u nabyvatele součástí ocenění vloženého majetku jako náklady související s jeho pořízením podle právních předpisů upravujících účetnictví.“.

K bodu 201 (§ 29 odst. 10)

Navrhovaná úprava se týká výdajů, u kterých pro daňovou uznatelnost konkrétního výdaje týkajícího se hmotného nebo nehmotného majetku v základu daně z příjmů poplatníka je určující způsob, jak je o tomto výdaji účtováno v jeho účetnictví. Pro daňový režim předmětného souvisejícího výdaje je rozhodující, jak bylo o tomto výdaji zaúčtováno v souladu s platnými právními předpisy, které účetnictví upravují. Tento postup se navrhuje aplikovat také v oblasti hmotného a nehmotného majetku, který je předmětem vkladu a kde je rozhodující, zda předmětný výdaj vstoupil v účetnictví nabyvatele do ocenění tohoto majetku jako náklad související s jeho pořízením.

Navrhovaná úprava například řeší postup v situaci, kdy podle úpravy provedené zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, je nabytí nemovité věci vkladem předmětem této daně a není od ní osvobozeno. Navrhovaná úprava by měla umožnit poplatníkovi daně z příjmů v případě, kdy se poplatníkem této daně stane nabyvatel nemovité věci a hodnotu předmětné daně si nabyvatel zahrne do účetního ocenění vkládané nemovitosti, pokračovat v daňovém odpisování ve smyslu a při splnění dalších podmínek ustanovení § 30 odst. 10 z ocenění nemovité věci u původního odpisovatele, navýšeného o daň z nabytí nemovitých věcí, pokud ji nabyvatel zaplatil. Při absenci navrhované úpravy by daň z nabytí nemovitých věcí byla pro daňové účely jednorázovým nákladem. Úprava sleduje nastolení stavu, kdy koresponduje daňové a účetní zachycení uvedené daně.

Obdobně se bude postupovat podle navrženého ustanovení i u dalších výdajů vstupujících do ocenění vloženého majetku u nabyvatele jako náklad související s jeho pořízením.

202. V § 30 odst. 10 písm. b) úvodní část ustanovení zní:

„poplatník u hmotného majetku nabytého“.

K bodu 202 (§ 30 odst. 10 písm. b) úvodní část ustanovení)

Navrhuje se nahradit návětí § 30 odst. 10 písm. b) obsahující výčet jednotlivých subjektů oprávněných pokračovat v odpisování v případě hmotného majetku nabytého vkladem či přeměnou obecným pojmem poplatník, neboť současný výčet není úplný.

Navrhovanou úpravou jsou do daného ustanovení zahrnuty i fundace a ústav, které jsou definovány v ustanoveních § 303 a následujících, resp. § 402 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. V této souvislosti se však nenavrhuje další úprava pro tyto instituty v jednotlivých bodech ustanovení § 30 odst. 10 písm. b) zákona o daních z příjmů, a to s ohledem na novelou navržené ustanovení § 21f zákon o daních z příjmů, ve kterém se vklad do fundace nebo ústavu připodobňuje k vkladu do obchodní korporace (obdobně se tomu tak děje v případě svěřenského fondu).

203. V § 30 odst. 10 písm. b) se bod 4 zrušuje.

K bodu 203 (§ 30 odst. 10 písm. b) bod 4)

Dochází ke zrušení ustanovení § 30 odst. 10 písm. b) bodu 4 zákona o daních z příjmů, a to v souvislosti s navrženým novelizačním bodem, který stanoví, že pro účely daní z příjmů se na vyčlenění majetku do svěřenského fondu a zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro

případ smrti hledí jako na vklad do obchodní korporace. V důsledku této úpravy není třeba zachovávat speciální bod týkající pokračování v odpisování pro majetek vyčleněný svěřenskému fondu, neboť režim vyčlenění majetku do svěřenského fondu, resp. zvýšení majetku svěřenského fondu se navrhuje podřadit pod režim vkladů, který je obecně řešen v § 30 odst. 10 písm. b) bodu 1 stávajícího znění zákona o daních z příjmů.

204. V § 30 odst. 10 písm. i) se slovo „půjčené“ nahrazuje slovem „zapůjčené“.

K bodu 204 (§ 30 odst. 10 písm. i))

Jedná se o terminologickou změnu navazující na nové pojmy soukromého práva, kdy je od 1. ledna 2014 užíván pojem „zápůjčka“ (§ 2390 NOZ) namísto dosavadního pojmu „půjčka“, přičemž po věcné stránce se jejich vymezení shoduje.

205. V § 30 odst. 10 se písmeno m) zrušuje.

Dosavadní písmeno n) se označuje jako písmeno m).

K bodu 205 (§ 30 odst. 10 písm. m))

Dochází ke zrušení stávajícího ustanovení § 30 odst. 10 písm. m) zákona o daních z příjmů, jehož obsah je ve vztahu k navržené úpravě § 30 odst. 10 písm. b) bodu 1 duplicitní.

206. V § 33a odst. 2 písm. c) se za slovo „soubor“ vkládá slovo „hmotných“ a za slova „tomuto souboru“ se vkládá slovo „hmotných“.

K bodu 206 (§ 33a odst. 2 písm. c))

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající v doplnění identifikace samostatných movitých věcí nebo jejich souborů, které jsou součástí vymezení hmotného majetku podle zákona o daních z příjmů, a to tak, aby byla zajištěna žádoucí vazba na vymezení těchto věcí podle předpisů upravujících účetnictví, které slovo „hmotné“ obsahují, a též z důvodu, že nový občanský zákoník v § 496 nově rozlišuje mezi věci hmotnou a nehmotnou.

207. V § 34 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „, kteří mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby“.

K bodu 207 (§ 34 odst. 3)

V souvislosti s upřesněním v § 18a odst. 5 písm. c), že za poskytovatele zdravotních služeb pro účely zákona o daních z příjmů se považuje pouze poplatník, který má oprávnění poskytovat zdravotní služby podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách se upřesňuje ustanovení odstavce 3 a možnost uplatnit odpočet daňové ztráty se týká pouze poskytovatele zdravotních služeb s oprávněním poskytovat zdravotní služby. Navrhovaná úprava tak dopadá na provozovatele sociálních služeb, kteří pouze doplňkově poskytují zdravotní služby, mají formu obecně prospěšné společnosti a kteří doplněním § 18a odst. 5 písm. c) budou uplatňovat tzv. úzký základ daně.

208. V § 34f se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Podmínku uzavření smlouvy podle odstavce 2 písm. a) lze nahradit prohlášením o odborném vzdělávání, pokud u výkonu praktického vyučování nebo odborné praxe žáky nebo studenty školy, jejíž činnost vykonává sám poplatník, praktické vyučování nebo odborná praxe jsou vykonávány na pracovišti tohoto poplatníka, které slouží jinému druhu činnosti, která není činností školy a je jeho převažující činností. V prohlášení musí být vymezen obsah a rozsah praktického vyučování nebo odborné praxe a podmínky jejího konání.“

K bodu 208 (§ 34f odst. 6)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Návrh zohledňuje případy, kdy má obchodní závod vlastní střední odbornou školu, založenou jako odštěpný závod, registrovanou ve školském rejstříku, ale dosud nemá možnost uplatnit odpočet na podporu odborného vzdělávání (tzn., odpočet na pořízený majetek a odpočet výdajů vynaložených na žáka nebo studenta) podle ustanovení § 34f až 34h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Obchodní závod uplatňující odpočet je povinen doložit smlouvou evidenci o obsahu a rozsahu praktického vyučování nebo odborné praxe v obchodním závodě a o podmínkách pro jejich konání, stejně jako doložit dostatečnou evidenci o pořízeném majetku a evidenci obsahující údaje o poskytované vzdělávací činnosti a jejím průběhu. Obchodní závod a škola se stejnou právní subjektivitou spolu ale nemůžou uzavřít smlouvu. V tomto případě by tedy smlouva mezi obchodním závodem a školou, předpokládaná zákonem, byla nahrazena formou „prohlášení poplatníka“, které by dokládalo shodné informace jako v jiných případech smlouva.

209. V § 34g odst. 4 písm. a) se za slovo „konání“ vkládají slova „nebo prohlášení o odborném vzdělávání“.

K bodu 208 (§ 34g odst. 4 písm. a))

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Návrh zohledňuje případy, kdy má obchodní závod vlastní střední odbornou školu, založenou jako odštěpný závod, registrovanou ve školském rejstříku, ale dosud nemá možnost uplatnit odpočet na podporu odborného vzdělávání (tzn., odpočet na pořízený majetek a odpočet výdajů vynaložených na žáka nebo studenta) podle ustanovení § 34f až 34h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Obchodní závod uplatňující odpočet je povinen doložit smlouvou evidenci o obsahu a rozsahu praktického vyučování nebo odborné praxe v obchodním závodě a o podmínkách pro jejich konání, stejně jako doložit dostatečnou evidenci o pořízeném majetku a evidenci obsahující údaje o poskytované vzdělávací činnosti a jejím průběhu. Obchodní závod a škola se stejnou právní subjektivitou spolu ale nemůžou uzavřít smlouvu. V tomto případě by tedy smlouva mezi obchodním závodem a školou, předpokládaná zákonem, byla nahrazena formou „prohlášení poplatníka“, které by dokládalo shodné informace jako v jiných případech smlouva.

210. V § 34g odst. 4 písm. a) bodě 3 se slovo „a“ nahrazuje čárkou.

K bodu 210 (§ 34g odst. 4 písm. a) bod 3)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění.

211. V § 34g odst. 4 se na konci písmene b) čárka nahrazuje slovem „a“.

K bodu 211 (§ 34g odst. 4 písm. b))

Jedná se o legislativně technické zpřesnění.

212. V § 35ba odst. 2 větě první se za slova „který je“ vkládá slovo „daňovým“ a slova „, Norska nebo Islandu“ se nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 212 (§ 35ba odst. 2)

Jde o legislativně technickou úpravu navazující na pojem „daňový rezident“ zavedený v § 2 zákona zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

213. V § 35ba odst. 2 větě druhé se slova „na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí“ zrušují.

K bodu 213 (§ 35ba odst. 2)

Z důvodu snížení administrativní zátěže poplatníků se navrhuje zrušit povinnost dokládat výši příjmů ze zdrojů ze zahraničí na daném formuláři. Nadále trvá však povinnost tento příjem doložit potvrzením zahraničního správce daně. Forma je tedy volná.

214. V § 35ba odst. 4 se za slovo „jmění,“ vkládají slova „s výjimkou společenství jmění dědiců,“.

K bodu 214 (§ 35ba odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu pro právní jistotu poplatníků i správců daně navazující na nový postup zdaňování příjmů zemřelého poplatníka do doby rozhodnutí o dědictví stanovené zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a na ustanovení § 12 odst. 3 zákona o daních z příjmů.

215. V § 35bb odst. 3 větě první se slova „o vnuka“ nahrazují slovy „o vlastního vnuka“ a ve větě druhé slova „Za vnuka“ se nahrazují slovy „Za vlastního vnuka“.

K bodu 215 (§ 35bb odst. 3)

Jde o legislativně technickou úpravu v nově navrženém ustanovení § 35bb (jedná se o novelu zákona o daních z

příjmů vládním návrhem zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (sněmovní tisk 82)), která reaguje na změnu vymezení vyživovaného dítěte tímto zákonem v § 35c odst. 6 úvodní části ustanovení zákona o daních z příjmů.

216. V § 35bb odst. 4 se slova „stanovené pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou k počátku příslušného zdaňovacího období a neupravené s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti, podle zvláštního právního předpisu upravujících výši minimální mzdy (dále jen „minimální mzda“)“ zrušují.

K bodu 216 (§ 35bb odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu, kdy se legislativní zkratka jen "minimální mzda" přesunutá z § 35c odst. 4 do § 35bb odst. 4 vládním návrhem zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (sněmovní tisk 82) nahrazuje definicí minimální mzdy pro účely zákona o daních z příjmů v novém § 21g v rámci obecných společných ustanovení pro daň z příjmů fyzických a právnických osob.

217. V § 35c odst. 1 větě první se slova „, Norska nebo Islandu,“ nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 217 (§ 35c odst. 1)

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

218. V § 35c odst. 1 větě první se za slovo „ročně“ vkládají slova „na jedno dítě, 15 804 Kč ročně na druhé dítě a 17 004 Kč ročně na třetí a každé další dítě“.

K bodu 218 (§ 35c odst. 1)

Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala k následujícímu kroku: „Od roku 2015 postupné zvyšování slevy na dani na druhé a další dítě s cílem podstatně zvýšit slevu na dani na druhé a další dítě do konce volebního období.“ Navrhuje se zvýšit daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě o 200 Kč měsíčně, tj. o 2 400 Kč ročně a na další vyživované dítě o 300 Kč měsíčně, tj. o 3 600 Kč ročně. Maximální výše daňového bonusu zůstává nezměněna.

Daňové zvýhodnění tak bude nutné s ohledem na jeho výši uplatňovat v souvislosti s počtem dětí. Pokud v průběhu zdaňovacího období dojde ke změně počtu dětí (např. narozením druhého dítěte v rodině), pak se jedná o druhé dítě, na které bude uplatněno daňové zvýhodnění ve výši 15 804 Kč ročně, resp. poměrná část tohoto daňového zvýhodnění v souvislosti s dalšími podmínkami pro jeho uplatnění. Pokud v průběhu zdaňovacího období např. jedno ze dvou vyživovaných dětí přestane být vyživovaným dítětem ve smyslu § 35c odst. 6 zákona o daních z příjmů, bude poplatník

uplatňovat na zbývajících dětí daňové zvýhodnění ve výši 13 404 Kč ročně, resp. poměrnou část z této částky, neboť se počet dětí snížil ze dvou na jedno. Stejně tomu bude v situaci, kdy se u poplatníka vyživujícího tři děti a uplatňujícího tak daňové zvýhodnění ve výši 13 404 Kč, 15 804 Kč a 17 004 Kč sníží počet vyživovaných dětí ze tří na dvě děti. Poplatník pak bude uplatňovat daňové zvýhodnění již jen ve výši na „jedno“ a „druhé“ dítě (13 404 Kč a 15 804 Kč). Pro ilustraci postupu zjištění výše daňového zvýhodnění uplatňovaného na více dětí slouží následující příklad:

Poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění v roce 2015 na dvě děti žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti. Na zletilého studujícího syna jen za kalendářní měsíce leden až srpen, neboť syn ukončí v tomto roce studium na střední škole a ve studiu dále nepokračuje a na nezletilou dceru po celý rok.

Nárokové částky daňového zvýhodnění podle § 35c zákona o daních z příjmů:

Daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě	13 404 Kč ročně	1 117 Kč měsíčně
Daňové zvýhodnění na druhé vyživované dítě	15 804 Kč ročně	1 317 Kč měsíčně

Výpočet daňového zvýhodnění u poplatníka za celý rok 2015:

Vyživované děti	Za kal. měsíce	Výpočet	Za kal. měsíce	Výpočet
Zletilý syn	I – VIII	1 117 x 8	-	-
Celkem		8 936 Kč		
Nezletilá dcera	I – VIII	1 317 x 8	IX – XII	1 117 x 4
Celkem		10 536 Kč		4 468 Kč

Daňové zvýhodnění u poplatníka na obě děti v úhrnu za celý rok: 8 936 + 10 536 + 4 468 = 23 940 Kč

Z výše uvedeného vyplývá, že

- a) na zletilého syna bude náležet daňové zvýhodnění ve výši stanovené na jedno dítě za měsíce I. – VIII. v úhrnné výši 8 936 Kč (1 117 x 8), a
- b) na nezletilou dceru bude náležet daňové zvýhodnění za měsíce I. – XII. v úhrnné výši 15 004 Kč, z toho za měsíce I.-VIII. ve výši stanovené na druhé dítě tj. 10 536 Kč a za měsíce IX.-XII. ve výši stanovené na jedno dítě tj. 4 468 Kč (1 317 x 8 = 10 536 a 1 117 x 4 = 4 468).

Vzhledem k tomu, že s ohledem na § 35c odst. 10 bude nezletilá dcera považována po část roku (I. – VIII.) za „druhé dítě“ a po část roku (IX. – XII.) za „jedno“ dítě, nebude se výsledná roční částka daňového zvýhodnění za celý rok rovnat ani jedné z částek uvedených v § 35c odst. 1 pro „jedno“ a „druhé“ dítě (13 404 Kč a 15 804 Kč), ale bude v jejím rozpětí, tedy ve výši 15 004 Kč.

219. V § 35c se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Je-li v jedné společně hospodařící domácnosti vyživováno více dětí, posuzují se pro účely tohoto ustanovení dohromady.“.

K bodu 219 (§ 35c odst. 1)

Smyslem navrhované úpravy je zajištění nároku na daňové zvýhodnění na více dětí vyživovaných v rámci jedné společně hospodařící domácnosti v nové diferencované výši „podle počtu dětí“ (tj. v současné částce na jedno dítě a ve vyšších částkách na druhé dítě a na třetí a každé další dítě) za okolností, že daňové zvýhodnění na tyto děti nebude uplatňovat pouze jeden z poplatníků (rodičů), ale kdy si poplatníci (rodiče) daňové zvýhodnění náležející na těchto „více“ dětí rozdělí.

Bude-li tedy např. uplatňovat daňové zvýhodnění na jedno dítě u svého zaměstnavatele matka a na další dvě děti u svého zaměstnavatele otec, bude náležet daňové zvýhodnění na jedno z těchto dětí ve výši 13 404 Kč a na další dvě děti ve výši 15 804 Kč a 17 004 Kč. Bude pak záležet na rozhodnutí rodičů, v jaké výši si daňové zvýhodnění na tyto tři děti uplatní v prohlášení k dani u svého zaměstnavatele. Tzn. zda si matka uplatní nárok na daňové zvýhodnění u svého zaměstnavatele jen ve výši 13 404 Kč a otec na druhé dítě ve výši 15 804 Kč a na třetí dítě ve výši 17 004 Kč; nebo matka si uplatní daňové zvýhodnění na druhé dítě ve výši 15 804 Kč a otec daňové zvýhodnění na jedno dítě ve výši 13 404 Kč a na třetí dítě ve výši 17 004 Kč.

Mezi rodiči tedy musí existovat shoda nejen v tom, kdo z nich si daňové zvýhodnění na to které dítě uplatní, ale i v tom, v jaké výši si na to které dítě daňové zvýhodnění uplatní.

220. V § 35c odst. 4 větě druhé se za slova „sazby daně“ vkládají slova „s výjimkou příjmů, u nichž se uplatní postup dle § 36 odst. 7 nebo 8“.

K bodu 220 (§ 35c odst. 4)

Upřesňuje se, že zahrne-li poplatník příjmy zdaněné v průběhu zdaňovacího období srážkou podle zvláštní sazby daně do ročního základu daně v daňovém přiznání, tyto příjmy se započtou do limitu pro výplatu daňového bonusu stanoveného ve výši šestinásobku minimální mzdy.

221. V § 35c odst. 5 větě první se za slova „pokud je“ vkládá slovo „daňovým“ a slova „ , Norska nebo Islandu“ se nahrazují slovy „nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor“.

K bodu 221 (§ 35c odst. 5)

Jde o legislativně technickou úpravu navazující na pojem „daňový rezident“ zavedený v § 2 zákona zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

222. V § 35c odst. 5 větě druhé se slova „na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí“ zrušují.

K bodu 222 (§ 35c odst. 5)

Z důvodu snížení administrativní zátěže poplatníků se navrhuje zrušit povinnost dokládat výši příjmů ze zdrojů ze zahraničí na daném formuláři. Nadále trvá však povinnost tento příjem doložit potvrzením zahraničního správce daně. Forma je tedy volná.

223. V § 35c odst. 6 úvodní části ustanovení se za slovo „rodičů,“ vkládají slova „dítě, které přestalo být u tohoto poplatníka z důvodu nabytí plné svéprávnosti nebo zletilosti v pěstounské péči,“.

K bodu 223 (§ 35c odst. 6 úvodní část ustanovení)

Navrhuje se pro účely daňového zvýhodnění prohlásit za vyživované dítě poplatníka dítě po zániku pěstounské péče (tj. péče, která nahrazuje péči rodičů), jestliže dítě nadále žije ve společně hospodařící domácnosti se svým bývalým pěstounem.

Podle § 970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, pěstounská péče zaniká, nabude-li dítě plné svéprávnosti a nejpozději dosažením zletilosti. Je-li tedy dítě svěřeno rozhodnutím příslušného orgánu do pěstounské péče, okamžikem nabytí svéprávnosti nebo zletilosti tato péče zaniká (tj. nejedná se již o „dítě v péči, nahrazující péči rodičů“), a není možné na něj uplatnit daňové zvýhodnění, i když ostatní podmínky stanovené v § 35c zákona o daních z příjmů jsou pro tyto účely splněny. Cílem tohoto opatření je zajištění vzájemné provázanosti mezi novým občanským zákoníkem, zákonem o daních z příjmů a zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, podle kterého tomuto dítěti rovněž zůstává zachován i po dosažení zletilosti nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte.

224. V § 35c odst. 6 úvodní části ustanovení se slova „vnuk a dítě nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho (její) rodiče nemají“ nahrazují slovy „dítě druhého z manželů, vlastní vnuk nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho rodiče nemají dostatečně“.

K bodu 224 (§ 35c odst. 6 úvodní část ustanovení)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, aby bylo zřejmé, že jde-li o daňové zvýhodnění na dítě druhého z manželů, k uplatnění nároku na daňové zvýhodnění postačí, aby dítě s nevlastním rodičem žilo ve společně hospodařící domácnosti, tak jak zákon stanovil do konce roku 2013.

Jde-li o daňové zvýhodnění na vlastního vnuka nebo vnuka druhého z manželů, je třeba nejen s tímto vnukem sdílet společně hospodařící domácnost, jak stanoví § 35c odst. 1 zákona, ale ještě je třeba, aby jeho rodiče neměli dostatečné příjmy, ze kterých by mohli daňové zvýhodnění na dítě uplatnit. Bude-li se např. jednat o manžele, kde manželka nemá žádné příjmy, pečuje o dítě, manžel – student, má příjem ze samostatné činnosti 100 000 Kč, uplatní manžel slevy na dani podle § 35ba zákona a poté daňové zvýhodnění na dítě. Vzhledem k výši příjmu manžela, bude mít nárok na daňový bonus v souladu s § 35c odst. 4 zákona on a nikoliv prarodič.

Dosáhne-li však příjem manžela ze samostatné činnosti např. pouze 50 000 Kč, uplatní manžel pouze slevy na dani podle § 35ba zákona. Daňové zvýhodnění v podobě daňového bonusu manžel uplatnit nemůže, jeho příjem nedosáhl šestnásobku minimální mzdy (6 x 8 500 = 51 000) v souladu s § 35c odst. 4 zákona. V takovém případě, pokud vnuče žije ve společně hospodařící domácnosti s prarodiči, si mohou daňové zvýhodnění uplatnit prarodiče.

225. V § 35d odst. 8 se slova „do 31. března“ nahrazují slovy „při zúčtování mzdy za březen“.

K bodu 225 (§ 35d odst. 8)

V návaznosti na prodloužení lhůty pro roční zúčtování záloh (do 31. března) se navrhuje prodloužit současně lhůtu pro vrácení přeplatků na dani vypočtených při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, resp. pro vyplacení případných doplatků na daňových bonusech, tedy pro splnění povinností spojených s ročním zúčtováním záloh a daňového zvýhodnění.

226. V § 36 odst. 1 písm. a) bod 2 zní:

„2. z příjmů z nájemného movité věci nebo její části umístěné na území České republiky,“.

K bodu 226 (§ 36 odst. 1 písm. a) bod 2)

Jedná se o legislativně technické zpřesnění a sjednocení pojmosloví dle uznávaného konceptu, aby nedocházelo k jejich matoucímu zaměňování v zákoně. Pojem „příjem z nájemného“ je třeba vykládat tak, že se jedná o příjmy plynoucí z nájmu (též tzv. operativního leasingu). Nezahrnuje příjmy z finančního leasingu, a to na základě ustanovení § 21d odst. 2, který stanoví, že na finanční leasing se nepoužijí ustanovení o nájmu.

Příjmy z finančního leasingu (dříve finančního pronájmu s následnou koupí movité věci) jsou zdaňovány odlišnou výší zvláštní sazby daně z příjmů podle ustanovení § 36 odst. 1 písm. d).

Naproti tomu § 22 odst. 1 písm. g) bod 5 obsahuje jak příjmy z nájmu, tak příjmy v podobě leasingových splátek, neboť toto ustanovení používá spojení „příjmy z užívání“, což je pojem, který zastřešuje oba výše zmíněné instituty.

Speciálním ustanovením vůči § 36 odst. 1 písm. a) (a rovněž i písm. b)) je ustanovení § 36 odst. 1 písm. c), které postihuje příjmy plynoucí do tzv. „daňových rájů“ vyšší sazbou daně. Toto se samozřejmě nevztahuje na úplaty o finančním leasingu, který není obsažen v písm. a) ani v písm. b) (je upraven v § 36 odst. 1 písm. d)). Úplatou se rozumí leasingové splátky, tj. nikoliv kupní cena za předmět leasingu na konci leasingového vztahu.

227. V § 36 odst. 1 písm. b) bodě 1 se slova „nebo z podílu na likvidačním zůstatku“ nahrazují slovy „, z podílu na likvidačním zůstatku a jiný příjem z držby kapitálového majetku ve formě vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění“.

K bodu 227 (§ 36 odst. 1 písm. b) bod 1)

U příjmů, které nejsou výplatou podílem na zisku, se umožňuje v základu daně pro daň vybíranou srážkou daně uplatnit nabývací cenu daného kapitálového majetku.

Ustanovení vychází z výčtu uvedeného v § 22 odst. 1 písm. g) bod 3, které pracuje s množinou podíly na zisku, vypořádací podíly obchodních korporací a jiné příjmy z držby kapitálového majetku. Jedná se i o případ, pokud poplatník získal úplatně obchodní podíl na obchodní společnosti a součástí vlastního kapitálu této obchodní společnosti byly vratitelné položky typu emisního ážia nebo příplatku mimo vlastní kapitál. Shrnujícím pojmem je tedy pojem „příjem z držby kapitálového majetku“, který má složky podíly na zisku, vypořádací podíly, podíly na likvidačním zůstatku a jiné příjmy z držby kapitálového majetku.

228. V § 36 odst. 2 se na konci textu písmene d) doplňují slova „nebo jiného poplatníka daně z příjmů fyzických osob“.

K bodu 228 (§ 36 odst. 2 písm. d))

Navrhuje se ustanovení týkající se příjmů z kapitálového majetku, kterým jsou i podíly na zisku, uvést do souladu se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Ten umožňuje podíly na zisku vyplácet i jiným osobám než těm, které mají majetkový podíl na obchodní korporaci (§ 34 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích).

Tato úprava přímo souvisí s úpravou provedenou v § 8 odst. 1, kde se ruší slova „z majetkového podílu“ a slova „společnost s ručením omezeným“, „komanditní společnost“ a „družstvo“ se nahrazují pojmem „obchodní korporace“. Obdrželi-li následně podíl na zisku osoba, která nemá majetkový podíl na obchodní korporaci, bude se i na její straně jednat o příjem podle § 8 zákona zdaněný srážkou v souladu s § 36 zákona. Tím tato osoba nebude muset podávat daňové přiznání. Výjimkou bude podíl na zisku vyplacený zaměstnanci, který bude i nadále příjmem podle § 6 zákona v souladu s § 6 odst. 1 písm. d) zákona (v návaznosti na předvěti § 8 odst. 1 zákona). Současně se navrhuje doplnit v tomto smyslu ustanovení § 36 zákona. Ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) se dále navrhuje uvést do souladu s § 36, který pro jiné výnosy z držby cenných papírů srážkovou daň nestanoví.

U poplatníků daně z příjmů právnických osob bude tento druh příjmů zdaňován v obecném základu daně, neboť nejde o příjem z účasti na společnosti, ale v podstatě o bezúplatný druh příjmu. Odlišný přístup vychází z daného stavu, kdy v případě fyzických osob je preferován výběr daně formou srážkové daně, aby nevznikala povinnost podání daňových přiznání, zatímco u právnických osob toto hledisko není důležité a z věcné podstaty se tento příjem řadí k příjmům, které se zahrnují do základu daně.

229. V § 36 odst. 2 písm. e) se slovo „sníženého“ nahrazuje slovy „z vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění; tento příjem se snižuje“.

K bodu 229 (§ 36 odst. 2 písm. e))

Jedná se o reakci na úpravu v § 10.

230. V § 36 odst. 2 se na konci textu písmene i) doplňují slova „; obdobně se postupuje u příjmu člena obchodní korporace z rozpuštění rezervního fondu nebo obdobného fondu“.

K bodu 230 (§ 36 odst. 2 písm. i))

Navrhovaná úprava reaguje na změnu vzniklou přijetím ZOK, kde již není dále stanovena povinnost obchodních korporací vytvářet a udržovat rezervní fond (resp. nedělitelný fond v případě družstva). Obchodní korporace také může (po úpravě stanov) již existující rezervní fond zrušit a zdroje v něm naakumulované použít jinak nebo je i rozdělit mezi členy obchodní korporace (akcionáře, společníky nebo členy družstva). Navrhovaná úprava stanoví pro příjem členů obchodní korporace z podílu takto rozdělovaných zdrojů rezervního fondu stejný režim, jako platí v případě příjmu při snížení základního kapitálu. To znamená, že při částečném rozpuštění rezervního fondu členům korporace se nejdříve vyplácí ta část rezervního fondu, která byla vytvořena ze zisku obchodní korporace a jejíž výplata podléhá srážkové dani, a až poté část rezervního fondu, která byla vytvořena při vzniku společnosti (příplatek nad emisní kurs akcií – odst. 2 § 217 Obchodního zákoníku).

Termín „obdobný fond“ zahrnuje nedělitelný fond vzniklý podle § 235 Obchodního zákoníku nebo jiné obdobné fondy, které mohou být vytvořeny, neboť ZOK výslovně nevylučuje i vytváření jiných fondů obdobných rezervnímu, pokud je to dáno jiným právním předpisem nebo stanovami obchodní korporace, proto je platnost ustanovení rozšířena i na tyto fondy.

231. V § 36 odst. 2 písm. k) se slova „s výjimkou výher a cen z loterií a jiných podobných her provozovaných na základě povolení vydaného podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ [§ 10 odst. 3 písm. b)] nebo od daně osvobozených podle § 4 odst. 1 písm. f),“ zrušují.

K bodu 231 (§ 36 odst. 2 písm. k))

Ustanovení § 4 odst. 1 upravující osvobození od daně je poplatné i pro § 36, tj. pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně. Znamená to, že pokud je daný příjem dle ustanovení § 4, 4a, 10, 19 či 19b od daně z příjmů osvobozen, není zdaňován ani podle § 36. Z tohoto důvodu je v § 36 odst. 2 explicitní odvolávání se na konkrétní ustanovení o osvobozeních nadbytečné a také matoucí. Tento explicitní odkaz se proto navrhuje zrušit.

232. V § 36 odst. 2 písm. l) se slova „, s výjimkou cen ze soutěží a slosování, které jsou od daně osvobozeny [§ 4 odst. 1 písm. f)]“ zrušují.

K bodu 232 (§ 36 odst. 2 písm. l))

Ustanovení § 4 odst. 1 upravující osvobození od daně je poplatné i pro § 36, tj. pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně. Znamená to, že pokud je daný příjem dle ustanovení § 4, 4a, 10, 19 či 19b od daně z příjmů osvobozen, není zdaňován ani podle § 36. Z tohoto důvodu je v § 36 odst. 2 explicitní odvolávání se na konkrétní ustanovení o osvobozeních nadbytečné a také matoucí. Tento explicitní odkaz se proto navrhuje zrušit.

233. V § 36 odst. 2 písm. v) se slovo „odchodného,“ zrušuje.

K bodu 233 (§ 36 odst. 2 písm. v))

Dochází ke zrušení obsoletního stanovení zvláštní sazby daně z příjmů u odchodného příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštního právního předpisu v § 36 odst. 2 písm. v) zákona o daních z příjmů, neboť tento příjem je osvobozen podle § 4 odst. 1 písm. n) zákona o daních z příjmů a tudíž se neaplikuje ustanovení o zvláštní sazbě daně.

234. V § 36 odst. 3 větě sedmé se za slova „druhu příjmu“ vkládají slova „poplatníka fyzické osoby nebo poplatníka daně z příjmů právnických osob“.

K bodu 234 (§ 36 odst. 3)

Legislativně technické upřesnění, aby bylo zřejmé, jak postupovat v případech, kdy se jedná o sraženou daň z jednotlivého druhu příjmů poplatníků fyzických nebo právnických osob u příjmů uvedených v § 36 odst. 2 písm. a) a písm. m) zákona o daních z příjmů.

235. V § 36 odst. 4 větě první se za slova „účasti“ vkládá slovo „základním“.

K bodu 235 (§ 36 odst. 4)

V návaznosti na návrh popsany v důvodové zprávě k novému ustanovení § 17b, který zavádí nový způsob zdaňování investičních fondů, se navrhuje omezit platnost ustanovení § 36 odst. 4 pouze pro základní investiční fondy.

236. V § 36 odst. 6 se slova „ve Středisku cenných papírů nebo v centrálním depozitáři“ nahrazují slovy „v centrálním depozitáři zaknihovaných cenných papírů“.

K bodu 236 (§ 36 odst. 6)

Navrhovaná úprava reaguje na skutečnost, že činnost Střediska cenných papírů byla dne 26. 6. 2010 ukončena a nahrazena Centrálním depozitářem cenných papírů, a.s.. Z důvodu sjednocení pojmů se uvádí „centrální depozitář zaknihovaných cenných papírů“, který používá i zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

237. V § 36 odstavec 7 zní:

„(7) Zahrne-li poplatník, který je daňovým rezidentem České republiky, veškeré příjmy uvedené v § 6 odst. 4 do daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém byly příjmy vyplaceny, započte se daň sražená z těchto příjmů na jeho daň.“

K bodu 237 (§ 36 odst. 7)

Navrženou úpravou § 36 odst. 7 zákona o daních z příjmů nebude ponechána možnost zahrnout příjmy autorů vymezené v § 7 odst. 6 zákona o daních z příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou zvláštní sazbou daně podle § 36 zákona o daních z příjmů, do daňového přiznání. Pro budoucnost tak odpadá možnost započtení výše této srážky na reálnou výši daně

poplatníka, neboť výše srážené daně je reálnou výší daně, která je okamžikem uskutečnění odpovídající srážky odvedena.

Dále se navrhuje upřesnit osobní působnost § 36 odstavce 7, jenž se vztahuje pouze na daňové rezidenty, kteří jsou fyzickými osobami, a jeho vymezení oproti odstavci 8 v tomto směru.

V souvislosti s dalším upřesněním znění § 36 odst. 7 se považuje za nutné vyjádřit, že účinky předpokládané tímto ustanovením nastanou pouze za předpokladu, že do daňového přiznání budou zahrnuty veškeré příjmy poplatníka podle § 6 odst. 4.

Považuje se za nutné také vymežit lhůtu, ve které může být na příjmy podle § 6 odst. 4 související s konkrétním zdaňovacím obdobím uplatněno ustanovení § 36 odst. 7.

238. V § 36 odst. 8 se slova „Zahrnou-li do daňového přiznání poplatníci uvedení v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4, kteří jsou daňovými rezidenty členského státu Evropské unie nebo dalších států, které tvoří Evropský hospodářský prostor, příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. c), f) nebo g)“ nahrazují slovy „Zahrne-li do daňového přiznání poplatník, který není daňovým rezidentem České republiky a který je daňovým rezidentem členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, veškeré příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. b), c), f) a g)“, slovo „jejich“ se nahrazuje slovem „jeho“, slovo „podávají“ se nahrazuje slovem „podává“ a slova „poplatník příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. c), f) nebo g)“ se nahrazují slovy „poplatník příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. b), c), f) a g)“.

K bodu 238 (§ 36 odst. 8)

Jedná se o terminologickou změnu, která sjednocuje označení poplatníka v § 36 odstavci 8 zákona o daních z příjmů s označením užitým v odstavci 7, když odstraňuje výslovný odkaz na poplatníky uvedené v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4 zákona o daních z příjmů, neboť skutečnost, že ustanovení se vztahuje pouze na daňové nerezidenty, vyplývá z odkazu na § 22 zákona o daních z příjmů. Dále se v souladu s prvotním záměrem množné číslo „poplatníci“ nahrazuje jednotným číslem „poplatník“, a to v celém ustanovení vč. souvisejících formulací.

V návaznosti na upřesnění osobní působnosti odstavce 7 a 8 je žádoucí, aby se postup k zamezení druhého odvodu daně, který může nastat podáním daňového přiznání k základu daně, z něhož byla daň již řádně odvedena srážkou, vztahoval také na daň, jež má být odvedena srážkou podle § 6 odst. 4 zákona o daních z příjmů u poplatníků, kteří jsou rezidenty jiného členského státu Evropské Unie. Z tohoto důvodu je třeba do odkazu na vybrané zdroje příjmů, jež jsou u poplatníků, kteří jsou rezidenty jiného členského státu Evropské Unie předmětem daně podle § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů, a na něž se vztahuje znění odstavce 8 doplnit písm. b), řadící mezi tyto zdroje za tam stanovených podmínek příjmy ze závislé činnosti, přičemž zahrnuje též situaci srážky daně podle § 6 odst. 4 zákona o daních z příjmů.

V návaznosti na zahájení jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž

nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje upravit znění příslušného ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norska a Islandu).

239. V § 38a odstavec 2 zní:

„(2) Zálohy neplatí

- a) poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč,
- b) obec nebo kraj,
- c) zůstavitel ode dne jeho smrti.“.

Poznámka pod čarou č. 39 se zrušuje.

K bodu 239 (§ 38a odst. 2)

Jedná se o legislativní úpravu, které reflektuje nový postup zdaňování příjmů z tzv. ležící pozůstalosti zavedený daňovým řádem v § 239 až § 239b s účinností od 1. ledna 2014, kdy se tyto příjmy zdaňují jako by zůstavitel žil. Takto se postupuje až do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti, přičemž zůstavitelovu daňovou povinností plní osoba spravující pozůstalosti, a to vlastním jménem na účet pozůstalosti. Osoba spravující pozůstalost tak bude podávat řádná i dodatečná daňová tvrzení, a to za celé zdaňovací období nebo jeho část, ve standardních lhůtách stanovených daňovým řádem. Daňová tvrzení bude osoba spravující pozůstalost podávat za všechna zdaňovací období, která uplynou ode dne smrti zůstavitele až do dne předcházejícímu dni skončení řízení o pozůstalosti. Vzhledem ke skutečnosti, že se v daňovém tvrzení týkajícím se daňové povinnosti zůstavitele vzniklé ode dne jeho smrti do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti, neuplatní nezdanitelné části základu daně, položky odčitatelné od základu daně, slevy na dani ani daňové zvýhodnění, navrhuje se do zákona doplnit, že se v daném případě nebudou platit zálohy na daň. Systematicky se tato nová úprava vkládá do § 38a odst. 2 zákona o daních z příjmů, který upravuje výjimky z placení záloh.

240. V § 38a odst. 5 se slova „a funkčních požitků, ze kterých“ nahrazují slovy „, ze kterého“.

K bodu 240 (§ 38a odst. 5)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků byla zákonným opatřením Senátu podřazena režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v tomto ustanovení upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

241. V § 38a odst. 9 se slova „a funkčních požitků“ zrušují.

K bodu 241 (§ 38a odst. 9)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků byla zákonným opatřením Senátu podřazena režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v tomto ustanovení upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

242. V § 38a odstavec 10 zní:

„(10) Ve zdaňovacím období podle § 21a písm. c) do dne předcházejícího dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku, platí za nástupnickou obchodní korporaci zálohy zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace, a to ve výši a periodicitě stanovené podle odstavců 1 až 9, s výjimkou sloučení, kdy takto stanovené zálohy nadále platí i nástupnická obchodní korporace. Ode dne zápisu fúze do obchodního rejstříku platí zálohy nástupnická obchodní korporace, a to ve výši a periodicitě odvozené ze součtu posledních známých daňových povinností zaniklých obchodních korporací, stanovených podle odstavce 1 věty třetí s případným dopočtem podle odstavce 6, který se při sloučení dále zvýší o poslední známou daňovou povinnost nástupnické obchodní korporace. Při převodu jmění na společníka, který je právnickou osobou, se výše a periodičita záloh placených ve zdaňovacím období podle § 21a písm. c) nemění; bude-li právním nástupcem zanikající obchodní korporace fyzická osoba, stanoví zálohy na období ode dne zápisu převodu jmění na společníka do obchodního rejstříku do konce kalendářního roku správce daně, s přihlédnutím k zálohám splatným od rozhodného dne do dne zápisu převodu jmění na společníka do obchodního rejstříku. U přeměny rozdělením stanoví nástupnickým obchodním korporacím zálohy na část zdaňovacího období podle § 21a písm. c) ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku správce daně, který tímto rozhodnutím zároveň stanoví způsob rozdělení záloh zaplacených zanikající nebo rozdělovanou obchodní korporací k zápočtu na daňovou povinnost nástupnických obchodních korporací. Zálohy zaplacené v průběhu celého zdaňovacího období podle § 21a písm. c) zanikajícími, rozdělovanými a nástupnickými obchodními korporacemi, se započtou na celkovou daňovou povinnost nástupnických obchodních korporací. Obdobně se postupuje u přeměn, u nichž rozhodným dnem přeměny bude první den kalendářního roku nebo hospodářského roku.“.

K bodu 242 (§ 38a odst. 10)

V souvislosti se změnou pojmosloví provedenou v příslušných ustanoveních § 23a až 23d zákona o daních z příjmů se má za vhodné nahradit pojmy „společnost nebo družstvo“ pojmem „obchodní korporace“.

Dále se navrhuje vypustit pro nadbytečnost slova „rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu“, neboť z § 174 daňového řádu vyplývá, že správce daně stanovuje zálohy rozhodnutím.

243. V § 38c odstavec 1 zní:

„(1) Plátcem daně se rozumí poplatník se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky, s výjimkou fondu penzijní společnosti, pokud je tento poplatník povinen odvést správci daně daň nebo zálohu na daň,

kteře jsou vybrány od jiných poplatníků nebo jiným poplatníkům srazeny, nebo úhradu na zajištění daně.“

K bodu 243 (§ 38c odst. 1)

Jedná se o legislativní úpravu, která reflektuje skutečnost, že plátcem daně je i jiná entita než fyzická či právnická osoba, a to taková, která sice nemá právní osobnost, ale zákon o daních z příjmů ji přiznává daňovou subjektivitu, a je tak poplatníkem daně z příjmů právnických osob. Jedná se zejména o svěřenský fond nebo podílový fond, které v případě daně vybírané srážkou, jsou v postavení plátce daně. V případě podílových fondů bude povinností plátce daně za tyto fondy i nadále vykonávat pověřená osoba, která je za to ze zákona zodpovědná (tj. administrátor investičního fondu), stejně jako za ně vykonává i povinnosti vyplývající z jejich pozice daňového poplatníka (vedení účetnictví, podání daňového přiznání atd.). V případě svěřenských fondů bude tyto povinnosti plnit svěřenský správce. V případě výplaty příjmů (dávky) ze III. pilíře dle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření a smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem, je plátcem daně penzijní společnost, která obhospodařuje příslušné fondy tohoto penzijního pilíře. Odlišné postavení penzijních společností plyne ze zákona o doplňkovém penzijním spoření, který přesně určuje kdy a v jaké výši mohou být dávky vypláceny. Pokud účastník spoří ve více fondech jedné penzijní společnosti, je dávka vyplácena vždy z prostředků, které jsou rozloženy, resp. zainvestovány v těchto fondech, a proto tuto činnost může provádět pouze penzijní společnost.

244. V § 38c se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „s výjimkou poplatníka se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícího Evropský hospodářský prostor, který má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost; takový poplatník je plátcem daně“.

K bodu 244 (§ 38c odst. 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Úpravou § 38c odst. 2 zákona o daních z příjmů se zajišťuje, aby agentury práce se sídlem nebo bydlištěm v zemi EU nebo EHP, které mají organizační složku na území České republiky, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost, plnily povinnosti plátce daně obdobně jako tuzemské agentury práce.

245. V § 38d odst. 2 se za větu druhou vkládají věty „U příjmu z podřízeného podílu na zisku, jehož výplata je spojena se splněním podmínky, která do konce lhůty pro sražení daně nenastala, a u příjmů z podílu na zisku, jejichž vyplacení bylo statutárním orgánem odmítnuto, je plátce daně povinen srazit daň při jejich výplatě. Jestliže je v okamžiku stanoveném zákonem pro sražení srážkové daně vlastníkem vlastního podílu, s nímž je spojeno právo na podíl na zisku, sama obchodní korporace, srážka se provede v okamžiku jeho nabytí jiným poplatníkem, pokud předtím právo na podíl na zisku nezaniklo.“

K bodu 245 (§ 38d odst. 2)

Navrhovaná úprava stanoví, že u příjmů z podřízeného podílu na zisku, jehož výplata závisí na splnění dané podmínky, která ještě v okamžiku rozhodnutí valné hromady (nebo jiného relevantního orgánu) nebyla splněna, není nutno dodržet podmínku, že daň musí být sražena nejpozději do konce třetího měsíce (resp. do konce měsíce u zaknihovaných CP), ale daň může být sražena až v okamžiku výplaty (pokud k ní dojde). Podobně se postupuje i v případě, že výplata podílů na zisku byla odmítnuta statutárním orgánem.

Navrhovaná úprava dále stanoví, že v případě výplaty podílu na zisku, který plyne z vlastních akcií, je povinnost srážky posunuta do okamžiku, kdy akcie přejde do vlastnictví jiného poplatníka, neboť jen v tom případě může ke srážce dojít. V případě, že akcie nebudou do doby splatnosti podílu na zisku převedeny na třetí osobu, tak právo na podíl na zisku spojené s vlastními akciemi v majetku společnosti zaniká a srážková daň se nesráží.

246. V § 38d se odstavec 9 včetně poznámky pod čarou č. 39f zrušuje.

Dosavadní odstavce 10 a 11 se označují jako odstavce 9 a 10.

K bodu 246 (§ 38d odst. 9)

Navrhuje se pro nadbytečnosti zrušit ustanovení, které pro účely zákona o daních z příjmů dává organizační složce státu stejné právní postavení jako má plátce daně, neboť organizační složka státu je v důsledku nového znění § 38c odst. 1 zákona o daních z příjmů plátcem daně z titulu poplatníka daně z příjmů právnických osob.

247. V § 38f odst. 3 se slova „a funkčních požitků“ zrušují a číslo „14“ se nahrazuje číslem „13“.

K bodu 247 (§ 38f odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou úpravu navazující na právní úpravu § 6 odst. 1 písm. a), která řadí funkční požitky pod příjmy ze závislé činnosti. Protože právní úprava funkčních požitků byla zákonným opatřením Senátu podřazena režimu příjmů ze závislé činnosti, je nutné v tomto ustanovení upravit i pojem „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky“.

Dále se jedná o legislativně technickou úpravu zajišťující správný odkaz v textu § 38f odst. 3 zákona o daních z příjmů. Odstavec 14 v § 6 zákona o daních z příjmů byl v důsledku zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. s účinností od 1. ledna 2014 přečíslován na odstavec 13 § 6 zákona o daních z příjmů.

248. V § 38g odst. 4 se slova „zvyšuje o solidární zvýšení daně daň nebo záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti“ nahrazují slovy „daň zvyšuje o solidární zvýšení daně“.

K bodu 248 (§ 38g odst. 4)

Navržená změna zužuje případy, kdy je poplatník daně z příjmů fyzických osob povinen podat daňové přiznání při solidárním zvýšení daně. Dle navrženého znění poplatník musí podat daňové přiznání pouze v situaci, kdy se jeho daň za dané zdaňovací období zvyšuje o solidární zvýšení daně podle § 16a zákona o daních z příjmů. Tudíž tuto povinnost poplatník nemá, pokud se pouze jeho záloha, popř. zálohy zvýšily o solidární zvýšení daně podle § 38ha zákona o daních z příjmů, avšak jeho daň za dané zdaňovací období se nezvyšuje o solidární zvýšení daně podle §16a zákona o daních z příjmů.

Cílem navrhované úpravy je zjednodušit administrativní zátěž poplatníkům, u kterých sice došlo k solidárnímu zvýšení daně u zálohy, ale jejich příjmy za dané zdaňovací období nedostačují k aplikaci solidárního zvýšení jejich daně podle § 16 a zákona o daních z příjmů. V důsledku navržené změny budou moci za zákonem stanovených podmínek opět požádat o roční zúčtování daně svého zaměstnavatele.

Další cílem této úpravy je též zmírnit dopady v souvislosti s vrácením přeplatků ze závislé činnosti vyplývajících z těchto daňových přiznání z účtů týkajících se daně z příjmů ze samostatné činnosti a tím i dopady na rozpočtové určení daní.

Na toto zrušení povinnosti navazuje rovněž přechodné ustanovení, které zrušuje tuto povinnost i pro zdaňovací období roku 2014.

249. V § 38g se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Daňové přiznání je povinen podat také poplatník, jehož plátce daně oznámil dlužnou částku na dani nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu vzniklou zaviněním poplatníka správci daně a předal doklady potřebné k vybrání vzniklého rozdílu podle § 38i odst. 5 písm. b).“.

K bodu 249 (§ 38g odst. 5)

Za účelem zajištění nového postupu při opravě chyb vzniklých zaviněním poplatníka, které bude mít plátce daně možnost řešit tím způsobem, že pouze podá oznámení správci daně a tuto dlužnou částku bude mít povinnost uhradit poplatník, se povinnost podat daňové přiznání tímto poplatníkem zakotvuje přímo do ustanovení § 38g zákona o daních z příjmů, ve kterém jsou upraveny obecné podmínky, za kterých má poplatník fyzická osoba povinnost daňové přiznání podat.

Správce daně tak již může k podání daňového přiznání poplatníka v těchto případech vyzvat. V tomto případě se neuplatní pokuta za opožděné tvrzení daně, pokud bude

daňové přiznání podáno nejpozději ve lhůtě stanovené správcem daně ve výzvě k podání daňového přiznání.

250. V § 38g se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Daňové přiznání je povinen podat poplatník, u kterého došlo k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy soukromého životního pojištění, v důsledku kterých došlo ke vzniku povinnosti zdanit příjem ze závislé činnosti.“.

K bodu 250 (§ 38g odst. 6)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

S ohledem na skutečnost, že zánikem daňového osvobození příspěvků zaměstnavatele placených za soukromé životní pojištění zaměstnance vznikne poplatníkovi de facto fiktivní příjem ze závislé činnosti ve výši všech těchto příspěvků doposud uhrazených všemi zaměstnavateli a vzhledem k tomu, že zdanění tohoto příjmu nebude v kompetenci žádného plátce daně, je nutno stanovit, že poplatník s tímto příjmem ze závislé činnosti má povinnost podat daňové přiznání. Stávající ustanovení § 38g odst. 1 a odst. 2 ZDP na tuto situaci dopadají, nicméně pouze z částí. V případech příjmu do 15 000 Kč by byl poplatník této povinnosti zproštěn, což není žádoucí.

251. V § 38ga se na konci textu písmene b) doplňují slova „, s výjimkou daňové ztráty“.

K bodu 251 (§ 38ga písm. b))

Navrhuje se, aby v případě zdaňování příjmů z ležící pozůstalosti osobou spravující pozůstalost v souladu s § 239a daňového řádu, mohla být uplatněna daňová ztráta.

Důvodem je odlišný charakter daňové ztráty od odčitatelných položek vázaných na osobu poplatníka.

252. V § 38h odst. 10 větě druhé se za slova „(§ 6 odst. 2)“ vkládají slova „s výjimkou osoby se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícího Evropský hospodářský prostor, která má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost,“.

K bodu 252 (§ 38h odst. 10)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Úpravou § 38h odst. 10 zákona o daních z příjmů se zajišťuje, aby srážky a odvody záloh na daň zaměstnanců pronajatých agenturou práce se sídlem nebo bydlištěm v zemi EU nebo EHP, která má organizační složku na území České republiky, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost,

byly prováděny obdobně jako srážky a odvody záloh na daň zaměstnanců pronajatých tuzemskou agenturou práce.

253. V § 38h odst. 14 se slovo „všeobecné“ nahrazuje slovem „veřejné“.

K bodu 253 (§ 38h odst. 14)

Pojem „pojistné na všeobecné zdravotní pojištění“ je v rámci celého právního řádu nahrazen pojmem „pojistné na veřejné zdravotní pojištění.“

254. V § 38ch odst. 4 se číslo „15“ nahrazuje číslem „31“.

K bodu 254 (§ 38ch odst. 4)

Za účelem zvládnutí všech povinností spojených s ročním zúčtováním záloh a daňového zvýhodnění plátců daně se navrhuje lhůtu pro jeho provedení prodloužit z 15. března na 31. března. Z praxe vyplývá, že uvedené povinnosti nelze reálně zvládnout ve zkrácené lhůtě, tj. do 15. března, tedy za jeden kalendářní měsíc od předložení průkazů pro jeho provedení, neboť provedení ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění u velkých plátců daně je administrativně velice náročné.

255. V § 38ch odst. 5 se slova „do 31. března“ nahrazují slovy „při zúčtování mzdy za březen“.

K bodu 255 (§ 38ch odst. 5)

V návaznosti na prodloužení lhůty pro roční zúčtování záloh (do 31. března) se navrhuje prodloužit současně lhůtu pro vrácení přeplatků na dani vypočtených při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, resp. pro vyplacení případných doplateků na daňových bonusech, tedy pro splnění povinností spojených s ročním zúčtováním záloh a daňového zvýhodnění.

256. V § 38i odst. 2 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“, na konci textu věty první se doplňují slova „za zdaňovací období, v němž rozdíl vznikl“ a věta poslední se nahrazuje větou „Jinak má poplatník, kterému nebylo provedeno roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, možnost uplatnit nárok na vzniklý rozdíl v daňovém přiznání.“

K bodu 256 (§ 38i odst. 2)

Navrhuje se upravit lhůtu, ve které může plátců daně nesprávně vypočtenou částku při ročním zúčtování záloh ještě dodatečně vrátit poplatníkovi tak, aby tato lhůta byla v souladu se lhůtou, ve které si tuto částku může jako přeplatek vypořádat poplatník prostřednictvím dodatečného daňového přiznání.

V nahrazené větě čtvrté se jedná o legislativně technické zpřesnění za účelem posílení právní jistoty na straně plátců daně.

257. V § 38i se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

K bodu 257 (§ 38i odst. 4)

Navrhuje se zrušení odstavce 4 s ohledem na skutečnost, že daná problematika vybrání nedoplateků z hlediska jejich zavinění je řešena konkrétně v následujících odstavcích.

Po uplynutí lhůty pro podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti vyplývá z § 252 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu povinnost platit úroky z prodlení za dlužnou částku na dani nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu.

Ve vztahu k § 38i odst. 5 písm. b) zákona o daních z příjmů vyplývá povinnost poplatníka podat daňové přiznání z navrhovaného znění § 38g odst. 5.

258. V § 38i odst. 4 se na konci textu věty první doplňují slova „za zdaňovací období, v němž rozdíl vznikl“.

K bodu 258 (§ 38i odst. 4)

Dochází k legislativně technickému zpřesnění, aby bylo zřejmé, že počátek lhůty pro vybrání dlužné částky za daně zdaňovací období se váže na uplynutí lhůty pro podání vyúčtování daně za toto zdaňovací období.

259. V § 38i odst. 4 větě druhé se slova „po podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti“ zrušují a slovo „příslušné“ se nahrazuje slovem „toto“.

K bodu 259 (§ 38i odst. 4 věta druhá)

Dochází k legislativně technickému zpřesnění textu, aby bylo zřejmé, že počátek lhůty pro vybrání dlužné částky za daně zdaňovací období se váže na uplynutí lhůty pro podání vyúčtování daně za daně zdaňovací období a nikoliv na skutečnost, zda vyúčtování daně bylo, nebo nebylo podáno.

260. V § 38i odst. 5 písm. a) a b) se slova „podat dodatečné vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a“ zrušují.

K bodu 260 (§ 38i odst. 5 písm. a) a b))

Vzhledem k tomu, že výsledky z ročního zúčtování záloh (vrácené přeplatky na dani) budou plátcem daně vykazovány nadále až v řádném vyúčtování podaném za zdaňovací období, v němž bude toto roční zúčtování záloh provedeno (tedy nikoliv jak bylo původně předpokládáno v souvislosti se zavedením jednotného inkasního místa a zkrácením lhůty pro provedení ročního zúčtování záloh, již ve vyúčtování podaném za dotčené uplynulé zdaňovací období), není tak možné vázat úhradu případných dlužných částek na dani nebo na daňovém bonusu až na povinnost plátce daně podat za toto dotčené zdaňovací období dodatečné vyúčtování.

261. V § 38i se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Plátce daně je povinen o podání oznámení podle odstavce 5 písm. b), které učinil u svého správce daně, současně informovat poplatníka.“

K bodu 261 (§ 38i odst. 6)

Navrhuje se upřesnit postup plátce daně v případě zavinění dlužné částky poplatníkem.

262. V § 38j odst. 2 písmeno b) zní:

„b) rodné číslo, a u daňového nerezidenta datum narození, číslo a typ dokladu prokazujícího jeho totožnost a kód státu, který tento doklad vydal, identifikaci pro daňové účely ve státu daňové rezidence a kód státu, jehož je daňovým rezidentem,“.

K bodu 262 (§ 38j odst. 2 písm. b))

Navrhuje se zpřesnit a upravit povinnosti plátce daně z příjmů fyzických osob v oblasti náležitostí mzdového listu. Požadovaný pas je nahrazen širším obecným typem dokladu prokazujícím totožnost. Důvodem je skutečnost, že v rámci EU není pas již podmínkou vstupu na území jiného členského státu. Současně pro potřeby automatické výměny informací jsou dalšími relevantními údaji kód státu, který doklad totožnosti vydal, a jakákoli identifikace pro daňové účely ve státu, jehož je poplatník daňovým rezidentem.

263. V § 38j odst. 2 písm. c) se za slova „jehož je“ vkládá slovo „daňovým“.

K bodu 263 (§ 38j odst. 2 písm. c))

Jde o legislativně technickou úpravu navazující na pojem „daňový rezident“ zavedený v § 2 zákona zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

264. V § 38j se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) údaje o výpočtu daně a provedeném ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.“

K bodu 264 (§ 38j odst. 2 písm. h))

Navrhuje se doplnění mzdového listu o údaje potřebné z hlediska daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Důvodem doplnění mzdového listu je jeho třicetiletá archivační lhůta oproti desetileté archivační lhůtě u daňových dokladů.

265. V § 38k odst. 4 písmeno c) zní:

„c) jaký je počet dětí vyživovaných v rámci jeho společně hospodařící domácnosti a dále

1. jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání daňového zvýhodnění na vyživované dítě,
2. zda uplatňuje daňové zvýhodnění na toto dítě ve výši náležející podle § 35c odst. 1 na jedno

dítě nebo ve výši náležející na druhé dítě nebo na třetí a každé další vyživované dítě,

3. zda v rámci téže společně hospodařící domácnosti uplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované děti i jiná osoba,
4. kdy a jak se případně změnilo rozhodné skutečnosti pro přiznání daňového zvýhodnění a
5. jedná-li se o zletilé studující dítě, že nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,“.

K bodu 265 (§ 38k odst. 4 písm. c))

Pro účely uplatnění daňového zvýhodnění v diferencované výši podle počtu dětí, tj. pouze na jedno nebo i na další děti, se upravují podmínky, za kterých může daňové zvýhodnění uplatnit poplatník s příjmy ze závislé činnosti u svého zaměstnavatele, a to již v průběhu zdaňovacího období. Vychází se z principu, že poplatníci vyživující více dětí v rámci jedné společně hospodařící domácnosti mají právo se rozhodnout, který z nich si daňové zvýhodnění na to které z dětí uplatní a také v případě existence diferencované výše právo si určit, v jaké výši jej budou uplatňovat (tzn. např. v případě dvou dětí, který z poplatníků si uplatní daňové zvýhodnění ve výši náležející pouze na jedno dítě, a který z nich ve výši náležející na druhé dítě). Plátce daně musí mít ale alespoň základní informace pro účely poskytnutí této daňové úlevy, tedy kolik dětí vyživuje poplatník v rámci své domácnosti a zda daňové zvýhodnění v rámci téže společně hospodařící domácnosti uplatňuje i jiná osoba.

266. V § 38k odst. 4 se na konci písmene d) čárka nahrazuje tečkou a písmeno e) se zrušuje.

K bodu 266 (§ 38k odst. 4 písm. e))

Na základě koaliční smlouvy se navrhuje vrátit základní slevu na poplatníka (§ 35ba odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů) starobním důchodcům, kteří k 1. lednu daného zdaňovacího období pobírají starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu, tj. návrat k právní úpravě před 1. lednem 2013. V této souvislosti je nutné zrušit navazující písmeno e) v § 38k odst. 4 zákona o daních z příjmů, které bylo vloženo do daného ustanovení z důvodu omezení základní slevy na poplatníka.

V navrhovaném znění § 38k odst. 4 zákona o daních z příjmů tak nebude podmínkou pro přihlednutí k měsíční základní slevě na poplatníka při srážce zálohy na daň ze závislé činnosti plátcem daně prohlášení podepsané poplatníkem o tom, že k 1. lednu zdaňovacího období nepobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu, stejně jako tomu bylo před 1. lednem 2013.

267. V § 38l odst. 1 písm. e) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 267 (§ 38l odst. 1 písm. e))

Navrhovaná úprava navazuje na úpravu § 15 odst. 3 písm. e) tímto zákonem z příjmů, jejichž dopad je rozšířen i na jednotky, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo

komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

268. V § 38l odst. 1 písm. f) se slova „nebo společníkem“ zrušují.

K bodu 268 (§ 38l odst. 1 písm. f))

Toto ustanovení se dává do souladu se zněním ostatních ustanovení zákona o daních z příjmů po 1. lednu 2014. Zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb. navázalo terminologii zákona o daních z příjmů na pojmy soukromého práva. Ohledně personálního obsazení právnické osoby hovoří NOZ obecně pouze o členech (§ 141 odst. 1 a 2). Pojem člen právnické osoby je obecný a zahrnuje i pojem společník, proto zákon o daních z příjmů použil pouze pojem „člen právnické osoby“ a pojem „společník“ jako podmnožinu člena právnické osoby vypustil (viz § 15 odst. 3 písm. d) zákona o daních z příjmů). Z výše uvedeného se navrhuje vypuštění slova „společník“ i v § 38l odst. 1 písm. f) zákona o daních z příjmů.

269. V § 38l odst. 1 písm. g) se za slova „nebytový prostor“ vkládají slova „jiný než garáž, sklep nebo komoru“.

K bodu 269 (§ 38l odst. 1 písm. g))

Navrhovaná úprava navazuje na úpravu § 15 odst. 3 písm. f) tímto zákonem z příjmů, jejichž dopad je rozšířen i na jednotky, která vedle bytu zahrnuje i nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a dále na garáž, sklep nebo komoru, pokud jsou vymezeny jako samostatné nebytové prostory v rámci jednotky, která nezahrnuje jiné nebytové prostory či byt.

Rozšíření pojmu „jednotka, která nezahrnuje nebytový prostor“ je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změně v § 4 odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení.

270. V § 38l odst. 3 písmeno c) zní:

„c) jsou-li poplatníci vyživující děti v jedné společně hospodařící domácnosti zaměstnaní, potvrzením od zaměstnavatele druhého z poplatníků, ve kterém plátce daně uvede, na které děti druhý z poplatníků uplatňuje daňové zvýhodnění a v jaké výši,“.

K bodu 270 (§ 38l odst. 3 písm. c))

V souvislosti se zavedením nového režimu pro poskytnutí daňového zvýhodnění se navrhuje upravit podmínky prokazování nároku za okolností, že dítě (děti) v rámci jedné společně hospodařící domácnosti vyživuje více poplatníků. Nově nikoliv pouze potvrzením zaměstnavatele „druhého z manželů“, že ten daňové zvýhodnění na totéž dítě neuplatňuje, ale potvrzením zaměstnavatele „druhého z poplatníků“ vyživujícího děti v rámci jedné společně hospodařící domácnosti s tím, že zaměstnavatel v potvrzení

uvede též děti, na které tento druhý z poplatníků daňové zvýhodnění uplatňuje a v jaké výši je uplatňuje.

271. V § 38ma odst. 3 se číslo „2“ nahrazuje číslem „1“.

K bodu 271 (§ 38ma odst. 3)

Jedná se o legislativně technickou změnu, opravu zřejmé chyby.

272. V § 38na odst. 4 se slova „jemuž byla vyměřena daňová ztráta, která byla podle § 23c odst. 8 písm. b) převzata právním nástupcem, může právní nástupce převzatou daňovou ztrátu“ nahrazují slovy „může právní nástupce daňovou ztrátu převzatou podle § 23c odst. 8 písm. b)“, slova „který zanikl“ se nahrazují slovy „kterému byla daňová ztráta vyměřena“ a slova „rozdělovanou obchodní společností v období“ se nahrazují „poplatníkem, kterému byla daňová ztráta vyměřena, a to v období“.

K bodu 272 (§ 38na odst. 4)

Ustanovení § 23a až § 23d představují implementaci Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií. V rámci implementace této směrnice byl umožněn mj. přenos daňové ztráty v případě převodu obchodního závodu na obchodní společnost (§ 23a odst. 5 písm. b) a v případě fúzí nebo rozdělení obchodních společností (§ 23c odst. 8 písm. b). V rámci navržených změn bude možné výhodu v převodu daňové ztráty uplatnit v i případech násobných převodů obchodních závodů, resp. násobných fúzí nebo rozdělení obchodních společností. V návaznosti na úpravu ustanovení § 23a a § 23c bylo nutné provést změny v ustanovení § 38na, které obsahuje podmínky pro uplatnění převedených daňových ztrát. Podle § 38na odst. 4, resp. odst. 6 bude moci při splnění stanovených podmínek odečíst daňovou ztrátu od základu daně i ten poplatník, který ji převzal od poplatníka, který ji převzal od poplatníka, kterému byla daňová ztráta vyměřena.

273. V § 38na odst. 4 se slovo „společnost“ nahrazuje slovem „korporace“ a slovo „společností“ se nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 273 (§ 38na odst. 4)

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

274. V § 38na odst. 6 se slova „vyměřené převádějící obchodní společnosti a“ zrušují, slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“ a slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporací“.

K bodu 274 (§ 38na odst. 6)

Ustanovení § 23a až § 23d představují implementaci Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií. V rámci implementace této směrnice byl umožněn mj. přenos daňové ztráty v případě převodu obchodního závodu na obchodní společnost (§ 23a odst. 5 písm. b) a v případě fúzí nebo rozdělení obchodních společností (§ 23c odst. 8 písm. b). V rámci navržených změn bude možné výhodu v převodu daňové ztráty uplatnit v i případech násobných převodů obchodních závodů resp. násobných fúzí nebo rozdělení obchodních společností. V návaznosti na úpravu ustanovení § 23a a § 23c bylo nutné provést změny v ustanovení § 38na, které obsahuje podmínky pro uplatnění převedených daňových ztrát. Podle § 38na odst. 4, resp. odst. 6 bude moci při splnění stanovených podmínek odečíst daňovou ztrátu od základu daně i ten poplatník, který ji převzal od poplatníka, který ji převzal od poplatníka, kterému byla daňová ztráta vyměřena.

Nahrazení pojmu obchodní společnost pojmem obchodní korporace je zdůvodněno v důvodové zprávě ke změnám v § 23a až 23c.

275. Za § 38nc se vkládá nový § 38o, který včetně nadpisu zní:

„§ 38o

Zvláštní ustanovení o pokutě za opožděné tvrzení daně

Je-li část dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti, ze kterých plátce daně sráží zálohu na daň, vyšší než 50 % celkového základu daně, snižuje se pokuta za opožděné tvrzení daně u daňového příznání k dani z příjmů fyzických osob na desetinu.“

K bodu 275 (§ 38o)

Navrhuje se doplnění speciálního ustanovení vůči § 250 daňového řádu, který upravuje vznik a způsob výpočtu pokuty za opožděné tvrzení daně. Dle dnešního právního stavu se uplatňuje obecné ustanovení a pokuta se počítá na základě celkové daně, která měla být obsažena v daňovém tvrzení, tj. včetně daně z příjmů ze závislé činnosti, kterou odvádí plátce daně.

Důsledkem tohoto přístupu vniká nepřiměřená tvrdost zejména pro poplatníky, kteří mají jako hlavní zdroj příjmů závislou činnost, nicméně mají ještě další příjmy, v důsledku čehož jim vzniká povinnost podat daňové přiznání. Daňové přiznání tak zachycuje jak (i) příjmy, které měly být deklarovány a odvedeny plátcem daně, tak (ii) příjmy, jejichž tvrzení je čistě záležitostí poplatníka. Tvrdost nastává v případě výpočtu, kdy se sankce počítá z celkové tvrzené daně bez ohledu na to, že společenská nebezpečnost toho, že nebyly tvrzeny příjmy,

které měly být tvrzeny a odvedeny plátcem daně je významně nižší, než opomenutí tvrzení ostatních příjmů.

Vzhledem k výše uvedenému se navrhuje zakotvit do zákona speciální pravidlo, které doplňuje obecné ustanovení § 250 daňového řádu tím, že modifikuje obecný způsob výpočtu v případě poplatníků, kteří mají většinu příjmů, které vstupují do základu daně ze závislé činnosti, u které je daň zálohována plátcem daně.

V takovém případě se standardní výpočet koriguje koeficientem 0,1, tj. výsledná sankce je pak desetinová, což dostatečným způsobem koriguje výše zmíněnou tvrdost.

Např. pokud má poplatník základ daně ze závislé činnosti ve výši 600 000 Kč, na zálohách z této daně bylo prostřednictvím plátce daně odvedeno např. 80 000 Kč, pak v případě že poplatník bude mít dodatečný příjem z nájmu, z něhož po odečtení výdajů vznikne dílčí základ podle § 9 ve výši 30 000 Kč (tj. daň připadající na tento základ činí 4 500 Kč), pak případná sankce za nepodání daňového přiznání po 100 dnech bude činit $0,05 \times (80\,000 + 4\,500) = 4225$ Kč. V tomto případě se aplikuje navržená právní úprava § 38o, tj. pokuta bude činit pouze desetinu výše uvedené částky.

Druhým příkladem může být situace, kdy poplatník má příjmy ze závislé činnosti pouze od jednoho plátce, u kterého nepodepsal na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani podle § 38k. V takovém případě má tento poplatník povinnost podat daňové přiznání. Pokud by se aplikoval pouze obecný režim daňového řádu, byla by pokuta při pozdním podání resp. nepodání daňového přiznání vypočítána z celé daně poplatníka bez jakékoliv úpravy. V tomto popsaném případě tvoří část základu daně, ze kterého je daň odváděna plátcem celých 100 % základu daně, aplikuje se také snížení pokuty dle § 38o.

276. § 38p včetně nadpisu zní:

„§ 38p

Zvláštní ustanovení o penále

Pro účely výpočtu penále se vychází z částky daně tak, jak by byla stanovena oproti poslední známé dani, pokud by nebyly v rámci postupu vedoucího k doměření této daně z moci úřední dodatečně uplatněny vyšší částky odčitelných položek podle § 34.“

K bodu 276 (§ 38p)

Navrhuje se vypuštění pravidla obsaženého v současném § 38p, které obsahuje speciální pravidlo omezující způsob uplatnění vyšších částek odčitelných položek podle § 34 a položek snižujících základ daně podle § 20 odst. 7 a 8, jakož i nezdanitelných částí základu daně podle § 15 nebo vyšších částek uplatněných hodnot zásob a pohledávek postupně zahrnovaných do základu daně podle § 23 odst. 14.

Je tak reagováno na princip obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, čj. 9 Afs 41/2013 – 33, dle kterého je daňovému subjektu umožněno uplatit daňovou ztrátu i v doměřovacím řízení (jak v rámci postupu k odstranění pochybností, tak v rámci daňové kontroly). Do budoucna by tak při uplatnění výše zmíněných fakultativních položek neměla existovat formalistická bariéra nutící poplatníka využít pro uplatnění dodatečně daňové přiznání při současném splnění dalších podmínek. Uplatní se tak obecný režim daňového řádu, který poplatníkovi umožňuje změny

týkající se výše daně (daňové ztráty atd.) uplatňovat v rámci dodatečného daňového přiznání, ale současně předpokládá kvalifikovaný dialog o jejich výši v rámci daňové kontroly, postupu k odstranění pochybností či v rámci jednotlivých fází doměřovacího řízení.

Namísto stávajícího textu se doplňuje zvláštní ustanovení k obecnému § 251 odst. 1 daňového řádu, které upravuje vznik penále a výpočet jeho výše. Konkrétně se pro účely daní z příjmů koriguje „základ“ pro stanovení penále za doměřenou daň. Pro jeho výpočet se nebude jako doposud vycházet z daně formálně doměřené, ale z daně, která by byla hypoteticky doměřena, kdyby poplatník neuplatnil žádnou z odpočitatelných položek podle § 34 zákona o daních z příjmů.

Důvodem pro toto speciální pravidlo je snaha zachovat žádoucí sankční prvek, které penále představuje. Penále je nutné chápat jako sankci za úmyslné či neúmyslné zatajování či krácení daně, které je odhaleno až správcem daně z moci úřední (zpravidla v rámci daňové kontroly). Materiální nebezpečnost je tak dána objemem takto zatajené částky bez ohledu na to, že výsledná daň může být ve výsledku snížena uplatněním odpočitatelné položky.

Návrh tak má zabránit tomu, aby možnost manipulace s daňovou ztrátou, která by u poplatníků, kteří mají daňovou ztrátu z minulých let, fakticky eliminovala stanovování penále jako sankce za nesprávné tvrzení daně. Daňový subjekt totiž v případě zatajování příjmů může efektivně využít ztrátu k tomu, aby penále eliminoval (tj. před ukončením řízení projeví vůli ztrátu uplatnit, v důsledku čehož může doměření daně snížit až na nulu).

V tomto směru je zapotřebí zdůraznit, že navrhované opatření nebrání poplatníkům v uplatňování odpočitatelných položek. Tyto položky sníží základ daně (tj. mohou eliminovat výsledek kontroly ve vztahu k výši daně). Nemohou však vést k tomu, že budou sloužit jako liberační důvod pro stanovení sankce za zatajení, resp. nesprávné tvrzení daně.

Při výpočtu penále se bude postupovat tak, jako kdyby v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední nebyly příslušné odpočitatelné položky uplatněny. Správce daně si tak pro účely výpočtu penále bude muset udělat mezitímní výpočet – kolik by byla výše doměrku před tím, než byly tyto položky uplatněny. Tento hypotetický doměrek bude základem pro výpočet penále podle procentuálních částek obsažených v § 251 daňového řádu.

Pod pojmem „postup vedoucí k doměření daně z moci úřední“ je nutné rozumět především daňovou kontrolu, neboť v souladu s § 143 odst. 3 daňového řádu k doměření daně z moci úřední může dojít pouze na základě výsledku daňové kontroly. Lze se však setkat i se zvláštní právní úpravou, která umožňuje stanovit daň z moci úřední i na základě jiných postupů a skutečností. Postupem je nutné rozumět i samotné doměřovací řízení, tj. i fázi po ukončení daňové kontrole, jakož i případné odvolací řízení.

277. V § 38r odst. 2 se slovo „společností“ nahrazuje slovem „korporací“ a slovo „společnosti“ se nahrazuje slovem „korporace“.

K bodu 277 (§ 38r odst. 2)

V souvislosti s nahrazením pojmu „obchodní společnost“ pojmem „obchodní korporace“ v ustanovení § 23c zákona o daních z příjmů dochází k obdobnému nahrazení tohoto pojmu v ustanovení, které upravuje jednotný postup při výpočtu lhůty pro stanovení daně za příslušná období v případě, že

poplatníkem může být uplatněna daňová ztráta, kterou zároveň převzal na základě proběhlé fúze nebo rozdělení od svého právního předchůdce. Přitom se má i nadále za vhodné, aby byl tento výpočet uplatněn na všechny případy, kdy byla na základě fúze nebo rozdělení daňová ztráta za podmínky uvedených v § 23c odst. 8 písm. b) právním nástupcem převzata.

278. V § 38r se za odstavce 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Lhůty pro stanovení daně z důvodu nesplnění podmínky pokračování v činnosti zemědělského podnikatele počínají běžet od konce kalendářního roku, v němž tato podmínka není splněna.“

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

K bodu 278 (§ 38r odst. 4)

Navrhuje se stanovit lhůtu pro stanovení daně z důvodu nesplnění podmínky pokračování v činnosti zemědělského podnikatele podle § 3 odst. 4 písm. f) zákona, tj. pro případ kdy zemědělský podnikatel nesplní podmínku pokračování v zemědělské činnosti po zákonem stanovenou dobu 3 let od doby, kdy na něho byl příslušný majetek převeden s tím, že uvedený převod majetku nebyl předmětem daně.

279. V § 38r odst. 5 se číslo „3“ nahrazuje slovy „až 4“.

K bodu 279 (§ 38r odst. 5)

Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce v § 38r odst. 4.

280. V § 38s se číslo „13“ nahrazuje číslem „12“.

K bodu 280 (§ 38s)

Jedná se o legislativně technickou úpravu zajišťující správný odkaz v textu § 38s zákona o daních z příjmů. Odstavec 13 v § 6 zákona o daních z příjmů byl v důsledku zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. přečíslován na odstavec 12 § 6 zákona o daních z příjmů.

281. Za § 38u se vkládají nové § 38v a 38w, které včetně nadpisů znějí:

„§ 38v

Oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob

(1) Pokud poplatník daně z příjmů fyzických osob obdrží příjem, který je od daně z příjmů fyzických osob osvobozen a je vyšší než 5 000 000 Kč, je povinen oznámit správci daně tuto skutečnost do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém příjem obdržel.

(2) V oznámení podle odstavce 1 poplatník uvede

a) výši příjmu,

- b) popis okolností nabytí příjmu,
- c) datum, kdy příjem vznikl.

(3) Odstavec 1 se nevztahuje na příjem, o němž může údaje podle odstavce 2 správce daně zjistit z rejstříků či evidencí, do kterých má přístup a které zveřejní na úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Zjistí-li správce daně nesplnění povinnosti podle odstavce 1, vyzve poplatníka k jejímu dodatečnému splnění a stanoví mu k tomu náhradní lhůtu.

(5) Jde-li o příjem plynoucí do společného jmění manželů, oznámí správci daně skutečnost podle odstavce 1 jeden z manželů.

§ 38w

Pokuta za neoznámení osvobozeného příjmu

(1) Poplatníkovi vzniká povinnost uhradit pokutu za neoznámení osvobozeného příjmu, pokud nepodá oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob, ve výši

- a) 0,1 % z částky neoznámeného příjmu, pokud tuto povinnost splní, aniž by k tomu byl vyzván,
- b) 10 % z částky neoznámeného příjmu, pokud poplatník tuto povinnost splní v náhradní lhůtě poté, co byl k tomu vyzván, nebo
- c) 15 % z částky neoznámeného příjmu, pokud poplatník nesplní tuto povinnost ani v náhradní lhůtě.

(2) Pokuta za neoznámení osvobozeného příjmu je splatná do 15 dnů od právní moci rozhodnutí o pokutě.

(3) Pokutu za neoznámení osvobozeného příjmu lze uložit nejpozději do uplynutí lhůty pro stanovení daně.

(4) O povinnosti platit pokutu za neoznámení osvobozeného příjmu rozhodne správce daně platebním výměrem a současně ji předepíše do evidence daní.

(5) Pokuta je příjmem státního rozpočtu.

(6) Správce daně může zcela nebo zčásti prominout pokutu za neoznámení osvobozeného příjmu, pokud k nesplnění povinnosti oznámit osvobozený příjem došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.“.

K bodu 281 (§ 38v a 38w)

K § 38v:

V návaznosti na společenskou poptávku (projevenou například prostřednictvím petice) po opatřeních, která by vedla k větší transparentnosti majetkových transakcí a tím i podpořila boj proti daňovým únikům a rozkrývání transakcí odehrávajících se v „šedé“ či „černé“ části ekonomiky, se navrhuje zavést oznamovací povinnost pro příjmy, které jsou

osvobozeny od daně. Na rozdíl od příjmů, které jsou zdaňovány, není dnes o osvobozených příjmech nutné informovat žádným způsobem správce daně. V praxi tak z pohledu informací, kterými správce daně disponuje, může daný daňový subjekt působit jako nevysoce příjmový, ačkoliv opačná situace je pravdou.

Význam tohoto opatření není primárně fiskální povahy (i když díky zmapování neosvobozených příjmů je možné získat údaje využitelné pro stanovení daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění). Opatření je důležité zejména pro zúžení prostoru pro realizaci „praní špinavých peněz“ a pro rozkrývání závažné trestné činnosti. V tomto kontextu bude limitovat často užívanou obranu stíhaných osob, spočívající v odkazu na to, že daný majetek, jehož původ má prokázat, byl nabyt prostřednictvím příjmu, který byl od daně osvobozen.

Odstavec 1 zavádí povinnost poplatníka daně z příjmů fyzických osob oznámit jednotlivý příjem od daně z příjmů fyzických osob osvobozený, a to ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém poplatník tento příjem obdržel. Tato lhůta pro oznámení platí obecně i u poplatníků, kteří povinnost podávat daňové přiznání nemají. V případě plné moci udělené daňovému poradci, je oznámení možné podat v prodloužené lhůtě podle § 136 odst. 2 daňového řádu.

Oznámení je podáním podle daňového řádu a lze jej učinit v souladu s ustanovením § 71 odst. 1 daňového řádu písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou. V případě, že není oznámení kompletní, posuzuje se taková vada jako vada podání podle § 74 daňového řádu. Na rozdíl od daňového přiznání se však nejedná o daňové tvrzení. Neuplatní se tedy pravidlo, které předepisuje povinnou formu prostřednictvím tiskopisu či obdobného formuláře. Oznámení tak bude moci poplatník strukturovat libovolným způsobem, pokud dodrží požadavek na obsahové náležitosti podle odstavce 2.

S ohledem na to, že cílem je postihnout zejména transakce vyšších řádů, a na snahu minimalizovat přírůstek administrativní zátěže, je klíčové zvolení vhodného limitu, od kterého se osvobozené příjmy musí oznamovat (zejména je třeba limitem vyjmout běžné rodinné transakce jako bezúplatné převody automobilů, peněžní dary rodičů na pořízení bydlení, atd.). Z tohoto důvodu byl zvolen limit 5 milionů Kč.

Limit se posuzuje u jednotlivého příjmu, tj. daruje-li se např. věc hromadná jako podnik je tento příjem ve výši ocenění celého tohoto podniku a ne jeho jednotlivých složek. Případně účelové rozkládání příjmů tak, aby byly nižší než limit, se bude posuzovat jako obcházení tohoto zákona (např. rozložení příjmu v podobě 50 milionů Kč do 11 po sobě navazujících plnění, která nebudou překračovat zmíněný limit) a převáží tak materiální hledisko, které danou transakci ohodnotí jako jeden příjem.

V případě dědictví je limitu pro oznamovací povinnost podroben jednotlivý osvobozený příjem z dědictví, nikoliv výsledná výše, o kterou se zvýšilo jmění poplatníka (tj. příjmy z dědictví po zohlednění dluhů). Zdědí-li poplatník např. umělecké dílo oceněné na 15 mil. Kč spolu s 11 milionovým dluhem, vztahuje se na něho oznamovací povinnost ohledně nabytí uměleckého díla.

Dané opatření se vztahuje na všechny příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob, tj. jak dle § 4 a 4a, tak také podle § 6 a 10 (výjimkou jsou příjmy uvedené ve výjimce v odstavci 2 navrhovaného ustanovení). To platí pro příjmy přijaté ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. ledna

2015, jak vyplývá z obecného přechodného ustanovení k části prvního tohoto zákona.

Odstavec 2 upravuje okruh oznamovaných údajů poplatníkem. V tomto směru se musí oznámit: (i) výše osvobozeného příjmu, tj. částka vyčíslená v korunách, (ii) okolnosti nabytí tohoto příjmu, což je údaj o tom, jak bylo příjmu dosaženo (např. prodej obrazu, výhra v loterii, případně, zda jde o příjem v penězích či v jiné podobě) a (iii) datum vzniku příjmu. V případě příjmu nabytého děděním je okamžik vzniku příjmů dovoditelný pomocí ustanovení 239a daňového řádu. Zde je upravena tzv. „ležící pozůstalost“, tj. institut, který zapříčiňuje, že pro účely daňových zákonů se má za to, jako by zůstavitel žil až do okamžiku rozhodnutí soudu v řízení o dědictví. V tomto důsledku z daňového pohledu nedochází k převodu majetku v okamžiku smrti zůstavitele. K tomu dojde až v okamžiku rozhodnutí soudu o dědictví. Toto chápání reflektuje i skutečnost, že poplatník v okamžiku, kdy se stává dědicem, nezná výši nabytého příjmu, neboť až v průběhu dědického řízení se definitivně určí rozdělení pozůstalosti zůstavitele.

Odstavec 3 uvádí výjimku z odstavce 1, tj. stanovuje okruh příjmů, které není potřeba oznamovat. V tomto směru musí být kumulativně naplněny dvě podmínky: (i) evidence či rejstřík musí obsahovat informace podle odstavce 2 a (ii) správce daně tuto evidenci a rejstřík zveřejní na úřední desce či způsobem umožňujícím dálkový přístup. Předmětem oznamovací povinnosti tedy bude především movitý majetek, který nelze zjistit jiným způsobem. Zpravidla se bude jednat o zlato a drahé kovy, drahé kameny, šperky, starožitnosti, obrazy a další předměty či sbírky vyšší hodnoty. Vzhledem k tomu, že cílem je postihnout zejména transakce vyšších řádů, lze předpokládat, že oznamovací povinnost se bude týkat nejvýše desítek tisíc poplatníků.

Odstavec 4 stanovuje upomínkový mechanismus pro případ, že poplatník nesplní povinnost podle odstavce 1. Správce daně takového poplatníka vyzve ke splnění oznamovací povinnosti. Současně s touto výzvou stanoví náhradní lhůtu pro oznámení. Délku této lhůty správce daně stanoví s přihlédnutím k okolnostem daného případu, přičemž musí respektovat limit stanovený § 32 daňového řádu. S ohledem na to, že půjde o lhůtu správcovskou, bude moci být využit institut prodloužení lhůty podle § 36 daňového řádu, popřípadě institut navrácení lhůty v předešlý stav podle § 37 daňového řádu. Samotné vyzvání i náhradní lhůta jsou zásadními časovými okamžiky pro stanovení výše pokuty podle § 38w, tj. pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu.

Pokud uplyne lhůta pro stanovení daně, v rámci jejíhož zdaňovacího období osvobozený příjem nastal, není možné dle § 38w odst. 3 uložit pokutu. Z toho plyne, že se za toto období rovněž nevyzývá.

Odstavec 5 reflektuje situaci, kdy osvobozený příjem, které podléhá oznamovací povinnosti podle odstavce 1, plyne do společného jmění manželů. V tomto případě, nemusí oznamovací povinnost plnit oba manželé, ale postačí, aby oznámení vůči správci daně učinil jeden z nich.

§ 38w

Odstavec 1 stanovuje pokutu za nesplnění oznamovací povinnosti zakotvené v § 38v odst. 1. Pokuta za neoznámení osvobozeného příjmu je koncipována jako sankce vznikající ze zákona (*ex lege*). Jde o obdobnou konstrukci, kterou lze nalézt u pokuty za opožděné tvrzení daně (§ 250 daňového řádu) či u penále (§ 251 daňového řádu). Správce daně tak nemá prostor pro správný uvážení ohledně její výše, která je určena prostřednictvím procenta z částky neoznámeného příjmu. Výhodou takové konstrukce je předvídatelnost a právní jistota

ohledně toho, jaká výsledná sankce za dané pochybení hrozí, jakož i snížení rizika nerovného zacházení, klientelismu či libovůle.

Návrh rozlišuje tři různé situace, které řadí vzestupně podle závažnosti daného pochybení. Tím má být dosaženo nejen přiměřenosti sankce pro jednotlivé případy z hlediska závažnosti provinění, ale též vytvoření motivačního prvku pro ty poplatníky, kteří budou chtít závadný stav odstranit.

První situace vyjádřena pod písmenem a) dopadá na případy, kdy poplatník sice nesplní povinnost oznámit osvobozený příjem včas, nicméně toto své pochybení napraví, aniž by k tomu byl správcem daně přímo donucen. Sankce, která na takového poplatníka dopadne, je ve srovnání s ostatními případy mírná (0,1 %), neboť v chování poplatníka lze spatřovat stále prvek dobrovolnosti (nikoli donucení).

Druhá situace vyjádřena pod písmenem b) nastane v případě, kdy poplatníka ke splnění povinnosti musel správce daně vyzvat v souladu s § 38v odst. 4. Zde je sankce vyšší než v předchozím případě (10 %), neboť poplatník je k nápravě donucen až správcem daně a lze předpokládat, že bez takového donucení by daný příjem zůstal utajen.

Třetí situace vyjádřena pod písmenem c) má postihovat nejzávažnější typ prohřešku, k němuž dojde v případě, kdy poplatník oznámení neprovede ani na výzvu správce daně, který je tak nucen výši osvobozeného příjmu zjistit za něj. Zde nastupuje maximální výše sankce (15 %). Výše procenta odpovídá současné sazbě daně z příjmů fyzických osob. To ovšem neznamená, že výsledná pokuta představuje zdanění osvobozeného příjmu. Pokuta má charakter toliko příslušenství daně ve smyslu § 2 odst. 5 daňového řádu.

Platí, že současně s touto pokutou se neukládá pokuta za nesplnění povinností nepeněžní povahy navrhovaná v související novele daňového řádu (§ 247a). Pokuta za neoznámení osvobozeného příjmu je svou povahou právním institutem speciálním.

Odstavec 2 stanoví splatnost pokuty vznikající ze zákona do 15 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým je stanovena. Jde o standardní lhůtu, která se uplatní i v případě doměření daně, penále či pořádkové pokuty. Jejím prostřednictvím je tak fakticky zajištěn odkladný účinek odvolání, neboť právní moc nemůže nastat dříve, než je skončeno případné odvolací řízení.

Odstavec 3 ohraničuje časový prostor, ve kterém lze pokutu stanovit. S ohledem na úzkou souvislost s daným zdaňovacím obdobím, jakož i s ohledem na to, že postupy, které správce daně může využívat pro odhalení pochybení poplatníka, jsou totožné s postupy vedoucími k případnému doměření daně, je žádoucí provázat tento časový prostor se lhůtou pro stanovení daně za zdaňovací období, do kterého osvobozený příjem spadá. S ohledem na to, že podané oznámení nemá status daňového tvrzení a že rozhodnutí o uložení pokuty nemá status rozhodnutí o stanovení daně, nebude na ně uplatněn režim § 148 odst. 2 daňového řádu předpokládající prodloužení lhůty pro stanovení daně. Správce daně proto musí postupovat tak, aby případné šetření a rozhodnutí ve věci pokuty činil s dostatečným předstihem umožňujícím dokončení řízení ve lhůtě pro stanovení daně.

V odstavci 4 je s ohledem na to, že pokuta vzniká ze zákona, uložena správci daně povinnost vydat deklaratorní rozhodnutí, kterým poplatníkovi sdělí, že ke vzniku pokuty došlo. Současně je stanovena povinnost předepsat tuto pokutu do evidence daní. Jde o standardní ustanovení užívané v obdobných situacích (srov. např. § 251 odst. 3 daňového řádu).

Odstavec 5 určuje rozpočtové určení pokuty, a to standardním způsobem. S ohledem na to, že správcem daně z příjmů jsou finanční úřady, jejichž činnost je hrazena ze státního rozpočtu, bude příjem z pokut příjmem státního rozpočtu. Nikoli však jako příjem z daně z příjmů fyzických osob, nýbrž jako příjem s příslušenství daně, které nesleduje její osud.

Odstavec 6 dává správci daně možnost zcela nebo zčásti prominout uloženou pokutu. K prominutí může přistoupit v souladu s § 259 odst. 1 daňového řádu na základě žádosti (což bude obvyklejší), nebo z moci úřední (*ex officio*). V daňovém řádu je pak zapotřebí hledat i další podmínky, které je nutné v rámci řízení o prominutí pokuty dodržovat (srov. § 259 a nově navrhovaný § 259c daňového řádu).

Kritériem, které musí správce daně v rámci úvahy o prominutí pokuty zohlednit, je existence ospravedlnitelného důvodu pro nesplnění povinnosti oznámit osvobozený příjem. Mělo by jít o výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a který z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Možnost docílit prominutí pokuty by tak neměla svědčit poplatníkům, kteří povinnost oznámit osvobozený příjem nedodrželi v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či dokonce úmyslného jednání. Prominutí pokuty by nemělo s ohledem na zásadu legitimního očekávání způsobit, že na neoznámení osvobozeného příjmu nebude nahlíženo jako na prohřešek. I nadále musí být zachováno pravidlo, že za neplnění zákonné povinnosti musí být udělena adekvátní sankce. Prominutí pokuty proto nemůže sloužit k setřetí rozdílů mezi těmi, kteří své povinnosti plní řádně a včas, a těmi, kteří je neplní. Posouzení ospravedlnitelnosti daného důvodu ze strany správce daně nesmí vytvořit stav, kdy by poplatníci mohli dopředu spoléhat na to, že jim nesplnění určité povinnosti bude prominuto.

Při rozhodování není správce daně vázán případným návrhem poplatníka uvedeným v žádosti. Může mu přiznat prominutí v menším i větším rozsahu, než je žádáno.

282. Dosavadní části sedmá a osmá se označují jako části šestá a sedmá.

K bodu 282 (označení částí sedmé a osmé)

S ohledem na navrhované zrušení částí šesté (viz čl. I bod 155 zákona č. 458/2011 Sb., který se ruší, pokud jde o část šestou) je třeba přejmenovat označení částí sedmé a osmé.

283. V příloze č. 1 položka (2-33) zní:

„	(2-33)	27.51.15	Ventilátory a ventilační nebo recirkulační odsávače převážně pro domácnost
---	--------	----------	--

K bodu 283 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava odstraňuje nežádoucí duplicitu vzniklou při převodu přílohy č. 1 zákona o daních z příjmů do kódů CZ-CPA zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. u odkazu na kód CZ-CPA, a to u položek (2-33) a (3-36) této přílohy.

284. V příloze č. 1 položka (2-37) zní:

„	(2-37)	28.12	Hydraulická a pneumatická zařízení
---	--------	-------	------------------------------------

K bodu 284 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zpřesňuje náplň položky, pokud jde o zařazení hydraulických čerpadel, hydraulických sestav a hydraulických a pneumatických ventilů a odstraňuje nepřesnost vzniklou při převodu přílohy č. 1 zákona o daních z příjmů do kódů CZ-CPA zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., a to ve vymezení obsahu položek (2-37) a (3-23).

285. V příloze č. 1 položka (2-43) zní:

„	(2-43)	27.51	Elektrické spotřebiče převážně pro domácnost
---	--------	-------	--

K bodu 285 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava odstraňuje nežádoucí duplicitu vzniklou při převodu přílohy č. 1 zákona o daních z příjmů do kódů CZ-CPA zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., a to ve vymezení obsahu položek (2-43) a (1-24).

286. V příloze č. 1 se položka „

	29.31.22	Spouštěče a duální startovací generátory; ostatní generátory a ostatní přístroje a zařízení
--	----------	---

“ zrušuje.

K bodu 286 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava odstraňuje nežádoucí dvojí uvedení názvu a kódu u položky (2-68) vzniklé při převodu přílohy č. 1 zákona o daních z příjmů do kódů CZ-CPA zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

287. V příloze č. 1 položka (3-23) zní:

„	(3-23)	28.12.1	Jen: hydraulické a pneumatické pohony a hydraulické systémy
---	--------	---------	---

K bodu 287 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zpřesňuje náplň položky, pokud jde o zařazení hydraulických čerpadel, hydraulických sestav a hydraulických a pneumatických ventilů a odstraňuje nepřesnost vzniklou při převodu přílohy č. 1 zákona o daních z příjmů do kódů CZ-CPA zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., a to ve vymezení obsahu položek (2-37) a (3-23).

288. V příloze č. 1 položce (4-15) se slovo „uvedena“ nahrazují slovem „uvedeny“.

K bodu 288 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava odstraňuje gramatickou nepřesnost ve vymezení položky (4-15).

289. V příloze č. 1 položce (4-16) se slovo „uvedena“ nahrazují slovem „uvedeny“.

K bodu 289 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava odstraňuje gramatickou nepřesnost ve vymezení položky (4-16).

290. V příloze č. 1 položce (4-22) se slova „podle občanského zákoníku“ zrušují.

K bodu 290 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zajišťuje, aby se daná položka vztahovala vedle jednotek vzniklých podle občanského zákoníku i na jednotku, která je vymezena podle zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů. Dle § 21c zákona o daních z příjmů hovoří-li zákon o jednotce bez dalšího, aplikují se daná ustanovení jak na jednotky vzniklé podle nového občanského zákoníku, které již zahrnují podíl na částech nemovité věci, tak na jednotky vymezení podle zákona o vlastnictví bytů a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu a příp. i na podíl na pozemku.

291. V příloze č. 1 položce (5-39) se slova „podle občanského zákoníku“ zrušují.

K bodu 291 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zajišťuje, aby se daná položka vztahovala vedle jednotek vzniklých podle občanského zákoníku i na jednotku, která je vymezena podle zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů. Dle § 21c zákona o daních z příjmů hovoří-li zákon o jednotce bez dalšího, aplikují se daná ustanovení jak na jednotky vzniklé podle nového občanského zákoníku, které již zahrnují podíl na částech nemovité věci, tak na jednotky vymezení podle zákona o vlastnictví bytů a spolu s nimi i na s nimi spojený podíl na společných částech domu a příp. i na podíl na pozemku.

292. V příloze č. 1 se doplňuje položka (6-9), která zní:

(6-9)	Jednotky, které zahrnují nebytový prostor, v domech, budovách a stavbách uvedených v ostatních položkách této odpisové skupiny této přílohy
-------	---

K bodu 292 (Příloha č. 1 k zákonu)

Za účelem odstranění nežádoucích daňových optimalizací se navrhuje znovu zařazení nebytových prostor vymezených jako jednotky v budovách a stavbách uvedených v položkách odpisové skupiny 6 rovněž do odpisové skupiny 6. Novelizační bod je reakcí odstraňující chybu v příloze č. 1 zákona vzniklou

v zákonu o daních z příjmů ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. Jednotky zahrnující nebytový prostor, které jsou v budovách a stavbách zařazených v položkách (6-1) až (6-8) přílohy č. 1 zákona, se zařadí do položky (6-9). Jednotky nezahrnující nebytový prostor, které jsou v budovách a stavbách zařazených v položkách (6-1) až (6-8) přílohy č. 1 zákona, se zařadí do položky (5-39).

293. V příloze č. 1 vysvětlivka ++): „++): CZ-CPA = kód „Klasifikace produkce (CZ-CPA)“ zavedené sdělením Českého statistického úřadu č. 275/2008 Sb., o zavedení Klasifikace produkce (CZ-CPA). Pro konkrétní obsahové vymezení náplně položky odpisové skupiny, je-li dále uvedený „Název“ s ohledem na stručnost textace definován jinak, je rozhodující stanovená položka CZ-CPA.“.

K bodu 293 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zpřesňuje odkaz na předpisy ČSÚ týkající se klasifikace produkce (CZ-CPA).

294. V příloze č. 1 vysvětlivka +++): „+++): CZ-CC = kód „Klasifikace stavebních děl (CZ-CC)“ zavedené sdělením Českého statistického úřadu č. 321/2003 Sb., o zavedení Klasifikace stavebních děl CZ-CC.“.

K bodu 294 (Příloha č. 1 k zákonu)

Navrhovaná úprava zpřesňuje odkaz na předpisy ČSÚ týkající se klasifikace stavebních děl (CZ-CC).

295. V příloze č. 2 bodě 1 úvodní části ustanovení se slova „které budou poplacený v kalendářním roce, ve kterém poplatník vede daňovou evidenci, se vyloučí ze základu daně kalendářního roku, ve kterém poplatník vede daňovou evidenci, a to“ nahrazují slovy „se vyloučí ze základu daně kalendářního roku, ve kterém poplatník zahájí vedení daňové evidence“.

K bodu 295 (příloha č. 2 bod 1)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje upřesnit, že při přechodu z vedení účetnictví na vedení daňové evidence se podle přílohy č. 2 k zákonu upraví základ daně toho zdaňovacího období, ve kterém poplatník zahájí vedení daňové evidence. Jde o obdobný postup, jaký platí podle přílohy č. 3 k zákonu pro přechod z vedení daňové evidence na účetnictví, kde se také upravuje zdaňovací období, ve kterém poplatník zahájí vedení účetnictví. To je tedy vždy až následující zdaňovací období, resp. zdaňovací období, kdy zahájí vedení daňové evidence.

296. V příloze č. 2 bodě 2 se slova „vede daňovou evidenci“ nahrazují slovy „zahájí vedení daňové evidence“.

K bodu 296 (příloha č. 2 bod 2)

Pro právní jistotu poplatníků i správců daně se navrhuje upřesnit, že při přechodu z vedení účetnictví na vedení daňové evidence se podle přílohy č. 2 k zákonu upraví základ daně toho zdaňovacího období, ve kterém poplatník zahájí vedení daňové evidence. Jde o obdobný postup, jaký platí podle přílohy č. 3 k zákonu pro přechod z vedení daňové evidence na účetnictví, kde se také upravuje zdaňovací období, ve kterém poplatník zahájí vedení účetnictví. To je tedy vždy až následující zdaňovací období, resp. zdaňovací období, kdy zahájí vedení daňové evidence.

Čl. II

Přechodná ustanovení

K čl. II – přechodná ustanovení

1. Pro daňové povinnosti u daní z příjmů za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a za zdaňovací období, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 1

Je zakotveno standardní přechodné ustanovení, které zajišťuje zamezení nepravé retroaktivity, která by v rámci změn prováděných tímto zákonem nebyla žádoucí.

2. Pro zdaňovací období roku 2015 se nepoužije část první článku II bod 8 zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb.

K bodu 2

Přechodné ustanovení 8 v části první zákonného opatření Senátu, v účinném znění, vylučuje pro zdaňovací období let 2013 až 2015 aplikaci ustanovení § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů, podle kterého se zdaňuje pravidelně vyplácený důchod na straně důchodce, který má součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 zákona o daních z příjmů nad limit 840 000 Kč. Toto dočasné omezení použití daného ustanovení reagovalo na nemožnost starobních důchodců uplatnit slevu na poplatníka počínaje rokem 2013.

V souvislosti s navrženým opětovným přiznáním základní slevy na poplatníka starobním důchodcům, kteří k 1. lednu daného zdaňovacího období pobírají starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu v § 35ba odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů, se navrhuje obnovit pro zdaňovací období roku 2015 aplikaci ustanovení § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů.

3. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. r) úvodní část ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud jde o nepřerušeni doby 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka v

případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem, je-li rozdělením zachována celková výše podílu, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 3

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje nepřerušeni časového testu pro osvobození příjmů v § 4 odst. 1 písm. r) zákona o daních z příjmů ve znění tohoto zákona, tj. osvobození příjmů z prodeje podílu nebo podílů, které vznikly rozdělením dle zákona o obchodních korporacích, i ve zdaňovacím období započatém v roce 2014, pokud rozdělením zůstane zachována celková výše podílu držená poplatníkem.

4. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. u) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 4

V návaznosti na terminologii nového občanského zákoníku, který používá pojem „byt“ pouze jako označení místa, nikoli věci, která je způsobilá být předmětem vlastnického práva (taková věc je označována jako „jednotka“), došlo k nahrazení pojmu „byt“ pojmem „jednotka“. Ustanovení týkající se osvobození odstupného za uvolnění „bytu“ se však může vztahovat i na odstupné za uvolnění bytu, který vymezen jako jednotka není a uvedenou úpravou tak došlo počínaje rokem 2014 k neodůvodněnému zrušení osvobození odstupného za uvolnění takového bytu. Z toho důvodu se navrhuje účinnost již od roku 2014.

5. Ustanovení § 4a, 6, 15, 17b, 19, 19b, 20, 22, 24, 35ba a § 35c zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, v části týkající se stejného daňového zacházení ve vztahu k Lichtenštejnsku jako k ostatním státům tvořícím Evropský hospodářský prostor se použijí ode dne, kterým se začne provádět smlouva s Lichtenštejnským knížectvím o zamezení dvojímu zdanění.

K bodu 5

V návaznosti na ukončení expertních jednání s Lichtenštejnským knížectvím o smlouvě o zamezení dvojímu zdanění, jejíž nedílnou součástí je i článek o výměně informací, se navrhuje přechodné ustanovení tak, aby byly pro Lichtenštejnsko zavedeny stejné podmínky, které se týkají ostatních států tvořících Evropský hospodářský prostor (Norsko a Islandu), a to ode dne, kterým se začne provádět smlouva s Lichtenštejnským knížectvím o zamezení dvojímu zdanění.

6. Ustanovení § 4a písm. e) a § 19b odst. 1 písm. c) a e) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 6

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje osvobození bezúplatných příjmů v § 4a písm. e) a v § 19b odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů ve znění tohoto zákona, tj.

osvobození nabytí pozemku nebo podílu na pozemku v důsledku povinného převodu dle § 60a zákona č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím zastupování v právních vztazích, i v zdaňovacím období započatém v roce 2014.

Obdobně se umožňuje osvobození bezúplatně nabytého majetku zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění, které se přebírá ze zrušeného zákona o dani darovací, dani dědické a dani z převodu nemovitostí, a to již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

7. Ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3, § 8 odst. 7 a § 15 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije v případě, že ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dojde k výplatě příjmů z pojistné smlouvy nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy.

K bodu 7

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Dle obecného přechodného ustanovení č. 1 (pro daňovou povinnost za zdaňovací období před nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle stávajících právních předpisů) platí, že u „předčasných výběrů“ (tj. výběrů porušujících pravidla uvedené § 15 odst. 6 resp. § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona o daních z příjmů, ve znění po dni nabytí účinnosti tohoto zákona) před nabytím účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Pokud tedy k výběrům dojde před účinností tohoto zákona, tj. před 1. lednem 2015, nebude poplatník povinen zdanit příspěvky zaměstnavatele (§ 6) nebo dodanit dříve uplatněné nezdanitelné části (§ 15). Povinnost zdanit příspěvky zaměstnavatele nebo dříve uplatněné nezdanitelné části základu daně tak poplatníkovi vznikne tehdy, pokud kdykoliv po účinnosti tohoto zákona, tj. po 1. lednu 2015, uskuteční výběr, který porušuje podmínky daňové podpory podle zákona o daních z příjmů.

Navržené přechodné ustanovení 7 tento výše popsaný režim implicitně potvrzuje, byť je formulováno pozitivně ve vztahu k roku 2015 a letem následujícím. Při absenci speciálního přechodného ustanovení by bylo otázkou, zda se z hlediska temporalit uplatní § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 (tj. pro určení zdaňovacího období je rozhodný okamžik výplaty příjmu), který je obecně svou povahou speciálním ustanovením nebo ustanovení § 5 odst. 4 ve spojení s přechodným ustanovením č. 1 (díky čemuž by se daný příjem stal součástí zdaňovacího období 2014). Navržené přechodné ustanovení normuje, že se použije první varianta a řeší tak tento problém.

8. U pojistných smluv soukromého životního pojištění uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se v případě, že dojde k výplatě příjmů z pojistné smlouvy nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje u příspěvků zaměstnavatele zahrnutých do zdaňovacích období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona o daních z příjmů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 8

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Dle obecného přechodného ustanovení č. 1 (pro daňovou povinnost za zdaňovací období před nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle stávajících právních předpisů) platí, že u „předčasných výběrů“ (tj. výběrů porušujících pravidla uvedené § 15 odst. 6 resp. § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona o daních z příjmů, ve znění po dni nabytí účinnosti tohoto zákona) před nabytím účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Pokud tedy k výběrům dojde před účinností tohoto zákona, tj. před 1. lednem 2015, nebude poplatník povinen zdanit příspěvky zaměstnavatele (§ 6) nebo dodanit dříve uplatněné nezdanitelné části (§ 15). Povinnost zdanit příspěvky zaměstnavatele nebo dříve uplatněné nezdanitelné části základu daně tak poplatníkovi vznikne tehdy, pokud kdykoliv po účinnosti tohoto zákona, tj. po 1. lednu 2015, uskuteční výběr, který porušuje podmínky daňové podpory podle zákona o daních z příjmů.

Navržená přechodná ustanovení 8 až 10 následně aplikují zásadu, že při „dodaňování“ benefitů z životního pojištění se v zásadě vychází z dodaňovacích mechanismů, které byly účinné ve zdaňovacím období, za které byl daný daňový benefit přiznán.

9. U pojistných smluv soukromého životního pojištění uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se v případě příspěvků zaměstnavatele poskytnutých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona postupuje podle § 8 odst. 7 zákona o daních z příjmů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 9

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Dle obecného přechodného ustanovení č. 1 (pro daňovou povinnost za zdaňovací období před nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle stávajících právních předpisů) platí, že u „předčasných výběrů“ (tj. výběrů porušujících pravidla uvedené § 15 odst. 6 resp. § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona o daních z příjmů, ve znění po dni nabytí účinnosti tohoto zákona) před nabytím účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Pokud tedy k výběrům dojde před účinností tohoto zákona, tj. před 1. lednem 2015, nebude poplatník povinen zdanit příspěvky zaměstnavatele (§ 6) nebo dodanit dříve uplatněné nezdanitelné části (§ 15). Povinnost zdanit příspěvky zaměstnavatele nebo dříve uplatněné nezdanitelné části základu daně tak poplatníkovi vznikne tehdy, pokud kdykoliv po účinnosti tohoto zákona, tj. po 1. lednu 2015, uskuteční výběr, který porušuje podmínky daňové podpory podle zákona o daních z příjmů.

Navržená přechodná ustanovení 8 až 10 následně aplikují zásadu, že při „dodaňování“ benefitů z životního pojištění se v zásadě vychází z dodaňovacích mechanismů, které byly účinné ve zdaňovacím období, za které byl daný daňový benefit přiznán.

10. U pojistných smluv soukromého životního pojištění uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se v případě, že dojde

k výplatě příjmů z pojistné smlouvy nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, u nezdanitelných částí základu daně uplatněných za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a uplatněných ve lhůtě 10 let před výplatou příjmů nebo ukončení smlouvy pro uplatnění nezdanitelné části základu daně postupuje podle § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 10

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny: Dle obecného přechodného ustanovení č. 1 (pro daňovou povinnost za zdaňovací období před nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle stávajících právních předpisů) platí, že u „předčasných výběrů“ (tj. výběrů porušujících pravidla uvedené § 15 odst. 6 resp. § 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona o daních z příjmů, ve znění po dni nabytí účinnosti tohoto zákona) před nabytím účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Pokud tedy k výběrům dojde před účinností tohoto zákona, tj. před 1. lednem 2015, nebude poplatník povinen zdanit příspěvky zaměstnavatele (§ 6) nebo dodanit dříve uplatněné nezdanitelné části (§ 15). Povinnost zdanit příspěvky zaměstnavatele nebo dříve uplatněné nezdanitelné části základu daně tak poplatníkovi vznikne tehdy, pokud kdykoliv po účinnosti tohoto zákona, tj. po 1. lednu 2015, uskuteční výběr, který porušuje podmínky daňové podpory podle zákona o daních z příjmů.

Navržená přechodná ustanovení 8 až 10 následně aplikují zásadu, že při „dodaňování“ benefitů z životního pojištění se v zásadě vychází z dodaňovacích mechanismů, které byly účinné ve zdaňovacím období, za které byl daný daňový benefit přiznán.

11. Ve zdaňovacím období roku 2015 se má za to, že podmínky podle ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3 a § 15 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou splněny ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud před 1. dubnem 2015 bude smlouva soukromého životního pojištění upravena tak, aby splňovala podmínky podle ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3 a § 15 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 11

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V souvislosti s bezproblémovým přechodem na novou právní úpravu, která si vyžádá dle sdělení pojišťoven přepracování uzavřených smluv v řádech miliónů kusů, se jako vstřícný krok vůči pojišťovnám a ke stabilizaci trhu navrhuje poskytnout časový prostor pro úpravu pojistných smluv tak, že budou-li smlouvy o soukromém životním pojištění upraveny do 31. 3. 2015 na nové podmínky pro daňové úlevy, bude se na tyto smlouvy nahlížet, jako by plnily podmínky pro daňové úlevy od 1. 1. 2015.

12. Ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 12

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje, aby nedocházelo ve zdaňovacím období započatém v roce 2014 k výkladovým pochybnostem ohledně pojmu „podnikání“ ve smyslu § 420 nového občanského zákoníku.

13. Ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 13

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje uplatnění daňových výdajů z titulu „odpracovaného“ vkladu již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

14. Ustanovení § 15 odst. 5 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 14

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje možnost uplatnění nezdanitelné části základu daně z titulu zaplacených příspěvků na oba produkty III. pilíře v roce, kdy poplatník přejde z transformovaného fondu (tzn. původně penzijní připojištění se státním příspěvkem) do účastnických fondů (tj. do doplňkového penzijního spoření).

15. Ustanovení § 16a odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 15

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje snížení příjmu ze závislé činnosti o případnou daňovou ztrátu u příjmu ze samostatné činnosti pro účely solidárního zvýšení daně již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

16. Ustanovení § 18 odst. 2, pokud jde o zrušení vyjmutí příjmu svěřenského fondu z vyčlenění majetku do svěřenského fondu nebo ze zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti z předmětu daně z příjmů právnických osob, § 21f a § 30

odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 16

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje aplikaci § 18 odst. 2, pokud jde o zrušení vyjmutí příjmu svěřenského fondu z vyčlenění majetku do svěřenského fondu nebo ze zvýšení majetku svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti z předmětu daně z příjmů právnických osob, ve znění tohoto zákona i na zdaňovací období započaté v roce 2014 a odstraňuje nežádoucí stav v oblasti zdaňování svěřenského fondu založený zákonem opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., ustanovením § 18 odst. 2 písm. e).

V případě aplikace § 18 odst. 2 písm. e) ve znění účinném před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona spolu s navazujícími ustanoveními by poplatník daně z příjmů, který je svěřenským fondem, nemohl v důsledku dikce § 27 písm. j) zákona odepisovat majetek bezúplatně vyčleněný do svěřenského fondu nebo vložený do svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti z důvodu, že tento příjem svěřenského fondu § 18 odst. 2 zákona vylučuje z předmětu daně. Tento stav nebyl záměrem úprav realizovaných zákonem opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., jejichž cílem bylo umožnit odpisování hmotného majetku u těchto subjektů. Proto se navrhuje, aby poplatníci měli možnost odepisovat majetek ve svěřenském fondu, který byl nabyt v průběhu zdaňovacího období započatého v roce 2014.

Možnost aplikovat ustanovení § 18 odst. 2 písm. e) ve znění účinném podle tohoto zákona již od počátku roku 2014 také zajistí, aby se ustanovení § 25 odst. 1 písm. i), zp) a zq) neaplikovalo na majetek vyčleněný do svěřenského fondu nebo majetek, který zvýšil majetek ve fondu, již ve zdaňovacím období počínaje rokem 2014, neboť jejich aplikace nebyla taktéž záměrem úprav učiněných zákonem opatřením Senátu č. 344/2013.

Navržené přechodné ustanovení dále zajišťuje, že daňové odpisy u svěřenského fondu, fundace a ústavu, je možné uplatnit v základu daně v režimu stanoveném touto novelou již za zdaňovací období započaté v kalendářním roce 2014.

17. Ustanovení § 18a odst. 5 písm. c) a § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014. Využije-li poplatník postup podle tohoto ustanovení, použije se pro zdaňovací období započaté v roce 2014 ustanovení § 24 odst. 2 písm. zt) a § 34 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 17

Navržené přechodné ustanovení zajistí, aby poskytovatelé zdravotních služeb bez oprávnění, což jsou zejména poskytovatelé sociálních služeb, mohli již za zdaňovací období započaté v roce 2014 uplatnit snížení základu daně podle § 20 odst. 7.

V návaznosti na upřesnění, že za poskytovatele zdravotních služeb se považují pouze veřejně prospěšní poplatníci, kteří získají oprávnění poskytovat zdravotní služby podle zákona o zdravotních službách, kteří uplatňují tzv. široký základ daně, je nutné zajistit soulad navazujících ustanovení. Proto poplatníci,

kteří se nepovažují od 1. ledna 2014 za poskytovatele zdravotních služeb s oprávněním k poskytování zdravotních služeb, nemohou uplatnit paušální výdaje na dopravu podle § 24 odst. 2 písm. zt) zákona o daních z příjmů, neboť budou uplatňovat režim úzkého základu daně a pokud mají zároveň formu obecně prospěšné společnosti, nemohou uplatnit odpočet daňové ztráty podle § 34 odst. 3 zákona o daních z příjmů.

18. Ustanovení § 19 odst. 1 písm. zc), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 18

Zákonem č. 165/2012 Sb., bylo do zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech vloženo ustanovení § 37p, které ukládá provozovatelům solárních elektráren povinnost uzavřít smlouvu s provozovatelem kolektivního systému na sběr, zpětný odběr a likvidaci elektroodpadu, na základě které budou hrazeny poplatky na financování budoucí likvidace elektroodpadu. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu vyplývá, že pouze v tomto specifickém případě byla uložena povinnost nikoli výrobcí, ale provozovatelům solárních elektráren, za účelem jednoznačné identifikace povinné osoby a vymahatelnosti uložené povinnosti. Ministerstvo životního prostředí sdělilo, že opomenulo iniciaci novelizace zákona o daních z příjmů (§ 19 odst. 1 písm. zc), podle kterého se osvobozují příjmy plynoucí pouze z příspěvků výrobců podle zákona o odpadech provozovatelům kolektivního systému. Proto zastává názor, že pro osvobození příspěvků od provozovatelů solárních elektráren existuje v daném případě stejný důvod jako v případě elektroodpadů, a to objektivní časový nesoulad mezi tvorbou zdrojů na likvidaci a skutečnou úhradou nákladů spojených s likvidací dotčených zařízení. Časový nesoulad mezi výběrem příspěvků a zpracováním odpadu ze solárních panelů se pohybuje přibližně v rozmezí 15-35 let.

Při projednávání problematiky s daňovými poradci bylo upozorněno na skutečnost, že kolektivní systémy mohou provozovatelům solárních elektráren umožnit zřídit v místě své elektrárny sběrné místo. Za jeho zřízení a provoz mu přísluší odměna, která může znamenat vrácení nemalé částky recyklačního poplatku (8,50Kč/kg panelu). Navrhuje se proto osvobození příspěvku omezit pouze na účely konkrétní likvidace elektroodpadů a solárních panelů, včetně nezbytných souvisejících nákladů, kterými ale nejsou náklady na zřízení sběrného místa. Ministerstvo životního prostředí dává záruky, že platná úprava zajišťuje využití dotčených příspěvků pouze pro zákonem stanovený účel, a proto není nutné stanovit postup pro případné použití prostředků v rozporu se zákonem, což by jinak znamenalo doplnění úpravy o povinnost zvýšit základ daně o částku příspěvku použitého v rozporu s jeho účelem, a to v tom zdaňovacím období, nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém došlo k porušení podmínek pro použití příspěvku nebo k ukončení činnosti.

Vzhledem ke skutečnosti, že došlo k opomenutí iniciovat změnu a reálně příspěvky jsou provozovateli solárních elektráren poskytovány až od 1. 1. 2014, navrhuje se, aby tato úprava byla použitelná již pro zdaňovací období, které započalo v roce 2014.

19. Ustanovení § 19 odst. 1 písm. zf) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 19

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu reagující na změnu vzniklou přijetím nového zákona č.90/2012 Sb. o obchodních korporacích, navrhuje se, aby nová úprava mohla být uplatněna již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

20. Ustanovení § 19b odst. 2 písm. b) bodu 1 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 20

Navržená úprava zajistí, aby obce a kraje mohly uplatnit osvobození bezúplatných příjmů podle § 19b odst. 2 písm. b) bodu 1 i pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

21. U poplatníka poskytujícího zdravotní služby a poplatníka uvedeného v § 17a odst. 2 písm. b), c), d) a e) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném od 1. ledna 2014, se podmínka snížení základu daně podle § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném před 1. lednem 2014, spočívající v použití prostředků získaných takto dosaženou úsporou daňové povinnosti ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, považuje za splněnou, pokud použije tyto prostředky ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi jejich základního poslání nejpozději do konce zdaňovacího období započaté v roce 2014.

K bodu 21

Do konce zdaňovacího období započaté v roce 2013 měli poplatníci, kteří nebyli založeni nebo zřízení za účelem podnikání – zdravotní pojišťovny, profesní komory a poplatníci založeni za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů - možnost snížení základu daně podle § 20 odst. 7 za podmínky, že takto získanou daňovou úsporou využijí ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, tedy s činnostmi vyplývajícími z jejich poslání. Poplatníci zřízení k poskytování veřejných služeb v televizním nebo rozhlasovém vysílání byli povinni využít takto získanou úsporou k činnostem spojeným s poskytováním veřejné služby, společenství vlastníků jednotek ke krytí nákladů (výdajů) spojených se správou domu a poskytovatel zdravotních služeb ke krytí nákladů (výdajů) spojených s poskytováním zdravotních služeb.

Úpravou obsaženou v zákonném opatření Senátu č. 344/2013 Sb., došlo, na základě přehodnocení postavení některých tzv. neziskových poplatníků, k jejich vyřazení ze skupiny poplatníků, kteří nebyli založeni nebo zřízení za účelem podnikání, nově veřejně prospěšní poplatníci. Tím u těchto poplatníků došlo od zdaňovacího období započaté v roce 2014 ke změně daňového režimu a mj. k odebrání možnosti uplatnit daňové zvýhodnění, které spočívá ve snížení základu daně.

V zájmu jednotných podmínek pro všechny subjekty poskytující zdravotní služby bez ohledu na jejich hospodářskou právní formu, nemohou snížení základu daně

podle § 20 odst. 7 nově také uplatňovat veřejně prospěšní poplatníci - poskytovatelé zdravotních služeb.

Navrhované přechodné ustanovení vyloučí nepříznivé a nespravedlivé daňové konsekvence. Pro dotčené poplatníky, kteří uplatnili do konce zdaňovacího období započaté v roce 2013 snížení základu daně podle § 20 odst. 7, a pro úsporu, která nebyla do konce zdaňovacího období započaté v roce 2013 využita, resp. snížení základu daně bylo uplatněno až za zdaňovací období započaté v roce 2013, se proto navrhuje možnost využití prostředků získaných daňovou úsporou k úhradě nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, které slouží k jejich základnímu poslání, a to nejpozději do konce zdaňovacího období započaté v roce 2014.

22. Veřejně prospěšný poplatník, u kterého jsou předmětem daně všechny příjmy z důvodu změny právní formy, se podmínka snížení základu daně podle § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb. spočívající v použití prostředků získaných takto dosaženou úsporou daňové povinnosti ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, považuje za splněnou, pokud použije tyto prostředky ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi jejich základního poslání nejpozději do konce následujícího zdaňovacího období, po zdaňovacím období, ve kterém došlo ke změně právní formy. To neplatí v případě změny právní formy na sociální družstvo.

K bodu 22

Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník (NOZ) umožnil nově některým skupinám subjektů změnu právní formy. Podle ustanovení § 3045 NOZ má např. sdružení právo změnit svoji právní formu na ústav. To může mít vliv na konstrukci základu daně, kdy z veřejně prospěšného poplatníka, u kterého nejsou předmětem daně příjmy výslovně uvedené v § 18a odst. 1 se stane veřejně prospěšný poplatník, u kterého jsou předmětem daně všechny příjmy s výjimkou příjmů z investičních transferů a následného uplatnění, resp. neuplatnění možnosti snížení základu daně za podmínek stanovených v ustanovení § 20 odst. 7.

Navržená úprava zajistí, aby poplatníci, kteří uplatnili snížení základu daně před změnou právní formy a neměli tak možnost využít prostředků získaných daňovou úsporou, mohli tyto prostředky využít k úhradě nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, které slouží k jejich základnímu poslání, a to nejpozději do konce následujícího zdaňovacího období, po zdaňovacím období, ve kterém došlo ke změně právní formy.

Ustanovení nebude možné aplikovat na veřejně prospěšné poplatníky (spolky), kteří změni právní formu na sociální družstvo, a to z důvodu rovného přístupu k obchodním korporacím. Sociální družstvo patří mezi obchodní korporace, které nejsou považovány za veřejně prospěšné poplatníky, i když jejich hlavní činnost není podnikání. Snížení základu daně mohou využít pouze veřejně prospěšní poplatníci.

23. Ustanovení o finančním leasingu zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na smlouvy o finančním leasingu, u kterých byl

předmět finančního leasingu uživateli přenechán ve stavu způsobilém obvyklému užívání přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 23

Navržené přechodné ustanovení stanoví, že ustanovení § 21d a § 24 odst. 4 až 6, 15 a 16 ve znění navrženém tímto zákonem bude aplikováno na smlouvy o finančním leasingu uzavřené od dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud byl předmět finančního leasingu uživateli přenechán ve stavu způsobilém obvyklému užívání. Tímto přechodným ustanovením se potvrzuje obecný režim, že při splnění podmínek přenechání předmětu finančního leasingu ve stavu způsobilém obvyklému užívání se na smlouvy uzavřené před datem účinnosti této novely, tj. před 1. lednem 2015, vztahují příslušná ustanovení zákona o daních z příjmu týkající se finančního leasingu platná před nabytím účinnosti této novely. Speciální vůči tomuto přechodnému ustanovení je přechodné ustanovení ke smlouvám, podle nichž byl přenechán předmět finančního leasingu uživateli v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014.

24. Ustanovení o finančním leasingu zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít na smlouvy o finančním leasingu, u kterých byl předmět finančního leasingu uživateli přenechán ve stavu způsobilém obvyklému užívání v době od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014.

K bodu 24

Přechodné ustanovení stanoví, že u smluv o finančním leasingu, pokud byl předmět finančního leasingu uživateli přenechán ve stavu způsobilém obvyklému užívání od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2014, má poplatník možnost volby aplikace ustanovení § 21d a § 24 odst. 4 až 6, 15 a 16 buď ve znění platném před nabytím účinnosti tohoto zákona, tj. ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. nebo ve znění této novely. U smluv o finančním leasingu uzavřených od 1. ledna 2015 již poplatník musí aplikovat předmětná ustanovení ve znění této novely, což vyplývá z účinnosti novely a přechodného ustanovení pod bodem 1 této novely.

25. Převzetí daňové ztráty u družstev podle § 23a odst. 5 písm. b) a § 23c odst. 8 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze provést poprvé u daňové ztráty vyměřené za zdaňovací období započaté v roce 2015.

K bodu 25

Navrhovaná účinnost eliminuje negativní dopady na inkaso daně z příjmů právnických osob, neboť vykazovaná a neuplatněná daňová ztráta u družstev podle posledních údajů (rok 2011) činí cca 4,2 mld. Kč.

Negativní dopad tak bude mít až daňová ztráta vykázaná za zdaňovací období započaté v roce 2015 a prakticky by se tak projevila v inkasu daně z příjmů právnických osob až v roce 2017 při podávání daňového přiznání za zdaňovací období započaté v roce 2016, kdy by ji bylo možné také poprvé uplatnit. Konkrétní výše dopadu nelze kvantifikovat, neboť objektivně není k dispozici žádný údaj o výši daňové ztráty vykázané poprvé za zdaňovací období započaté v roce 2015.

26. Pro pohledávky splatné přede dnem účinnosti tohoto zákona se použije ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bodu 12 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 26

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu vyvolanou NOZ a úpravou ustanovení § 8a zákona č. 593/1992 Sb., navrhuje se obdobné přechodné ustanovení, jako je navrhováno pro ustanovení § 8a zákona č. 593/1992 Sb. Tím je zajištěna symetrická a rozpočtově vyvážená úprava.

27. Ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bodu 18 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 27

Ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bod 18. umožňuje

- zvýšení základu daně v případě nesprávně zahrnuté úplaty z FL do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje ve zdaňovacím období, kdy došlo k porušení podmínek pro uplatnění tohoto odpočtu, nikoliv na dodatečném daňovém přiznání, a

- dodanit pouze část uplatněného odpočtu na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání v případě, kdy poplatník v období pořízení, resp. přenechání podpořeného majetku do užívání určí vyšší procento využívání doby provozu pro účely odborného vzdělávání (více než 50 %) a poté v dalších zdaňovacích obdobích toto procento nedodrží. Podle navrženého přechodného ustanovení lze změny využít již za zdaňovací období započaté v roce 2014.

28. Ustanovení § 23 odst. 3 písm. c) bodu 9 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 28

Navržené přechodné ustanovení umožňuje snižovat výsledek hospodaření o hodnotu bezúplatného příjmu ve formě peněžitého daru účelově poskytnutého na pořízení hmotného majetku nebo na jeho technické zhodnocení, pokud o tomto příjmu účtoval poplatník podle předpisů upravujících účetnictví ve výnosech, již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

29. Fond penzijní společnosti může ve zdaňovacím období započatém v roce 2014 použít ustanovení § 23 odst. 4 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2013.

K bodu 29

Navrhovaná úprava umožní fondům penzijní společnosti použít pro zdaňovací období započaté v roce 2014 původní úpravu platnou před 1. lednem 2014, kdy penzijní fondy měly úrokové příjmy vyjmuty ze základu daně z příjmů. V důsledku schválení pozměňovacího návrhu senátní legislativy při projednávání zákonného opatření č. 344/2014 Sb. došlo ke zrušení této úpravy, což nebylo záměrem předkládaného návrhu. V původním návrhu novely byla navrhována změna

daňové sazby pro penzijní fondy na 0%, a proto bylo současně navrženo také zrušení části ustanovení týkající se vyjmutí úrokových příjmů ze základu daně, které již nemělo opodstatnění. Pozměňovací návrh však zrušil změnu daňové sazby pro penzijní fondy, zatímco změna úpravy základu daně zůstala zachována. Tím došlo k nežádoucímu zvýšení daňové zátěže penzijních fondů, která nebyla záměrem úpravy.

30. Ustanovení § 23 odst. 6 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 30

Navržené přechodné ustanovení zajistí, aby se pro oceňování bezúplatných příjmů (bezúplatného převodu nebo přechodu majetku mezi vybranými účetními jednotkami nebo bezúplatně nabytého majetku) u veřejně prospěšného poplatníka postupovalo podle právních předpisů upravujících účetnictví, a to již od zdaňovacího období započatého v kalendářním roce 2014.

31. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. k) bodu 1 a 4 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 31

V návaznosti na § 21d, který ve znění účinném od 1. ledna 2014 stanovuje, že na finanční leasing se nevztahují ustanovení zákona o nájmu, je třeba doplnit, že při pracovní cestě uskutečněné vozidlem, které si poplatník pořizuje formou finančního leasingu, uplatní výdaje v prokázané výši. Dále je třeba doplnit, že při zahraniční pracovní cestě, u které nelze prokázat výdaje, uskutečněné vozidlem, které si poplatník pořizuje formou finančního leasingu, uplatní výdaje ve výši náhrady za spotřebované pohonné hmoty.

Vzhledem ke skutečnosti, že pracovní cesty poplatníci uskutečňují automobilem pořizovaným formou finančního leasingu již v roce 2014, navrhuje se účinnost § 24 odst. 2 písm. k) bodu 1 a 4 již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

32. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. t) bodu 5 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 32

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje uplatnění daňové ztráty v případě prodeje stavby, která se počínaje roku 2014 stala pozemkem, již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

33. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. u) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 33

Příjem z prodeje nemovité věci, která je ve společném jmění manželů, musí zdanit pouze jeden z manželů, z toho důvodu se navrhuje do zákona doplnit, že ten z manželů, který příslušný příjem zdaní, si jako daňový výdaj může uplatnit i daň z nabytí nemovitých věcí zaplacenou druhým z manželů.

Vzhledem ke skutečnosti, že příjem z prodeje nemovité věci ve společném jmění manželů, mohou manželé dosáhnout již v roce 2014, navrhuje se, aby uvedené ustanovení mohli manželé využít již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

34. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. y) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 34

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu reagující na změnu účetních pravidel, která jsou již platná, navrhuje se, aby nová úprava mohla být uplatněna již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

35. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. zv) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 35

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu navazující na účinné znění ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, navrhuje se, aby nová úprava mohla být uplatněna již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

36. Ustanovení § 24 odst. 2 písm. zx) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 36

Vzhledem ke skutečnosti, že právo stavby mohou poplatníci pořídit již počínaje rokem 2014, navrhuje se umožnit poplatníkům využití uvedeného ustanovení již od zdaňovacího období započatého v roce 2014. V případě, že by poplatník uvedeného ustanovení v roce 2014 nevyužil, uplatnil by výdaje na zřízení práva stavby, které nejsou součástí vstupní ceny stavby, do výdajů při zaplacení.

37. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 37

Navržené přechodné ustanovení zajistí, aby se restrikce daňové uznatelnosti vynaložených výdajů (nákladů) souvisejících s reprodukci majetku získaného bezúplatně vztahovala pouze na darování a bezúplatné služby, a to od zdaňovacího období započatého v kalendářním roce 2014.

38. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. zp) a § 25 odst. 1 písm. zq) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít i pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 38

Navržené přechodné ustanovení zajistí, aby restrikce dopadající na daňovou uznatelnost výdajů (nákladů) souvisejících s příjmy, které byly od daně osvobozeny nebo nebyly předmětem daně, dopadaly jen v případě nabytí

majetku darováním (nebo bezúplatně přijatých služeb), a to od zdaňovacího období započatého v kalendářním roce 2014.

39. Ustanovení § 27 písm. j) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít na hmotný majetek nabytý po 1. lednu 2014.

K bodu 39

Navržené přechodné ustanovení zajišťuje, aby vyloučení z odpisování, které se dosud týkalo bezúplatně nabytého hmotného majetku, kdy tyto příjmy byly od daně osvobozeny nebo nebyly předmětem daně a tímto zákonem byl v ustanovení § 27 písm. j) zúžen rozsah nabytí na darování, může dopadat jen na tyto případy nabytí darováním, a to u hmotného majetku pořízeného po 1. lednu 2014.

40. Ustanovení § 28 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 40

Navrhuje se, aby doplnění ustanovení, které umožní technické zhodnocení majetku pořízeného formou finančního leasingu odpisovat i uživateli, který si majetek pořizuje na finanční leasing, tak jak to zákon stanovil do konce roku 2013, mohl poplatník využít již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014. Tímto doplněním zákona bude poplatník v roce 2014 plynule pokračovat v odpisování technického zhodnocení, které odpisoval do konce roku 2013.

41. Ustanovení § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nebo ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije pouze pro účelové dary na pořízení hmotného majetku nebo jeho technické zhodnocení poskytnuté od 1. ledna 2014.

K bodu 41

Navržené přechodné ustanovení stanovuje najisto, že vstupní cena hmotného majetku se nebude upravovat o účelově peněžitě dary poskytnuté na pořízení hmotného majetku nebo na jeho technické zhodnocení před 1. lednem 2014. Případné zdanění těchto darů již bylo předmětem daně darovací a není důvod snižovat daňovou vstupní cenu majetku u tohoto poplatníka.

42. Ustanovení § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít i pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 42

Navržené přechodné ustanovení umožňuje postupovat dle § 29 odst. 1 závěrečné části ustanovení ve znění tohoto zákona i ve zdaňovacím období započatém v roce 2014, tj snížit vstupní cenu hmotného majetku o přijaté peněžitě dary účelově poskytnuté na technické zhodnocení hmotného majetku.

43. Ustanovení § 29 odst. 10 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 43

Navržené přechodné ustanovení stanoví, že daňové odpisování u nabyvatele ze vstupní ceny, ze které odpisoval původní odpisovatel, navýšené podle § 29 odst. 10 tohoto zákona o částky, které podle předpisů upravujících účetnictví vstoupily u nabyvatele do ocenění nabytého majetku jako náklady související s jeho pořízením, lze použít již ve zdaňovacím období roku 2014.

44. Ustanovení § 34f odst. 6 a 34g odst. 4 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít i pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 44

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny: Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje umožnění odpočtu na podporu odborného vzdělávání po splnění všech podmínek v § 34f odst. 6 pro poplatníka, který vykonává praktické vyučování nebo odbornou praxi sám i ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

45. Ustanovení § 35c odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 45

Navrhuje se přechodné ustanovení, které zajišťuje uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě v případě, kdy dochází k zániku pěstounské péče z titulu dosažení svéprávnosti a zletilosti dítěte a kdy toto dítě nadále žije ve společně hospodařící domácnosti se svým bývalým pěstounem, již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

46. Podle ustanovení § 35d odst. 8 a § 38ch odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé postupuje již při ročním zúčtování záloh za zdaňovací období roku 2014.

K bodu 46

S ohledem na novelizaci lhůt k provedení výpočtu daně a ročního zúčtování záloh plátcem daně a k vrácení případného přeplatku z tohoto ročního zúčtování záloh plátcem daně uvedených v ustanovení § 35d odst. 8 a § 38ch odst. 4 a 5 je třeba stanovit, při ročním zúčtování za které zdaňovací období se podle těchto lhůt bude poprvé postupovat.

47. Ustanovení § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 47

Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu reagující na změnu vzniklou přijetím nového zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, navrhuje se, aby nová úprava mohla být uplatněna již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

48. Ustanovení § 38g odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období roku 2014.

K bodu 48

V návaznosti na zrušení povinnosti poplatníka podat daňové přiznání v situaci, kdy se jeho záloha na daň zvyšuje o solidární zvýšení daně podle § 38ha zákona o daních z příjmů, nikoliv však jeho daň za dané zdaňovací období dle § 16a zákona o daních z příjmů, se navrhuje přechodné ustanovení, které umožňuje této skupině poplatníků již za zdaňovací období započaté v roce 2014 při splnění zákonem stanovených podmínek požádat o roční zúčtování daně svého zaměstnavatele.

49. Při použití odpisové skupiny hmotného a nehmotného majetku podle přílohy č. 1 k zákonu č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, může poplatník změnit odpisovou skupinu již odpisovaného majetku ve zdaňovacím období započatém v roce 2014. Obdobnou možnost má poplatník i při změně sazby nebo koeficientu. Změní-li se uvedenou změnou doba odpisování hmotného majetku, doba finančního leasingu u smluv sjednaných před účinností změny doby odpisování se nemění.

K bodu 49

Záměrem úprav přílohy č. 1 zákona provedených zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. nebylo, až na odůvodněnou výjimku týkající transportních zařízení pro přepravu kusových materiálů, měnit poplatníkům odpisovou skupinu a dobu odpisování již odpisovaného hmotného majetku. Přesto však, ať již z důvodů rozdílné struktury číselníků SKP a CZ-CPA nebo nedopatřením, při převodu z kódu SKP do kódu CZ-CPA ke změně odpisové skupiny u některých položek došlo. Tato novela proto obsahuje body, které obsah předmětných položek přílohy č. 1 zákona u odpisových skupin 1 až 3 znovu upravují a zpřesňují. Navržené přechodné ustanovení umožňuje poplatníkovi eliminovat případné nezáměrné prodloužení doby odpisování již odpisovaného majetku ve zdaňovacím období započatém v roce 2014, pokud u již odpisovaného majetku pro příslušnou položku ze zatřídění hmotného majetku podle přílohy zákona č. 1 ve znění této novely vyplývá doba odpisování kratší.

Příkladem využití tohoto přechodníku je odstranění duplicity v kódu CZ-CPA u položek (1-24) a (2-43), kde v příloze zákona č. 1 ve znění zák. č. 344/2013 Sb. byl u obou položek uveden stejný kód CZ-CPA 28.24 i stejný název položky „Ruční mechanizované nástroje“. Tato novela obsah položky (2-43) upřesňuje jak v kódu CZ-CPA (nově 27.51), tak v názvu položky (nově „Elektrické spotřebiče převážně pro domácnost“). Pokud byl například poplatníkem již odpisovaný majetek klasifikovaný a zatříděný podle přílohy č. 1 zákona ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 do položky (2-43), tj. do druhé odpisové skupiny a patří po úpravě přílohy č. 1 touto novelou do odpisové skupiny 1, umožňuje se poplatníkovi provést zpřesnění doby odpisování již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

Úprava navržená touto novelou u položky (6-9) přílohy č. 1 odstraňuje chybu v příloze č. 1 zákona vzniklou v zákonu o daních z příjmů ve znění zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. Jednotky zahrnující nebytový prostor, které

jsou v budovách a stavbách zatříděných v položkách (6-1) až (6-8) přílohy č. 1 zákona, se podle této novely zatřídí do položky (6-9), a tím se věcně prodlužuje doba odpisování oproti stavu, kdy nebytový prostor v budově šesté odpisové skupiny mohl být po 1. ledna 2014 odpisován v páté odpisové skupině. Navržené přechodné ustanovení umožňuje poplatníkovi na uvedenou změnu reagovat již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014 a nečekat s provedením odpovídající změny až na účinnost této novely, která je 1. ledna 2015, což je významné v případě zrychleného odpisování a změny jeho koeficientů

Navržené přechodné ustanovení je tedy speciálním vůči obecnému přechodnému režimu, který stanovuje, že při změně odpisové skupiny je poplatník povinen tuto skupinu změnit od zdaňovacího období, ve kterém změna nabyla účinnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

K části druhé - změna zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Čl. III

K čl. III

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 244/1994 Sb., zákona č. 132/1995 Sb., zákona č. 211/1997 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 176/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., 296/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 458/2011 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se doplňují odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Opravné položky mohou tvořit poplatníci daně z příjmů právnických osob také u pohledávek, o kterých

a) bylo při jejich vzniku účtováno v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví snížením záúčtovaných nákladů a takto vzniklý příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně nebo

b) bylo v důsledku oprav minulých období v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví účtováno rozvahově a pro účely zjištění základu daně bylo nutné o celou jejich hodnotu zvýšit výsledek hospodaření.

(7) Podle odstavce 6 postupují také poplatníci daně z příjmů fyzických osob u pohledávek, které byly při jejich vzniku zaúčtovány podle právních předpisů upravujících účetnictví.“

K bodu 1 (§ 2 odst. 6 a 7)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V některých případech není u pohledávek účtováno do výnosů, ale snížením nákladů, např. při přefakturaci, což zajišťuje finálně stejný dopad jako při účtování do výnosů. Současně podle účetních pravidel se opravy minulých období účtují při významných položkách vlastního kapitálu. V tomto případě má poplatník povinnost pro účely zjištění základu daně z příjmů zvýšit výsledek hospodaření za zdaňovací období, kdy pohledávka vznikla a podat dodatečné daňové přiznání, což se finálně projeví zdaněním dotčené pohledávky. Proto se navrhuje jak při účtování pohledávek nákladů, tak při opravě chyb a nesprávností, umožnit daňově účinnou tvorbu opravných položek také u pohledávek, které sice nebyly při svém vzniku zaúčtovány do výnosů, ale které byly řádně zdaněny.

2. V § 8 odst. 1 větě poslední se za slova „nebo k pohledávkám“ vkládá slovo „vzniklým“.

K bodu 2 (§ 8 odst. 1)

Navrhovaná úprava sjednocuje znění § 8 a § 8a ve vztahu k pohledávkám za spojenými osobami tak, aby v obou ustanoveních byl rozhodující okamžik vzniku pohledávky.

3. V § 8a odst. 1 písmeno b) se číslo „36“ nahrazuje číslem „30“.

K bodu 3 (§ 8a odst. 1 písm. b))

Podle platného znění nového občanského zákoníku platí obecné pravidlo, že promlčecí lhůta je tři roky (§ 629). Tato úprava v podstatě zamezuje možnosti vytvářet opravné položky na pohledávky, které vznikly po 31. 12. 2013, podle stávajícího znění ustanovení § 8a odst. 1 písm. b), neboť podle tohoto ustanovení lze opravné položky ve výši 100 % vytvářet až po uplynutí 36 měsíců, což je však okamžik, kdy se tato pohledávka stává promlčenou. Z těchto důvodů se navrhuje zkrátit období, po jehož uplynutí lze tvořit opravné položky k nepromlčeným pohledávkám ve výši 100 %, a to na 30 měsíců.

Čl. IV

Přechodná ustanovení

K čl. IV – přechodná ustanovení

1. Pro daňové povinnosti u rezerv a opravných položek za zdaňovací období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a za zdaňovací

období, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 593/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 1

Je zakotveno standardní přechodné ustanovení, které zajišťuje zamezení nepravé retroaktivity, která by v rámci změn prováděných tímto zákonem nebyla žádoucí.

2. Ustanovení § 2 odst. 6 a 7 zákona č. 593/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze použít již pro zdaňovací období započaté v roce 2014.

K bodu 2

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny: Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu reagující na změnu účetních pravidel, která jsou již platná, navrhuje se, aby nová úprava mohla být uplatněna již ve zdaňovacím období započatém v roce 2014.

3. Pro pohledávky splatné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije ustanovení § 8a zákona č. 593/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 3

Navržené přechodné ustanovení stanoví, že ustanovení § 8a ve znění navrženém tímto zákonem bude aplikováno pouze na pohledávky splatné od dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Pro pohledávky splatné od 1. ledna 2014, lze použít ustanovení § 8a zákona č. 593/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 4

Vzhledem k tomu, že se v § 8a jedná o úpravu vyvolanou zavedením NOZ, navrhuje se, aby nové pravidlo bylo možné uplatnit i pro pohledávky, jejichž splatnost je po nabytí účinnosti NOZ. Navrhovaná úprava zajišťuje, aby pro všechny pohledávky, na které se již vztahují nové podmínky promlčení zavedené NOZ, již mohl platit odpovídající jednotný daňový režim. Zároveň se touto úpravou odstraňují veškeré nejasnosti spojené s pojmem „vznik pohledávky“, které byly diskutovány po schválení zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb.

Na pohledávku splatnou, resp. vzniklou před 1. lednem 2014 se, v návaznosti na přechodné ustanovení č. 3 zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., uplatní § 8a zákona č. 593/1992 Sb., ve znění účinném před 1. lednem 2014.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o dani silniční

K části třetí - změna zákona o dani silniční

Čl. V

K čl. V

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 302/1993 Sb., zákona č. 243/1994 Sb., zákona č. 143/1996 Sb., zákona č. 61/1998 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 303/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 493/2001 Sb., zákona č. 207/2002 Sb., zákona č. 102/2004 Sb., zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 246/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 8 odst. 1 větě první se slova „uvedené v § 2 odst. 1 a 2“ nahrazují slovy „tuto povinnost zakládající“.

K bodu 1 (§ 8 odst. 1)

Jedná se o odstranění zřejmé legislativní chyby, a to formou odstranění číselných odkazů.

2. V § 8 odst. 2 větě první se slova „uvedené v § 2 odst. 1 a 2“ nahrazují slovy „tuto povinnost zakládající“.

K bodu 2 (§ 8 odst. 2)

Jedná se o odstranění zřejmé legislativní chyby, a to formou odstranění číselných odkazů.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna daňového řádu

K části čtvrté - změna daňového řádu

Čl. VI

K čl. VI

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 1 se část věty za středníkem zní: „proti rozhodnutí ve věci delegace nelze uplatnit opravné prostředky“.

K bodu 1 (§ 18 odst. 1)

Navrhuje se zrušení odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí správce daně o delegaci, a to zejména v zájmu flexibilnějšího využití tohoto institutu v boji s daňovými úniky. V konkrétní rovině by tato flexibilita měla umožnit zejména omezení zneužívání tzv. virtuálních sídel daňových subjektů a posílení možností odhalování tzv. řetězových podvodů v rámci daně z přidané hodnoty. Možnost rychlého a efektivního využití delegace umožní v situacích, kdy pro zúčastněné subjekty je místně příslušných více správců daně, koncentrovat aktivitu správce daně na jednom místě, což umožní lepší provázanost a vyšší efektivitu vyhledávací činnosti a daňových kontrol.

Institut delegace představuje možnost přenesení místní příslušnosti ke správě daní na jiného věcně příslušného správce daně. Institut delegace má komplexnější a dlouhodobější charakter než například institut dožadání (§ 17). Delegaci lze „uplatňovat“, dokud nedojde ke změně okolností rozhodných pro určení místní příslušnosti, resp. dokud nedojde k odpadnutí důvodů, pro které bylo rozhodnutí o delegaci vydáno. K využití delegace může dojít na žádost daňového subjektu nebo z podnětu příslušného správce daně. Nejblíže společně nadřízený správce daně je oprávněn delegovat místní příslušnost na jiného věcně příslušného správce daně, (i) jestliže to shledá účelným nebo (ii) jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti. Formulace zákona tímto poskytuje obecný, a tedy i poměrně flexibilní, rámeček pro určení situací, pro které je možno využít delegace.

Účelnost lze spatřovat především tam, kde by jinak správa daní daňových subjektů byla neefektivní a neekonomická, mimo jiné v případech, kdy se skutečné sídlo právnické osoby liší od sídla zapsaného do veřejného rejstříku, nebo obdobně u fyzické osoby, pokud má místo trvalého pobytu jinde než provozovnu. Pojem účelnost nelze vykládat pouze ve vztahu k daňovému subjektu (tj. účelnost pro subjekt), ale měla by být vztahena především na účelnost na straně správce daně. Z tohoto pohledu je pak možno účelnost delegace vnímat ve vztahu ke kapacitním možnostem správce daně, v dopadu na řízení s jinými subjekty (např. rozkrývání účelového řetězení subjektů v rámci daně z přidané hodnoty) nebo i v dalších skutečnostech týkajících se správce daně, aniž by tyto přímo souvisely s konkrétním daňovým subjektem. Kritérium účelnosti tak zcela jistě bude naplněno, pokud místně příslušný správce daně zjistí, že právnická osoba má skutečné sídlo nebo provozovnu v obvodu územní působnosti jiného správce daně nebo pokud mu kapacitní možnosti nedovolují účelně a hospodárně provádět správu daní.

Kritérium mimořádných odborných znalostí bude naplněno například tehdy, bude-li se subjekt zabývat specifickým druhem činností, se kterým nejsou úřední osoby místně příslušného správce daně podrobněji odborně seznámeny. V takovém případě pak dikce zákona umožňuje delegovat místní příslušnost ke správě daně na jiného věcně příslušného správce daně, jehož úřední osoby těmito znalostmi disponují, protože se kupříkladu s obdobným subjektem již v minulosti setkali nebo mají ve svém obvodu působnosti více subjektů s daným předmětem činnosti (typicky lze v této souvislosti uvažovat např. o Specializovaném finančním úřadu, který má z hlediska možnosti delegace postavení jako kterýkoli jiný finanční úřad – srov. § 11 odst. 4 zákona o Finanční správě České republiky).

Daňový subjekt má možnost podat proti rozhodnutí o delegaci odvolání, kterému je přiznán odkladný účinek, čímž je oddálena jeho vykonatelnost. Tím se současná právní úprava liší od úpravy v zákoně o správě daní a poplatků platné a

účinné do 31. prosince 2010, kde proti rozhodnutí o delegaci nebyl připuštěn opravný prostředek (§ 5 ZSDP). Rozhodnutí o delegaci je zásahem do práv a povinností daňového subjektu a je vhodné, aby se proti němu mohl efektivně bránit, pokud s ním nesouhlasí. Nejvyšší správní soud zároveň ve své rozhodovací praxi judikoval, že takovéto rozhodnutí podléhá přezkumu v rámci správního soudnictví.

Samotná možnost brojit proti rozhodnutí o delegaci odvoláním je žádoucí. To však již neplatí o přiznání odkladného účinku odvolání, které vede k rigiditě celého institutu a nemožnosti na straně správce daně flexibilně reagovat při detekci možného rizika daňových úniků nebo jiných jevů rozporných se zákonem. Odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o delegaci v praxi často inspiruje daňové subjekty k procesním obstrukcím. Smysl institutu delegace tak může být v řadě případů oslaben až znehodnocen právě s ohledem na časovou prodlevu před samotnou realizací delegace.

Současně je třeba zdůraznit, že ačkoli delegace představuje zásah do práv a povinností daňového subjektu, v principu nepatří tento zásah mezi nejintenzivnější. Vedle odvolání proti samotnému rozhodnutí o delegaci má ostatně daňový subjekt všechny standardní možnosti brojit proti postupu správce daně, na něž byla místní příslušnost delegována (např. námitka podjatosti úřední osoby, stížnost atd.; nemluvě o opravných prostředcích vůči jednotlivým rozhodnutím správce daně). V případě, že by nezákonnou delegací byla daňovému

Subjekt/rok:	2011	2012	2013-4/2014	Součet:
GFŘ	39/4		13/1	52/5
GŘC	0/0	0/0	0/0	0/0

subjektu způsobena újma (což lze v praxi označit spíše za vzácnou situaci), může daňový subjekt uplatnit náhradu škody. Konečně je třeba uvést, že v případě napadení rozhodnutí o delegaci u soudu rovněž není žalobě odkladný účinek přiznán.

Řešení v podobě zrušení odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí o delegaci svědčí též statistika úspěšnosti těchto odvolání za období od roku 2011 dosud.

Tabulka počtu odvolání proti rozhodnutí správce daně o delegaci a podíl odvolání, kterým bylo vyhověno, v období od 1. 1. 2011 do 30. 4. 2014

Zdroj: GFŘ, GŘC

Proti nezbytnosti odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí o delegaci svědčí velmi nízký počet úspěšných odvolání (z nichž část ještě představuje případy, kdy odvolání bylo vyhověno pouze z důvodu, že v mezidobí došlo ke změně rozhodných skutečností pro delegaci na straně daňového subjektu).

Z těchto důvodů se zachování odkladného účinku rozhodnutí o delegaci jeví jako disproporční s ohledem na jeho značné negativní dopady pro správu daní a současně značně relativní přínos pro ochranu práv a povinností daňových subjektů.

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V návaznosti na záměr deklarovaný v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona se navrhuje úprava, která by měla posílit snahu o účinnější boj s daňovými úniky tím, že správci daně umožní efektivnějším a flexibilnějším způsobem využívat instituty delegace a atrakce upravené v § 18 a 19 daňového řádu. Za tím účelem je navrženo, aby daňový subjekt, vůči němuž je vydáno rozhodnutí ve věci delegace, resp. atrakce,

nemohl proti tomuto rozhodnutí brojit prostřednictvím opravných prostředků, a tím oddalovat faktický účinek těchto nástrojů. Možnost daňového subjektu domáhat se soudní ochrany proti tomuto rozhodnutí tím není dotčena. Jde o koncepci, se kterou se lze setkat v jiných právních předpisech a která byla obsažena v zákoně o správě daní a poplatků, který byl nahrazen stávajícím daňovým řádem. Téměř dvacetiletá praxe správců daně z doby účinnosti právní úpravy v zákoně o správě daní a poplatků je zárukou, že nebude docházet ke zneužívání nebo nadužívání tohoto institutu.

2. V § 18 odst. 2 část věty za druhým středníkem zní: „proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky“.

K bodu 2 (§ 18 odst. 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V návaznosti na záměr deklarovaný v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona se navrhuje úprava, která by měla posílit snahu o účinnější boj s daňovými úniky tím, že správci daně umožní efektivnějším a flexibilnějším způsobem využívat instituty delegace a atrakce upravené v § 18 a 19 daňového řádu. Za tím účelem je navrženo, aby daňový subjekt, vůči němuž je vydáno rozhodnutí ve věci delegace, resp. atrakce, nemohl proti tomuto rozhodnutí brojit prostřednictvím opravných prostředků, a tím oddalovat faktický účinek těchto nástrojů. Možnost daňového subjektu domáhat se soudní ochrany proti tomuto rozhodnutí tím není dotčena. Jde o koncepci, se kterou se lze setkat v jiných právních předpisech a která byla obsažena v zákoně o správě daní a poplatků, který byl nahrazen stávajícím daňovým řádem. Téměř dvacetiletá praxe správců daně z doby účinnosti právní úpravy v zákoně o správě daní a poplatků je zárukou, že nebude docházet ke zneužívání nebo nadužívání tohoto institutu.

3. V § 19 odstavec 2 zní:

„(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nelze uplatnit opravné prostředky.“

K bodu 3 (§ 19 odst. 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V návaznosti na záměr deklarovaný v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona se navrhuje úprava, která by měla posílit snahu o účinnější boj s daňovými úniky tím, že správci daně umožní efektivnějším a flexibilnějším způsobem využívat instituty delegace a atrakce upravené v § 18 a 19 daňového řádu. Za tím účelem je navrženo, aby daňový subjekt, vůči němuž je vydáno rozhodnutí ve věci delegace, resp. atrakce, nemohl proti tomuto rozhodnutí brojit prostřednictvím opravných prostředků, a tím oddalovat faktický účinek těchto nástrojů. Možnost daňového subjektu domáhat se soudní ochrany proti tomuto rozhodnutí tím není dotčena. Jde o koncepci, se kterou se lze setkat v jiných právních předpisech a která byla obsažena v zákoně o správě daní a poplatků, který byl nahrazen stávajícím daňovým řádem. Téměř dvacetiletá praxe správců daně z doby účinnosti právní úpravy v zákoně o správě daní a poplatků je zárukou, že nebude docházet ke zneužívání nebo nadužívání tohoto institutu.

4. V § 24 odstavec 4 zní:

„(4) V téže věci může jménem právnické osoby současně jednat jen jedna fyzická osoba. V případě, kdy je pro jednání statutárního orgánu právnické osoby vyžadováno společné jednání více osob, jedná jejím jménem kterýkoliv člen tohoto statutárního orgánu.“

K bodu 4 (§ 24 odst. 4)

Navrhuje se rozšířit pravidlo právního jednání pouze jedné fyzické osoby při správě daní rovněž na právnické osoby, pro jejichž jednání je zakladatelským právním jednáním vyžadováno společné jednání více členů statutárního orgánu. Nutnost pluralitního jednání více členů statutárního orgánu představuje komplikaci při správě daní a přináší praktické problémy zejména v souvislosti s elektronizací správy daní. Na základě navržené úpravy tak bude relevantní jednání jakéhokoli člena statutárního orgánu bez ohledu na to, zda je podle soukromoprávní úpravy vyžadováno společné jednání více členů. Tato skutečnost je dána přednostním požadavkem daňového řádu, že v téže věci může jménem právnické osoby současně jednat jen jedna fyzická osoba. Správce daně nebude zkoumat, zda člen statutárního orgánu, který jménem právnické osoby učinil určitý úkon, tak činí s vědomím ostatních členů; postačí samotná skutečnost, že jde o člena statutárního orgánu, resp. statutární orgán podle § 24 odst. 2 daňového řádu.

V případě, že podle zakladatelského právního jednání mají členové statutárního orgánu jednat společně, nastává v aplikační praxi problém při použití datových schránek, neboť je vyloučen režim § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, tj. že úkon má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný. Díky tomu není možné bez dalšího považovat podání právnické osoby za způsobilé. Správce daně musí vždy ověřovat, zda v případě právnické osoby, prostřednictvím jejíž datové schránky bylo učiněno podání, nejde o právnickou osobu, za níž musí jednat více členů statutárního orgánu. V případě, že tomu tak je, musí správce daně zahájit řízení výzvou k odstranění vad podání podle § 74 daňového řádu. Tuto vadu podání však nelze odstranit prostřednictvím datové schránky, ale je třeba využít jiné formy podání.

V zájmu zjednodušení a zrychlení správy daní proto navržená změna umožní, aby nově podání právnické osoby zasláné prostřednictvím její datové schránky mohlo být považováno za jednání jedné fyzické osoby jménem právnické osoby, aniž by bylo nutné prověřovat (zejména prostřednictvím obchodního rejstříku), zda v případě dané právnické osoby není vyžadováno pluralitní jednání více členů statutárního orgánu, a případně poté realizovat postup odstranění vad podání. Navrhovaná úprava tak představuje *lex specialis* vůči výše uvedené úpravě § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.

V rámci navržené změny se navrhuje též vypuštění poslední věty daného ustanovení, a to pro její duplicitu s úpravou § 26 odst. 1 písm. b). Pokud by v rámci jednání byl správce daně konfrontován v jeden okamžik s projevem vůle více osob, z nichž každá má právo samostatně jednat jménem právnické osoby, přičemž dané jednání by bylo protichůdné, byla by naplněna podmínka, že je sporné, kdo je k jednání oprávněn a správce by přistoupil k ustanovení zástupce. V případě, kdy jednání provede současně více fyzických osob, avšak takovéto jednání bude souladné (např. dokument podepsaný dvěma osobami), nejde o nežádoucí stav, neboť zde není sporu o tom, jaký je projev vůle právnické osoby, jménem níž tyto fyzické osoby jednají.

Výše uvedená konstrukce bude využitelná i u „non-subjektů“, kterým daňové zákony přiznávají subjektivitu při správě daní, neboť na základě § 24 odst. 6 daňového řádu se na tyto entity použijí obdobně ustanovení týkající se právnických osob. Pokud by jménem takového subjektu mohlo jednat více osob, uplatní se režim § 24 odst. 4 daňového řádu. Příkladem je svěřenský fond, jehož jménem jedná v souladu s § 20 odst. 3 daňového řádu svěřenský správce, přičemž svěřenských správců může být v souladu s občanským zákoníkem vícero.

5. V § 32 odst. 2 se věta poslední zrušuje.

K bodu 5 (§ 32 odst. 2 věta poslední)

V rámci boje proti daňovým únikům je zapotřebí přijmout opatření, které by zabránilo obstrukcím využívaným k vyhnutí se povinnosti součinnosti, která je nezbytná jak u daňových subjektů, tak u třetích osob k naplnění základního cíle správy daní. Smyslem lhůt stanovených správcem daně je vymezení časového prostoru za účelem provedení určitého procesního úkonu osoby zúčastněné na správě daní, pokud není délka lhůty stanovena přímo v zákoně. Současná úprava v daňovém řádu stanoví, že lhůtu kratší osmi dnů lze správcem daně stanovit jen zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé, s dovětkem, že lhůtu kratší než jeden den lze stanovit osobě zúčastněné na správě daní pouze s jejím souhlasem. Posledně uvedená zpřísňující podmínka pro tento typ lhůt není upravena ani v jednom z dalších klíčových procesních předpisů (správní řád, občanský soudní řád ani trestní řád), ani nebyla upravena v zákoně o správě daní a poplatků (§ 14 odst. 1).

Předmětná úprava zkrácených lhůt stanovovaných správcem daně cílí především na případy stanovování lhůt v rámci protokolovaného jednání v situaci, kdy správce daně shledá, že je to potřebné, a zároveň onu zkrácenou délku lhůty odůvodní. Využívání lhůt kratších osmi dnů je spíše výjimečnou záležitostí. Tyto lhůty jsou stanovovány přiměřeně okolnostem konkrétního případu, a to plně v souladu se základními zásadami správy daní. Navíc jsou správcem daně využívány pro úkony, které jsou jednoduché a současně naléhavé. Např. může jít o požadavek správce daně předložit účetnictví pro prověření zaúčtování jednotlivých dokladů, a to v souvislosti s uplatněným nárokem v daňovém přiznání na nadměrný odpočet na základě tohoto účetnictví. Podobně se může jednat např. o požadavek správce daně v průběhu daňové kontroly nebo místního šetření na předložení dokumentu, o kterém sama osoba zúčastněná na správě daní tvrdí, že jím disponuje, přičemž jeho okamžité předložení by pro ni nemělo představovat žádné úskalí. Je pochopitelné, že v těchto případech je daná osoba povinna aktivně spolupracovat, přičemž je v zájmu naplnění cíle správy daní, aby zde neexistoval prostor pro případné obstrukce, kterými by bylo možné spolupráci jakkoli účelově oddalovat. Pravidlo, které umožňuje osobě zúčastněné na správě daní nesouhlasit s uložením lhůty kratší než den, jí dává při správě daní legální nástroj pro obstrukce.

V uvedených – rádně odůvodněných – případech je namístě stanovit lhůtu kratší než jeden den i bez souhlasu osoby zúčastněné na správě daní, resp. stávající omezující pravidlo se v tomto ohledu jeví jako přespříliš restriktivní. Vypuštění daného ustanovení, resp. jeho části, však neznamená, že by správce daně mohl osoby zúčastněné na správě daní zatěžovat nepřiměřeně krátkými lhůtami. Nadále zůstává zachováno pravidlo o tom, že lhůtu kratší než jeden den lze stanovit zcela výjimečně, a to pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé. Praktické využití tak lze očekávat zejména v případech větších daňových podvodů (na dani z přidané

hodnoty či spotřebních daních), kde daňové subjekty mohou stávající jednodenní odklad využít ke zmaření cíle správy daní.

6. V § 34 se za slovo „do“ vkládají slova „pátého pracovního dne ode“.

K bodu 6 (§ 34)

Za účelem zvýšení kvality činnosti správců daně a efektivnějšího boje s daňovými úniky se navrhuje prodloužení doby, po kterou neběží lhůta pro správce daně zastavená vydáním rozhodnutí k součinnosti, a to o pět pracovních dní. Správci daně je tak poskytnut vždy minimálně pětidenní časový prostor pro to, aby danou záležitost odpovědně a kvalitně uzavřel, místo toho aby byl nucen ve snaze dodržet lhůtu ke kvalitativním ústupkům. Důvodem je skutečnost, že nápad práce úředních osob správce daně není rovnoměrný, a tedy k vydání rozhodnutí k součinnosti může dojít až těsně před koncem lhůty, v jejímž zbytku není možné lhůtu fakticky dodržet. Příkladem budou zejména ty situace, kdy reakce osoby zúčastněné na správě daní vyvolá natolik zásadní změnu, že správce daně musí mít zachován dostatek prostoru, aby na změnu mohl adekvátně a kvalifikovaně zareagovat.

7. V § 72 odst. 4 se slovo „zřízeno“ nahrazuje slovem „zpřístupněno“.

K bodu 7 (§ 72 odst. 4)

Navrhuje se terminologické zpřesnění ustanovení, které do daňového řádu s účinností k 1. lednu 2015 přináší zákon č. 458/2011 Sb. Toto zpřesnění navazuje na právní úpravu datových schránek v zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, která chápe zřízení a zpřístupnění datové schránky jako dva časově oddělené kroky, přičemž ne každá zřízená datová schránka musí být v konkrétním okamžiku současně zpřístupněna osobě, které byla zřízena (srov. § 10 a 11 citovaného zákona). Povinnost daňového subjektu činit podání (přímo nebo prostřednictvím jeho zástupce) vůči správci daně prostřednictvím datové schránky je vhodnější vázat na její zpřístupnění. Ten, kdo nemá datovou schránku zpřístupněnou, by nemohl povinnost elektronické komunikace plnit prostřednictvím datové schránky a byl by tedy odkázán na využití uznávaného elektronického podpisu, což se nejeví jako vhodné.

Skutečnost, zda má podatel zpřístupněnou datovou schránku, se z povahy věci bude testovat k okamžiku, kdy je dané podání učiněno, a to bez ohledu na to, zda podatele váže povinnost dané podání učinit (např. povinnost podat daňové přiznání), nebo zda využívá svého práva takové podání učinit (např. možnost podat dodatečné daňové přiznání na daň nižší).

V dané souvislosti je třeba též upozornit na skutečnost, že zpřístupnění datové schránky zakládá povinnost činit podání elektronicky, a to datovou zprávou autentizovanou kterýmkoliv ze způsobů podle § 71 odst. 1 písm. a) až c) daňového řádu (tj. nikoliv nutně pouze prostřednictvím datové schránky, která byla důvodem vzniku povinnosti činit podání elektronicky).

8. V § 74 se doplňuje odstavce 4, který zní:

„(4) Pokud vada podání spočívá pouze v tom, že podání bylo učiněno jinak než elektronicky, ačkoliv

mělo být učiněno elektronicky, hledí se na něj jako na podání bez vady; to platí pouze pro podání, u nichž tuto skutečnost správce daně předem zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

K bodu 8 (§ 74 odst. 4)

Postupně se rozšiřující okruh podání, v jejichž případě stanoví zákon povinnost elektronické formy (např. nedávná změna v § 101a zákona o dani z přidané hodnoty), v aplikační praxi významným způsobem poukazuje na potřebu řešit případy, kdy podání, jinak perfektní, není podáno elektronicky, ač podle zákona elektronicky podáno být mělo. Podle stávající úpravy se jedná o vadu podání podle § 74 odst. 1 a správce daně je podle téhož ustanovení povinen daňový subjekt vyzvat k jejímu odstranění. Jedná se však o administrativně, časově a finančně náročný postup, u něhož lze navíc předpokládat, že v některých případech k nápravě nepovede. Takovéto podání pak bude považováno za neúčinné, avšak správce daně bude muset téměř vždy vzhledem k takto získaným informacím zahájit řízení z úřední povinnosti. K údajům v listinném formuláři, který se však stane právně neúčinným podáním, tak správce daně bude moci přistoupit zpravidla pouze jako k pomůcce či indicii (nikoli jako k důkazu obsahujícímu tvrzení daňového subjektu). To s sebou přináší další zbytečné náklady řízení a časové zdržení. Navíc z pohledu správného zjištění a stanovení daně bude výsledek stejný, jako kdyby bylo rovnou akceptováno původní podání, jehož jediná vada spočívala v nedostatku elektronické formy.

Lze předpokládat, že tuto nepříznivou situaci ještě více umocní právní stav po 1. lednu 2015, kdy nabude účinnosti změna § 72 (viz zákon č. 458/2011 Sb.), která podstatně rozšíří okruh daňových subjektů, na něž dopadne povinnost podat vybraná podání elektronicky. Tato nová povinnost se bude vztahovat na veškerá tzv. formulářová podání podle § 72 odst. 1.

Na straně jedné nelze bez dalšího akceptovat neplnění povinnosti podat určité podání elektronicky, na straně druhé je však žádoucí stíhat nedostatek elektronické formy podání specifickou sankcí, která bude znamenat dostatečný postih daňového subjektu za porušení povinnosti, současně však nebude mít negativní následky pro podání jako takové, resp. pro navazující postup správy daní. V daném ohledu se proto jeví jako nevhodnější stanovit pravidlo, podle něhož nedostatek elektronické formy podání sice představuje vadu podání, avšak na podání se v takovém případě hledí jako na podání bez vady. Na základě této právní fikce by takové podání bylo ze strany správce daně akceptováno a nebyl by založen postup odstranění vad podání podle § 74.

Uvedená fikce by se uplatnila pouze za podmínky, že nedostatek elektronické formy podání by byl jedinou vadou podání – v případě, že by podání vykazovalo ještě jinou vadu, přistoupil by správce daně ke standardnímu postupu jejího odstranění prostřednictvím výzvy podle § 74 odst. 1. V praxi by v takovém případě mohlo dojít k více situacím, a to především:

- k odstranění jak vady podání v podobě nedostatku elektronické formy, tak vad ostatních (v takovém případě by se na podání hledělo jako na od počátku bezvadné),
- k odstranění jiných vad podání, než vady podání v podobě nedostatku elektronické formy (v takovém případě by byla uplatněna fikce § 74 odst. 4, neboť by se v konečném efektu jednalo o jedinou vadu podání),

- k neodstranění jiných vad podání, než vady podání v podobě nedostatku elektronické formy (v takovém případě by bylo podání od počátku neúčinné).

O uvedených následcích by měl být podatel poučen ve výzvě k odstranění vad, a to včetně rozdílnosti následků samotného neodstranění vady podání v podobě nedostatku elektronické formy a neodstranění jiných vad podání.

Pokud jde o terminologii navrženého ustanovení, podáním učiněným elektronicky se rozumí podání učiněné datovou zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem, odeslanou prostřednictvím datové schránky, nebo s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky (viz § 71 odst. 1), popř. datovou zprávou dodatečně potvrzenou nebo opakovanou v souladu s § 71 odst. 3. Termín „podání učiněné elektronicky“ se jeví jako vhodnější jako shrnující pojem pro všechny uvedené případy podání učiněných datovou zprávou. Uvedený termín navíc není daňovému právu neznámý (využívá ho např. zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o spotřebních daních nebo zákon povinném značení lihu).

Navržené pravidlo se bude v praxi vztahovat především na tzv. formulářová podání podle § 72 odst. 1, tj. na přihlášku k registraci, oznámení o změně registračních údajů, daňové přiznání, hlášení, vyúčtování, dodatečné daňové přiznání, následné hlášení a dodatečné vyúčtování. V praxi pak kromě případů, kdy elektronickou formou podání bude vyžadovat daňový řád, bude dopadat na případy, kdy tak budou stanovovat jiné zákony z oblasti daňového práva.

Jako příklady lze konkrétně zmínit tato ustanovení jiných zákonů:

- § 82, § 92a, § 101, § 102 a § 110j zákona o dani z přidané hodnoty,
- § 38d, § 38j, § 38fa a § 39m zákona o daních z příjmů,
- § 17, § 35, § 38, § 43 a § 45 zákona o povinném značení lihu,
- § 16, § 19, § 20 a § 26 zákona o pojistném na důchodovém spoření,
- § 6f zákona o pohonných hmotách,
- § 27c a § 76 zákona o spotřebních daních.

Současně je však třeba upozornit na skutečnost, že z pohledu efektivity, účelnosti a hospodárnosti správy daní budou existovat případy podání, u nichž je zvýšený zájem na tom, aby byla učiněna v elektronické formě, a tento zájem převažuje i nad negativy spojenými s administrativně náročnějším postupem odstranění vad podání podle § 74 daňového řádu. V takových případech je třeba na elektronické formě podání trvat a neuplatnit popsany princip, podle něhož je podání v jiné než elektronické formě akceptováno. Uvedený okruh podání nicméně nelze předjímat, ale závisí na aktuálním vývoji správy daní. Navrhuje se proto, aby aplikace pravidla nového § 74 odst. 4 ohledně akceptace podání v jiné než elektronické formě byla spojena s tím, že tato aplikace nastoupí pouze tehdy, pokud byla tato skutečnost předem zveřejněna správcem daně způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tím bude zajištěno flexibilní přizpůsobení aplikace předmětného pravidla na potřeby správy daní. Nepředpokládá se, že přístup k posouzení skutečnosti, zda daný druh podání má podléhat režimu odstavce 4, bude u jednotlivých správců daně, kteří mají stejnou věcnou působnost, odlišný.

Sankcí postihující nedodržení elektronické formy podání bude pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy upravená v nově navrhovaném § 247a.

Výše uvedený režim se nevztahuje na podání, která jsou učiněna elektronicky, avšak v jiném formátu, než je ten, který je podle § 56 odst. 1 písm. b) daňového řádu správce daně způsobilý přijmout. Pokud bude podání učiněno v nesprávném formátu, uplatní se jako dosud standardní postup pro odstranění vad podání.

9. V § 148 odst. 4 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) trestního stíhání pro daňový trestný čin související s touto daní,“.

Dosavadní písmena c) až e) se označují jako písmena d) až f).

K bodu 9 (§ 148 odst. 4)

Daňový řád poměrně podrobně upravuje problematiku lhůty pro stanovení daně v § 148. V zájmu posílení boje s daňovými úniky je nicméně na místě přistoupit k modifikaci této úpravy v souvislosti s daňovou trestnou činností. Současná právní úprava lhůty pro stanovení daně činí „v základu“ 3 roky, přičemž je zde počítáno s jejím možným stavěním, přerušením či prodloužením. Horní hranice lhůty pro stanovení daně pak činí 10 let. Takto stanovenou 10 letou lhůtu nelze překročit, ovšem s výjimkou § 148 odst. 6 daňového řádu, jenž upravuje možnost správce daně stanovit daň do konce druhého roku následujícího po roce, v němž nabylo rozhodnutí soudu právní moci, v důsledku jednání, které bylo předmětem pravomocného rozhodnutí soudu o spáchání daňového trestného činu. V takovém případě je lhůta, zda již desetiletá prekluzivní lhůta uplynula. Fakticky tak dochází k obnovení lhůty pro stanovení daně v jasně ohraničeném rozsahu. Další případ, kdy lze daň stanovit nezávisle na tom, zda uplynula lhůta pro stanovení daně, lze nalézt v § 148 odst. 7 daňového řádu v souvislosti s účinnou lítostí.

Daňovým trestným činem je nutno rozumět trestné činy obsažené v části druhé hlavě šesté dílu druhém trestního zákoníku (trestné činy daňové, poplatkové a devizové; vyjma trestného činu dle § 247 trestního zákoníku, který je trestným činem ryze devizovým). Jedná se zejména o zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, o neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby a další.

V praxi se nicméně jako problematická jeví situace, kdy trestní řízení v konkrétním případě nadále běží, avšak základní lhůta pro stanovení daně již uplynula. Případná budoucí možnost stanovit daň v důsledku pravomocného soudního rozhodnutí o spáchání daňového trestného činu je z pohledu správce daně v daný okamžik irelevantní, neboť se jedná pouze o hypotetickou budoucí možnost. Po uplynutí základní lhůty pro stanovení daně a před právní mocí uvedeného rozhodnutí tak správce daně nemůže v souvislosti s předmětnou daní provádět žádné úkony v nalézacím řízení, resp. nemůže takové řízení vést. V praxi je tím nejen zkomplikována spolupráce správce daně s orgány činnými v trestním řízení (spolupráce ze strany správce daně je výrazně limitována nemožností použít vyhledávací a kontrolní nástroje, které má v nalézacím řízení k dispozici), ale i případné zajištění daně pro případ budoucího stanovení daně v důsledku pravomocného rozhodnutí o spáchání daňového trestného činu. V praxi tak dochází k tomu, že na základě § 148 odst. 6

daňového řádu je daň stanovena, avšak vzhledem k časové prodlevě se již nezdaří její reálné vymožení.

V tomto ohledu se jeví jako žádoucí zajistit, aby základní lhůta pro stanovení daně neběžela po dobu trestního stíhání pro daňový trestný čin související s touto daní. Toto stavění (obdobně jako další případy, kdy podle odstavce 4 lhůta neběží) bude omezeno konečnou desetiletou lhůtou zakotvenou v odstavci 5. Může tak nastat situace, kdy trestní stíhání nebude dosud ukončeno, avšak lhůta pro stanovení daně dosáhne svého maxima. Takovýto stav však odpovídá principu právní jistoty, kdy při dosažení určitého časového odstupu ustupuje zájem na správném stanovení daně před zájmem na nastolení definitivního uspořádání vzájemných práv a povinností.

Trestní řízení se obecně skládá z většího počtu na sebe navazujících stádií, kterými jsou typicky (i) přípravné řízení, (ii) předběžné projednání obžaloby, (iii) hlavní líčení, (iv) odvolací řízení a (v) řízení vykonávací. Za vhodné vymezení časového úseku pro stavění lhůty pro stanovení daně se jeví stádium trestního stíhání, tedy část trestního řízení počínající okamžikem zahájení trestního stíhání a končící právní mocí rozsudku, příp. jiného rozhodnutí ve věci samé (viz § 12 odst. 10 trestního řádu).

Současně je třeba uvést, že trestní stíhání nutně nemusí být vedeno proti daňovému subjektu, o jehož daňovou povinnost se ve smyslu daňových zákonů jedná. Rozhodným parametrem je zde skutečnost, že je vedeno trestní stíhání týkající se konkrétní daně. Aby mohlo být dosaženo cílů úpravy a byl posílen boj proti daňovým únikům, je žádoucí, aby součinnost orgánů činných v trestním řízení a správce daně nebyla omezena distorzí mezi lhůtou pro stanovení daně a lhůtou pro zánik trestnosti. Je přitom irelevantní, zda trestní stíhání je vedeno vůči daňovému subjektu nebo jiné osobě, byť nejčastější případ bude právě situace, kdy půjde o daňový subjekt. Potřeba nevázat účinky daného ustanovení pouze na případy trestního stíhání daňového subjektu může být dána typicky u daňových subjektů – právnických osob, kdy trestní stíhání je vedeno pouze vůči konkrétní fyzické osobě, která stála za krácením daně.

Navržená změna § 148 rozšíří možnost využívat po dobu vedení trestního stíhání zajištění daně podle § 167 a násl. Současně dojde k posílení nezbytné spolupráce mezi správcem daně a orgány činnými v trestním řízení, která je umožněna na základě prolomení povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 53 odst. 2 písm. a) daňového řádu (tj. pro účely trestního řízení v daňových věcech) a § 71a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato spolupráce bude moci efektivně pokračovat až po dobu 10 let, pokud trestní stíhání nebude ukončeno dříve. To umožní orgánům činným v trestním řízení využít vysoce odbornou znalostní základnu správce daně ve specifické daňové oblasti, což nepochybně přispěje k efektivnějšímu rozkrytí daňových trestných činů a současně umožní efektivnější boj s daňovými úniky.

10. V § 157 se odstavec 7 zrušuje.

K bodu 10 (§ 157 odst. 7)

Podle stávající právní úpravy může správce daně zmírnit důsledky úroku z posečkané (přesnější název je úrok z posečkané částky), resp. odstranit jeho tvrdost s ohledem na ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu tím, že upustí od jeho předepsání. Institut upuštění od předepsání úroku z posečkané částky byl s účinností od 1. ledna 2011 zakotven v daňovém řádu jako určitá forma kompenzace

zániku institutu prominutí příslušenství daně podle § 55a zákona o správě daní a poplatků. Prominutí úroku z posečkané částky bude nově spolu s prominutím úroku z prodlení komplexně upraveno v § 259b daňového řádu. Proto se navrhuje stávající § 157 odst. 7 vypustit.

Nově navržená právní úprava rozšiřuje práva daňového subjektu, když mu přiznává právo požádat o prominutí úroku z posečkané částky. Stávající znění § 157 odst. 7 je koncipováno tak, že správce daně o upuštění od předepsání úroku z posečkané částky rozhoduje z moci úřední (*ex officio*). Daňový subjekt je oprávněn se na správce daně obrátit toliko s podnětem k upuštění od předepsání úroku z posečkané částky (současná právní úprava daňovému subjektu nepřiznává právo požádat o upuštění od tohoto úroku). Výsledkem posouzení podnětu ze strany správce daně tak není obdobně jako u podnětu na nečinnost či podnětu na přezkoumání rozhodnutí vydání meritorního rozhodnutí, proti kterému by daňový subjekt mohl brojit odvoláním. Při negativním výsledku posouzení podnětu správce daně daňový subjekt pouze vyrozumí, že důvody pro upuštění od předepsání neshledal. Podle nově navrženého § 259b správce daně ve věci prominutí úroku z posečkané částky vždy rozhodne (ať kladně nebo záporně).

11. V § 185 odst. 1 se slova „patří do společného jmění manželů nebo majetku manžela dlužníka“ nahrazují slovy „patří do společného jmění manželů“.

K bodu 11 (§ 185 odst. 1)

Jedná se o nápravu legislativně technického nedostatku zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., kterým bylo v rozporu s úmyslem zákonodárce (deklarovaným v důvodové zprávě) předmětné slovní spojení do ustanovení vloženo dvakrát.

12. V § 194a se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „; to nebrání správci daně, aby v odůvodněných případech provedl dražbu jinak než elektronicky“.

K bodu 12 (§ 194a odst. 1)

Na popud aplikační praxe se navrhuje, aby správce daně, který je technicky vybaven pro provádění elektronických dražeb, mohl stejně jako soud či soudní exekutor provést dražbu i klasickým způsobem. Prioritou zůstává elektronický způsob dražby, nicméně v odůvodněných případech, kde správce daně zejména s přihlédnutím k povaze dražené věci usoudí, že větší efektivitu dosáhne v rámci klasické dražby na místě, bude možné elektronickou dražbu nevyužít. Příkladem předmětů, které odůvodňují výjimku z pravidla priority elektronické dražby, mohou být věci, u nichž je zákonem omezen okruh osob, které danou věc mohou nabýt (např. zbraně či pohonné hmoty v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně), jakož i předměty, kde vzhledem k jejich specifickému charakteru se jeví tradiční způsob dražby jako efektivnější (např. umělecká díla).

13. V § 206 odst. 2 se slova „na místě, kde se nacházejí“ zrušují.

K bodu 13 (§ 206 odst. 2)

Stávající konstrukce tohoto ustanovení fakticky komplikuje správci daně možnost exekučně postihnout věc rychle se kazící, neboť jako podmínka jejich exekučního postihu je mimo jiné vyžadována možnost rychlého prodeje věci na místě, kde se nacházejí (bez jejich odebrání). V praxi však přichází v řadě případů v úvahu i efektivní rychlý prodej takovýchto věcí na jiném místě. Zde je třeba zdůraznit, že do kategorie rychle se kazících věcí spadají nejen potraviny, ale i mnohem hodnotnější komodity, jako jsou např. minerální oleje a biosložky, které jsou často uskladněny v pojízdných cisternách, což umožňuje jejich rychlý přesun na místo, kde lze efektivněji uskutečnit jejich prodej a současně prostřednictvím jejich odebrání zajistit jejich ochranu před neoprávněným nakládáním. Navrhuje se proto úprava souladná se subsidiárním právním předpisem – občanským soudním řádem, který podmiňuje postižení rychle se kazící věci pouze nedostatkem jiných postižitelných věcí a zajištěním rychlého prodeje věci mimo dražbu.

14. V § 207 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Úkony potřebné k odebrání a zajištění sepsané věci dlužníka, které přísluší dlužníkovi, může místo něho provést správce daně.“

K bodu 14 (§ 207 odst. 4)

Navrhuje se doplnit úprava, která obdobně jako v případě exekuce majetkových práv umožní i v případě exekuce movitých věcí vstoupit správci daně do postavení dlužníka, aby jeho jménem mohl jednat s třetími osobami, které zabavenou věc na základě smluvního vztahu pro dlužníka skladují, přepravují, apod. Návrh reaguje na poznatky z aplikační praxe, podle nichž nelze bez této pravomoci správce daně některé věci bez součinnosti dlužníka odebrat a zajistit. Navržená změna by tak měla přispět k větší efektivitě mobiliárních exekucí a tím i lepšímu výběru nedoplatků.

15. V § 214 odst. 1 se za slovo „dražbu“ vkládají slova „, a to i“ a věta poslední se zrušuje.

K bodu 15 (§ 214 odst. 1)

Podle stávajícího znění tohoto ustanovení se rychle se kazící věc může prodat mimo dražbu pouze do právní moci exekučního příkazu. Takové omezení však není žádoucí, neboť provedení dražby je časově náročnější a může tak do nařízení dražby dojít až k takovému znehodnocení věci, že se stane neprodejnou. Negativně zde působí i skutečnost, že novelou daňového řádu byl k 1. lednu 2014 vypuštěn opravný prostředek vůči exekučnímu příkazu, protože došlo k tomu, že i tak krátký časový úsek, bylo možné provést přímý prodej rychle se kazící věci, se zmenšil natolik, že prakticky již není možné prodat rychle se kazící věc mimo dražbu. Důsledkem je, že současná úprava snižuje efektivitu vymáhání daní, a je tedy nutná její modifikace.

Návrh zrušení poslední věty předmětného ustanovení navrhuje na navrhovanou změnu ustanovení § 206 odst. 2, kde se navrhuje, aby měl správce daně pravomoc rychle se kazící věc nejen zajistit a prodat prodej na místě, kde se nachází, ale nově jak odebrat a zajistit do prodeje na jiném, vhodnějším místě.

16. V § 239a se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Pokud je dědiců více, přechází na ně společná daňová povinnost. Daňové dluhy z ní vzešlé hradí dědicové společně a nerozdílně v rozsahu podle občanského zákoníku. Společnou daňovou povinnost spravuje správce daně, který byl příslušný ke správě daňové povinnosti zůstavitele v den předcházející dni skončení řízení o pozůstalosti.“

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

K bodu 16 (§ 239a odst. 4)

Za situace, kdy daňová povinnost zůstavitele přejde na více dědiců, není v rámci stávající úpravy občanského zákoníku, resp. daňového řádu postaveno najisto, jakým způsobem má být daňová povinnost zůstavitele, která přešla na více dědiců, spravována. Občanský zákoník sice upravuje problematiku týkající se platební rovin, a to na principu dlužnické solidarity (viz § 1704 a § 1707), nicméně na rozdíl od daňového práva nepočítá s fází, kterou lze označit jako „ležící pozůstalost“. Režim občanského zákoníku, který se týká dluhů vzniklých za zůstavitelova života, je nutné s ohledem na právní fikci obsaženou v § 239a odst. 1 vztáhnout též na daňové dluhy, které vzniknou po smrti zůstavitele do skončení řízení o pozůstalosti. Ačkoli soukromoprávně jsou dluhy vzniklé po smrti zůstavitele individuálními dluhy konkrétních dědiců, tak z hlediska daňového práva jsou daňové dluhy stále přičítány zůstaviteli (pozůstalosti).

Z praktických a zejména z technických důvodů je třeba zachovat celistvost daňové povinnosti zůstavitele, a to na principu společné daňové povinnosti dědiců k daňové povinnosti zůstavitele, která na ně přejde rozhodnutím soudu o dědictví. V případě společné daňové povinnosti se jedná o množinu daňových povinností, které jsou sice hmotněprávně odděleny, avšak procesněprávně je třeba je spravovat společně. Správce daně pak bude komunikovat pouze s jedním společným zmocněncem dědiců ve smyslu § 30 daňového řádu (jde tedy o odlišnou situaci oproti stavu před skončením řízení o pozůstalosti, kdy v případě plurality osob spravujících pozůstalost plnily tyto osoby daňovou povinnost zůstavitele společně a nerozdílně).

Skutečnost, že daňová povinnost zůstavitele, která přejde na více dědiců, je společnou daňovou povinností, může být již v současnosti dovozena z povahy věci a z praktické procesní nedělitelnosti této povinnosti; z důvodu právní jistoty se nicméně navrhuje tuto skutečnost v daňovém řádu explicitně normovat. Stejně tak je výslovně uvedena skutečnost, že daňové dluhy vzešlé ze společné daňové povinnosti hradí dědicové společně a nerozdílně v rozsahu podle občanského zákoníku, byť tato skutečnost již sama o sobě vyplývá z výše uvedených ustanovení § 1704 a § 1707 občanského zákoníku. V zájmu zamezení pochybností ohledně vztahu daňového řádu a občanského zákoníku v této věci (tj. pochybností o tom, zda nově navržený § 239a odst. 4 daňového řádu nepředstavuje komplexní speciální úpravu) se nicméně navrhuje uvedení výslovného odkazu na princip solidární odpovědnosti dědiců za dluhy zůstavitele podle občanského zákoníku. Pojem „daňový dluh“ je daňovému řádu již znám (viz § 153 odst. 2).

Pokud si dědicové sami nezvolí společného zmocněnce, měl by být ze strany správce daně zpravidla jako společný zástupce ustanoven ten z dědiců, který dříve plnil roli osoby spravující pozůstalost, popřípadě ten, který nabyl část

pozůstalosti, s níž souvisí daňová povinnost zůstavitele. V daném ohledu je třeba uplatnit především zásadu procesní ekonomie a princip šetření práv osob, vůči nimž směřují pravomoci správce daně.

Je třeba zdůraznit, že v případě předmětné společné daňové povinnosti se jedná o povinnost, která vznikla zůstaviteli (ať již za jeho skutečného života nebo za jeho fiktivního daňového života v období mezi jeho smrtí a skončením řízení o pozůstalosti). Společnou daňovou povinností proto není povinnost, která vznikla jednotlivým dědicům po skončení řízení o pozůstalosti, kdy se jedná již (hmotněprávní i procesně) o samostatné povinnosti každého jednotlivého dědice.

Současně se z praktických důvodů navrhuje stanovit, že daňovou povinnost zůstavitele bude i po jejím přechodu na dědice stále spravovat správce daně, který byl příslušný ke správě daňové povinnosti zůstavitele do skončení řízení o pozůstalosti.

17. Nadpis nad § 247 se zrušuje.

K bodu 17 (nadpis nad § 247)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy stávající skupinový nadpis „Pořádková pokuta“ pro § 247 až 249 je nahrazen nadpisy jednotlivých paragrafů.

18. Nadpis § 247 zní: „Pořádková pokuta“.

K bodu 18 (nadpis § 247)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (vzhledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

19. V § 247 odst. 2 se číslo „50 000“ nahrazuje číslem „500 000“.

K bodu 19 (§ 247 odst. 2)

V zájmu účinnějšího boje s daňovými úniky se navrhuje zvýšení horní hranice výše pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 na 500 000 Kč. Částka 50 000 Kč, kterou je v současnosti limitována tato pořádková pokuta, se nejvíce pro postih některých nesplnění povinností nepeněžitě povahy jako odpovídající, neboť často může být zanedbatelnou ve srovnání s případnou výší daňového úniku. V praxi se tak tento klíčový nástroj pro sjednání součinnosti osob zúčastněných na správě daní míjí účinkem, neboť hrozba sankce ve výši 50 000 Kč (byť může být opakována) je v případě velkých daňových úniků neúčinná.

Nově navržená maximální možná výše sankce ob stojí při srovnání s právní úpravou uplatňovanou v minulosti (srov. § 37 zrušeného zákona o správě daní a poplatků) i při komparaci s právní úpravou v zahraničí. Od 1. ledna 1993 mohla případná pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 37 tehdejšího zákona o správě daní a poplatků dosahovat výše až 2 000 000 Kč (tj. 40násobku současného stavu).

Zvýšení horní hranice tohoto typu pořádkové pokuty neznamena, že by byla pokuta blížící se maximální výši udělována v situacích méně závažných prohřešků nebo u subjektů, pro něž by takováto suma představovala enormní zátěž. Při aplikaci daného ustanovení je nutné vždy uplatnit zásadu přiměřenosti (§ 5 odst. 3), jakož i ustanovení § 248

odst. 1, podle něž pokuta nesmí být v hrubém nepochopitelně k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní. Cílem navržené změny tak není zpřísnění postihu bagatelních pochybení, ale naopak umožnění správci daně adekvátně sankcionovat závažné porušování daňových předpisů, resp. dostatečně účinně vynucovat plnění zákonných povinností tak, aby výše předmětné pokuty byla adekvátní potenciální výši daňového úniku v dané věci (zejména v oblasti daně z přidané hodnoty a spotřebních daní). Současně je třeba zdůraznit, že sankce může být uložena pouze, pokud příslušná povinnost nebyla splněna ani na výzvu správce daně, tj. nelze ji v principu uložit za první pochybení v dané věci.

20. V § 247 se doplňuje odstavce 5, který zní:

„(5) Pořádkovou pokutu lze ukládat i opakovaně, nevedlo-li dosavadní uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav trvá.“

K bodu 20 (§ 247 odst. 5)

Navrhuje se přesunutí úpravy § 248 odst. 2 do ustanovení pojednávajícího o pořádkové pokutě, neboť opakovaně ukládat pokutu by mělo být z povahy věci možné pouze u pořádkové pokuty, která má primárně vynucovací charakter.

21. Za § 247 se vkládá nový § 247a, který včetně nadpisu zní:

„§ 247a

Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy

(1) Pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo

- nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, nebo
- nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně.

(2) Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit pokutu ve výši 2 000 Kč, pokud učinil podání podle § 72 odst. 1 jinak než elektronicky, ačkoli byl povinen jej učinit elektronicky.

(3) O povinnosti platit pokutu podle odstavce 2 rozhodne správce daně platebním výměrem a současně ji předepíše do evidence daní. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne oznámení platebního výměru.

(4) Správce daně kromě pokuty podle odstavce 2 uloží pokutu do 50 000 Kč, pokud daňový subjekt nesplněním povinnosti učinit podání elektronicky závažně ztěžuje správu daní.

(5) Pokutu lze uložit nebo rozhodnout o povinnosti ji platit nejpozději do 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti.“

K bodu 21 (§ 247a)

Navrhuje se nově upravit institut pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, který doplňuje stávající institut pořádkové pokuty obsažený v § 247. Cílem nově navržené konstrukce je jednak reagovat na určité mezery, které obsahuje současná úprava a které jsou blíže popsány v následujícím textu, jednak umožnit správcům daně razantnější boj s daňovými úniky.

Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy by měla v nejobecnější rovině postihovat dva okruhy nesplnění povinností: (i) nesplnění oznamovací nebo evidenční povinnosti a (ii) nesplnění povinnosti elektronické formy podání.

Pokutu do výše 500 000 Kč bude možné uložit daňovému subjektu nebo jiné osobě zúčastněné na správě daní, pokud tato osoba nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, nebo nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně. Toto rozšíření reaguje na skutečnost, že podle dnešní úpravy nelze neplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací povinnosti sankcionovat. Tím pádem není možné hrozbou sankce motivovat osoby zúčastněné na správě daní k aktivní spolupráci. Je přitom evidentní, že zajištění informovanosti správce daně o daňových subjektech a jejich povinnostech je nezbytným předpokladem pro fungování správy daní. V konkrétní rovině může být oznamovací povinnost založena jak daňovým řádem, tak jiným daňovým zákonem (v širším slova smyslu). Příkladem tak bude povinnost poskytovat informace správci daně podle § 57 nebo registrační povinnost podle § 125 a násl. daňového řádu či ohlašovací povinnost podle § 14 a 14a zákona o místních poplatcích.

Navržená sankce za nesplnění oznamovací povinnosti může být uložena, pokud nebude splněna tato povinnost vůbec, jakož i v případech, kdy bude splněna opožděně (po marném uplynutí stanovené lhůty) nebo částečně. Na rozdíl od obecnější úpravy obsažené v § 247 odst. 2 se zde nepředpokládá předchozí vydání výzvy, neboť ta je při zjištění pochybení zpravidla již nadbytečná. Správce daně např. při zjištění pochybení daňového subjektu v rámci plnění jeho registrační povinnosti (daňový subjekt nenahlásil určitou informaci, kterou správce daně zjistil z jiného zdroje) musí konat *ex officio* a provést úpravu v příslušném registru či evidenci. Daňový subjekt tedy nevyzývá k formálnímu oznámení něčeho, co již správce daně ví. To ovšem neznamená, že by zde pro porušitele povinnosti neměla vznikat následná sekundární (sankční) povinnost v podobě pokuty. Jedině tak lze docílit dostatečné motivace pro plnění registračních, ohlašovacích či jiných oznamovacích povinností.

Druhým důvodem pro možné uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy je podle navrženého odstavce 1 písmene b) nesplnění záznamní povinnosti (tedy povinnosti vést záznamy potřebné pro správné zjištění a stanovení daně ve smyslu ustanovení § 97 daňového řádu) nebo jiné evidenční povinnosti stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně. Jinou evidenční povinností může být např. povinnost vedení evidence pro účely daně z přidané hodnoty podle § 100 zákona o dani z přidané hodnoty, daňové evidence podle § 7b zákona o daních z příjmů nebo mzdových listů podle § 38j zákona o daních z příjmů. Při nesplnění záznamní či jiné evidenční povinnosti je rovněž předchozí vydání výzvy z povahy věci vyloučeno, tudíž stejně tak, jako v případě nesplnění povinnosti pod písmenem a), je možné pokutu uložit ihned po zjištění nesplnění (úplném či částečném) předmětné povinnosti. Instrument záznamní

nebo jiné evidenční povinnosti je důležitým nástrojem správce daně pro odhalování daňových úniků a jeví se tak velmi účelným, aby motivace k plnění těchto povinností byla podpořena hrozbou sankce v podobě pokuty.

Pokud jde o vztah nově navržené pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě podle § 247a a stávající pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2, která postihuje porušení procesní povinnosti nepeněžitě povahy, je třeba zdůraznit rozdílný charakter těchto pokut. Zatímco pořádková pokuta směřuje k vynucení splnění určité povinnosti (a lze ji ukládat opakovaně tak dlouho, dokud povinnost nebude splněna), pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle nového § 247a odst. 1 má trestající a výchovný charakter vůči tomu, kdo povinnost nesplnil, avšak nesměřuje k vynucení dodatečného splnění povinnosti.

V souladu s obecnými principy správního trestání na tom nic nemění ani zpravidla průběžný charakter záznamní nebo jiné evidenční povinnosti, neboť v jejich případě směřuje sankce na postih neplnění této povinnosti v daném časovém období (vymezeném v rozhodnutí o uložení pokuty). Pokud by daný subjekt neplnil povinnost ani v budoucnu, jednalo by se o nové porušení povinnosti v novém období, které by mohlo být samostatně sankcionováno (tj. nejednalo by se o porušení zásady *ne bis in idem*). V případě tohoto opakovaného porušování záznamní povinnosti by docházelo k období tzv. trvajícího trestného činu, kdy se více dílčích skutků považuje souhrnně za jedno protiprávní jednání, a to až do okamžiku upuštění od udržování takového protiprávního stavu (trvající trestný čin nastane např. v případě zanedbání povinné výživy podle § 196 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Časový okamžik, jenž by určoval předěl, od kterého se protiprávní jednání považuje za další samostatné jednání, by byl stanoven právě uložením pokuty. Z toho následně plyne skutečnost, že zásada *ne bis in idem* není porušena, neboť další případná pokuta by se vztahovala toliko k následnému oddělenému protiprávnímu jednání.

Co se týče navržené maximální výše pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle nového § 247a odst. 1, je tato výše po srovnání dosavadních systémů sankcí navržena ve výši 500 000 Kč. Tato maximální možná výše sankce ob stojí při srovnání s právní úpravou uplatňovanou v minulosti (srov. § 37 zrušeného zákona o správě daní a poplatků) i při komparaci s právní úpravou v zahraničí.

Pro srovnání se zahraničím je možné uvést:

- Slovensko, kde má správce daně možnost uložit pokutu ve výši až 20 000 EUR za nesplnění registrační povinnosti ve stanovené lhůtě (§ 154 a 155 zákona č. 563/2009 Z. z.),
- Německo, kde je možné uložit pokutu až do výše 50 000 EUR za to, že daňový subjekt neinformuje správce daně o skutečnostech rozhodných pro zdanění, jestliže má povinnost tak učinit (§ 378 odst. 2 Abgabenordnung),
- Maďarsko, kde je možné rovněž za nesplnění povinností nepeněžitě povahy uložit pokutu až do výše 1 000 000 HUF (cca 92 000 Kč),
- Polsko, kde je rovněž možné za obdobné pochybení správcem daně uložit pokutu až do výše zhruba 12 000 000 pol. zlotých (podle Ordynacji podatkowej – cca 2 000 000 Kč),
- Bulharsko, kde je možné uložit pokutu 3 000 BGN (cca 41 000 Kč),
- Portugalsko, kde může pokuta dosáhnout až výše

110 000 EUR (cca 2 750 000 Kč),

- Estonsko, kde za nesplnění povinností nepeněžitě povahy je možné správcem daně uložit pokutu 50 000 EEK (cca 83 000 Kč).

Na dostatečně účinné nastavení parametrů sankce za nesplnění povinností nepeněžitě povahy je kladen důraz ze strany OECD v rámci Hodnotící zprávy Globálního fóra OECD pro transparentnost a výměnu informací pro daňové účely o České republice (tzv. hodnocení úrovně daňové transparency – Peer Review) a následně i v rámci mezinárodního ratingu České republiky.

Navržená maximální výše pokuty umožňuje daleko lépe rozlišit mezi jednotlivými případy z hlediska jejich závažnosti. Daňový řád jakožto obecná úprava pro všechny daně, poplatky, cla a jiná obdobná peněžitá plnění dopadá na širokou škálu situací. Je jasné, že význam a charakter jednotlivých povinných peněžitých plnění se různí. Různá je i společenská nebezpečnost a závažnost toho kterého nesplnění povinností nepeněžitě povahy, jakož i případný negativní dopad do veřejných rozpočtů. Uložení pokuty zůstává fakultativním nástrojem, jehož užití závisí na správním uvážení správce daně (diskreci), zda a v jaké výši tuto pokutu uložit.

Navržená horní hranice pokuty však neznamená, že by byla pokuta blízká se maximální výši udělována v situacích méně závažných prohřešků nebo u subjektů, pro něž by takováto suma představovala enormní zátěž. Správce daně se při uložení pokuty musí vypořádat s podmínkami stanovenými v § 248 odst. 1 daňového řádu, tj. musí dbát na to, aby pokuta nebyla v hrubém nepochopitelně k významu porušené povinnosti a k závažnosti následku pro správu daní. Současně je nutné vždy uplatnit zásadu přiměřenosti ve smyslu § 5 odst. 3 daňového řádu. Postup správního uvážení musí být seznatelný z odůvodnění rozhodnutí o uložení pokuty. Cílem navržené úpravy tak není zpřísnění postihu bagatelních pochybení, ale naopak umožnění správcem daně adekvátně sankcionovat závažné porušování daňových předpisů tak, aby výše předmětné pokuty byla adekvátní potenciální výši daňového úniku v dané věci (zejména v oblasti daně z přidané hodnoty a spotřebních daní).

V odstavci 2 se zavádí sankce za nedodržení povinné elektronické formy podání v jednotné paušální výši 2 000 Kč. Stejně jako v případě sankce podle odstavce 1 se nejedná o sankci, jejímž cílem je bezprostřední vynucení nesplněné povinnosti, ale naopak o sankci, jejímž cílem je potrestat porušitele povinnosti a působit na něj výchovně s ohledem na budoucí plnění jeho povinností. Důvodem pro zavedení sankce je nedostatečná motivace k dodržování povinné formy podání, která se v aplikační praxi projevuje významným nárůstem vad podání spočívajících v nedodržení jeho formy. Administrativně a finančně náročný postup k odstranění vad u těchto podání podle § 74 je značně problematický, resp. do značné míry nevede k nápravě – tj. zajištění elektronické komunikace se správcem daně v rozsahu předvídaném zákonnou úpravou.

Z těchto důvodů je nezbytné zavést v rámci sankčního systému daňového řádu výše uvedenou specifickou sankci, kterou bude nedodržení obligatorní elektronické formy podání postihováno. S ohledem na skutečnost, že povinnost činit podání elektronicky je povinností nepeněžitě povahy, jeví se jako nejvhodnější toto porušení povinnosti sankcionovat nově navrhouvanou pokutou za porušení povinností nepeněžitě povahy; současně tomuto pojetí svědčí i charakter sankce, jejímž cílem není na rozdíl od pořádkové pokuty bezprostřední vynucení splnění povinnosti.

S ohledem na zajištění administrativní nenáročnosti postihu

nedodržení obligatorní elektronické formy podání se navrhuje základní konstrukce pokuty jako sankce vznikající přímo ze zákona, a to ve výši 2 000 Kč za každé jednotlivé podání, které bylo vůči správci daně učiněno jinak, než elektronicky, ačkoli na základě zákonné povinnosti mělo být učiněno v elektronické formě. Stanovení výše pokuty pevnou zákonem předvídanou částkou umožní rychlé a administrativně méně náročné zpracování. Prostor pro správní úvahu (diskreci) bude omezen toliko na úvahu ohledně toho, zda nedodržení elektronické formy podání současně neztěžuje závažným způsobem správu daně.

Vzhledem k tomu, že pokuta ve výši 2000 Kč bude vznikat ze zákona, bude mít rozhodnutí správce daně pouze deklaratorní povahu. Symetricky s koncepcí obsaženou v § 250 odst. 6 a § 251 odst. 3 rozhodne správce daně o povinnosti platit pokutu platebním výměrem. Současně se navrhuje, aby pokuta byla splatná do 30 dnů ode dne oznámení platebního výměru. Jde o speciální pravidlo ve vztahu ke společným ustanovením pro pořádkovou pokutu a pokutu za nesplnění povinností nepeněžitě povahy v § 248, kde je fakticky přiznáván odkladný účinek odvolání prostřednictvím splatnosti pokuty stanovené do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o jejím uložení.

Současně je třeba zdůraznit, že pokuta postihující nedodržení obligatorní elektronické formy podání dopadá především na tzv. formulářová podání podle § 72 odst. 1, tj. na přihlášku k registraci, oznámení o změně registračních údajů, daňové přiznání, hlášení, vyúčtování, dodatečné daňové přiznání, následné hlášení a dodatečné vyúčtování. Z tohoto důvodu bude porušitelem povinnosti, která je předmětnou pokutou sankcionována, zpravidla daňový subjekt. V této souvislosti je však nutné zdůraznit, že tím, kdo povinnost fakticky poruší, může být i zástupce daňového subjektu, nebo ten, kdo byl tímto úkonem pověřen. Z hlediska přičitatelnosti sankce je však takováto skutečnost irelevantní, neboť jednání těchto osob je přičitatelné daňovému subjektu. Jedná se o obdobnou filosofii jako v případě pokuty za opožděné tvrzení daně, která rovněž stíhá pouze daňový subjekt, a to i v případě, že opožděné tvrzení učinil jeho zástupce.

V návaznosti na novou úpravu § 74 odst. 4 je třeba uvést, že ačkoliv uplatnění pokuty podle nového § 247a odst. 2 není v navrženém zákonném textu formálně podmíněno tím, že v případě konkrétního podání půjde o podání, které je v souladu s podmínkami nového § 74 odst. 4 akceptováno i v jiné než elektronické formě, ačkoli mělo být učiněno elektronicky, prakticky se tato pokuta uplatní právě jen v případě podání, na která se použije § 74 odst. 4. Pokud totiž k aplikaci § 74 odst. 4 nedojde (ať již proto, že se jedná o podání takového druhu, u něhož je aplikace § 74 odst. 4 obecně vyloučena, nebo je konkrétní podání stíženo i dalšími vadami, než pouze nedostatkem elektronické formy), uplatní se standardní postup odstranění vad podání, který povede buď k bezvadnosti podání, nebo k neúčinnosti podání jako takového. V prvním případě není pro sankci důvod, ve druhém pak nelze z povahy věci sankcionovat podání, které se stalo od počátku neúčinným (tj. nemůže vyvolávat právní účinky). Pokud jde o případ, kdy postupem k odstranění vad budou odstraněny všechny ostatní vady kromě nedostatku elektronické formy, dojde k „dodatečné“ aplikaci § 74 odst. 4 a následně i ke vzniku pokuty podle § 247a odst. 2 (samozřejmě pouze u podání takového druhu, u něhož je aplikace § 74 odst. 4 obecně přípustná).

Základní výše pokuty postihující nedodržení obligatorní elektronické formy podání se nicméně v některých případech může jevit jako příliš nízká, resp. plně nevystihující závažnost porušení dané povinnosti a jeho důsledků pro správu daní. Může jít např. o situaci, kdy daňový subjekt může zvolit jinou

než elektronickou formu konkrétního podání, které zahrnuje velké množství písemných dokumentů, s tím, že se jedná o formu procesní obstrukce. Daňový subjekt by mohl být za daných okolností s pokutou ve výši 2 000 Kč srozuměn. V případě, že by nedodržení elektronické formy podání závažně ztížilo správu daní, navrhuje se, aby správce daně mohl kromě pokuty v základní výši 2 000 Kč uložit také další pokutu až do výše 50 000 Kč. Tato pokuta by však již nevznikala přímo ze zákona, ale byla by výsledkem správního uvážení správce daně, zahrnujícího především přezkoumatelné zdůvodnění toho, proč v daném případě nepostačovala standardní zákonná výše pokuty. Při ukládání této pokuty se použijí stejná společná ustanovení, jako v případě pořádkové pokuty nebo pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 1.

V navrhovaném odstavci 5 je upravena objektivní prekluzivní lhůta pro uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, resp. pro rozhodnutí o povinnosti ji platit. Délka této lhůty se navrhuje jako tříletá s tím, že se bude počítat ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti. Navržená délka lhůty navazuje na základní délku lhůty pro stanovení daně, která představuje obvyklý časový standard, ve kterém správce daně může dané pochybení odhalit. Pokud by došlo ke zkrácení dané lhůty, vedlo by to k nežádoucímu omezení ohledně doby, ve které lze účinně indikovat porušení dané povinnosti.

22. Nadpis § 248 zní: „Společná ustanovení pro řízení o pokutě“.

K bodu 22 (nadpis § 248)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (vzhledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

23. V § 248 odst. 1 se za slovo „pokuty“ vkládají slova „nebo pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy“.

K bodu 23 (§ 248 odst. 1)

V ustanovení § 248 je obsažena úprava, která bude nově společná pro řízení jak o pořádkové pokutě, tak i o nově upravené pokutě za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, což navržená změna ustanovení zohledňuje.

24. V § 248 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

K bodu 24 (§ 248 odst. 2)

Navrhuje se přesunout úpravu odstavce 2 do § 247, neboť opakovaně ukládat pokutu by mělo být z povahy věci možné pouze u pořádkové pokuty.

25. V § 248 odstavec 2 zní:

„(2) Pořádková pokuta a pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy je splatná do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o jejím uložení.“

K bodu 25 (§ 248 odst. 2)

V ustanovení § 248 je obsažena úprava, která bude nově společná pro řízení jak o pořádkové pokutě, tak i o nově upravené pokutě za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, což navržená změna ustanovení zohledňuje. Současně se vypouští nadbytečné ustanovení ohledně odkladného účinku odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty, neboť efekt odkladného účinku je fakticky dosažen tím, že pokuta je splatná až po právní moci rozhodnutí o jejím uložení.

26. V § 248 odst. 3 se slovo „uložil“ nahrazuje slovy „nebo pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy uložil, nebo rozhodl o povinnosti ji platit“.

K bodu 26 (§ 248 odst. 3)

V ustanovení § 248 je obsažena úprava, která bude nově společná pro řízení jak o pořádkové pokutě, tak i o nově upravené pokutě za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, což navržená změna ustanovení zohledňuje.

27. Nadpis § 249 zní: „Zjednodušené řízení o uložení pokuty“.

K bodu 27 (nadpis § 249)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (vzhledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

28. V § 249 odstavec 1 zní:

„(1) Pokud pořádková pokuta nebo pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy nepřesahuje 5 000 Kč a pokud ten, komu je pokuta ukládána, důvody a výši ukládané pokuty uzná a současně pokutu uhradí na místě, správce daně uvede její výši a důvody do protokolu pořizovaného o jednání, při němž nastaly důvody pro uložení pořádkové pokuty nebo byly zjištěny důvody pro uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.“

K bodu 28 (§ 249 odst. 1)

Do stávající úpravy zjednodušeného řízení o uložení pořádkové pokuty podle § 247 odst. 1 se v zájmu rychlosti a hospodárnosti doplňuje rovněž možnost takového uložení (i) pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 a (ii) pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a nepřesahující částku 5 000 Kč, a to při jednání na místě za spoluúčasti obou stran (správce daně a pokutovaného). Z tohoto důvodu dochází k úpravě všech ustanovení, kde je vedle pořádkové pokuty doplňována pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Uložení pokuty ve zjednodušeném řízení není z povahy věci možné v případě pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 2 a 4.

29. V § 249 odst. 2 se za slova „Pořádková pokuta“ vkládají slova „nebo pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy“.

K bodu 29 (§ 249 odst. 2)

Do stávající úpravy zjednodušeného řízení o uložení pořádkové pokuty podle § 247 odst. 1 se v zájmu rychlosti a hospodárnosti doplňuje rovněž možnost takového uložení (i) pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 a (ii) pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a nepřesahující částku 5 000 Kč, a to při jednání na místě za spoluúčasti obou stran (správce daně a pokutovaného). Z tohoto důvodu dochází k úpravě všech ustanovení, kde je vedle pořádkové pokuty doplňována pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Uložení pokuty ve zjednodušeném řízení není z povahy věci možné v případě pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 2 a 4.

30. V § 249 odst. 3 se za slovo „pokuty“ vkládají slova „nebo pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy“.

K bodu 30 (§ 249 odst. 3)

Do stávající úpravy zjednodušeného řízení o uložení pořádkové pokuty podle § 247 odst. 1 se v zájmu rychlosti a hospodárnosti doplňuje rovněž možnost takového uložení (i) pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 a (ii) pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a nepřesahující částku 5 000 Kč, a to při jednání na místě za spoluúčasti obou stran (správce daně a pokutovaného). Z tohoto důvodu dochází k úpravě všech ustanovení, kde je vedle pořádkové pokuty doplňována pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy. Uložení pokuty ve zjednodušeném řízení není z povahy věci možné v případě pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 2 a 4.

31. V § 252 odst. 2 se věta třetí zrušuje.

K bodu 31 (§ 252 odst. 2)

Z důvodu sjednocení právní úpravy úroků v rámci daňového řádu, resp. z důvodu zajištění jednotného přístupu ke všem subjektům, na které dopadá povinnost jednotlivé druhy úroků hradit, se navrhuje vypustit časové omezení 5 let pro výpočet úroku z prodlení. Dosavadní úprava zakládá v tomto ohledu nedůvodný rozdíl s úpravou pro výpočet jiných úroků. Primárně jde o nesoulad s délkou úročení v případě posečkání. V případě úroku z posečkané částky podle § 157 odst. 2 daňového řádu po uplynutí 5 let nedochází k ukončení úročení, čímž se osoba, které je posečkána úhrada daně, dostává paradoxně do horší pozice, než dlužník, kterému posečkání nesvědčí. Tato distorze byla v minulosti kritizována i veřejným ochráncem práv. Sekundárně lze vyzorovat nesoulad i s dalšími úroky obsaženými v daňovém řádu. Jde o úroky, které je povinen hradit daňovému subjektu správce daně (úrok z vratitelného přeplatku podle § 155 odst. 5 daňového řádu a úrok z neoprávněného jednání správce daně podle § 254 daňového řádu). Ze opět neexistuje pětiletý časový limit, který by úročení ukončil.

32. V § 254 odst. 6 se za slovo „škody“ vkládají slova „nebo přiznané zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu“.

K bodu 32 (§ 254 odst. 6)

Jedná se o formální doplnění alternativy odškodnění nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně, se kterou vedle náhrady škody počítá zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

33. Za § 254 se vkládá nový § 254a, který včetně nadpisu zní:

„§ 254a

Úrok z daňového odpočtu

(1) V případě, že postup k odstranění pochybností vztahující se k řádnému daňovému tvrzení nebo dodatečnému daňovému tvrzení, ze kterého vyplývá, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet, trvá déle než 5 měsíců, náleží daňovému subjektu úrok z daňového odpočtu stanoveného správcem daně.

(2) Úrok z daňového odpočtu daňovému subjektu náleží ode dne následujícího po uplynutí 5 měsíců ode dne zahájení postupu k odstranění pochybností, který trvá déle než 5 měsíců, do dne vrácení daňového odpočtu nebo jeho použití na úhradu nedoplatku, nejpozději však do uplynutí lhůty pro jeho vrácení.

(3) Úrok z daňového odpočtu odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 1 procentní bod, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.

(4) Správce daně předepíše úrok z daňového odpočtu na osobní daňový účet do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o stanovení daňového odpočtu. Vznikne-li tak vratitelný přeplatek, vrátí jej současně s vrácením daňového odpočtu.

(5) Proti postupu správce daně podle odstavců 1 až 4 je daňový subjekt oprávněn uplatnit námitku podle § 159; proti rozhodnutí o této námitce se lze odvolat.

(6) Úrok přiznaný podle tohoto ustanovení se započítává na přiznanou náhradu škody nebo přiznané zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou daňovému subjektu nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem správce daně.“

K bodu 33 (§ 254a)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě

Poslanecké sněmovny: S ohledem na to, že v platné právní úpravě není explicitně upravena lhůta, po jejímž uplynutí by daňovému subjektu měla náležet určitá kompenzace (úrok) za to, že správce daně dosud neukončil postup k odstranění pochybností, v důsledku čehož není vydáno rozhodnutí o stanovení daňového odpočtu a ten následně vrácen daňovému subjektu, navrhuje se tuto lhůtu a na ní navázaný úrok výslovně upravit. V praxi se jedná o případy, kdy je správcem daně nepřiměřeně dlouhou dobu zdržováno vrácení nadměrného odpočtu u daně z přidané hodnoty v důsledku dlouho trvajících postupů k odstranění pochybností.

Navrhuje se doplnění nového § 254a, který je systematicky zařazen za ustanovení § 254 upravující úrok z neoprávněného jednání správce daně. Toto ustanovení zakotvuje podmínky, za kterých daňovému subjektu vzniká nárok na úrok z daňového odpočtu, který představuje kompenzaci za průtah v postupu k odstranění pochybností vztahujícímu se k řádnému daňovému tvrzení nebo dodatečnému daňovému tvrzení, ze kterého vyplývá, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet (např. nadměrný odpočet na dani z přidané hodnoty).

V odstavci 1 je vymezena délka trvání postupu k odstranění pochybností, jejíž překročení znamená vznik nároku na úrok z daňového odpočtu. Počátek rozhodné doby je odvozen od zahájení daného postupu, ke kterému dochází oznámením výzvy podle § 89 odst. 1 daňového řádu. Délka rozhodné doby činí 5 měsíců. Pokud by postup k odstranění pochybností trval déle než pět měsíců, neznamená to, že jde o postup nezákonný. Překročení rozhodné doby pouze zakládá nárok na úrok z daňového odpočtu. Časový test upravený v tomto ustanovení je vztažen toliko na postup k odstranění pochybností, nikoli tedy na daňovou kontrolu, kterou lze rovněž prověřovat správnost výše uplatněného daňového odpočtu. Je tak akcentováno, že postup k odstranění pochybností musí směřovat k vyjasňování konkrétních pochybností, nikoli ke komplexnímu prověření daňové povinnosti. Mělo by tak jít o nástroj rychlý a cílený. Oproti tomu daňová kontrola představuje nástroj komplexnější a zevrubnější, a to i s ohledem na přísné podmínky pro její opakování (srov. § 85 odst. 5 daňového řádu). Proces daňové kontroly tak zpravidla vyžaduje delší dobu, přičemž délku tohoto procesu může významně ovlivňovat i samotný daňový subjekt. Pro daňovou kontrolu je dále charakteristické, že její předmět a rozsah může být ze strany správce daně nastaven různě, podle potřeby daného případu, přičemž tento předmět či rozsah se může postupně vyvíjet. Oproti tomu postup k odstranění pochybností je poměrně jasně ohraničen výzvou, která jej zahajuje, neboť musí obsahovat sdělení konkrétních pochybností, které správce daně v třicetidenní lhůtě podle § 89 odst. 4 daňového řádu dokáže identifikovat. Daňová kontrola je tak nástrojem rozmanitějším a její délku není vhodné (být nepřímo) dopředu unifikovat. Nejeví se proto žádoucí, aby se stejné pravidlo jako pro postup pro odstranění pochybností aplikovalo i pro daňovou kontrolu.

Odstavec 2 vymezuje časový úsek, za který daňovému subjektu náleží úrok z daňového odpočtu. Tento úsek začíná dnem, který následuje po dni, ve kterém dojde k překročení pětiměsíčního trvání postupu k odstranění pochybností. Konec časového úseku je stanoven (i) dnem vrácení daňového odpočtu, což nastane v případě, že přeplatek vzniklý v důsledku stanovení tohoto odpočtu se stane vratitelným, nebo (ii) použitím daňového odpočtu, resp. jemu odpovídajícího přeplatku, na úhradu nedoplatku na stejném nebo jiném osobním daňovém účtu. V případě, že by se správce daně dostal do prodlení s vrácením odpočtu, a tento by byl vrácen po uplynutí lhůty pro jeho vrácení, není důvodné, aby se nadále přiznával úrok z daňového odpočtu, neboť na jeho místo nastoupí úrok z vratitelného přeplatku podle § 155 odst. 5 daňového řádu.

V odstavci 3 je stanovena výše úroku z daňového odpočtu, a to hodnotou odvozenou od aktuální výše repo sazby stanovené Českou národní bankou zvýšenou o 1 procentní bod. Výše úroku z daňového odpočtu je navržena tak, aby zhruba odpovídala standardnímu tržnímu zhodnocení peněz uložených u banky či jiné platební instituce za běžných podmínek. Tato výše je v porovnání s jinými úroky obsaženými v daňovém řádu nastavena odlišně, neboť účel daného úroku je jiný. Smyslem daného úroku je motivovat správce daně k tomu, aby z jeho strany nedocházelo ke zbytečným průtahům v rámci postupu k odstranění pochybností směřujícímu k prověření správnosti uplatněného daňového odpočtu, případně aby nedocházelo k nadužívání daného institutu. Výše tohoto úroku však současně musí být nastavena tak, aby nevytvářela nežádoucí motivaci pro daňové subjekty k tomu, aby z jejich strany docházelo k záměrnému protahování postupu k odstranění pochybností s cílem dosáhnout majetkového prospěchu v podobě výhodného zúročení peněz.

V odstavci 4 je obsaženo standardní pravidlo, na základě něhož správce daně předepíše daný úrok do evidence daní. K tomuto kroku může z povahy věci přistoupit až poté, co je vydáno rozhodnutí (platební výměr), kterým je stanoven daňový odpočet. Současně je zde zakotveno pravidlo, podle něhož musí správce daně vrátit vzniklý úrok společně s daňovým odpočtem. V případě existence nedoplatků je daňový odpočet i úrok použit přednostně na jejich úhradu, tj. vrací se pouze ta částka, která projde tzv. testem vratitelnosti.

V odstavcích 5 a 6 jsou obsažena standardní pravidla, která se uplatňují u úroku vypláceného ze strany správce daně (srov. § 254 a § 155 odst. 5 daňového řádu).

34. Nadpis nad § 259 se zrušuje.

K bodu 34 (nadpis nad § 259)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy stávající skupinový nadpis „Prominutí daně“ pro § 259 a 260 je nahrazen nadpisy jednotlivých paragrafů.

35. Nadpis § 259 zní: „Řízení o prominutí daně nebo příslušenství daně“.

K bodu 35 (nadpis § 259)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (vzhledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

36. Za § 259 se vkládají nové § 259a až 259c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 259a

Prominutí penále

(1) Daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí části penále, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla.

(2) Správce daně na základě posouzení rozsahu součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední může

prominout až 75 % penále. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.

(3) Žádost o prominutí penále lze podat nejpozději do 3 měsíců ode dne právní moci dodatečného platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále.

(4) Lhůta pro podání žádosti podle odstavce 3 neběží po dobu

- a) řízení o povolení posečkaní úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla,
- b) povoleného posečkaní úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla.

§ 259b

Prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky

(1) Daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl.

(2) Správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.

(3) Při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.

§ 259c

Společná ustanovení o prominutí daně nebo příslušenství daně

(1) Při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně, správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.

(2) Prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy.

(3) Pokud právnická osoba závažným způsobem poruší daňové nebo účetní právní předpisy, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky podle odstavce 2 na osobu, která byla v době tohoto porušení v této právnické osobě členem statutárního orgánu, jako by je také porušila.“

K bodu 36 (§ 259a až § 259c)

Navrhuje se nově upravit instituty individuálního prominutí penále (§ 259a) a individuálního prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky (§ 259b). Vedle těchto dvou institutů se v § 259c normují společná ustanovení o prominutí daně nebo příslušenství daně, která se mají vztahovat na všechny případy prominutí, tedy včetně stávajících případů upravených zvláštní právní úpravou.

Cílem nově navržené úpravy je zavedení možnosti individuálního promíjení u sankcí vznikajících za porušení povinností při správě daní *ex lege*, u nichž správce daně nemůže vznik ani její výši ovlivnit v rámci správního uvážení. Konkrétně se jedná o penále (§ 251), úrok z prodlení (§ 252) a úrok z posečkané částky (§ 157).

Ambicí navržené změny není docílit stavu, kdy každou sankcí vznikající ze zákona (*ex lege*) bude možné prominout. U některých sankcí by to vzhledem k jejich výši a smyslu bylo kontraproduktivní (např. nově navrhovaná pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 2). Pokutu za opožděné tvrzení daně, která též spadá do kategorie sankcí ukládaných ze zákona, sice není možné prominout, nicméně právní úprava pokuty obsahuje mechanismy, které mohou zákonem stanovenou výši pokuty moderovat (viz např. § 250 odst. 7).

K § 259a (prominutí penále):

Penále je sankcí vznikající ze zákona, pokud správce daně doměří daň vyšší nebo pokud je snižován daňový odpočet či daňová ztráta, než jak byly stanoveny na základě tvrzení daňového subjektu. Penále je následkem porušení povinnosti tvrzení. Správce daně jej ukládá v rámci dodatečného platebního výměru, kterým doměruje daň, a jeho výši nemůže nijak moderovat. Mechanismus, který by správcí daně umožnil moderovat výši penále, a jeho vhodná aplikace by mohl významným způsobem motivovat daňové subjekty ke spolupráci se správcem daně a v konečném důsledku k úhradě daně.

Moderace výše penále může být v zákoně upravena jako (i) moderace při ukládání penále nebo jako (ii) moderace následná (prostřednictvím prominutí). Při moderaci výše penále při jeho ukládání, správce daně přihledne k okolnostem daného případu a rozhodne, zda daňový subjekt naplnil zákonem stanovená kritéria, aby mu mohla být výše penále upravena. Z hlediska procesní ekonomie je toto řešení efektivní, protože předpokládá vydání pouze jednoho rozhodnutí (na rozdíl od moderace následné, kde je nutné vydat další rozhodnutí ve věci prominutí penále). Na druhou stranu nezbytným předpokladem moderace penále při jeho ukládání je správní uvážení správce daně v každém jednotlivém případě, které musí být kvalitně popsáno v odůvodnění rozhodnutí o uložení daně a penále. Hlavní nevýhodou této varianty je, že snížení penále nelze podmiňovat úhradou doměřené daně. Ta je totiž splatná až 15 dní ode dne právní moci dodatečného platebního výměru.

Z tohoto pohledu se jeví jako vhodnější mechanismus následné moderace. Ten nastoupí pouze tam, kde o to daňový subjekt správce daně výslovně požádá. Žádost o prominutí příslušenství daně podléhá správnímu poplatku ve výši 1 000 Kč (s výjimkou žádostí, v nichž je požadováno prominutí ve výši trojnásobku nebo méně než trojnásobku stanovené sazby správního poplatku). S ohledem na náklady na administraci žádosti a správní poplatek lze předpokládat, že počet žádostí o prominutí penále bude nižší než počet rozhodnutí, kterým se penále ukládá. Hlavní výhodou této varianty je možnost podmiňovat snížení penále úhradou doměřené daně, což je ideální motivační prvek pro zajištění platební morálky

daňových subjektů.

Podle odstavce 1 je předpokladem prominutí části penále splnění dvou formálních podmínek (i) podání žádosti o prominutí a (ii) uhrazení daně, v důsledku jejíhož doměření daň vznikla.

Prominutí penále je ovládáno zásadou dispoziční - řízení se zahajuje pouze na návrh (žádost) daňového subjektu. Žádost se podává u správce daně, který rozhodl o povinnosti uhradit penále. Zákon omezuje možnost podat žádost lhůtou 3 měsíců ode dne právní moci dodatečného platebního výměru, kterým bylo o povinnosti uhradit penále rozhodnuto. K zavedení časového limitu dochází s ohledem na zásadu koncentrace. Je žádoucí, aby daňový subjekt svůj požadavek a důvody, o něž svoji žádost opírá, nesděloval s časovým odstupem, který by ztěžoval možnost správce daně posoudit kritéria nezbytná pro rozhodnutí o prominutí penále. Jde zejména o posouzení rozsahu součinnosti daňového subjektu. Lhůtu 3 měsíců není možné prodloužit podle § 36.

Lhůta pro podání žádosti se staví po dobu řízení o posečkaní úhrady daně a po dobu povoleného posečkaní úhrady daně. V obou případech jde o posečkaní daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla. Účelem stavění této lhůty je umožnit požádat o prominutí části penále i daňovému subjektu, který daň z omluvitelných příčin neuhradí ve lhůtě 3 měsíců, což je podmínka pro podání žádosti, ale až ve lhůtě daně povoleným posečkaním či rozložením úhrady na splátky podle § 156.

Druhou základní podmínkou, jejíž splnění je nezbytné pro prominutí části penále, je úhrada daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla. Zákon má tímto způsobem motivovat daňové subjekty k úhradě hlavního závazku v podobě daně, jejímž doměřením penále vzniklo. Pokud daňový subjekt podá žádost o prominutí penále, aniž by doměřenou daň uhradil, půjde o nepřipustné podání. Správce daně v důsledku toho zastaví řízení podle § 106 odst. 1 písm. b). Nepůjde tedy o meritorní rozhodnutí, ve kterém by se správce daně věnoval důvodnosti žádosti.

Odstavec 2 upravuje kritérium, podle kterého správce daně stanoví výši promíjeného penále (resp. to, zda k prominutí vůbec dojde), pokud daňový subjekt naplní formální podmínky pro prominutí penále podle odstavce 1. Jde tedy o materiální kritérium, které je nutné posoudit v rámci meritorního rozhodnutí. Tímto kritériem je míra součinnosti daňového subjektu v rámci postupu vedoucího k doměření daně z moci úřední. Takovým postupem je nutné rozumět především daňovou kontrolu, neboť v souladu s § 143 odst. 3 k doměření daně z moci úřední může dojít pouze na základě výsledku daňové kontroly. Lze se však setkat i se zvláštní právní úpravou, která umožňuje stanovit daň z moci úřední i na základě jiných postupů a skutečností. Postupem je nutné rozumět i samotné doměřovací řízení. Prvek spolupráce by tak měl být testován v celkovém komplexu. Zákon tímto způsobem motivuje daňové subjekty ke spolupráci především při dokazování, k němuž při daňové kontrole dochází.

Míru spolupráce správce daně posoudí na základě vlastní úvahy při respektování zásady rovnosti (§ 6 daňového řádu) a legitimního očekávání (§ 8 odst. 2 daňového řádu). Při tom by měl vycházet i ze smyslu navržené úpravy, kterým je rozlišení mezi daňovými subjekty, které svou nesoučinností, obstrukcemi či liknavostí ztěžují správci daně získávání důkazů potřebných pro doměření daně, od daňových subjektů, které k odhalení vlastního pochybení přispějí a následnou součinností se jej snaží napravit. Součinnost se nemusí týkat striktně pouze dokazování, tj. skutkového stavu, ale též právního posouzení daně věci.

Aby nevznikla nedůvodná nerovnost mezi daňovými subjekty, které řádně plní své povinnosti, a daňovými subjekty, které je řádně neplní, zákon neumožňuje prominutí penále ve výši 100 %. Správce daně je v úvaze, jakou část penále prominout, omezen zákonou horní hranicí 75 % stanového penále. Daňovému subjektu, který dosáhne na prominutí v maximální výši, tak zůstane povinnost uhradit penále ve výši 5 % doměřené daně, resp. 0,25 % v situaci, kdy je snižována daňová ztráta. Zákon tak zachovává určitý postih daňových subjektů, které řádně neplní své daňové povinnosti, aby nedošlo k nežádoucí motivaci těch, kteří své povinnosti řádně a včas plní.

Při rozhodování není správce daně vázán návrhem daňového subjektu uvedeným v žádosti. Může mu přiznat prominutí i ve větším rozsahu, než je žádáno (není-li překročena zákonem daná horní hranice). Není vyloučeno, že daňový subjekt požádá o prominutí penále v rozsahu vyšším, než 75 %. To by nemělo být žádost dopředu diskvalifikovat, nicméně správce daně musí daný případ posoudit v mezích, které mu zákon dává.

K § 259b (prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky):

Úrok z posečkané částky (§ 157) a úrok z prodlení (§ 252) vznikají jako následek za porušení povinnosti uhradit daň včas. Zatímco úrok z posečkané částky plní primárně roli ekonomické náhrady za prodlení s úhradou daně, úrok z prodlení současně s ekonomickou náhradou obsahuje významnou sankční složku, která má mít odrazující (preventivní) účinek. Oba úroky mají díky časovému charakteru působit motivačním způsobem na dlužníka tak, aby případné prodlení bylo co nejkratší. Úroky vznikají ze zákona (*ex lege*) bez možnosti správce daně modifikovat jejich výši.

Základním cílem právní úpravy prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky je motivovat daňový subjekt k úhradě daně, na níž úrok vznikl. Podle odstavce 1 je předpokladem prominutí úroku splnění dvou formálních podmínek (i) podání žádosti o prominutí a (ii) uhrazení daně, v důsledku jejíhož neuhranění úrok vznikl. Prominutí úroku je ovládáno zásadou dispoziční - řízení se zahajuje pouze na návrh (žádost) daňového subjektu, který může požadovat prominutí celého úroku nebo jen jeho části. Žádost se podává u správce daně, který daný úrok předepisuje do evidence daní. Úrok z prodlení, resp. úrok z posečkané částky, vzniká na rozdíl od penále kontinuálně za každý den prodlení (srov. § 252 odst. 3). Z tohoto důvodu není žádost o prominutí úroku omezena speciální lhůtou, jako je tomu u žádosti o prominutí penále podle navrhovaného § 259a. Uplatní se tak obecné časové omezení stanovené v § 259 odst. 2. Podmínkou úhrady daně, v důsledku jejíhož neuhranění úrok vznikl, má zákon motivovat daňové subjekty k úhradě hlavního závazku. Pokud daňový subjekt podá žádost o prominutí úroku, aniž by daň uhradil, půjde o nepřipustné podání. Správce daně v důsledku toho zastaví řízení podle § 106 odst. 1 písm. b). Nepůjde tedy o meritorní rozhodnutí, ve kterém by se správce daně věnoval důvodnosti žádosti.

Odstavec 2 upravuje materiální kritérium, na základě jehož posouzení správce daně o prominutí meritorně rozhodne, pokud daňový subjekt naplní formální podmínky pro prominutí úroku podle odstavce 1. Tímto kritériem je existence zjevně ospravedlnitelného důvodu pro prodlení s úhradou daně. Mělo by jít o výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Možnost docílit prominutí úroku by tak neměla svědčit daňovým subjektům, které se do prodlení dostaly v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či dokonce úmyslného jednání. Prominutí úroku by nemělo

s ohledem na zásadu legitimního očekávání způsobit, že na pozdní úhradu daně nebude nahlíženo jako na prohřešek. I nadále musí být zachováno pravidlo, že za neplnění zákonné povinnosti musí být udělena adekvátní sankce. Prominutí úroku proto nemůže sloužit k setření rozdílu mezi těmi, kteří své povinnosti plní řádně a včas, a těmi, kteří je neplní. Posouzení ospravedlnitelnosti daného důvodu ze strany správce daně nesmí vytvořit stav, kdy by daňové subjekty mohly dopředu spoléhat na to, že jim nesplnění určité povinnosti bude prominuto.

Při rozhodování není správce daně vázán návrhem daňového subjektu uvedeným v žádosti. Může mu přiznat prominutí v menším i větším rozsahu, než je žádáno. Správce daně může úrok prominout zcela nebo zčásti. S ohledem na absenci zákonné hranice není vyloučeno prominutí úroku ve výši až 100 % (na rozdíl od prominutí penále podle § 259a odst. 2). Při stanovení výše prominutí je správce daně povinen zohlednit skutečnost uvedenou v odstavci 3, jakož i četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem (§ 259c odst. 1).

Odstavec 3 stanoví, že správce daně je při rozhodování o prominutí úroku povinen přihlédnout k tomu, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu nezakládají tvrdost uplatňovaného úroku. Zvolená terminologie odpovídá stávajícímu znění § 157 odst. 7, který je navrhovaným ustanovením nahrazen. Lze proto očekávat využití stávající praxe a metodického nastavení kritérií posuzujících tuto tvrdost i *pro futuro*. Smyslem daného kritéria není automatické testování sociálních nebo ekonomických poměrů žadatele. Správce daně by měl ke zkoumání těchto kritérií přistoupit zejména tehdy, pokud se jich dovolává samotný žadatel. Jejich posouzení nemůže být samo o sobě důvodem pro prominutí úroku, neboť tím je existence ospravedlnitelného důvodu prodloužena podle odstavce 2. Posouzení ekonomické či sociální tísně však bude hrát roli při volbě rozsahu, v jakém bude případně prominuto. K prominutí úroku může dojít i u subjektů, které nejsou v ekonomické ani sociální tísně.

K § 259c (společná ustanovení o prominutí daně nebo příslušenství daně):

Ustanovení § 259c daňového řádu upravuje hmotněprávní podmínky prominutí daně i příslušenství daně, které lze vztáhnout jak na prominutí individuální (podle nově navrhaných § 259a a 259b, jakož i podle zvláštní právní úpravy), tak na prominutí hromadné podle § 260 daňového řádu (s výjimkou odstavce 1, který lze aplikovat pouze u prominutí individuálního).

Odstavec 1 stanoví pro případy, kdy je ze strany daňového subjektu požadováno prominutí daně nebo příslušenství daně, povinnost pro správce daně, aby v rámci posouzení dané žádosti přihlédl k četnosti porušování povinností při správě daní ze strany daňového subjektu. Daňovému subjektu, který často porušuje povinnosti při správě daní, by nemělo být prominuto daně ani jejího příslušenství vůbec přiznáno. Cílem tohoto požadavku je zabránit účelovému zneužívání prominutí k vyhýbání se daňovým povinnostem s odkazem na ochranu legitimního očekávání daňového subjektu.

Ustanovení odstavců 2 a 3 vycházejí z konceptu zohlednění spolehlivosti daňového subjektu, popř. osoby, která je členem jeho statutárního orgánu, jako obecné podmínky vydání určitého rozhodnutí v jeho prospěch. Tento koncept je již právnímu řádu znám např. v rámci úpravy podmínek registrace osoby povinné značit líh, resp. distributora lihu v zákoně č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů (§ 54 citovaného zákona), nebo registrace distributora pohonných hmot v zákoně č. 311/2006 Sb., pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných

hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů (§ 6b citovaného zákona). V budoucnu se předpokládá jeho využití v rámci stanovení podmínek vydání povolení podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Promítnutí institutu spolehlivosti do právní úpravy prominutí daně a jejího příslušenství vychází z předpokladu, že prominutí má být odepřeno osobám, které závažným způsobem neplní své daňové, resp. účetní, povinnosti, tj. dle dosavadních zkušeností se projevily jako nespolehlivé. Ustanovení vylučuje, aby byla daň nebo příslušenství prominuto osobě, která v posledních třech letech porušila závažným způsobem daňové nebo účetní předpisy. Závažnost porušení musí být v konkrétním případě najisto postavena prostřednictvím dostatečného odůvodnění rozhodnutí správce daně. Za závažné porušení nelze označit každé porušení daných zákonů, ale pouze takové porušení, které dosáhne určité intenzity. Závažným porušením předpisů přitom může být i jejich opakované porušení.

Existenci závažného porušení předmětných předpisů je třeba zkoumat ve vztahu k množině těchto předpisů jako celku, tj. není rozhodné, zda se toto porušení např. vztahovalo k dani, která má být předmětem prominutí, či nikoliv. Porušení daňových nebo účetních předpisů, které dosahuje intenzity závažného porušení, diskvalifikuje daňový subjekt současně ve všech případech, kdy je absence tohoto porušení jako podmínka vydání rozhodnutí určitou právní úpravou vyžadována. Z toho vyplývá, že závažnost porušení předmětných předpisů v případě konkrétního subjektu by měla být vyhodnocena vždy stejně, ať již je posuzována pro účely vydání kterékoli z rozhodnutí, u nichž je posouzení této závažnosti zákonem předvídáno.

Popsané kritérium směřuje i na osobu, která je členem statutárního orgánu právnické osoby, které má být daň nebo příslušenství prominuto. Pokud má být daň nebo příslušenství prominuto právnické osobě, nesmí se ani člen jejího statutárního orgánu v uplynulých třech letech dopustit závažného porušení daňových nebo účetních předpisů. V případě že právnická osoba závažně porušila daňové nebo účetní předpisy, zákon konstruuje fikci, že i osoba, která byla v době závažného porušení daňových nebo účetních předpisů členem jejího statutárního orgánu, předpisy sama porušila. Tímto způsobem se předchází účelovému zbavení se odpovědnosti za závažné porušení daňových nebo účetních předpisů prostřednictvím založení nové právnické osoby.

Splnění tříletého testu spolehlivosti bude správce daně zohledňovat k okamžiku, kdy posuzuje žádost o prominutí daně nebo příslušenství daně, nikoli k okamžiku podání žádosti. Nicméně s ohledem na to, že není vyloučeno, aby správce daně k rozhodnutí přistoupil bezodkladně po podání žádosti, měl by žadatel, který nesplňuje podmínky obsažené v odstavcích 2 a 3 zvážit, zda má smysl žádost podávat. V případě hromadného prominutí je nutné test spolehlivosti posuzovat s ohledem na charakter daného rozhodnutí.

Zákon se v navrženém ustanovení mírně odchyluje od dikce § 24 odst. 2 daňového řádu, podle kterého může při správě daní jednat jménem právnické osoby její statutární orgán, nikoli člen statutárního orgánu. Pojem člen statutárního orgánu vychází z občanského zákoníku (viz např. § 164) a pro navržené ustanovení je vhodnější spojit test spolehlivosti s každým jednotlivým členem statutárního orgánu, bez ohledu na koncepci oprávnění jednat jménem právnické osoby podle § 24 daňového řádu.

37. Nadpis § 260 zní: „**Hromadné prominutí daně nebo příslušenství daně**“.

K bodu 37 (nadpis § 260)

Jedná se o změnu v systematice zákona, kdy je doplňován nadpis k paragrafu (vzhledem k nové úpravě), který jej dosud postrádal.

Čl. VII

Přechodná ustanovení

K čl. VII – přechodná ustanovení

1. Řízení nebo jiné postupy při správě daní, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 1

V rámci přechodného ustanovení se z důvodu právní jistoty navrhuje zajistit kontinuitu u nedokončených řízení a jiných postupů při správě daní, které byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona a které byly dotčeny změnou obsaženou v tomto návrhu zákona.

2. Došlo-li k nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se při ukládání pokuty podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 2

V rámci přechodného ustanovení je řešen přechod od dosavadní úpravy pořádkové pokuty (dosavadní § 247) na pozměněnou úpravu této pokuty, resp. na úpravu nové pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy (§ 247a). Z hlediska dodržení zásady zákazu retroaktivního působení nové právní úpravy je rozhodnou skutečností okamžik, kdy dojde k deliktnímu jednání. Jednání, ke kterému došlo (konáním či nekonáním) za účinnosti původní právní úpravy, bude posouzeno podle dosavadního znění daňového řádu.

3. Žádat o prominutí penále lze pouze v případě penále vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 3

Přechodné ustanovení obsahuje pravidlo řešící možnost podání žádosti o prominutí penále vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle přechodného ustanovení je možné požádat o prominutí pouze toho penále, které vzniklo ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. ledna 2015.

Podle § 251 odst. 3 správce daně rozhodne o povinnosti uhradit penále v rámci dodatečného platebního výměru, kterým se doměňuje daň, jejímž doměněním penále vzniklo. Penále vzniká účinností rozhodnutí, kterým je doměřena daň z moci úřední. K tomuto datu je předepsáno do evidence daní. Splatnost penále je vázána na splatnost doměřené daně, tj. 15 dní ode dne právní moci dodatečného platebního výměru. Žádost o prominutí penále tak bude možné podat toliko ohledně penále, které bude součástí dodatečného platebního výměru oznámeného počínaje datem 1. ledna 2015.

Prominutí penále je tak explicitně vyloučeno u penále vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ať za účinnosti daňového řádu nebo za účinnosti zrušeného zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Řízení o žádosti o prominutí penále vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona bude správcem daně zastaveno jako nepřipustné podle § 106 odst. 1 písm. b).

Navržené řešení je zvoleno s ohledem na zachování právní jistoty, resp. v zájmu zamezení retroaktivnímu působení nové právní úpravy. Současně je třeba eliminovat neúměrné a skokové administrativní zatížení správců daně.

4. Žádat o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky lze pouze v případě úroku vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 4

Přechodné ustanovení upravuje pravidlo, podle kterého lze o posečkání úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky požádat pouze u těch úroků, které vznikly od 1. ledna 2015.

Úrok z prodlení vzniká za každý den prodlení počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti (§ 252 odst. 2). Úrok z posečkané částky vzniká za dobu povoleného posečkání namísto úroku z prodlení (§ 157). Pro oba úroky je charakteristické, že vznikají *ex lege* každým dnem prodlení, bez ohledu na to, že do evidence daní se předepisují s určitým zpožděním (v případě úroku z prodlení jednou za měsíc; v případě úroku z posečkané částky až po ukončení posečkání). Okamžik vzniku tak nelze ztotožňovat s okamžikem předepsání, byť z hlediska vykonatelnosti je předepsání nezbytným prvkem, bez něhož nelze úhradu úroku po dlužníkovi vyžadovat. V případě, kdy v důsledku doměření daně je zjištěno prodlení s platbou této daně, nadále platí, že úrok vztahující se k dani vznikl ke každému dni prodlení. Doměření daně tak má z hlediska vzniku úroku účinky *ex tunc*.

Prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky je explicitně vyloučeno u úroků vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ať za účinnosti daňového řádu nebo za účinnosti zrušeného zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Řízení o žádosti o prominutí úroku vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona bude správcem daně zastaveno jako nepřipustné podle § 106 odst. 1 písm. b).

Navržené řešení je zvoleno s ohledem na zachování právní jistoty, resp. v zájmu zamezení retroaktivnímu působení nové právní úpravy. Současně je třeba eliminovat neúměrné a skokové administrativní zatížení správců daně.

5. Od předepsání úroku z posečkané částky vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona lze upustit podle dosavadních právních předpisů.

K bodu 5

S ohledem na to, že dochází k vypuštění § 157 odst. 7 a možnost žádat o prominutí úroku z posečkané částky bude mít daňový subjekt pouze u úroku vznikajícího počínaje 1. lednem 2015, je nutné pro úroky z posečkané částky vzniklé před tímto datem zachovat dosavadní režim, který správci daně umožňoval z moci úřední upustit od jejich předepsání a tím eliminovat jejich vykonatelnost.

Pokud stav, kdy je daňovému subjektu posečkána úhrada daně, nastal před účinností navrženého zákona a pokračuje i po jeho účinnosti, uplatní se z hlediska úroku z posečkané částky dvojitý režim. Období posečkání lze z tohoto pohledu

rozdělit do dvou časových úseků: (i) období přede dnem nabytí účinnosti zákona a (ii) období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. V prvním období lze docílit eliminace úroku z posečkané částky prostřednictvím stávajícího režimu podle § 157 odst. 7. Ve druhém období lze obdobného efektu docílit prostřednictvím žádosti o prominutí úroku z posečkané částky podle § 259b.

6. Byl-li postup k odstranění pochybností zahájen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje se takový postup pro účely § 254a zákona č. 280/2009 Sb. za zahájený dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 6

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

Vzhledem k tomu, že není záměrem retroaktivní působení pravidel obsažených v novém § 254a, navrhuje se přechodné ustanovení, které jasným a jednoznačným způsobem určí, od kdy se tato pravidla budou moci aplikovat. Cílem je zohlednit existenci již běžících postupů k odstranění pochybností, avšak pouze do té míry, že rozhodná pětiměsíční doba určující nárok na vznik úroku z daňového odpočtu, bude počítána nejdříve ode dne účinnosti této novely.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o Finanční správě České republiky

K části páté - změna zákona o Finanční správě České republiky

Čl. VIII

K čl. VIII

V zákoně č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění zákona č. 458/2011 Sb., § 13a včetně nadpisu zní:

„§ 13a

Zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti

(1) Pro účely utajení činnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Armády České republiky a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků lze použít zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti při správě daní a registraci smlouvy o důchodovém spoření.

(2) Zvláštní postupy podle odstavce 1 mohou použít

- a) příslušníci
1. zpravodajské služby České republiky,
  2. Policie České republiky,
  3. Generální inspekce bezpečnostních sborů a
  4. Hasičského záchranného sboru České republiky,

- b) vojáci z povolání a vojáci, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání,
- c) zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Armáda České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky a
- d) orgány finanční správy.

(3) Zvláštní postupy podle odstavce 1 stanoví vláda.“

Ustanovení reformuluje současné ustanovení § 13a zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění zákona č. 458/2011 Sb. předpisů, resp. aktualizuje ustanovení, které již bylo platnou součástí právního řádu, jako jedna z novel zákonů v rámci zavádění jednoho inkasního místa. Vzhledem k tomu, že bylo upuštěno od návrhu zavedení jednoho inkasního místa s účinností od 2015 prostřednictvím zákona č. 458/2011 Sb. nebo zákona o veřejných pojistných, je třeba na základě potřeb zejména zpravodajských služeb návrh na zavedení zmocnění k vydání zvláštních postupů v aktualizované podobě do návrhu zákona zařadit.

Daná norma je aktuální i bez realizace zvláštních postupů, neboť v daňových zákonech určitá míra individualizace v některých případech existuje již nyní. Příkladem může být podávání daňového přiznání k dani z příjmů a potvrzování příjmu od plátce daně z příjmů (tedy zaměstnavatele). Rovněž do budoucna lze očekávat tendence směřující k individualizaci daní, a to z různých důvodů (např. důchodové spoření, mezigenerační solidarita aj.). Z tohoto lze očekávat, že potřeba takového opatření bude vzrůstat. Sama existence zmocnění je pouze legislativním mandátem a samo zmocnění je formulováno jako fakultativní možnost, tj. není nutné ihned od okamžiku účinnosti dané normy zvláštní postupy aplikovat. V takovém případě bude fungovat standardní daňový režim.

Zásadním posunem je rozšíření tohoto zmocnění, a to ve třech rovinách. Zprv se zmocnění již nevztahuje pouze na rovinu tvrzení jako v dosavadním návrhu, ale na celou správu daní. Tento aspekt přímo souvisí s individualizací, neboť např. v případě roviny platební hrozila také rizika odkrytí, která v důsledku nedostatečně širokého zmocnění nemohla být zvláštními postupy řešena. Správa daní je procesní postup, který zahrnuje nejen fázi nalézací a fázi platební, ale tak další navazující dílčí postupy, mezi které patří taktéž nakládání s údaji zjištěnými při správě daní. Pokud je orgán Finanční správy České republiky povinován tím, aby jinému státnímu orgánu postoupil tento druh údajů, jedná se při tomto postupu stále o správu daní a tím pádem je toto předávání údajů možno korigovat prostřednictvím zmíněného usnesení vlády.

Dle § 13a se tento přístup však uplatní pouze na straně Finanční správy České republiky. Pokud by měly být zvláštní postupy aplikovány taktéž orgánem, kterému jsou dané údaje postupovány, pak musí být v příslušném zákoně rovněž normováno obdobné zmocnění k vydání usnesení vlády, jímž se stanoví zvláštní postupy (individualizace se např. vyskytuje v rámci nemocenského pojištění). Druhá rovina rozšíření zmocnění spočívá v celkovém zobecnění ustanovení, kdy se toto ustanovení vztahuje již na všechny daně, které jsou spravovány orgány Finanční správy České republiky. Neznamená to však nutně to, že by ke každé dani muselo být vydáno usnesení vlády. Naopak se předjímá, že za určité daně a části jejich správy nebude usnesení vlády vydáno. Tím pádem nebude v této části speciální úprava vůči obecné zákonné úpravě a subjekty tak budou postupovat jako standardní daňoví poplatníci. Cílem tohoto postupu byla snaha

o maximální zobecnění daného institutu, který však v žádném případě nezasahuje do sféry určení výše daně. Třetí rovina rozšíření spočívá v doplnění aplikace zvláštních postupů také na proces registrace smlouvy o důchodovém spoření. Tento postup totiž není postupem v rámci správy daní. Zvláštní postupy stanovuje vláda, a to usnesením. Pokud vláda postupy nestanoví nebo předcházející postupy zruší, postupuje se od daného okamžiku dle zákonné právní úpravy.

Odstavec 1 upravuje rozsah ustanovení, tj. aplikaci na správu daní (v širším slova smyslu dle ustanovení § 2 daňového řádu) a registraci pojistného na důchodové spoření (specifické řízení v rámci zákona o důchodovém spoření). Dále rovněž stanovuje účel, ke kterému je možné zvláštních postupů využít. Tímto účelem je pouze utajení vyjmenovaných subjektů nebo zajištění bezpečnosti jejich příslušníků.

Odstavec 2 vymezuje okruh subjektů, které mohou zvláštní postupy aplikovat, a to v zásadě na vojáky, příslušníky bezpečnostních sborů (Policie, Hasičský záchranný sbor....) a zpravodajských služeb České republiky, jejich zaměstnavatele a orgány Finanční správy České republiky.

Odstavec 3 zmocňuje k vydání zvláštních postupů vládu. Pokud postupy nebudou vydány nebo budou zrušeny, pak se aplikuje standardní režim pro běžné poplatníky.

Čl. IX

Přechodné ustanovení

K čl. IX – přechodné ustanovení

Pokud byly zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Armády České republiky a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků při správě daní a registraci smlouvy o důchodovém spoření stanoveny vládou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, lze je použít nejdříve ode dne, který stanoví po dni nabytí účinnosti tohoto zákona vláda.

Ustanovení řeší případnou situaci, kdy již došlo ke schválení usnesení vlády, které realizuje zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti. Pokud k tomu již došlo, bude třeba nového usnesení vlády k jejich vlastní aktivaci, přičemž toto usnesení by musela vláda přijmout až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o rozpočtovém určení daní

K části šesté - změna zákona o rozpočtovém určení daní

Čl. X

K čl. X

V § 2 písm. b) zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), se slova „daňovou povinnost,³⁾“ nahrazují slovem „daň“.

Poznámka pod čarou č. 3 se zrušuje.

Zrušením části deváté čl. XVII bodu 2 zákona č. 458/2011 Sb., kterým docházelo k posunutí písmen v § 2 zákona o rozpočtovém určení daní, se stalo obsoletní ustanovení části deváté čl. XVII bod 3 zákona č. 458/2011 Sb. Vzhledem k tomu, že část tohoto ustanovení prováděla terminologickou úpravu vyplývající z daňového řádu – nahrazení daňové povinnosti slovem daň – je třeba tuto úpravu provést znovu.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

K části sedmé - změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Čl. XI

K čl. XI

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 153/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 11/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 5 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 5 zní:

„(2) Do vyměřovacího základu zaměstnance se z příjmů uvedených v odstavci 1 nezahrnují tyto příjmy:

- náhrada škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry,
- odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na která vznikl nárok podle zvláštních právních

předpisů, a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů,

- věrnostní přídavek horníků⁵⁾,
- plnění, které bylo poskytnuto požitavci starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání,
- jednorázová sociální výpomoc poskytnutá zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události.

⁵⁾ Zákon č. 62/1983 Sb., o věrnostním přídavku horníků, ve znění zákona č. 189/2006 Sb.“.

K bodu 1 (§ 5 odst. 2)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny:

V § 5 odst. 2 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se navrhuje v ustanovení písmene b) formulační úprava, která potvrzuje dosavadní postup. Tato úprava jednak sleduje jednotnou dikci v tomto ustanovení, jednak s ohledem na některé výkladové problémy v dosavadní praxi výslovně stanoví, že pojistnému nepodléhají pouze ta odstupná a obdobná plnění při skončení pracovního, služebního a obdobného vztahu, na které vzniká nárok na základě zákona, noli i ta plnění, která případně zaměstnavatel poskytuje dobrovolně a nazve je odstupným. Touto úpravou se též vyloučí snaha o obcházení zákona.

Dále se v § 5 odst. 2 písm. c) navrhuje formulační upřesnění, které zajišťuje jazykový soulad dikce ustanovení písmene c).

2. V § 7 odst. 1 písm. a) se bod 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení bodu 1.

K bodu 2 (§ 7 odst. 1 písm. a) bod 2)

Z legislativně technického důvodu se vypuštění úpravy sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26 (viz body 24 a 25 části jedenácté zákona č. 458/2011 Sb.) přesouvá ze zákona č. 458/2011 Sb. do tohoto návrhu zákona.

3. V § 7 se odstavce 2 a 3 zrušují.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako 2 a 3.

K bodu 3 (§ 7 odst. 2 a 3)

Z legislativně technického důvodu se vypuštění úpravy sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26 (viz body 24 a 25 části jedenácté zákona č. 458/2011 Sb.) přesouvá ze zákona č. 458/2011 Sb. do tohoto návrhu zákona.

4. V § 9 se odstavce 2 a 4 až 6 zrušují.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

K bodu 4 (§ 9 odst. 2 a 4 až 6)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26.

5. V § 9 odst. 2 se slova „, který platí pojistné ve výši sazby uvedené v § 7 odst. 1 písm. a) bodě 1,“ zrušují.

K bodu 5 (§ 9 odst. 2)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26.

6. V § 9a se slova „odst. 3 nebo 4“ nahrazují slovy „odst. 2“.

K bodu 6 (§ 9a)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26.

7. V § 11 se slova „odst. 3 až 5“ nahrazují slovy „odst. 2“.

K bodu 7 (§ 11)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26.

8. V § 16 odst. 3 se slova „deset let“ nahrazují slovy „15 let“.

K bodu 8 (§ 16 odst. 3)

Možnost dobrovolné účasti na důchodovém pojištění podle § 6 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění byla zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. prodloužena z 10 let na 15 let, aniž však tato změna byla analogicky promítnuta též do zákona č. 589/1992 Sb.; nyní se toto nedopatření napravuje, aby oba zákony byly v souladu.

9. V § 22 odst. 1 se slova „odst. 3 a 4“ nahrazují slovy „odst. 2“.

K bodu 9 (§ 22 odst. 1)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění další sazby pojistného podle bodu 3.

10. V § 22b odst. 1, 3 a 4 se slova „odst. 3 a 4“ nahrazují slovy „odst. 2“.

K bodu 10 (§ 22b odst. 1, 3 a 4)

Jedná se o legislativně technické úpravy navazující na vypuštění další sazby pojistného podle bodu 3.

Čl. XII

Přechodná ustanovení

K čl. XII – přechodná ustanovení

1. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se za období před 1. lednem 2015 stanoví podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Při nesplnění nebo porušení povinností uložených zaměstnavateli zákonem č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Řízení ve věcech nesplnění nebo porušení povinností podle bodu 2 zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pravomocně neskončená před tímto dnem se dokončí podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 1 až 3

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které reaguje jednak na změnu ve vyměřovacím základu, jednak na zrušení druhé sazby pojistného (ve výši 26 %); za dobu před rokem 2015 se však pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti bude platit podle právních předpisů účinných před rokem 2015, a to i v případě, že se toto pojistné bude platit po roce 2014 (bod 1). Rovněž porušení povinností uložených právními předpisy před rokem 2015, k nimž dojde před rokem 2015, se bude postihovat podle těchto právních předpisů, a to i když ke zjištění nesplnění nebo porušení těchto povinností dojde po roce 2014 (bod 2); rovněž v započatém řízení se bude dále pokračovat podle dosavadních právních předpisů (bod 3).

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

K části osmé - změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. XIII

K čl. XIII

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona

č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona
č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona
č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona
č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona
č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona
č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona
č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona
č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona
č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona
č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona
č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona
č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona
č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona
č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona
č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona
č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona
č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona
č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona
č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona
č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu
Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb.,
zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona
č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona
č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona
č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona
č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona
č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona
č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona
č. 303/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona
č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu
Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 177/2011 Sb.,
zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona
č. 263/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona
č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona
č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona
č. 366/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona
č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona
č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona
č. 167/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona
č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona
č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona
č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013
Sb. a zákona č. 64/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 123e odst. 1 písmeno c) zní:

„c) s ověřenou identitou podatele způsobem určeným
orgánem sociálního zabezpečení, pokud orgán
sociálního zabezpečení tuto možnost zajistil.“

K bodu 1 (§ 123e odst. 1 písm. c))

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného
elektronického podání o další způsob prostřednictvím
uživatelského účtu v portálu ČSSZ. K identifikaci a ztotožnění
uživatelé (podávajícího) budou využity přihlašovací údaje
k ovládnutí uživatelského účtu. Přihlašovací údaje budou
jedinečné a přístup bude podávajícímu umožněn pouze tehdy,
dojde-li k jednoznačnému ztotožnění klienta na základě údajů

uvedených v portálu, které byly převzaty z registračního
formuláře, a poskytnutých přístupových údajů k uživatelskému
účtu, které uživatel převzal osobně do vlastních rukou.

Důvodem pro zavedení této možnosti podání a uvedeného
způsobu ověření identity podávajícího je umožnit široké
veřejnosti, tj. i těm, kteří nejsou majiteli datové schránky ani
zaručeného elektronického podpisu, učinit podání elektronicky
velmi jednoduchým, klientsky přívětivým způsobem.

2. V § 123e odst. 2 se na konci písmene b) čárka
nahrazuje tečkou a závěrečná část ustanovení se
zrušuje.

K bodu 2 (§ 123e odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Zákonem č. 470/2011 Sb. byla založena s účinností od 1.
ledna 2013 povinnost pro zaměstnavatele, osoby samostatně
výdělečně činné a ošetřující lékaře předávat pouze
elektronicky příslušnému orgánu sociálního zabezpečení
údaje, které se předávají tomuto orgánu na předepsaných
tiskopisech. Zároveň mohou tyto orgány stanovit výjimku z této
povinnosti, neboť mohou určit, která podání je možno nadále
činit písemně na předepsaném tiskopise. Česká správa
sociálního zabezpečení stanovila tuto výjimku pro roky 2013 a
2014 pro všechna podání a pro rok 2015 pro podání činěná
ošetřujícími lékaři a poskytovateli zdravotních služeb.

Smyslem zavedení povinnosti předávat orgánům sociálního
zabezpečení podání pouze elektronicky ve stanovené formě je
snižování administrativní náročnosti v systému sociálního
pojištění. Pro orgány sociálního zabezpečení je tento způsob
předávání údajů bezesporu výhodný, protože údaje, které
obdrží v písemné formě tiskopisu, musí přepisovat do svého
programu, kdežto údaje zasláné elektronicky jsou automaticky
„překlápěny“ do programů těchto orgánů.

U některých subjektů, které zasílají orgánům sociálního
zabezpečení podání na předepsaných tiskopisech, by naopak
došlo ke zvýšení administrativní náročnosti, pokud by byly
povinny zasílat podání pouze elektronicky, a u řady z nich by
si tento způsob zasílání podání vyžádal i nezanedbatelné
finanční náklady. Elektronický způsob předávání podání
vyžaduje nejen určité technické vybavení (počítač vybavený
příslušným softwarem s možností připojení k internetu), ale i
ověření identity odesílatele; datová zpráva musí být poslána
z datové schránky nebo podepsána uznávaným elektronickým
podpisem.

Právnícké osoby jsou zpravidla schopny zasílat údaje
elektronicky bez zvýšení administrativy a finančních nákladů.
Právnícké osoby si musí povinně pořízovat datovou schránku.
Již v současné době řada z nich využívá elektronický přenos
údajů. Zaměstnavatelé, kteří nejsou právníckou osobou a
zaměstnávají jen několik zaměstnanců, využívají formu
elektronického podání jen v malém rozsahu. Elektronicky
komunikuje pouze pětina zaměstnavatelů.

Většina osob samostatně výdělečně činných komunikuje
s okresní správou sociálního zabezpečení pouze 1 x v
kalendářním roce, a to při podání přehledu o příjmech za
předchozí kalendářní rok. Tyto osoby zpravidla nemají ani
datovou schránku a ani elektronický podpis. Obdobně je tomu
tak i u ošetřujících lékařů. Ošetřující lékaři a zdravotnická
zařízení předávají orgánům sociálního zabezpečení na
předepsaných tiskopisech údaje související s uznáním, trvání
a ukončením pracovní neschopnosti. Zároveň jsou lékaři
povinni nadále pouze písemně předávat předepsané tiskopisy
určené zaměstnanci (žádost o nemocenskou) a

zaměstnavatelům (například rozhodnutí o vzniku dočasné neschopnosti); elektronická komunikace lékařů se zaměstnavateli není v současné době možná. Počet osob samostatně výdělečně činných a ošetřujících lékařů elektronicky komunikujících s okresními správami sociálního zabezpečení je zanedbatelný.

Navrhovaná úprava ruší povinná elektronická podání a tím v podstatě zachovává současný stav, pokud jde o postup v praxi. Elektronická komunikace bude nadále fakultativní. Preferuje se vytvoření uživatelsky přívětivých a motivujících podmínek pro podávající, které by plnou elektronickou komunikaci zajistily přirozeným vývojem bez použití „zákonné povinnosti“. Způsob komunikace s klienty musí být zajištěn tak, aby mohli elektronické podávání řešit jednoduchým a uživatelsky přívětivým způsobem, aby většina z nich sama projevila zájem o tento způsob podání. Tak například bude také třeba umožnit elektronické podání přímo u orgánu sociálního zabezpečení v případě, kdy například osoba samostatně výdělečně činná využívá poradenství pracovníka okresní správy sociálního zabezpečení a vyplňuje s ním přehled o příjmech a výdajích.

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob prostřednictvím uživatelského účtu v portálu ČSSZ. K identifikaci a ztotožnění uživatele (podávajícího) budou využity přihlašovací údaje k ovládání uživatelského účtu. Přihlašovací údaje budou jedinečné a přístup bude podávajícímu umožněn pouze tehdy, dojde-li k jednoznačnému ztotožnění klienta na základě údajů uvedených v portálu, které byly převzaty z registračního formuláře, a poskytnutých přístupových údajů k uživatelskému účtu, které uživatel převzal osobně do vlastních rukou.

3. V § 123e odstavec 3 zní:

„(3) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě ve formě datové zprávy podepsané uznávaným elektronickým podpisem, uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.“

K bodu 3 (§ 123e odst. 3)

Uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb se vztahuje pouze na případ použití uznávaného elektronického podpisu, proto se upřesňuje znění tohoto ustanovení.

4. V § 123e odst. 4 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

K bodu 4 (§ 123e odst. 4 písm. f))

Navrhovaná úprava je zdůvodněna v důvodové zprávě ke změně v § 123e odst. 2.

5. V § 123e se odstavec 5 zrušuje.

K bodu 5 (§ 123e odst. 5)

Navrhovaná úprava je zdůvodněna v důvodové zprávě ke změně v § 123e odst. 2.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o důchodovém pojištění

K části deváté - změna zákona o důchodovém pojištění

Čl. XIV

K čl. XIV

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 224/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 188/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 264/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 218/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 178/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 135/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 314/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 463/2012 Sb., zákona č. 267/2013 Sb., zákona č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. .../...Sb., zákona č. .../...Sb. a zákona č. .../...Sb., se mění takto:

1. V § 21 odst. 1 písm. a) části věty za středníkem se slova „nebo vyšších odborných školách (dále jen „střední škola“)“ zrušují.

K bodu 1 (§ 21 odst. 1 písm. a) část věty za středníkem)

Napravuje se legislativně technické nedoplnění. Zákonem opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. byla v návaznosti na jiné změny do § 21 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění za slova „na středních“ vložena slova „nebo vyšších odborných školách (dále jen „střední škola“)“, přičemž slova „na středních“ se v celém písmenu a) vyskytují celkem

čtyřikrát; správně měla být tato slova v písmenu a) vložena jen do části věty před středníkem. Toto nedopatření se nyní napравuje tak, že se v části věty za středníkem tato přebytečná slova vypouštějí.

2. V § 22 odst. 1 a § 23 odst. 1 se za slova „podle § 21“ vkládají slova „odst. 1“.

K bodu 2 (§ 22 odst. 1 a § 23 odst. 1)

Napравuje se legislativně technické nedopatření. Do § 22 odst. 1 a § 23 odst. 1 se při odkazu na § 21 doplňuje, že se jedná o odstavec 1 v § 21, neboť již v minulosti byl dosavadní text v § 21 označen jako odstavec 1 a byly doplněny nové odstavce, na což nebylo v ustanovení § 22 a 23 pamatováno a zůstal v nich původní nepřesný odkaz.

3. V § 29 odstavec 3 zní:

„(3) Pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v

- a) odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1,
- b) odstavci 2 písm. b) až f), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození, a získal aspoň 15 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.“

K bodu 3 (§ 29 odst. 3)

Od roku 2010 se potřebná doba pojištění postupně prodlužuje každým rokem o 1 rok, takže cílový stav 35 let doby pojištění bude platit pro pojištěnce, kteří dosáhnou důchodového věku po roce 2018. Kromě toho má nárok na starobní důchod i pojištěnec, který dosáhne důchodového věku a získá dobu pojištění aspoň 30 roků (pouze doba pojištění bez nepřispěvkových dob).

Postupné prodlužování potřebné doby pojištění pro nárok na starobní důchod se vztahuje i na případy, kdy lze starobní důchod přiznat po dosažení vyššího věku, než činí důchodový věk. V důsledku toho nevznikne nárok na starobní důchod při získání doby pojištění alespoň 15 roků, jak tomu bylo před přijetím zákona č. 306/2008 Sb., a to pojištěncům, kteří dosáhnou věku alespoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk, v roce 2010 a později. V důsledku této úpravy přestala ČR plnit čl. 29 odst. 2 části V Evropského zákoníku sociálního zabezpečení, resp. čl. 18 odst. 2 písmeno a) Úmluvy MOP č. 128, kde je stanoveno, že starobní důchod musí zajistit chráněnou osobu, která před tím, než nastala sociální událost, splnila kvalifikační dobu aspoň 15 příspěvkových let nebo let zaměstnání. Navrhovaná změna zajistí, že ČR bude shora uvedený požadavek plnit.

Čl. XV

Přechodné ustanovení

K čl. XV – přechodné ustanovení

Splnil-li pojištěnec podmínky uvedené v § 29 odst. 3 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, před tímto dnem, vzniká mu nárok na starobní důchod dnem splnění těchto podmínek.

Navrhovaná úprava řeší vznik nároku na starobní důchod v období od roku 2010, kdy se začala potřebná doba pojištění postupně prodlužovat, do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Vzhledem k požadavku Evropského sociálního zákoníku, resp. Úmluvy MOP č. 128, je odůvodněné, aby nároky pojištěnců byly v tomto období posuzovány stejně jako v období ode dne činnosti tohoto zákona.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o nemocenském pojištění

K části desáté - změna zákona o nemocenském pojištění

Čl. XVI

K čl. XVI

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 302/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 157/2010 Sb., zákona č. 166/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 110 odst. 2 se věta poslední zrušuje.

K bodu 1 (§ 110 odst. 2 věta poslední)

Zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. bylo stanoveno, kdy neběží lhůta pro výplatu dávky nemocenského pojištění. Nedopatřením však byla tato úprava vložena do § 110 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, kde je upravena jiná problematika (podmínky výplaty dávek, resp. stanovení období, za které se dávky vyplácejí), nikoliv do příslušného ustanovení § 110 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění,

v němž je upravena lhůta pro výplatu dávek nemocenského pojištění. Toto nedopatření se nyní napravuje.

2. V § 110 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Tato lhůta neběží po dobu, po kterou nejsou splněny podmínky pro výplatu dávky podle § 109 odst. 1.“.

K bodu 2 (§ 110 odst. 3)

Zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. bylo stanoveno, kdy neběží lhůta pro výplatu dávky nemocenského pojištění. Nedopatřením však byla tato úprava vložena do § 110 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, kde je upravena jiná problematika (podmínky výplaty dávek, resp. stanovení období, za které se dávky vyplácejí), nikoliv do příslušného ustanovení § 110 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění, v němž je upravena lhůta pro výplatu dávek nemocenského pojištění. Toto nedopatření se nyní napravuje.

3. V § 162 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) s ověřenou identitou podatele způsobem určeným orgánem nemocenského pojištění, pokud orgán nemocenského pojištění tuto možnost zajistil.“.

K bodu 3 (§ 162 odst. 1 písm. c))

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob prostřednictvím uživatelského účtu v portálu ČSSZ. K identifikaci a ztotožnění uživatele (podávajícího) budou využity přihlašovací údaje k ovládnutí uživatelského účtu. Přihlašovací údaje budou jedinečné a přístup bude podávajícímu umožněn pouze tehdy, dojde-li k jednoznačnému ztotožnění klienta na základě údajů uvedených v portálu, které byly převzaty z registračního formuláře, a poskytnutých přístupových údajů k uživatelskému účtu, které uživatel převzal osobně do vlastních rukou.

Důvodem pro zavedení této možnosti podání a uvedeného způsobu ověření identity podávajícího je umožnit široké veřejnosti, tj. i těm, kteří nejsou majiteli datové schránky ani zaručeného elektronického podpisu, učinit podání elektronicky velmi jednoduchým, klientsky přívětivým způsobem.

4. V § 162 odst. 2 se na konci písmene b) čárka nahrazuje tečkou a závěrečná část ustanovení se zrušuje.

K bodu 4 (§ 162 odst. 2 závěrečná část ustanovení)

Zákonem č. 470/2011 Sb. byla založena s účinností od 1. ledna 2013 povinnost pro zaměstnavatele, osoby samostatně výdělečně činné a ošetřující lékaře předávat pouze elektronicky příslušnému orgánu sociálního zabezpečení údaje, které se předávají tomuto orgánu na předepsaných tiskopisech. Zároveň mohou tyto orgány stanovit výjimku z této povinnosti, neboť mohou určit, která podání je možno nadále činit písemně na předepsaném tiskopise. Česká správa sociálního zabezpečení stanovila tuto výjimku pro roky 2013 a 2014 pro všechna podání a pro rok 2015 pro podání činěná ošetřujícími lékaři a poskytovateli zdravotních služeb.

Smyslem zavedení povinnosti předávat orgánům sociálního zabezpečení podání pouze elektronicky ve stanovené formě je snižování administrativní náročnosti v systému sociálního pojištění. Pro orgány sociálního zabezpečení je tento způsob

předávání údajů bezesporu výhodný, protože údaje, které obdrží v písemné formě tiskopisu, musí přepisovat do svého programu, kdežto údaje zaslané elektronicky jsou automaticky „překlápěny“ do programů těchto orgánů.

U některých subjektů, které zasílají orgánům sociálního zabezpečení podání na předepsaných tiskopisech, by naopak došlo ke zvýšení administrativní náročnosti, pokud by byly povinny zasílat podání pouze elektronicky, a u řady z nich by si tento způsob zaslání podání vyžádal i nezanedbatelné finanční náklady. Elektronický způsob předávání podání vyžaduje nejen určité technické vybavení (počítač vybavený příslušným softwarem s možností připojení k internetu), ale i ověření identity odesílatele; datová zpráva musí být poslána z datové schránky nebo podepsána uznávaným elektronickým podpisem.

Právnícké osoby jsou zpravidla schopny zasílat údaje elektronicky bez zvýšení administrativy a finančních nákladů. Právnícké osoby si musí povinně pořizovat datovou schránku. Již v současné době řada z nich využívá elektronický přenos údajů. Zaměstnavatelé, kteří nejsou právníckou osobou a zaměstnávají jen několik zaměstnanců, využívají formu elektronického podání jen v malém rozsahu. Elektronicky komunikuje pouze pětina zaměstnavatelů.

Většina osob samostatně výdělečně činných komunikuje s okresní správou sociálního zabezpečení pouze 1 x v kalendářním roce, a to při podání přehledu o příjmech za předchozí kalendářní rok. Tyto osoby zpravidla nemají ani datovou schránku a ani elektronický podpis. Obdobně je tomu tak i u ošetřujících lékařů. Ošetřující lékaři a zdravotnická zařízení předávají orgánům sociálního zabezpečení na předepsaných tiskopisech údaje související s uznáním, trvání a ukončením pracovní neschopnosti. Zároveň jsou lékaři povinni nadále pouze písemně předávat předepsané tiskopisy určené zaměstnanci (žádost o nemocenské) a zaměstnavatelům (například rozhodnutí o vzniku dočasné neschopnosti); elektronická komunikace lékařů se zaměstnavateli není v současné době možná. Počet osob samostatně výdělečně činných a ošetřujících lékařů elektronicky komunikujících s okresními správami sociálního zabezpečení je zanedbatelný.

Navrhovaná úprava ruší povinná elektronická podání a tím v podstatě zachovává současný stav, pokud jde o postup v praxi. Elektronická komunikace bude nadále fakultativní. Preferuje se vytvoření uživatelsky přívětivých a motivujících podmínek pro podávající, které by plnou elektronickou komunikaci zajistily přirozeným vývojem bez použití „zákonné povinnosti“. Způsob komunikace s klienty musí být zajištěn tak, aby mohli elektronické podávání řešit jednoduchým a uživatelsky přívětivým způsobem, aby většina z nich sama projevila zájem o tento způsob podání. Tak například bude také třeba umožnit elektronické podání přímo u orgánu sociálního zabezpečení v případě, kdy například osoba samostatně výdělečně činná využívá poradenství pracovníka okresní správy sociálního zabezpečení a vyplňuje s ním přehled o příjmech a výdajích.

Navrhuje se rozšíření stávajících způsobů kvalifikovaného elektronického podání o další způsob prostřednictvím uživatelského účtu v portálu ČSSZ. K identifikaci a ztotožnění uživatele (podávajícího) budou využity přihlašovací údaje k ovládnutí uživatelského účtu. Přihlašovací údaje budou jedinečné a přístup bude podávajícímu umožněn pouze tehdy, dojde-li k jednoznačnému ztotožnění klienta na základě údajů uvedených v portálu, které byly převzaty z registračního formuláře, a poskytnutých přístupových údajů k uživatelskému účtu, které uživatel převzal osobně do vlastních rukou.

5. V § 162 odstavec 3 zní:

„(3) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě ve formě datové zprávy podepsané uznávaným elektronickým podpisem, uvede současně akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb, který jeho kvalifikovaný certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.“.

K bodu 5 (§ 162 odst. 3)

Uvádění akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb se vztahuje pouze na případ použití uznávaného elektronického podpisu, proto se upřesňuje znění tohoto ustanovení.

6. V § 162 odst. 4 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

K bodu 6 (§ 162 odst. 4 písm. f))

Navrhovaná úprava je zdůvodněna v důvodové zprávě ke změně v § 162 odst. 2.

7. V § 162 se odstavec 5 zrušuje.

K bodu 7 (§ 162 odst. 5)

Navrhovaná úprava je zdůvodněna v důvodové zprávě ke změně v § 162 odst. 2.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

K části jedenácté - změna zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Čl. XVII

K čl. XVII

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 138/2001 Sb., zákona č. 49/2002 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona

č. 296/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 138/2011 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 11/2013 Sb., zákona č. 342/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slovo „všeobecné“ nahrazuje slovem „veřejné“ a slovo „všeobecného“ se nahrazuje slovem „veřejného“.

K bodu 1 (§ 1)

Jedná se o terminologickou úpravu související se změnou názvu zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění na zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění provedenou zákonem č. 458/2011Sb. s účinností k 1. lednu 2014.

2. V § 3 odstavec 1 až 5 znějí:

„(1) Vyměřovacím základem zaměstnance²⁾ je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů³⁾ a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance.

(2) Vyměřovací základ zaměstnance podle odstavce 1 se snižuje o

- náhradu škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry,
- odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na která vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů, a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů,
- věrnostní přídavek horníků⁵⁾,
- plnění, které bylo poskytnuto požitavatelu starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání,
- jednorázovou sociální výpomoc poskytnutou zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události.

(3) Pro stanovení vyměřovacího základu zaměstnance, kterému byly zúčtovány příjmy po skončení zaměstnání, se použijí odstavce 1 a 2 obdobně.

(4) Pojistné za zaměstnance se stanoví z vyměřovacího základu podle odstavců 1 až 3, nejméně však z minimálního vyměřovacího základu, není-li dále stanoveno jinak.

(5) Je-li zaměstnanci vyplácen příjem v cizí měně, přepočte se na českou měnu způsobem stanoveným zákonem upravujícím daně z příjmů. Zaměstnavatel je povinen vést ve svých záznamech pro stanovení a odvod pojistného kurzu, který použil.“.

Poznámka pod čarou č. 53 se zrušuje.

K bodu 2 (§ 3 odst. 1 až 5)

Z odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny: Navrhuje se formulační úprava v § 3 odst. 2 písm. b) zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, která jednak technicky upravuje dikci dotčeného ustanovení a jednak s ohledem na některé výkladové problémy v dosavadní praxi výslovně stanoví, že pojistnému nepodléhají pouze ta odstupná a obdobná plnění při skončení pracovního, služebního a obdobného vztahu, na které vzniká nárok na základě zákona, nkoliv ta plnění, která případně zaměstnavatel poskytuje dobrovolně a nazve je odstupným, čímž se též vyloučí možnost obcházení zákona.

Dále se v § 3 odst. 2 písm. c) a e) navrhuje formulační upřesnění, které zajišťuje jazykový soulad dikce ustanovení písmene c) a e).

3. V § 3 odst. 6 se věta první zrušuje.

K bodu 3 (§ 3 odst. 6)

Zrušuje se duplicitní věta, která je již obsažena v § 3 odst. 4.

4. V § 3 se dosavadní odstavce 13 až 18 označují jako odstavce 12 až 17.

K bodu 4 (§ 3 odst. 13 až 18)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která zajišťuje, aby číslování jednotlivých odstavců v § 3 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění na sebe navazovalo.

5. V § 3 odst. 12 se slova „písm. e) a f)“ zrušují.

K bodu 5 (§ 3 odst. 12)

Navrhuje se odstranění diskriminace v oblasti tuzemských a zahraničních pracovníků.

6. V § 3 se odstavce 13 až 17 zrušují.

K bodu 6 (§ 3 odst. 13 až 17)

Obsah stávajícího odstavce 14 se přesouvá do odstavce 5. V souladu s požadavkem koaliční smlouvy (odvody plateb do zdravotního pojištění budou beze stropu) se zrušují ustanovení upravující maximální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

7. V § 3a odst. 2 se slova „, nejvýše však z maximálního vyměřovacího základu“ zrušují a slova „maximálním vyměřovacím základem je částka ve výši sedmdesátidvounásobku průměrné mzdy“ se nahrazují slovy „za průměrnou mzdu se pro účely tohoto zákona považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu pro účely důchodového pojištění za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná mzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu^{16b)} s tím, že vypočtená částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru“.

K bodu 7 (§ 3a odst. 2)

V souladu s požadavkem koaliční smlouvy (odvody plateb do zdravotního pojištění budou beze stropu) se zrušují ustanovení upravující maximální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Z ustanovení § 3 odst. 15 se přesouvá definice průměrné mzdy.

8. V § 3a se odstavec 5 zrušuje.

K bodu 8 (§ 3a odst. 5)

V souladu s požadavkem koaliční smlouvy (odvody plateb do zdravotního pojištění budou beze stropu) se zrušují ustanovení upravující maximální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

9. § 3d se zrušuje.

K bodu 9 (§ 3d)

V souladu s požadavkem koaliční smlouvy (odvody plateb do zdravotního pojištění budou beze stropu) se zrušuje ustanovení limitující zrušení maximálního vyměřovacího základu pojistného na veřejné zdravotní pojištění pouze na roky 2013 až 2015.

10. V § 14 odst. 2 se věty čtvrtá až sedmá a poslední zrušují.

K bodu 10 (§ 14 odst. 2 věty čtvrtá a sedmá a poslední)

V souladu s požadavkem koaliční smlouvy (odvody plateb do zdravotního pojištění budou beze stropu) se zrušují ustanovení upravující maximální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění a zároveň se zrušuje limitace jejich nepoužití v letech 2013 až 2015.

11. V § 20 odst. 1 se slovo „všeobecného“ nahrazuje slovem „veřejného“.

K bodu 11 (§ 20 odst. 1)

Jedná se o terminologickou úpravu související se změnou názvu zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění na zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění provedenou zákonem č. 458/2011Sb. s účinností k 1. lednu 2014.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

K části dvanácté - změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

Čl. XVIII

K čl. XVIII

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 340/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 57/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 270/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 59/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 298/2011, zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 275/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 238/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se mění takto:

1. V § 5 písm. a) úvodní části ustanovení se slova „nebo funkčních požitků“ zrušují.

K bodu 1 (§ 5 písm. a))

Vypouští se slova „nebo funkčních požitků“ s ohledem na jejich podřazení pod pojem „příjmy ze závislé činnosti“ zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

2. V § 5 písm. a) bodě 3 se slova „která v kalendářním měsíci nedosáhla“ nahrazuje slovy „popřípadě více dohod o provedení práce u jednoho zaměstnavatele, pokud úhrn příjmů z takových dohod v kalendářním měsíci nedosáhl“ a na konci textu bodu 3 se doplňují slova „; započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnavatelem až po skončení dohody o provedení práce se považuje za příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, v němž tato dohoda skončila“.

K bodu 2 (§ 5 písm. a) bod 3)

Z důvodu sjednocení úpravy pojistného na zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení dochází v těchto subsystémech ke stejné úpravě mimopracovních úvazků. Pojištěnec se nestává plátcem pojistného na zdravotní pojištění na základě jedné nebo více dohod o provedení práce u jednoho zaměstnavatele, pokud úhrn těchto příjmů z dohody o provedení práce, popř. z více dohod o provedení práce, u jednoho zaměstnavatele nepřekročí částku, jež je podmínkou pro účast takové osoby na nemocenském pojištění podle zákona upravujícího nemocenské pojištění. Úprava též obsahuje způsob nakládání s příjmy, které pojištěnci plynou po skončení dohody nebo dohod o provedení práce u jednoho zaměstnavatele. Ty jsou považovány za příjmy zúčtované do kalendářního měsíce, v němž dohoda nebo dohody o provedení práce skončily.

3. V § 5 písm. a) bodě 5 se slova „která v kalendářním měsíci nedosáhla“ nahrazuje slovy „popřípadě více dohod o pracovní činnosti u jednoho zaměstnavatele, pokud úhrn příjmů z takových dohod v kalendářním měsíci nedosáhl“ a na konci textu bodu 5 se doplňují slova „; započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnavatelem až po skončení dohody o pracovní činnosti se považuje za příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, v němž tato dohoda skončila“.

K bodu 3 (§ 5 písm. a) bod 5)

Z důvodu sjednocení úpravy pojistného na zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení dochází v těchto subsystémech ke stejné úpravě mimopracovních úvazků. Pojištěnec se nestává plátcem pojistného na zdravotní pojištění na základě jedné nebo více dohod o pracovní činnosti u jednoho zaměstnavatele, pokud úhrn těchto příjmů z dohody o pracovní činnosti, popř. z více dohod o pracovní činnosti, u jednoho zaměstnavatele nepřekročí částku, jež je podmínkou pro účast takové osoby na nemocenském pojištění podle zákona upravujícího nemocenské pojištění. Úprava též obsahuje způsob nakládání s příjmy, které pojištěnci plynou po skončení dohody nebo dohod o pracovní činnosti u jednoho zaměstnavatele. Ty jsou považovány za příjmy zúčtované do kalendářního měsíce, v němž dohoda nebo dohody o pracovní činnosti skončily.

4. V § 5 písm. a) bodech 1 a 2 se slova „a funkčních požitků“ zrušují.

K bodu 4 (§ 5 písm. a) bod 1 a 2)

Vypouští se slova „a funkčních požitků“ s ohledem na jejich podřazení pod pojem „příjmy ze závislé činnosti“ zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

5. V § 9 se odstavec 3 zrušuje.

K bodu 5 (§ 9 odst. 3)

Vzhledem ke zrušení původního ustanovení § 3 odst. 5 zákona č. 592/1992 Sb. tímto zákonem, se navrhuje odstranění § 9 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna živnostenského zákona

K části třinácté - změna živnostenského zákona

Čl. XIX

K čl. XIX

V § 45a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 214/2006 Sb. a zákona č. 458/2011 Sb., odstavce 1 až 4 znějí:

„(1) Fyzická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenském úřadu též

- a) podat přihlášku k registraci nebo oznámení určené správci daně za předpokladu, že nemá zákonem uloženou povinnost podávat tato podání správci daně v elektronické podobě,
- b) oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
- c) podat přihlášku k důchodovému pojištění,
- d) podat přihlášku k nemocenskému pojištění,
- e) oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení,
- f) podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(2) Právnícká osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenském úřadu též

- a) podat přihlášku k registraci nebo oznámení určené správci daně za předpokladu, že nemá zákonem uloženou povinnost podávat tato podání správci daně v elektronické podobě,
- b) oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení.

(3) Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi se předkládají na tiskopise vydaném Ministerstvem

průmyslu a obchodu. Údaje podle odstavce 1 písm. a) a podle odstavce 2 písm. a) se podávají na tiskopise vydaném Ministerstvem financí.

(4) Živnostenský úřad předá příslušnému správci daně údaje získané podle odstavce 1 písm. a) a podle odstavce 2 písm. a), příslušnému orgánu sociálního zabezpečení údaje získané podle odstavce 1 písm. b) až d), Úřadu práce České republiky - příslušné krajské pobočce a na území hlavního města Prahy pobočce pro hlavní město Prahu údaje podle odstavce 1 písm. e) a podle odstavce 2 písm. b) a příslušné zdravotní pojišťovně údaje získané podle odstavce 1 písm. f).“.

Poznámky pod čarou č. 36c, 36d, 36e, 36f a 36g se zrušují.

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází k úpravě předávání vybraných údajů získaných živnostenským úřadem společně s ohlášením živnosti, resp. žádostí o koncesi, příslušným orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám, jimž jsou tyto údaje primárně určeny.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

K části čtrnácté - změna zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

Čl. XX

K čl. XX

V § 10 odst. 2 zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 73/2011 Sb., se slova „a funkčních požitků“ zrušují.

Vypouští se slova „a funkčních požitků“ s ohledem na jejich podřazení pod pojem „příjmy ze závislé činnosti“ zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

ČÁST PATNACTÁ

Změna zákona o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

K části patnácté - změna zákona o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

Čl. XXI

K čl. XXI

Zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, ve znění zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. a zákona č. 109/2014 Sb., se mění takto:

1. V části první čl. I se body 1, 3, 4, 9 až 12, 14 až 16, 20, 25, 26, 28, 30, 32, 33, 42, 45, 47 až 53, 55, 59, 66, 69, 74, 95, 96, 102, 114, 115, 117, 121, 122, 124, 128, 129, 131, 132, 142 až 144, 147, 148, 153 a 155, pokud jde o část šestou, zrušují.

K bodu 1 (část první čl. I body 1, 3, 4, 9 až 12, 14 až 16, 20, 25, 26, 28, 30, 32, 33, 42, 45, 47 až 53, 55, 59, 66, 69, 74, 95, 96, 102, 114, 115, 117, 121, 122, 124, 128, 129, 131, 132, 142 až 144, 147, 148, 153 a 155)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se novelizace zákona o daních z příjmů, konkrétně bodů 3 a 4, které upravují osvobození dividend u fyzických osob, bodů 3, 9 až 12, 25, 30, 148, které upravují osvobození příjmu od daně fyzických osob a nezdanitelné části základu daně, bodů 45, 47 až 53 a 55, které upravují osvobození dividend u právnických osob. Dále dochází ke zrušení bodů 1, 74 a 155, které se týkají doplnění příslušných ustanovení k odvodu z úhrnu mezd, bodu 42, který se týká zavedení osvobození úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, bodů 14, 15, 16, 122, 153 a 128, které se týkají zrušení konceptu „superhrubé mzdy“, bodů 20, 26, 32, 33 a 96, které se týkají samostatného základu daně pro vybrané příjmy dle § 8 zákona o daních z příjmů, bodů 28 a 147, které se týkají snížení limitu u hypoték uplatněných jako nezdanitelná část základu daně, bodů 95, 124 a 129, které se týkají podmínek limitujících možnost uplatnění základních slev na dani, bodů 66 a 69, které se týkají změny v pojetí a správě pojistných. Rovněž se ruší body 102, 117, 131, 132, 142, 143 a 144, které se týkají změn ve správě daně z příjmů ze závislé činnosti vybírané plátcem. Ruší se též bod 115, který mění ustanovení o zálohách. Dochází ke zrušení bodu 121, který upravoval povinnost podávat vyúčtování ke srážkové dani elektronicky.

Z legislativně technických důvodů se zavedení nulové sazby ve vztahu ke zdanění investičních fondů (body 59, 114 části první zákona č. 458/2011 Sb.) přesouvá ze zákona č. 458/2011 Sb. do tohoto návrhu zákona.

2. V části první čl. II se body 3, 4 a 9 zrušují.

K bodu 2 (část první čl. II body 3, 4 a 9)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodných ustanovení k novelizačním bodům zákona o daních z příjmů, konkrétně bodu 3, který je přechodným ustanovením, které se týká osvobození u dividend fyzických a právnických osob. Dále se ruší bod 4, který je přechodným ustanovením k osvobození úroků z přeplatků zaviněných orgánem sociálního zabezpečení a bod 9, který je přechodným ustanovením k § 29 odst. 1 písm. f) zákona o daních z příjmů.

3. V části druhé čl. III se body 5 a 29 až 31 zrušují.

K bodu 3 (část druhá čl. III body 5 a 29 až 31)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu 5, kterým mělo být vypuštěno ustanovení o prolomení mlčenlivosti správce daně vůči zdravotním pojišťovnám, a bodů 29 až 31 souvisejících s původně zamýšlenou možností platit daně v širokém slova smyslu na společný osobní daňový účet.

4. V části druhé čl. IV se bod 3 zrušuje.

K bodu 4 (část druhá čl. IV bod 3)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodného ustanovení navazujícího na zrušovaný bod 5 v čl. III části druhé, kterým mělo být vypuštěno ustanovení o prolomení mlčenlivosti správce daně vůči zdravotním pojišťovnám.

5. V části třetí čl. V se bod 1 zrušuje.

K bodu 5 (část třetí čl. V bod 1)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke korekci úpravy zvláštních postupů pro příslušníky ozbrojených sil a sborů. Je rušeno ustanovení o speciální místní příslušnosti těchto příslušníků (čl. V bod 1). Samotné ustanovení § 13a, ve znění navrženém zákonem č. 458/2011 Sb., je dále korigováno tímto návrhem.

6. V části třetí se článek VI včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 6 (část třetí čl. VI)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodných ustanovení k přechodu kompetencí na orgány finanční správy a poskytování údajů (čl. VI body 1 až 16) a přechodného ustanovení souvisejícího s úpravou bezdlužnosti (čl. VI bod 17).

7. V části deváté čl. XVII se body 1 až 7, 9, 10 a 13 zrušují.

K bodu 7 (část devátá čl. XVII body 1 až 7, 9, 10 a 13)

S ohledem na zrušení právní úpravy odvodu z úhrnu mezd a upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů 1, 2, 3, 5 a 10, které upravovaly

rozpočtové určení odvodu z úhrnu mezd a zdravotního pojistného.

Taktéž se z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 ruší body 4, 6, 7, 9 a 13 související s úhradou na společný osobní daňový účet.

8. Část desátá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 8 (část desátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 se ruší část desátá, která měla do působnosti Ministerstva financí jako ústředního orgánu státní správy zařadit pojistné na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

9. V části jedenácté čl. XIX se body 1 až 9, 11 až 51 zrušují.

K bodu 9 (část jedenáctá čl. XIX body 1 až 9, 11 až 51)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů 1, 2, 13 až 15, 24, 30 a 33 upravujících nahrazení pojistného placeného zaměstnavatelem a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odvodem z úhrnu mezd. Zrušením bodu 14 zůstává zachována koncepce, podle které je vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti minimálně poloviční oproti dílčímu základu daně ze samostatné činnosti. Zrušuje se též obsoletní bod 18, jehož účel byl již uskutečněn zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. Zrušením bodu 24 se zachovávají stávající sazby pojistného. Dále se ruší body 3 až 9, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 20 až 23, 39, 40 a 42, kterými měla být přizpůsobena konstrukce pojistného konstrukci daně, a body 16, 26 až 29, 31, 32, 34 až 39, 41 a 43 až 51 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu.

Z legislativně technického důvodu se vypuštění úpravy sazby pro zaměstnavatele s počtem zaměstnanců méně než 26 (body 24 a 25 části jedenácté zákona č. 458/2011 Sb.) přesouvá ze zákona č. 458/2011 Sb. do tohoto návrhu zákona.

10. V části jedenácté se článek XX včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 10 (část jedenáctá čl. XX)

V návaznosti na zrušení některých bodů v článku XIX se vypouštějí přechodná ustanovení k přechodu působnosti na orgány finanční správy.

11. V části dvanácté čl. XXI se body 1 až 18, 21 až 26 a 29 až 43 zrušují.

K bodu 11 (část dvanáctá čl. XXI body 1 až 18, 21 až 26 a 29 až 43)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů 1, 18 a 21 upravujících nahrazení pojistného placeného zaměstnavatelem a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odvodem z úhrnu mezd. Dále se vypouštějí body 2 až 17, 22, 23, 25, 26 a 29 až 43

zajišťující správu pojistného podle daňového řádu. Zrušuje se též bod 24 přizpůsobující konstrukci pojistného konstrukci daně.

12. Část třináctá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 12 (část třináctá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 se ruší body 2 až 5 zajišťující přizpůsobení konstrukce pojistného konstrukci daně. Bod 1 se zrušuje pro nadbytečnost, neboť jeho obsah byl již proveden zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.

13. V části čtrnácté čl. XXIII se body 1 až 11 a 13 až 22 zrušují.

K bodu 13 (část čtrnáctá čl. XXIII body 1 až 11 a 13 až 22)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXIII bodů €1, 3 až 5, 7 až 11, 14, 15 a 17 až 22 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu. Dále se vypouští čl. XVIII body 2, 6 a 13, kterými měla být přizpůsobena konstrukce pojistného konstrukci daně. Taktéž se zrušuje čl. XVIII bod 16 upravující nahrazení pojistného placeného zaměstnavatelem a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odvodem z úhrnu mezd.

14. Část patnáctá se včetně nadpisů zrušuje.

K bodu 14 (část patnáctá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXIV bodů 1 a 20 zavádějících jednu sazbu pojistného, bodů 2 až 18 upravujících nahrazení pojistného placeného zaměstnavatelem a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odvodem z úhrnu mezd. Dále se vypouští čl. XXIV bod 19 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu.

15. V části šestnácté čl. XXV se body 2, 3, 5 až 54, 56 až 64 zrušují.

K bodu 15 (část šestnáctá čl. XXV body 2, 3, 5 až 54, 56 až 64)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXV bodu 10, kterým se ruší sleva na vyměřovacím základu zaměstnavatele a čl. XXV bod 5, jehož součástí je změna sazby pojistného. Dále se vypouští čl. XXV body 3, 6, 7, 9, 11 až 21, 23, 24, 26 až 34, 36 až 40, 46, 47, 50 až část bodu 54 a bod 57, kterými měla být přizpůsobena konstrukce pojistného konstrukci daně. Taktéž se zrušují čl. XXV body 2, 5, 25, 36, 41 až 46, 48, 49, 51, 52, část bodu 54, body 56, 59 až 64 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu a čl. XXV bod 58 upravující přerozdělování pojistného.

Z legislativně technického důvodu se změna přepočtu příjmu v cizí měně na českou měnu (bod 22) přesouvá ze zákona č. 458/2011 Sb. do tohoto návrhu zákona, kde se přesouvá z odstavce 14 do odstavce 5. Tím se potvrdí zrušení původního textu odstavce 5 provedené bodem 8 části šestnácté zákona č. 458/2011 Sb.

Zrušení bodu 27 souvisí též se zrušením maximálního vyměřovacího základu pro pojistné na veřejné zdravotní pojištění a zachováním dvanásťnásobku 50 % průměrné mzdy jako minimálního vyměřovacího základu pro osoby samostatně výdělečně činné.

Bod 35 odstraňující specifikace počtu dnů při dočasné neschopnosti je rušen z důvodu, že v účinné úpravě již byla tato změna provedena.

16. V části šestnácté se článek XXVI včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 16 (část šestnáctá čl. XXVI)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodných ustanovení v čl. XXVI bodech 1 až 16 k přechodu působnosti na orgány finanční správy.

17. V části sedmnácté čl. XXVII se body 1 až 30 a 32 až 49 zrušují.

K bodu 17 (část sedmnáctá čl. XXVII body 1 až 30 a 32 až 49)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXVII bodů 7 až 9 a 11 až 23, kterými měla být přizpůsobena konstrukce pojistného konstrukci daně, body 1 až 6 obsahující definice pojmů, vymezení pojištěnců a vznik a zánik účasti na zdravotním pojištění (posouzení), a body 24, 25, 27, 32, 33 a 35 až 49 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu Bod 10 se zrušuje z důvodu podřazení funkčních požitků pod režim příjmů ze závislé činnosti zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb. Body 26, 28, 29, 30 a 34 jsou zrušeny z důvodu, že v současnosti jsou tyto problematiky již řešeny a odpadla potřeba je upravovat z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa.

18. V části osmnácté čl. XXIX se body 2 až 7 a 10 zrušují.

K bodu 18 (část osmnáctá čl. XXIX body 2 až 7 a 10)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXIX bodů 2 až 7 a 10 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu.

19. V části devatenácté čl. XXX se body 3 až 10 zrušují.

K bodu 19 (část devatenáctá čl. XXX body 3 až 10)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXX bodů 3 až 10 zajišťující správu pojistného podle daňového řádu.

20. Části dvacátá až dvacátá druhá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 20 (části dvacátá až dvacátá druhá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny

v pojetí a správě pojistných (část dvacátá) a bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (části dvacátá první a dvacátá druhá).

21. V části dvacáté třetí čl. XXXVI se body 2 a 3 zrušují.

K bodu 21 (část dvacátá třetí čl. XXXVI body 2 a 3)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XXXVI bodů 2 a 3 upravujících okruh podání orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám prostřednictvím živnostenského úřadu.

22. V části dvacáté čtvrté čl. XXXVII se bod 4 zrušuje.

K bodu 22 (část dvacátá čtvrtá čl. XXXVII bod 4)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných.

23. Část dvacátá pátá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 23 (část dvacátá pátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti.

24. V části dvacáté šesté čl. XL se body 2 a 3 zrušují.

K bodu 24 (část dvacátá šestá čl. XL body 2 a 3)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení čl. XL bodů 2 a 3 upravujících okruh podání orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám prostřednictvím živnostenského úřadu.

25. Části dvacátá sedmá až třicátá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 25 (části dvacátá sedmá až třicátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (části dvacátá sedmá a dvacátá osmá), bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (části dvacátá devátá) a části třicáté novelizující ustanovení zákona o zpravodajských službách týkající se zvláštního způsobu vykazování údajů.

26. Část třicátá druhá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 26 (část třicátá druhá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti.

27. V části třicáté třetí čl. XLVIII se bod 2 zrušuje.

K bodu 27 (část třicátá třetí čl. XLVIII bod 2)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných.

28. V části třicáté třetí se článek XLIX včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 28 (část třicátá třetí čl. XLIX)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodného ustanovení navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných.

29. Část třicátá čtvrtá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 29 (část třicátá čtvrtá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení změny právní úpravy zákona o státní statistické službě týkající se údajů, které může požadovat Český statistický úřad.

30. V části třicáté páté čl. LII se body 1, 4 a 5 zrušují.

K bodu 30 (část třicátá pátá čl. LII body 1, 4 a 5)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení přechodného ustanovení navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných.

31. Části třicátá šestá až čtyřicátá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 31 (části třicátá šestá až čtyřicátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (části třicátá šestá až třicátá osmá) a bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (části třicátá devátá a čtyřicátá).

32. Části čtyřicátá druhá až čtyřicátá pátá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 32 (části čtyřicátá druhá až čtyřicátá pátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (části čtyřicátá druhá, čtyřicátá třetí a čtyřicátá pátá) a bodu týkajícího se poskytování údajů z informačního systému pro účely sociálního zabezpečení a zaměstnanosti Ministerstvem vnitra (část čtyřicátá čtvrtá).

33. Části čtyřicátá sedmá až padesátá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 33 (části čtyřicátá sedmá až padesátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti.

34. Části padesátá třetí a padesátá čtvrtá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 34 (části padesátá třetí a čtvrtá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (části padesátá třetí a padesátá čtvrtá).

35. V části padesáté páté čl. LXXII se body 2 až 12 zrušují.

K bodu 35 (část padesátá pátá čl. LXXII body 2 až 12)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (část padesátá pátá body 2 až 12).

36. Části padesátá šestá až padesátá osmá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 36 (části padesátá šestá až padesátá osmá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (část padesátá šestá, část padesátá sedmá čl. LXXIV body 1 až 3, 5, 7, 8 a 12 a část padesátá osmá, čl. LXXV body 2 a 3) a bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (část padesátá sedmá čl. LXXIV body 4, 6 a 9 až 11, část padesátá osmá, čl. LXXV bod 1 a část padesátá osmá, čl. LXXVI).

37. V části padesáté deváté čl. LXXVII se body 2 a 3 zrušují.

K bodu 37 (část padesátá devátá čl. LXXVII body 2 a 3)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu 2 týkajícího se právní úpravy bezdlužnosti. Z důvodu zrušení právní úpravy daňové informační schránky v zákoně č. 458/2011 Sb. (bod 7, části druhé) zákonem č. 399/2012 Sb. s účinností od 1. ledna 2013 se ruší již obsolentní bod 3.

38. Část šedesátá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 38 (část šedesátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti.

39. Části šedesátá druhá a šedesátá třetí se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 39 (části šedesátá druhá až šedesátá třetí)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (část šedesátá druhá) a bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (část šedesátá třetí).

40. V části šedesáté čtvrté čl. LXXXIV se bod 1 zrušuje.

K bodu 40 (část šedesátá čtvrtá čl. LXXXIV bod 1)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných.

41. Části šedesátá pátá až sedmdesátá se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 41 (části šedesátá pátá až sedmdesátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodů navazujících na změny v pojetí a správě pojistných (části šedesátá pátá a šedesátá osmá až sedmdesátá) a bodů týkajících se právní úpravy bezdlužnosti (části šedesátá šestá a šedesátá sedmá).

42. Části sedmdesátá druhá a sedmdesátá třetí se včetně nadpisů zrušují.

K bodu 42 (části sedmdesátá druhá a sedmdesátá třetí)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 dochází ke zrušení bodu navazujícího na změny v pojetí a správě pojistných (část sedmdesátá druhá). Dále se vypouští zrušovací ustanovení v části sedmdesáté třetí, kterým měly být zrušeny prováděcí právní předpisy umožňující promíjení penále v oblasti pojistného na sociální zabezpečení.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů

K části šestnácté - Změna zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů

Čl. XXII

K čl. XXII

Zákon č. 500/2012 Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů, ve znění zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. Část desátá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 1 (část desátá)

Z důvodu upuštění od realizace jednoho inkasního místa od 1. ledna 2015 se ruší právní úprava, kterou měla být přizpůsobena konstrukce pojistného na veřejné zdravotní pojištění konstrukci daně.

2. Část jedenáctá se včetně nadpisu zrušuje.

K bodu 2 (část jedenáctá)

Na základě koaliční smlouvy se v části první tohoto zákona navrhuje přiznat základní slevu na poplatníka i starobním důchodcům, kteří k 1. lednu daného zdaňovacího období pobírají starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu. S ohledem na to se navrhuje zrušit pro nadbytečnost novelizační body 2 a 5 v článku XVII části jedenácté zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů.

Dále se vzhledem k tomu, že v souladu s koaliční smlouvou má dojít k transformaci solidárního zvýšení na druhou sazbu daně z příjmů, vypouští body 1, 3, 4 článku XVII a bod 2 článku XVIII části jedenácté zákona o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů, které upravují zrušení solidárního zvýšení k 1. lednu 2016. Problematika nahrazení solidárního zvýšení druhou sazbou daně z příjmů bude řešena komplexně.

Dochází také ke zrušení obecného přechodného ustanovení v bodě 1 čl. XVIII, které je s ohledem na rušení čl. XVII nadbytečné.

3. V části čtrnácté čl. XXII se písmeno b) zrušuje.

K bodu 3 (část čtrnáctá)

Úprava části čtrnácté čl. XXII stanovující účinnost zákona č. 500/2012 Sb. zohledňuje zrušení části deváté zákonným opatřením senátu č. 344/2013 Sb. a zrušení části desáté zákona č. 500/2012 Sb. tímto zákonem.

4. V části čtrnácté čl. XXII se v písm. c) slova „jedenácté až“ nahrazují slovy „dvanácté a“.

K bodu 4 (část čtrnáctá)

Úprava části čtrnácté čl. XXII stanovující účinnost zákona č. 500/2012 Sb. zohledňuje zrušení části jedenácté zákona č. 500/2012 Sb. tímto zákonem.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

K části osmnácté – změna zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

K části sedmnácté - změna zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Čl. XXIV

Čl. XXIII

K čl. XXIV

K čl. XXIII

Zákon č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se mění takto:

Zákon č. 60/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se mění takto:

1. V části páté čl. VIII se bod 2 zrušuje.

1. V části první čl. I se bod 18 zrušuje.

K bodu 1 (část pátá čl. VIII bod 2)

K bodu 1 (část první čl. I bod 18)

Z důvodu zrušení bodu 4 v části jedenácté čl. XIX zákona č. 458/2011 Sb. tímto zákonem, který má novelizovat § 3 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, se navrhuje zrušit bod 2 v části páté čl. VIII zákona č. 401/2012 Sb., který má novelizovat § 3 odst. 1 písm. j) zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění tímto zákonem zrušeného bodu zákona č. 458/2011 Sb.

Z důvodu zrušení bodu 40 v části sedmnácté čl. XXVII zákona č. 458/2011 Sb. tímto zákonem, který má novelizovat § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, se navrhuje zrušit bod 18 v části první čl. I zákona č. 60/2014 Sb., který má novelizovat § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění tímto zákonem zrušeného bodu zákona č. 458/2011 Sb.

2. V části deváté čl. XIII se body 1 až 3 zrušují.

2. V části páté čl. V se slova „, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 18, který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015“ zrušují.

K bodu 2 (část devátá čl. XIII body 1 až 3)

K bodu 2 (část pátá čl. V)

Z důvodu zrušení bodu 5 v části šestnácté čl. XXV zákona č. 458/2011 Sb. tímto zákonem, který má vložit nový § 2c do zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, se navrhuje zrušit body 1 až 3 v části deváté čl. XIII zákona č. 401/2012 Sb., které mají novelizovat § 2c zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném veřejné zdravotní pojištění, ve znění tímto zákonem zrušeného bodu zákona č. 458/2011 Sb.

Úprava části páté čl. V stanovující účinnost zákona č. 60/2014 Sb. zohledňuje zrušení bodu 18 v čl. I v zákonu č. 60/2014 Sb. tímto zákonem.

3. V části osmnácté čl. XXIII se slova „, a ustanovení čl. VIII bodu 2 a čl. XIII bodů 1 až 3, která nabývají účinnosti dnem nabytí účinnosti zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů“ zrušují.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

ÚČINNOST

K části devatenácté - Účinnost

Čl. XXV

K čl. XXV

1. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.
2. Části patnáctá až osmnáctá nabývají účinnosti dnem 31. prosince 2014.

K bodu 3 (část osmnáctá čl. XXIII)

Úprava části osmnácté čl. XXIII stanovující účinnost zákona č. 401/2012 Sb. zohledňuje zrušení bodu 2 v čl. VIII a bodů 1 až 3 v čl. XIII v zákonu č. 401/2012 Sb. tímto zákonem.

Plánovaná účinnost zákona je 1. ledna 2015. Pro části, které mění některé z již platných novel, je zvolena účinnost dřívější, a to z důvodu předejití nežádoucí aplikace principu přednosti vtělování novel s dřívější platností před těmi s platností pozdější.

V části patnácté obsahující novelizaci zákona č. 458/2011 Sb., o změně daňových zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa dochází ke zrušení novelizačních bodů souvisejících s realizací jednoho inkasního místa ještě před nabytím jejich účinnosti, která je u vybraných bodů nastavena k datu 1. ledna 2015. Z tohoto důvodu je nutné předsadit účinnost zrušení těchto bodů k zamezení nežádoucích účinků spojených s nabytím jejich účinnosti.

V části šestnácté obsahující novelizaci zákona č. 500/2012 Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním veřejných rozpočtů je stejný postup vyžadován ve vztahu k bodům upravujícím přizpůsobení konstrukce pojistného na veřejné zdravotní pojištění konstrukci daně.

V části sedmnácté obsahující novelizaci zákona č. 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je stejný postup vyžadován ve vztahu k zrušení bodů zákona č. 401/2012 Sb., které novelizují zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, a to ve znění tímto zákonem zrušeným bodům zákona č. 458/2011Sb.

V části osmnácté obsahující novelizaci zákona č. 60/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, je stejný postup vyžadován ve vztahu k zrušení bodu zákona č. 60/2014 Sb., který novelizuje zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, a to ve znění tímto zákonem zrušeného bodu zákona č. 458/2011Sb.